Таблица за направените предложения и коментари в процеса на обществено обсъждане на проект на Насоки и пакет документи за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП"

№	Данни на подателя	Дата на получаване	Коментар/Предложение	Становище на УО на ОПИК
1.	Елена Цветанова elenabel2002@abv.bg	03.04.2015	Моля, изпратете ми публикуваното в: "Насоките за кандидатстване и документите вижте ТУК." тъй като този файл ,който е публичен, не се отваря. http://www.mi.government.bg/bg/discussion-news/nasoki-za-kandidatstvane-po-procedura-podobryavane-na-proizvodstveniya-kapacitet-v-msp-2104-m268-a0-1.html Хубав ден, Елена	След извършена проверка от страна на Управляващия орган (УО) е установено, че не са налице технически проблеми с отварянето на файловете от публикувания пакет документи.
2.	Велизар Димитров v.dimitrov@newideasbg.com	03.04.2015	Здравейте, Имам следното запитване, свързано с критериите за финансова оценка по ОПИК 2015: От къде мога да намеря данни за: "...средната производителност на труда в съответния под-сектор (с 2-цифров код по КИД-2008) за периода 2011 – 2013 г." За повече информация относно това запитване, моля, погледнете маркираното в жълто в прикачения файл. Ако по случайност такива данни не са налични все още, моля да ме уведомите (на този и-мейл адрес) кога и къде ще бъдат публикувани. Благодаря за вниманието! С уважение, Велизар Димитров	Моля, запознайте се с официално публикувания за обществено обсъждане вариант на Насоки за кандидатстване и документи към тях (вкл. Критерии и методология за оценка на проектни предложения – Приложение 3).

3.	Радка Петрова	04.04.2015	Здравейте, Приложено изпращам своите коментари относно процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" С уважение, Радка Петрова НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ На стр. 12 от Насоките за кандидатстване е записано: „Съгласно чл. 9, ал. 4 и 5 във връзка с чл. 9, ал. 2 от ПМС № 107/10.05.2014 г. изискванията по точки (б), (в), (д), (е), (ж) и (з) се отнасят и за всички лица, които са овластени да представляват предприятието-кандидат. Кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в някоя от категориите, посочени в точки от (а) до (з), като попълнят Декларация по чл. 9, ал. 8, т. 1 от ПМС № 107/10.05.2014 г. (Приложение Г към Насоките за кандидатстване). Моля обърнете внимание, че Декларацията по чл. 9, ал. 8, т. 1 на ПМС № 107/10.05.2014 г. следва да бъде попълнена и подписана с квалифициран електронен подпис от всички лица, които са овластени да представляват предприятието-кандидат (независимо от това дали го представляват заедно и/или поотделно, и/или по друг начин)" В случай, че кандидата е с 5-ма съдружници и съответно 5-ма управители, технически как ще се случва подписването с КЕП от всеки един от тях, при положение, че фирмата разполага само един електронен подпис, който е на юридическото лице, с титуляр един от управителите. В същото време, декларациите се подават от физическите лица, в качеството им на управители на фирмата. Следва ли да се разбира, че всички физически лица, представляващи дружеството следва да си извадят КЕП и ако да, как трябва физически	С цел улесняване на кандидатите и постепенно преминаване към изцяло електронно кандидатстване, в окончателния вариант на документите по процедурата е възприет подход на електронно подаване в системата ИСУН 2020 **единствено** на Формуляра за кандидатстване (за което не се изисква КЕП), а всички останали допълнителни документи да бъдат подавани **на хартиен носител** съгласно указания в Насоките за кандидатстване начин. На 30.04.2015 г. Управляващият орган стартира тестване на системата ИСУН 2020 за попълване на формуляра за кандидатстване, за да могат потенциалните кандидати да се запознаят с тестовата версия на примерна процедура за кандидатстване. Окончателният пакет документи по процедурата съдържа указания за попълване на електронния формуляр (Приложение А). По време на информационните дни за представяне на процедурата ще

			да се осъществява подаването на документите в ИСУН 2020 – по отделно за всеки един от представляващите или ще има някаква друга опция. Този проблем трябва да бъде описан в Насоките за кандидатстване изключително изчерпателно, защото сега няма яснота. Един от принципите за целесъобразно разходване на средства във фирмите е те да не се разходват за ненужни дейности и по този начин ако представляващите физически лица на дружеството си извадят КЕП и всеки един от тях заплати годишна такса в размер минимум 60 лв., а в последствие проектното предложение не бъде прието за финансиране по програмата, то тези средства ще са ненужно изразходвани от тях, т.е. от една страна УО иска да повиши конкурентоспособността на българските МСП, но от друга страна ги задължава да извършват ненужни разходи, които биха вложили в по-смислени дейности. Във връзка с това предложението ни е, цялата документация да бъде подавана и подписвана само с КЕП на ЮЛ а към момента на подписване на договора да бъдат изисквани коректно подписани документи от всички представляващи на ЮЛ, съгласно записаното в т.26.1 от Насоките за кандидатстване. Що се отнася до декларациите по чл. 9, ал. 8, т. 1 на ПМС № 107/10.05.2014 – да се даде възможност същите да бъдат внасяни в УО на хартиен носител преди крайния срок за подаване на документите по процедурата. Относно останалите декларации няма законово изискване същите да бъдат предоставяни към момента на кандидатстване и съответно те могат да бъдат подадени във всеки един момент от оценителния процес, т.е. преди подписването на договора за безвъзмездна помощ.	бъдат давани и подробни разяснения за начина на попълване на електронния формуляр. Формулата за изчисляване на показател „Вътрешна норма на възвръщаемост" е посочена в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. По отношение на показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III, коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. Показателят е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта".

			На стр. 29 от Насоките за кандидатстване е записано: „22. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения: чрез ИСУН 2020 с КЕП" В случая напълно подкрепяме идеята за електронно подаване на документите, но тук притесненията ни са следните: 1. Информационна система ИСУН 2020 към момента не съществува или не е видима за външни потребители. 2. Липсва всякакво описание и визуализация на системата ИСУН 2020, въпреки , че в Насоките за кандидатстване е посочено, че има указания – Приложение А1 на практика такова не е приложено към момента в пакета образци за обществено обсъждане. 3. В случай, че към момента на обявяване на схемата системата ИСУН 2020 не функционира трябва да има възможност и за друг начин на подаване на проектните предложения. ПРИЛОЖЕНИЕ 3 - КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА Вътрешна норма на възвръщаемост - страница 20, т. 1 от Приложение 3 - Критерии и методология за оценка В колона „Източник на проверка" на стр. 20, т. 1 от Приложение 3 не е посочен начина на изчисление на показателя вътрешна норма на възвръщаемост, както и стойността на дисконтиращата норма, което поражда съмнения за обективността при изчислението на този показател. Вътрешната норма на възвръщаемост (Internal rate of return - IRR) се дефинира с онази, условно взета норма на дисконтиране, която изравнява алгебричната сума на дисконтираните положителни и	

			отрицателни парични потоци, породени от проекта за инвестиции. Това е процентът на дисконтиране, при който нетната настояща стойност става нула. Тази норма зависи само от паричните потоци на проекта, които го характеризират за целия срок на икономически живот на проекта. Критерий за класиране и оценяване на проекти е максимална положителна разлика между IRR и процентът на дисконтиране, използван за изчисляване на NPV т.е.: IRR > r → проектът се приема IRR < r → проектът се отхвърля IRR = r → проектът е на границата (изгоден - неизгоден) В случая има зададени параметри при които проекта се смята за изгоден/неизгоден но при липса на конкретно зададена досконтираща норма не е ясно как ще бъде определено дали вътрешна норма на възвръщаемост е в границите < 6% ≥ 18%, както е посочено в методиката за оценка. Увеличаване на приходите от износ - страница 22, т. 3 от Приложение 3 - Критерии и методология за оценка. В случай, че през 2014 година износът е равен на „0" (нула), а през следващите години има износ, който е различен от „0", то каквато и стойност да бъде заложена във формулата посочена в колона „Източник на проверка" на стр. 22, т. 3 от Приложение 3, резултатът винаги ще е „0", тъй като математически ако се дели на „0", резултатът ще е „0". Реално обаче, след като през 2014 няма износ, а през следващите години има износ, то следователно има увеличение на износа, тъй като 0 < 1. Как това ще намери отражение върху оценката на кандидата?	

			Инвестицията по процедурата предвижда именно излизане на международния пазар и това ще доведе до увеличаване на приходите от износ, което ще спази и заложеното в т. 7.1 – „Индикатори за резултат и продукт на ниво инвестиционен приоритет В съответствие със специфичната цел на Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" проектните предложения по настоящата процедура следва задължително да имат принос към постигането на поне един от следните индикатори за резултат: - Обем на износа на стоки и услуги, реализиран от МСП" от Насоките за кандидатстване. Предложението ни е при така създаденият казус и за целите на оценката, при изчисляването на този показател размера на бъдещите приходи от износ да бъдат приемани за 100%, тъй като всичко останало би било математически невярно. ПРИМЕР: ПИ = (СИ – РИ) / РИ Където: ПИ – приходи от износ в следствие на реализиране на проекта; СИ – средната стойност на приходите от износ за М, N, N+1, N+2 и N+3 и нека този показател да е равен на 5 за целите на примера; РИ – реализиран износ през 2014 година и нека този показател да е равен на 0 за целите на примера; Следователно: ПИ = (5 – 0) / 0	

			ПИ = 5 / 0 ПИ = 0 В случая обаче има реална прогноза за 5 единици износ и следователно 5 > 0, т.е. има увеличаване на износ, а съгласно формулата няма такъв!	
4.	Чавдар Пешков sikkens@dir.bg	05.04.2015	ПРЕДЛОЖЕНИЕ от инж. Чавдар Пешков – гр. Враца ОТНОСНО: Обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП Запознах се с насоките за кандидатстване по процедурата за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Не съм съгласен с изискването за минимален нетен оборот (за микропредприятията 200 000 лв.) през последните три финансови години. Това ограничава и дискредитира в частност 90% от микропредприятията в провинциалните региони, особено тези в СЗ България. Моята фирма е новосъздадена (2012 г.) във Враца, като дейността започва през 2013 г. Първата година е реализиран нетен оборот 58000 лв., а втората 84000 лв. има база за развитие, перспективите са за увеличение на заетостта и подобряване на техническите средства, усвояване на нови практики за подобрение на производствения капацитет. Отговарям на всички специфични условия с изключение на това за минимални нетни обороти. Обсъждайки новия програмен период с други свои колеги и партньори	В окончателния вариант на документацията по процедурата минималният размер нетни приходи от продажби за микро предприятия е намален от 200 хил. на 175 хил. лв. с цел предоставяне на възможност за по-широк кръг предприятия да получат финансиране за повишаване на конкурентоспособността си.

			се оказва, че това е проблем и при тях, като причините са различни (напр. влошена пазарна обстановка, последиците от световната стагнация и др.). Едва ли микропредприятия с персонал до 9-10 човека е в състояние да достигне тези обороти без да се въведат нови технологии, да се обучи персонал и да се диверсифицират процесите за да са конкурентноспособни. Както се твърди в резюмето на Насоките, МСП в България съставляват ¾ от общия брой предприятия и трябва да бъдат разглеждани с особен приоритет. С уважение: Пешков	
5.	Петко Маринов stema@mbox.digsys.bg	06.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с публикувания Проектът на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" си позволявам да направя следната препоръка: Във формуляра за кандидатстване т. 7 е „План за изпълнение/Дейности по проекта". Формулирана по този начин тази точка допуска определена двусмисленност. Според мен би трябвало по конкретно да се определи какво се разбира под „План за изпълнение" и какво под „Дейности по проекта". Ако под „План за изпълнение/Дейности по проекта" трябва да се има пред вид само подхода и дейността по реализацията на проекта (формиране на екип, подготовка и провеждане на процедури по 118 ПМС, избор на изпълнител, сключване на договор и т.н.) то е разбираемо. Но какво да се разбира „План за изпълнение/Дейности по проекта" във	В т. 7 от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва да опишат дейностите, които се включват в проектното предложение (съгласно т. 13.1 от Насоките за кандидатстване), като посочат наименованието на съответната дейност, начина/методологията на изпълнение, резултата от изпълнението на дейността и т.н. При попълване на поле „Месец за стартиране на дейността" и поле „Продължителност" се визуализира отделна таблица, която показва плана за изпълнение на дейностите по проекта.

			връзка с таблица „3" Критерии за оценка? Какво трябва да се запише в т. 7 от формуляра за кандидатстване за да може оценителя да добие представа за: - Кандидатът развива дейността, за която кандидатства, в определените в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 сектори, посочени по-горе - Основната дейност на кандидата или дейността, за която кандидатства за финансиране, не е в някоя от следните области: ..... - Помощта не се предоставя за дейности,свързани с износ към трети държави или държави членки, по-специално помощи, които са пряко свързани с изнесените количества, с изграждането и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи във връзка с износа - Помощта не е поставена в зависимост от използване на местни за сметка на вносни стоки. - Кандидатът не е предприятие, извършващо основната си икономическа дейност или кандидатстващо за финансиране на дейности, съгласно Класификацията на икономическите дейности – 2008 /КИД 2008 – Приложение С към Насоките за кандидатстване/ в сектор С, код на икономическа дейност 10 „Производство на хранителни продукти" и 11 „Производство на напитки", както следва: - Проектът включва минимум една от следните дейности: Дейности за подобряване на производствените процеси; Дейности за добавяне на нови характеристики или подобряване на съществуващите продукти и услуги; Дейности за разнообразяване на асортимента от продукти и услуги на предприятията; Дейности за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес. - Тематично приоритизиране	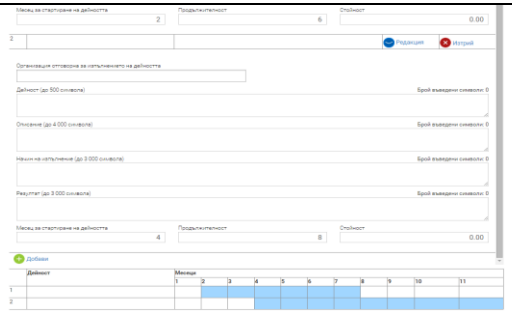

			- Устойчиво развитие Моля за уточнение: Дали е необходимо т. 7 да се направи в две части - В едната да се опише планът за изпълнение - В другата конкретните дейности както са посочени в таблица „3" Критерии за оценка. С уважение: П. Маринов	
6.	sonique@abv.bg	06.04.2015	Крайно, крайно недоумявам кой и как е определил критериите за годишен нетен приход за микропредприятие над 200хил.за три години?!? Вие сайта на НСИ не сте ли посещавали, вие извън София знаете ли, че съществуват хора, които се опитват да произвеждат и да се развиват? Или това си е продължение на геноцида на дребния предприемач... тогава защо програмата ви е набедена, че е насочена към МСП?! Явно е, че или е напълно непрофесионално, или напълно целенасочено е и условието, че участието в изложения е недопустим разход? Как ще постигнеш увеличаване на експортния си потенциал? И явно е, че тези и-мейли са си дим в небето, но просто не се сдържах да коментирам невъзможно високите прагове, които сте заложили...дано отговорния за това човек някога си плати за хилядите затворени врати пред малкия бизнес и дребното производство... Приятен ви живот, продажници!	Моля, вижте становището на УО по т. 4.
7.	Георги Илиев regia@abv.bg	06.04.2015	Здравейте, Казвам се Георги Илиев. Първо, адмирации за бързината, с която публикувате черновите на документите за обсъждане и прилагането на дискусията, сама по себе си. Това е добра практика и по този начин давате възможност не само да се направи адекватна на нуждите процедура, но и потенциалните	По отношение на микро предприятията, моля, вижте становището на УО по т. 4. В окончателния вариант на документацията по процедурата

			бенефициенти да имат достатъчно време да се ориентират в нея. Бележките ми са в следните позиции: Работя с дребни и малки компании в региона на Дупница, ЮЗР. Според колегите, с които коментирах критерия за допустимост в подточка 4 на точка 11.1.: "реализирани нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години", посочените минимални прагове за микро и малки предприятия са нереално високи (не мога да споделя мнения за средните предприятия). Подобни обеми може би са по силите на компаниите от IT-сектора, но микро и малки предприятия в нискотехнологични и средно нискотехнологичните сектори, които доминират за моя регион, например, не могат да ги достигнат. Част от тях (облекло) са експортно ориентирани, но ситуацията на европейския пазар и силната конкуренция в сектора от съседни страни не им позволява да покажат поисканите минимални стойности. Подобен критерий имаше при последната поканата по технологично обновяване при програмата от миналия период и той блокира доста работещи фирми при нас. Мисля, че така се влиза в противоречие с принципа "мисли първо за малкия". Предполагам, програмно и правно, интензитетът на помощта, описан в точка 10, има своята обосновка (не можах да проследя внимателно цялата дискусия и всички документи при подготовката на програмата). Но няма здрава логика предприятията от ЮЗР да имат достъп до ресурс с 25% по-малко от предприятия в другите райони на страната. Статистическият район не отразява обективните обстоятелства, при които работят МСП в столицата и извън столицата (например в нашата община). В такъв контекст, как да приема, че колегата от Пловдив ще бъде подпомогнат с 25% повече, отколкото аз, който съм в община Дупница, при равни или по-лоши за мен други условия (освен границите на статистическия район)?!? Надявам се, че тези бележки ще бъдат възприети като приятелско	минималният размер нетни приходи от продажби за малки предприятия е намален от 1 млн. на 750 хил. лв. с цел предоставяне на възможност на по-широк кръг предприятия да получат финансиране за повишаване на конкурентоспособността си. Прилаганият подход за определяне на интензитетите на помощта по ОПИК не подлежи на преценка от Управляващи орган на оперативната програма, а следва от европейското законодателство в областта на държавните помощи. Възможните категории помощи са над 12, като всяка от тях, съобразно приложимото законодателство на ЕС, обхваща специфични изисквания за допустими разходи и дейности, допустими бенефициенти, условия за изчисляване на допустимите разходи, както и за максимален размер и интензитет на помощта. По настоящата процедура приложимият режим на държавни помощи е регионална инвестиционна помощ. Изискванията, които следва да бъдат спазени при отпускане на регионална инвестиционна помощ са

			посочване на видими извън документалния процес "ръбове" на поканата и ще направите възможното те да бъдат изгладени или премахнати. Бъдете здрави и успех в начинанието!	уредени в Глава първа и в чл. 13 и 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията. Съгласно чл. 14, пар. 12 от посочения регламент интензитетът на помощта не следва да надхвърля максималния интензитет, определен в картата на регионалните помощи. Картата за регионалните помощи в Република България, която се прилага за периода 01.07.2014 - 31.12.2020 г. е одобрена с Решение на Европейската комисия от 25.06.2014, което е в съответствие с Приложение I към Насоките за регионална помощ за периода 2014-2020, приети от Европейската комисия. Съгласно Картата на регионалните помощи максималните интензитети на регионалната помощ в Република България са 50 % приложим за петте района за планиране и 25 % за Югозападния район, предвид по-високите икономически показатели на района като цяло. Посочените интензитети могат да бъдат и са увеличени за целите на настоящата процедура с 10 процентни пункта за средни предприятия и с 20 процентни пункта за малки предприятия.

8.	Деница Младенова di83@abv.bg	07.04.2015	Здравейте ! Във връзка ОП ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ имам следният въпрос: Предстои ни оборудване на нов обект (автосервиз за ремонт на автомобили и автомивка).Обекта е завършен до ниво Акт 15 , като имаме готовност за последният Акт 16 . Дружеството е създадено през 2010г.,а дейността ни е с код 45,20 Техническо обслужване и ремонт на автомобили. Име на фирмата СИТ 2010 ООД-Град Добрич Искаме да участваме по програмата за този обект за машини и оборудване. Възможно ли е да кандидатстваме с нашият код на дейност ? Предварително благодаря... Деница Младенова	На електронна поща public.consultation@mi.government.bg могат да се дават единствено предложения и коментари по публикуваните за обществено обсъждане документи по процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП". Следва да имате предвид, че съгласно проекта на Насоки за кандидатстване, който е изготвен на базата на одобрените от Комитета за наблюдение методология и критерии за подбор на операции, посоченият код на основна икономическа (45.20) е недопустим по процедурата.
9.	Виктор Чаушев office@electroluxbg.com	07.04.2015	Здравейте! Имаме следните обструкции, относно заложени параметри в насоките за кандидатстване: 1) Забелязваме, че силно са завишени изискванията за оборот от последните три години за малки и средни предприятия без обоснование. Например: за малки предприятия то е завишено от 300 000 лева на 1 000 000 лева. Решението е странно, с оглед на това че в последните години се усещаше влиянието на икономическата криза и оборотите на по-голямата част от по-малките фирми се свиха заради пониженото общо потребление. С такова решение се облагодетелстват по-големите фирми, вече развити и наложени до някъде, а се дискриминират по-малките фирми, които разчитат именно на тази	1. В окончателния вариант на документацията по процедурата минималният размер нетни приходи от продажби за малки предприятия е намален от 1 млн. на 750 хил. лв., а за средни от 6 млн. на 3 млн. лв. с цел предоставяне на възможност на по-широк кръг предприятия да получат финансиране за повишаване на конкурентоспособността си. 2. За да удостоверят, че осъществяват основната си икономическа дейност в допустимите

			програма да диверсифицират, увеличат и развият своя бизнес, за да достигнат оборотите на по-големите си конкуренти. Например: Имаме две фирми, които произвеждат готова храна. Едната е малка, с общ оборот за последните три години около 750 000 лева, която има желание да увеличи своя производствен капацитет, което е допустима дейност по програмата. Другата отново е малка, но с общ оборот за последните три години над 3 000 000 лева с подписани два корпоративни договора с големи вериги супермаркети. Фирмата иска да участва по програмата, за да диверсифицира своята произвеждана продукция и дори да започне производство на изцяло нов тип, което също е допустима дейност по програмата. С така заложеното изискване от 1 000 000 лева оборот на практика се елиминират и обезсмислят дейностите за увеличаване на производствения капацитет на по-малките фирми, които желаят да се развиват. Нека да не се променят изискванията за обороти спрямо предната "технологична модернизация" когато това изискване беше 300 000 лева. 2) Не става ясно от насоките и документите как ще се удостоверява икономическата дейност на фирмата-кандидатка. Много от фирмите, особено в хранително-вкусовата промишленост (ХВП), заради несъвършенства на КИД-а могат да се декларират по различни начини, но реално да извършват една и съща дейност, която е допустима за подпомагане. Например: Една фирма, произвеждаща готова храна, може да се декларира по следните начини: 10.71 - Производство на хляб, хлебни и пресни сладкарски изделия, но може да се декларира и с	сектори по процедурата, кандидатите следва да представят към проектните предложения актуално Удостоверение за код на основната икономическа дейност, издадено от Националния статистически институт (въз основа на данни за 2014 г.). Това е документът, на базата на който Оценителната комисия ще определя допустимостта на всички кандидати по процедурата. Следва да имате предвид, че НСИ е институцията отговорна за класификацията на икономическите дейности, утвърждаването и прилагането на КИД-2008. Основната икономическа дейност на дадено предприятие се идентифицира чрез прилагане на определени класификационни правила и критерии, т.е. НСИ използва определена методология, за да определи тази дейност. За повече информация, моля запознайте се с класификационните правила съгласно Класификация на икономическите дейности – КИД-2008 (приложение С към Насоките за кандидатстване).

			10.85 - Производство на готови ястия. Тези икономически дейности са допустими, но много фирми са се декларирали и със следните кодове: 56.10 - Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване или 56.21 - Приготвяне и доставяне на храна по конкретен повод или 56.29 - Други дейности по приготвяне и доставяне на храна Тези дейности са недопустими по програмата. Обаче - процентно - приходите от производство на храна или готови ястия са преобладаващи в оборота - над 50 %. Много фирми от бранша на ХВП развиват и допълнителни дейности по пласиране на тяхната продукция, освен само производството и складирането й - имат магазини, сладкарници, кетъринг компании и прочие. С оглед на гореизложеното - най-добре е да не се гледа справката от НСИ, която се базира на доброволно деклариране на код от страна на фирмата като основна икономическа дейност, а преобладаващата група от оборота на фирмата за последните три години. С уважение, Виктор Чаушев "V-Комерц" ООД Официален дистрибутор на ELECTROLUX GROUP	
10.	В. Кръстев office@ventyvlc.com	07.04.2015	Уважаеми дами и господа, моля да погледнете извадката и да коментирата защо кандидата от сектор транспорт и ... не могат да участват??? Изчетох внимателно регламента, но абсолютна забрана не видях.... ??? Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че попадат в за бранителните режими на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 и по-конкретно ако:	В чл. 13 „Обхват на регионалните помощи" на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 изрично е посочено, че разделът не се прилага за помощи, които облагодетелстват дейности в транспорта, както и свързаната с него инфраструктура.

			А) Тяхната основна дейност или дейността, за която кандидатстват се отнася до: • сектора на рибарството и аквакултурите, уредени с Регламент (ЕС) № 1379/2013; • сектора на първично производство на селскостопански продукти; • преработка и продажба на селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители; • сектор стоманодобив; • сектор въгледобив; • сектор корабостроене; • сектора за производство на синтетични влакна; • сектор транспорт, както и свързаната с него инфраструктура; С уважение: В.Кръстев Управител "Българска транспортна камара"ЕООД Председател Българска транспортна камара	
11.	Елизабет Романова romanova @abv.bg	07.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, В качеството си на Председател на Асоциация за бизнес консултантски и информационни услуги имам удоволствието да Ви изпратя наши коментари по процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП".	1.1. Моля, вижте становището на УО по т. 3. 1.2. След извършен обстоен анализ на изпълнението на ОПРКБИ от

Надяваме се, че тези коментари ще Ви бъдат от полза и подпомогнат Вашата работа.
С пожелания за успех на програмата и ползотворна работа, оставам
С уважение,
Елизабет Романова

	Съществуващо положение	Предложение	Обосновка
1.	***Насоки за кандидатстване***		
1.1	**Начин на подаване на проектните предложения** – по електронен път с квалифициран електронен подпис (КЕП) – стр.30	**Начин на подаване на проектните предложения** – по електронен път с автоматично генериране на код от системата, след попълване на регистрационна форма.	Подаването на документи по електронен път е отлично решение, но подписването с КЕП ще бъде проблем. Микро предприятията, както и някои малки предприятия нямат КЕП. Това ще наложи да си купуват квалифициран електронен подпис и тепърва да се учат да работят с него. Практиката на другите програми, примерно Хоризонт 2020 или норвежки фонд и т.н. е подаването на проектите по електронен път, като в началото бенефициентът се регистрира в системата и данните за неговата организация се запазват.

страна на УО, който обхваща 550 микро и 753 малки предприятия с договори за БФП по програмата (с изкл. на прекратените договори), е установено, че средният размер на БФП за едно микро предприятие е много близък до този за малко предприятие. Поради тази причина, заложеният праг е еднакъв и за двете категории предприятия. Посочените прагове са съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОПИК методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП".

2. Бизнес планът, който е част от окончателния пакет документи по процедурата съдържа минималната информация, необходима за оценката на проектните предложения. В бизнес плана се съдържат подробни указания за неговото попълване. С цел улеснение на кандидатите, той е публикуван във формат .excel, като в него е предвидена възможност за автоматично пренасяне на стойности между отделните таблици.

						След което получава по електронен път генериран деветцифрен код, чрез който може да попълва апликационната форма, по начина описан в настоящите насоки и да прикачва в системата изисваните документи в pdf формат.	3.1. Предложението е взето предвид. Годината на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ (M) е изключена от формулите за изчисление на показателите съгласно раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта", а годината на изпълнение на договора/проекта (N) се използва единствено за изчисляване на показател 1 „Вътрешна норма на възвръщаемост". Посочените години се използват за прогнозни данни единствено в бизнес плана (Приложение Б). 3.2. Предложението е взето предвид и е отразено в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка.
				1.2	**Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ – стр. 7** Безвъзмездната финансова помощ по процедурата, заедно с договорената за последните седем години безвъзмездна финансова помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения, не може да надвишава 2 500 000 лева за микро и малки предприятия и 5 000 000 лева за средни предприятия	Безвъзмездната финансова помощ по процедурата, заедно с договорената за последните седем години безвъзмездна финансова помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения, не може да надвишава 2 500 000 лева за микро, 3 500 000 за малки предприятия и 5 000 000 лева за средни предприятия	Таваните за получаване на БФП за микро, малки и средни предприятия са различни през периода 2007-2014. Таванът за получаване на БФП за малки предприятия е по-голям от този за микро. С цел равнопоставеността на кандидатите би трябвало тези прагове за получена БФП през последните 7 години да са различни за различните категории МСП, като съотношението може да бъде предложеното по настоящата процедура – по-малкото предприятие получава БФП =70 % от БФП за по-голямото(средни 1,000 хил, малки - 70%=7000 хил, микро –

					70% от малки = 500 хил.)	
			2.	***Бизнес план***		
				Приходи: Таблица 1. Приходи от дейността Започва с година М, Разходи: Таблица 7 финансови разходи по вече получени финансирания започва с година М	Приходи: Таблица 1. Приходи от дейността Започва с година 2014 Разходи: Таблица 7 финансови разходи по вече получени финансирания започва с година 2014	Таблица 9 Прогноза за Нетните парични потоци за кандидата за периода **2014 – N+3** Реферира се към данните от таблици 1 до 8. В таблици 2,3,4,5,и 8 има данни за 2014 година, но в **таблици 1 и 7 липсват данни за 2014 година**.
			3.	***Критерии за Оценка на проектното предложение***		
			3.1	Ефект от изпълнение на проекта (стр.21-23)		
				За критериите: • Нарастване на производителността • Увеличаване на приходите от износ • Повишаване на ефективността на производствените разходи се вземат данните от години (**М, N**, N+1, N+2, N+3)	За критериите: • Нарастване на производителността • Увеличаване на приходите от износ • Повишаване на ефективността на производствените разходи се вземат данните от години (N+1, N+2, N+3)	Данните от година М и N, при които М е годината на сключване на ДБФП, а N е годината на изпълнение на договора/проекта не могат да имат ефект върху резултатите от изпълнение на проекта, защото проекта през този период е в процес на изпълнение, т.е. не е приключил. Данните през тези **М и N** години са в

						резултат на работатта на компанията **БЕЗ ПРОЕКТ.**	
				3.2	Нарастване на производителността (стр.21)		
					Средната стойност на производителността за разглеждания прогнозен период минус производителността за 2014 г.) / общо допустимите разходи по проекта от Формуляра за кандидатстване, т. 5 „Бюджет" и т. 6 „Финансова информация – източници на финансиране".	*Средната стойност на производителността за разглеждания прогнозен период минус производителността за 2014 г.) / производителността за 2014 г.*	Може би е техническа грешка. Ние не познаваме такава формула за производителност.
12.	ОИЦ – Добрич oic_dobrich @abv.bg	07.04.2015	Здравейте колеги, Във връзка с предстоящата процедура, която ще стартира по ОПИК, Приоритетна ос 2, Инвестиционен приоритет 2.2, имахме посещение в нашия център, с конкретно питане, а именно: Фирма, собственик на автосервиз, иска да закупи машини, но съгласно допустимите три групи дейности, тяхната -ремонт на автомобили, не попада (нали)? Допустима е дейност ремонт на машини...,което обаче е различно. Дейността на фирмата, съгласно КИД2008 е 45,20. Има ли възможност нещо друго да посъветваме и консултираме проявилото				Моля, вижте становището на УО по т. 8.

			интерес лице? Благодарим за съдействието! Екипът на ОИЦ - Добрич	
13.	Петър Иванов v-rarizo@microsoft.com	08.04.2015	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, С оглед предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, „Подобряване на производствения капацитет в МСП" и изричното изключване на ERP, CRM и други системи и модули към тях като допустими дейности и разходи, бихме искали да обърнем внимание на следното: (i) Подобряване на производствените процеси и повишаване на производствения капацитет може да бъде постигнато посредством използването на горепосочените софтуерни системи, тъй като същите водят до ефективно и ефикасно използване на ресурсите от страна на предприятията. Една от основните характеристики на ERP системите е възможността за постоянен мониторинг в реално време на ресурсите, които предприятието използва, оптимизиране на наличните материали, контролиране на суровините според доставчици, срокове на реализиране както на крайния продукт, така и на вложените материали. (ii) Ефективното и ефикасно използване на ресурсите от страна на МСП ще допринесе за постигане на устойчиво развитие, каквато цел си поставя ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. съгласно изискванията на Регламент (ЕС)1303/2013. (iii) Засилване на експортния потенциал на предприятията е в непосредствена зависимост от използването на ERP и CRM системи, тъй като позволява извършване на справки в реално време между	Съгласно одобрената от ЕК Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 (решение № CCI 2014BG16RFOP002 от 13.03.2015 г.), инвестиционен приоритет 2.2 (ИП 2.2) „Капацитет за растеж на МСП" включва четири основни индикативни групи дейности. Настоящата процедура попада в рамките на общите производствени инвестиции за подобряване на производствения капацитет за растеж и създаване на конкурентни предимства чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството и чрез изграждането на възможности за възприемане и адаптиране на европейски и международни знания и технологии. Подобряването на качеството на съществуващи процеси, продукти и услуги чрез разработване и въвеждане на базирани на ИКТ системи и приложения е предмет на подкрепа

			предприятията партньори, което от своя страна води до повишаване на доверието и засилване на стокообмена. Посредством посочените системи, предприятията имат възможност да проследяват и подобряват качеството на продуктите и услугите, което води до реализиране на по-високи резултати във веригата на формиране на добавена стойност и бързо осигуряване от тяхна страна на пазарна устойчивост при условията на силно динамична икономика и конкурентна среда. Наличието на ERP и CRM системи се счита за основополагащ елемент от редица научни изследвания анализиращи предпоставките за повишаване на експортния потенциал сред малките и средни предприятия в Европа и света. (iv) Повишената интернационализация посредством засилване на експортния потенциал, същевременно допринася за подобряване нивото на оцеляване на микро, малките и средни предприятия, проблем идентифициран в множество стратегически документи на европейско ниво, а също така и в самата Оперативна програма „Иновации и Конкурентоспособност" 2014-2020. (v) Посочените системи на бива да бъдат приравнявани до общо компютърно оборудване и софтуер за административни нужди, тъй като същите водят до повишаване на производителността, ефективно и ефикасно използване на факторите на производството, подобряват производствените процеси и създават реални предпоставки за разширяване на капацитета на стопанските обекти. (vi) Софтуерните системи водят до намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига, съответно повишават добавената стойност и активното включване във всички етапи на веригата за добавяне на стойност. С оглед на изложената фактическа обстановка, пряката и непосредствена възможност за постигане на заложените цели. а именно подобряване на производствените процеси, повишаване на	по друга група дейности от ИП 2.2, която включва подкрепа за растеж на предприятия чрез насърчаване на използването на информационни и комуникационни технологии и услуги и този вид дейности ще бъдат подкрепени в рамките на отделна процедура по програмата.

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на предприятията чрез използване на ERP. CRM и други системи и модули към тях, изразяваме становище, че същите следва да бъдат заложени като допустими дейности и разходи по процедурата „Подобряване на производствения капацитет в МСП".
С уважение,
Петър Иванов,
Майкрософт България</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>14.</td>
<td>Елизабет Романова

romanova @abv.bg</td>
<td>08.04.2015</td>
<td>Здравейте отново,
Изпращам приложен още един коментар относно Процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП".
Желая Ви успешен и хубав ден!
Сърдечни поздрави/Best regards,
Елизабет Романова
<table>
<tr><th></th><th>Съществуващо положение</th><th>Предложение</th><th>Обосновка</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Инвестиционна дейност на кандидата (2012, 2013 и 2014 г.) (стр.18)</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>1.1</td><td>Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи.

Взимат се данните само от ред „Машини, производствено оборудване и апаратура" (код 4530,</td><td>Да се вземат данните и от ред „Нежилищни сгради" (код 4522) и „Транспортни средства (код 4540)</td><td>При разширяването на едно производство се явява нуждата от инвестиции в увеличаване на производствената площ и често и в инвестиции в транспортни средства. В допълнение, тези данни показват и опита на</td></tr>
</table>
</td>
<td>Настоящата процедура е насочена към повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на българските МСП, чрез инвестиции за придобиване на дълготрайни материални и дълготрайни нематериални активи. В този смисъл, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата е целесъобразно да се взимат предвид единствено инвестициите свързани с придобиване на ДМА и ДНА през последните три години, т.е. инвестициите, които са сходни с допустимите за финансиране по процедурата. Във връзка с последното, в окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата са включени освен ДМА и</td>
</tr>
</table>

			колона 5) | | кандидата в управлението на инвестиционни проекти. ДНА.	
15.	Анастасия Симеонова a.simeonova@bgtextiles.org	08.04.2015	ДО: УО на ОПИК Министерство на икономиката ОТНОСНО: Публикуваните предварителни Насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" от ОП „Иновации и конкурентноспособност 2014-2020" Уважаеми дами и господа, Българската асоциация на производителите и износителите на облекло и текстил (БАПИОТ) има следното възражение относно публикуваните предварителни Насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" от ОП „Иновации и конкурентноспособност" 2014-2020: Считаме, че заложеният критерий за допустимост на кандидатите, отнасящ се до нетните приходи от продажби на средните предприятия за последните 3 години, и по-конкретно сумата от 6 000 000 лв., е необосновано завишен и не отговаря на икономическите реалности. Този критерий на практика ще лиши много от средните фирми отт.нар. нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства от възможността да участват по тази процедура. Определеният минимален праг на нетните приходи за средните предприятия за период от 3 години е с 6 пъти по-голяма от сумата в сравнение с определената за малки предприятия, която е 1 000 000 лв. Така едно предприятие с 40-49 наети няма да има никакъв проблем да отговори на този критерий, докато за едно предприятие с	В окончателния вариант на документацията по процедурата минималният размер нетни приходи от продажби за средни предприятия е намален от 6 млн. на 3 млн. лв. с цел предоставяне на възможност на по-широк кръг предприятия да получат финансиране за повишаване на конкурентоспособността си.

			50-60 наети в нискотехнологичен сектор ще бъде почти невъзможно да го покрие. С оглед на гореизложеното настояваме заложеният критерий за средни предприятия да бъде намален на 2 500 000 лв.), за да може той действително да отговаря на реалното положение в нискотехнологичните и средно нискотехнологични промишлени производства. Така ще бъде зачетен основният принцип в политиките на Европейския съюз за равен достъп на фирмите до финансиране и ще бъде избегната дискриминацията. С уважение, Радина Банкова Председател на УС на БАПИОТ	
16.	Самир Хамдар gamaplastbg@abv.bg	08.04.2015	Здравейте, Пиша Ви от фирма Гама Пласт БГ ООД, Във връзка с публикуваните за обществено обсъждане НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ по процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, бихме искали да коментираме следното: 1. По т. 9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект е записано, че: "Безвъзмездната финансова помощ по процедурата, заедно с договорената за последните седем години	Посоченото изискване е включено в Насоките за кандидатстване по процедурата в резултат на констатации и препоръки на Сертифициращия орган, свързани с необходимостта от предоставянето на възможност по-широк кръг предприятия да получават финансиране за повишаване на конкурентоспособността си, а не концентрирането на финансов ресурс в едни и същи предприятия, особено в случаите, когато се кандидатства с проектни предложения по няколко процедури по програмата, които предвиждат еднакви или подобни разходи. Концентрирането на публични

			безвъзмездна финансова помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения, не може да надвишава 2 500 000 лева за микро и малки предприятия и 5 000 000 лева за средни предприятия. В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на тези прагове, Оценителната комисия служебно ги намалява до максимално допустимия размер." Фирмата, която представлявам е малко предприятие, което работи в сектора на пластмасови изделия. Стойността на една машина например за производствената ни дейност е от порядъка на около и над 1 млн. евро, т.е. оказва се, че можем да получим финансиране с един-два проекта максимум за 14-годишен програмен период (ОПРКБИ и ОПИК). Въпросът ни е по какъв начин точно се е формирала сумата от 2,5 млн. лева БФП за микро и малки предприятия, при положение, че съгласно цитирания в Насоките за кандидатстване чл. 4, пар. 1, буква „а" от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 максималният размер на помощта е в пъти по-голям? Каква е методиката за определяне на тази конкретна сума от 2,5 млн. лв ромощ? Не смятате ли, че това е доста ограничаващо условие пред българските МСП и липса на равен достъп до европейско финансиране? Възможно ли тази сума да бъде увеличена, така че всички МСП, които са реализирали 1-2 проекта по ОПРКБИ да могат да участват и по новата ОПИК? Благодаря за отговора предварително, С уважение,	ресурси в определени предприятия, което води по-скоро до изкривяване на конкуренцията и в известна степен до зависимост от получаване на публична подкрепа, е констатирано и по време на проверка на място от страна на ЕК, както и по време на публичното обсъждане на проекта на ИГРП за 2015 г. Предвид изложеното и след извършен обстоен анализ на изпълнението на ОПРКБИ от страна на УО, който обхваща 550 микро, 753 малки и 543 средни предприятия с договори за БФП по програмата (с изкл. на прекратените договори), посочените стойности са предложени и одобрени от Комитета за наблюдение на ОПИК като част от методологията и критериите за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП".

			Самир Хамдар Управител	
17.	Теодор Казанджиев teodorkazandjiev87@gmail.com	08.04.2015	Здравейте, Четох насоките за кандидатстване и те са ми изключително забавни. Отново се дават пари на връзкарите и хората с работещи фирми, а от безвъзмездните финанси няма никога за стартов капитал. Как по-точно се стимулира предприемачеството? Сега сте сложили освен всичката останала бумащина и изисквания за отчетен баланс за последните 3 години + печалба. Проблемът на безвъзмездното финансиране е, че искате да го раздадете на "наши хора" и се получава така, че "има пари но няма кой да ги вземе". Което поражда смях у всички. Бюрокрацията отново е на 110% - харийки, документациики, глупости. И какво - за да се кандидатства трябва да сте печеливша компания с над 3 годишна история, която си има администрация с чудовищни размери, за да може да вземе 100000лв... Не ставате за чеп за зеле и един ден само Вие ще си живеете в държавата на Циганите. Да Ви е сладко! Без Уважение, Теодор	Настоящата процедура попада в рамките на Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на ОПИК и е насочена към съществуващи предприятия, които имат определена история с цел по-нататъшното им развитие чрез повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния им потенциал. Предприемачеството е обект на подкрепа по Инвестиционен приоритет 2.1. „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството", където то ще се подкрепя както чрез безвъзмездна помощ, така и чрез финансови инструменти. При планиране обявяването на подобен вид процедури, те ще бъдат включени в индикативната годишна работна програма за съответната година от програмния период.
18.	Борислав Вълчев borislavvalchev@gmail.	09.04.2015	Уважаеми господине/госпожо Във връзка с посоченото в публикуваните насоки за кандидатстване електронно кандидатстване, бих искал да задам няколко въпроса относно ИСУН 2020: 1. Към момента съществува ли достъпна версия на системата, от която	Моля, вижте становището на УО по т. 3.

	com		може да се запозная с функционалностите и методите за въвеждане на проектно предложение? 2. Ако такава версия съществува откъде е достъпна тя? 3. Системата ще позволява многократен достъп при попълването на едно проектно предложение, тоест може ли да се попълва част от формуляра и да се запази, а със следващи сесии да се допълва? 4. Всеки документ, който ще се прикачва в системата ли ще трябва да се подписва поотделно с електронен подпис или подписа ще верифицира целия попълнен формуляр с прилежащите документи? 5. Възможно ли ще е попълването и регистрирането на пълната документация по едно проектно предложение от първият ден на обявяване на схемата? 6. Предвидено ли е удължаване на срока за кандидатстване в случай на глобални проблеми със системата, които биха могли да я направят частично или напълно нефункционална за по-дълъг срок от време (повече от ден)? Благодаря предварително за информацията. С уважение, Борислав Вълчев	
19.	Калина Точева tochi74@abv.bg	09.04.2015	Здравейте, смятам че в приложение Б , част III - заглавието е сгрешено - таблицата под тази част , не отразява прогнозни нетни парични потоци , а прогнозна нетна печалба или прогнозни приходи и разходи. Поздрави! Калина Точева	Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Бизнес плана.
20.	Лариса Златарева larisa.zlatareva@gmail.	09.04.2015	Уважаеми дами и господа, в прикачения файл приложено изпращам коментари и предложения относно обявената за обществено обсъждане процедура за подбор на проекти по грантова схема "Подобряване на производствения капацитет в МСП".	**Критерии и методология за оценка** За да може да се определи стойността на EBITDA, разходите за амортизация и обезценка на

	com		В очакване на коментари от ваша страна и с пожелание за весели Великденски празници, Лариса Златарева **КОМЕНТАРИ СВЪРЗАНИ С „ПРИЛОЖЕНИЕ_3_КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА":** ***1/ Критерий:*** „I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта" ***Подкритерий:*** „1. Коефициент на рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации – EBITDA (2012, 2013 и 2014 г.)" ***Коментар относно изчисляването на финансовия показател EBITDA*** – в превод, абревиатурата означава „Печалба преди лихви, данъци и амортизации". В тази връзка, формулата за изчисление би следвало да е следната: ***I "Приходи от оперативна дейност",*** *ред „Общо за група I"(код 15000) от приходната част на ОПР за съответната финансова година* ***минус*** *Раздел А, т. I* ***"Разходи за оперативна дейност"****, ред „Общо за група I" (код 10000) от разходната част на ОПР за съответната финансова година* ***минус (а не плюс) „Разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи"*** *(код 10410) от разходната част на ОПР за съответната финансова година.* ***Допълнително предложение:*** да се добави критерий, който да носи точки в зависимост от това доколко размерът на инвестицията, която смята да направи фирмата е съпоставим със средната стойност на генерираното EBITDA за прогнозните финансови години (M, N, N+1,	дълготрайните материални и нематериални активи трябва да бъдат извадени от общата сума на разходите за оперативна дейност, след което така полученият резултат да бъде изваден от приходите от оперативна дейност, т.е. *приходи от оперативна дейност – (разходи за оперативна дейност – разходи за амортизация и обезценка на ДМА и ДНА).* Съгласно правилото за разкриване на скоби, ако знакът пред скобите е „-" скобите се премахват и всички знаци вътре се променят, т.е. стават противоположни. Предвид изложеното, посоченият от УО начин на изчисление е верен и е в улеснение на потенциалните кандидати по процедурата. По отношение на критерий „Вътрешна норма на възвръщаемост", формулата за изчисление е посочена във финалния вариант на Критериите и методологията за оценка. **Бизнес план** Бизнес планът, който е част от

			N+2, N+3). Показателят е важен от гледна точка на това, че фирмата може да не успее да реализира инвестицията си поради липса на правилна финансова самооценка. ***2/ Критерий:*** „III. Ефект от изпълнението на проекта" ***Подкритерий:*** 1. Вътрешна норма на възвръщаемост (M, N, N+1, N+2, N+3) ***Въпрос:*** може ли да уточните как ще изчислявате вътрешната норма на възвръщаемост и да го разпишете във формата за оценка? **КОМЕНТАРИ СВЪРЗАНИ С „ПРИЛОЖЕНИЕ_Б_БИЗНЕС ПЛАН":** **II. Финансово-икономически статус – приходи и разходи:** **Таблица 1 Приходи от дейността (основна дейност)** – щом се правят прогнози, редно е да има базова година, от която да започне прогнозирането, в случая – да се добави 2104г. **Таблица 2 Други приходи –** моля да се уточни дали включват приходите от финансова и/или инвестиционна дейност. **Таблица 5 Разходи за амортизация (амортизационен план)** – моля да се уточни дали следва да се опишат всички активи, които притежава фирмата към 31.12.2014г. със съответните им амортизационни квоти за съответната година? За прогнозните години – моля да се уточни дали следва да се попълнят амортизационните квоти само за придобиваните по проекта активи или и за всички останали активи, на които още не е изтекъл амортизационния срок и са извън тези, които се придобиват по	окончателния пакет документи по процедурата съдържа минималната информация, необходима за оценката на проектните предложения. В бизнес плана се съдържат подробни указания за неговото попълване. С цел улеснение на кандидатите, той е публикуван във формат .excel, като в него е предвидена възможност за автоматично пренасяне на стойности между отделните таблици.

			проекта? **Таблица 7 Схемата на погасяване на привлечените средства по вече получени от фирмата външни финансирания (напр. банкови заеми и др.) –** предполага се, че тук става въпрос за вече съществуващи задължения по банкови кредити и/или лизинги на фирмата към датата на кандидатстване? Моля да вземете под внимание факта, че подобна информация е защитена по установен ред от Закона за банковата тайна и не е редно да бъде предоставяна без изричното съгласие на заинтересованите страни. Най-малкото лихвите, на които банките предоставят или ще предоставят фирмено кредитиране не се обявяват на сайтовете в официалните им бюлетини. За **Таблица 1, Таблица 2, Таблица 3, Таблица 4, Таблица 8 и Таблица 9 -** моля да се уточни дали съответните данни за всяка година вървят с натрупване от предходната, или се прогнозират година за година. ***Предложение:*** редно е стойностите да вървят с натрупване за всяка година спрямо предходната, т.като се гледат на годишна, а не на месечна база. Респективно, годишния процент на нарастване на съответните показатели може лесно да бъде пресметнат и съответно да бъде обяснен с няколко изречения от фирмата – на каква база, или кои са предпоставките да се предвижда въпросния ръст. **III. Прогноза за Нетните парични потоци от дейности осъществявани от кандидата:** **ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА НОВ ВАРИАНТ НА ПРОГНОЗАТА ЗА НЕТНИТЕ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ:**	

Индекс
A
I. Приходи
1. Нтни приходи от продажби
2. Приходи от финансирания**/инвестиции**
3. Приходи от лихви
3. Други приходи
4. Общо приходи (=1+2+3)
II. Разходи за дейността
5. Разходи засуровини, матриали
6. Разходи за външни услуги (редно е разходите за външни услуги да се изнесат на отделен ред с оглед на това, че са по-променлива величина в сравнение със суровините и материалите, които се влагат в чистото производство и влияят променливо на чистата себестойност на произвеждания продукт/услуга).
7. Разходи за персонал
8. Други разходи (следва да се изчислят преди EBITDA)
9. Общо разходи за дейността (= 5+6+7+8)
10. EBITDA (= 4-9) (този показател показва реалната възможност на фирмата да генерира средства, които да инвестира в дейността си, респективно да погасява привлечените външни средства (кредити и лизинги).
11. Разходи за амортизации
7а. в т.ч. амортизация а активите по проекта
12. EBIT (= 10-11)

			IV. Финансови разходи		
			13. Разходи за ихви		
			14. Други финансови разходи (таксите по усвояване и управление на кредитите/лизингите– сериозен разход за периода на погасяването им)		
			V. Общо финансови разходи (= 13+14)		
			VI. Счетоводна печалба (= 12-V)		
			15. Данци и такси		
			VII. Нетна печалба (=VI-15)		
			За да изглежда таблицата професионално завършена и наистина да показва НЕТНИТЕ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, които да носят определена информация, която да подлежи на последващ анализ, към ОПР по-горе следва са се добавят паричните потоци както следва: - от оперативна дейност - от инвестиционна дейност - от фианнсова дейност Вашите финансисти следва да са наясно, че, не ОПР-то показва възможността за изпълнение на инвестициите, а входящите и изходящи парични потоци във фирмата. И така, извеждаме основните стойности, за да стигнем в крайна сметка до извода дали фирмата може да обслужи спокойно инвестицията, която смята да предприеме, а именно: (предлагам съвсем опростен вариант в продължение на ОПР-то):		
			16. Паричен поток от Оперативна дейност (изчислява се, като от EBITDA се извадят разходите за лихви и разходите за данъци)		
			17. Капиталови разходи (или т.нар. CAPEX – Capital expenditure: за да се изчисли паричния поток от инвестиционна дейност е редно да се посочат стойностите на активите, които смята да придобива фирмата през съответните години, вкл. тези по проекта).		
			18. Паричен поток от Инвестиционна дейност (изчислява се, като от паричния поток от Оперативна дейност се извадят капиталовите		

			разходи)		
			19. Получени банкови заеми (ако фирмата ще ползва привлечени средства за изпълнение на инвестицията си, посочва се общия размер на кредита за годината в която е тпуснат)		
			20. Плащане на главници по кредити		
			21. Плащане на главници по изинги		
			22. Паричен поток от Финансова дейност (изчислява се, като от паринчия поток от Инвестиционна дейнст + получените бнакови кредити се извадят: плащане на главници по кредити, плащане на главници по лизинги и други финансовиразходи).		
			23. Налични парични средства в началото на периода (посочват се паричните средства, с които ще стартира фирмата в началото на всяка от съответните години, или т.нар. собствено участие. Трябва да се има предвид, че дори банките не фианнсират на 100% и те също предвиждат собствено участие на фирмата).		
			24. Нетно увеличение/намаление на паричните средства (представлява крайния нетен резултат от паричния поток от оперативна, инвестиционна и финансова дейност).		
			25. Кумулативен паричен поток (изчислява се като сбор между стойността на наличните парични средства в началото на периода и стойността на тяхното нетното увеличение/намаление. Показва кога фирмата ще излезе на break even и ще започне да генерира печалба от инаправената инвестиция).		
			Предложение: за ваше улеснение, както и за улеснение на самите бенефициенти, би било добре, ако помислите за наливане на цялата финансова информация от този Бизнес план в един екселски файл. Можете да го направите съответно на отделни шийтове и при попълване на определена информация в дадена клетка от „II. Финансово-икономически статус – приходи и разходи", тя автоматично да се налива в паричния поток по „III. Прогноза за Нетните парични потоци от дейности осъществявани от кандидата". Също така, можете да направите всичко на формули и при попълване на данните те да се изчисляват автоматично, респективно – полетата с формулите да се заключат, за да не могат да се модифицират.		

			Таблица 10 Финансов анализ **Посочва се само нетният ефект от реализирането на проекта –** моля да обясните така зададената таблица каква точно информация ви носи за фирмата, още повече, че в Таблица 9 вече са посочени исканите по-долу параметри, а именно: Разходи за дейността и приходи от дейността. Респективно, разходите за инвестиции, или т.нар. капиталови разходи следва да се включат в Отчет за паричния поток и съответно се обвързват с други показатели (виж новото предложение по-горе), за да носят накаква финансова информация, която да подлежи на анализ.	
21.	Александър Симеонов simeonovmebel@abv.bg	09.04.2015	Здравейте, Изпращам коментарите и въпросите си, свързани с дадената ни възможност, в качеството на бенефициенти по ОПИК да дадем своите предложения към екипа, подготвящ процедура Подобряване на производствения капацитет в МСП. Очаквам отговор на поставените въпроси или съответното им отражение в приложенията в проектната документация. Поздрави, Александър Симеонов, Мебели Симеонов – Управител Във връзка с провеждащата се в момента процедура на „обществено обсъждане" на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" , моля да вземете предвид следните коментари и въпросите, касаещи критериите, заложени в Приложение 3 - Критерии и методология за оценка на проектни предложения, раздел **II. Критерии за техническа и финансова оценка:** • Показател 1. **Коефициент на рентабилност на печалбата преди**	По отношение на показател 1 „Коефициент на рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации – EBITDA", коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка в колона „Критерии". По отношение на показател 3 „Приходи от износ" от раздел I, коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка и в електронните таблици към Бизнес плана. Последното е в сила и по отношение на показател 2 „Нарастване на производителността"

			лихви, данъци и амортизации – EBITDA: следва задължително да се уточни начина на изчисляване на показателя. В случай, че се вземе предвид указанието, дадено в колона „Източник на проверка", то резултата следва да бъде претеглен сбор от коефициентите за 3-те години, взети със съответната относителна тежест по години. Ако се вземе предвид формулировката на показателя в колона „Критерии", а именно „средно претеглен коефициент" се предполага, че претегленият сбор следва да се раздели на 3. • Показател 3. **Приходи от износ: критерият е формулиран така, че предполага изчисленията** да бъдат извършени в процент от нетните приходи от продажби. В същото време, в колона „Източник на проверка" е указано изчислението на показателя като цяло число, а не като процент. Следва да се внесе яснота кой от двата начина на изчисление да се вземе предвид. • Показател 4. **Съпоставимост между средната стойност на EBITDA за 2012, 2013 и 2014 г. на кандидата и стойността на заявените общи допустими разходи по проекта:** В последното изречение от колона „Източник на проверка" е допусната техническа грешка като е посочено, че „Средната стойност на EBITDA за разглеждания период" се дели на „заявените общо допустими разходи по проекта от Формуляра за кандидатстване, т. 5 „Бюджет" и т. 6 „Финансова информация – източници на финансиране"". • Раздел III. **Ефект от изпълнението на проекта, Показател 1. Вътрешна норма на възвръщаемост** – не е указано как ще се изчислява стойността на показателя на база данните от бизнес плана. • **Показател 2. Нарастване на производителността:** в колона „Източник на проверка" е дадено следното обяснение за изчисляване на показателя: *(Средната стойност на производителността за разглеждания прогнозен период минус производителността за 2014*	и показател 3 „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта" от раздел III. По отношение на показател 4 „Съпоставимост между средната стойност на EBITDA за 2012, 2013 и 2014 г. на кандидата и стойността на заявените общи допустими разходи по проекта" от раздел I, средната стойност на показателя за разглеждания период се умножава по съответния множител и се сравнява със заявените общо допустими разходи по проекта. По отношение на показател 1 „Вътрешна норма на възвръщаемост" от раздел III, формулата за изчисление е посочена във финалния вариант на Критериите и методологията за оценка. По отношение на показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III, коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка.

			г.) / общо допустимите разходи по проекта от Формуляра за кандидатстване, т. 5 „Бюджет" и т. 6 „Финансова информация – източници на финансиране". Моля да се уточни, следва ли наклонената черта преди „общите допустими разходи" да се счита за знак деление и ако да, не следва ли да се умножи в последствие по 100 получения резултат за да се получи коефициент, изразен в процент, така както е посочено в колона „Критерии". • **Показател 3. Увеличаване на приходите от износ:** в колона „Източник на проверка" е дадено следното обяснение за изчисляване на показателя: *(Средната стойност на приходите от износ за разглеждания прогнозен период минус приходите от износ за 2014 г.) / приходите от износ за 2014 г.* Моля да се уточни, следва ли наклонената черта преди приходите от износ за 2014г. да се счита за знак деление и ако да, не следва ли да се умножи в последствие по 100 получения резултат за да се получи коефициент, изразен в процент, така както е посочено в колона „Критерии". Моля да се уточни, дали в случай, че кандидатът няма резлизиран износ за 2014 г, и в същото време, машините, за които кандидатства ще направят производството му експортно ориентирано през прогнозните години, това ще бъде считано за „увеличаване на приходите от износ" като ефект от изпълнението на проекта. Ще се отрази ли това увеличение адекватно в показателя и впоследствие в оценката му, при положение, че съгласно заложената формула в процеса на изчисление в знаменателя ще бъде зададена „нула", поради липса на износ през 2014 година. В тази връзка следва да се има предвид коментара на експертите, изготвили критериите за оценка в края на приложение „3", а именно: *„В случаите, при които коефициентите за съответната година не могат да бъдат изчислени поради наличието на „0" в знаменателя, тази година не следва да се взема предвид при отчитане на липсата/наличието на ръст за*	Показателят е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта".

			показателите (при наличието на „0" в знаменателя стойността на коефициентите математически не може да бъде изчислена, поради което не може да се прецени дали има или няма ръст на показателя през следващата година)."	
22.	Петър Точев petar_tochev@yahoo.com	09.04.2015	Здравейте казвам се Петър Точев и съм управител на собственик на фирма Синтика Пърлс, ЕИК:202809248, основана на 11.Ноемв.2013- Като нова стартираща фирма която търси начален капитал не отговарям на условието за Минимум 3 години отчетен период..... Моля да намалите периода на 1 год. за да могат да участват повече фирми .... Всъщност ако не мога да получа финансиране от пр.Конкурентноспособност нямам от каде да намеря начален капитал. Вече втора година пускам декларация за неактивност. Благодаря	Настоящата процедура попада в рамките на Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на одобрената от ЕК Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 и е насочена към съществуващи предприятия, които имат определена история с цел по-нататъшното им развитие чрез повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния им потенциал. Предприемачеството е обект на подкрепа по Инвестиционен приоритет 2.1. „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството", където то ще се подкрепя както чрез безвъзмездна помощ, така и чрез финансови инструменти.
23.	Борислава Иванова bkircheva@yahoo.com	14.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, Пиша Ви във връзка с обявените за обществено обсъждане насоки за кандидатстване по схема за безвъзмездна помощ "Повишаване на производствения капацитет на МСП". Като експерт свързан с проекти финансирани от ЕС, бих искала да дам своето мнение относно някои притеснителни изисквания в пакета документи:	1. Моля, вижте становището на УО по т. 15. 2. В съответствие със засилване на изискванията за ориентирани към резултат инвестиции, през новия

			1. Оборотът за средните предприятия, който е посочен (6 млн. лв.) за последните три финансови години е твърде висок. На фона на отпусканата безвъзмездна помощ от 1 млн. лв. се получава несъответствие между размера на помощта и изискванията за оборот, който според насоките надвишава 6 пъти отпусканата помощ. При всички останали категории съотношението е приемливо. Искам да Ви обърна внимание, че при провеждането на търговете за избор на изпълнител, именно Вие не позоволявате оборота, който се изисква от кандидат доставчиците да надвишава три пъти стойността на поръчката, защото го считате за диксриминативно, а сега залагате именно такъв диксриминативен критерий. 2. Наличието на бизнес план е много добра идея, редно е да се види дали инвестицията би имала възвращаемост и в какъв период. Такава е практиката и в министерство на земеделието. Безумно е обаче този бизнес план да бъде оценяван. Всяка една фирма работи в много динамична бизнес среда, която се определя не само от нейните усилия, като бизнес единица, но и от пазарната конюктура в България и света. Ако някой може да направи толкова точни прогнози, как ще се развие бизнеса му, то тогава не би кандидатствал за БФП. Мението ми не е продиктувано от позицията ми на човек занимаващ се с проекти, който не иска обективна оценка. Напротив, винаги съм мислела, че трябва да има обективни критерии, но оценяването на бизнес план за 5 годишен период е много далеч от обективност. 3. Последната част от методиката - приоретизиране на проектите е също доста ограничаваща. Ако изключим северозападен регион, икт технологиите и мехатрониката (които са недопустими за първия краен срок) и ако случайно кандидатът има поне един реализиран проект, то излиза че почти не могат да бъдат взети точки от тази група. 19 точки от общо 85 е доста голяма част и без тази група, много от кандидатите може би не биха събрали дори минималния брой от 51 точки.	програмен период са предвидени по-строги механизми за наблюдение и контрол на ефекта от изпълнението на проектните предложения, като при сериозно неизпълнение на заложените на етап кандидатстване индикатори ще бъде изискано възстановяване на част от реално платената безвъзмездна финансова помощ съобразно размера на неизпълнение. Въвеждането на подобен корективен механизъм, който да има възпиращ ефект е продитувано и от анализа и научените уроци от програмен период 2007-2013. В този смисъл, задължение на кандидатите по настоящата процедура е да залагат реално постижими стойности на индикаторите за изпълнение. Предвид изложеното и с оглед стремежа към измеримост и контрол на ефекта от изпълнение на проектите по процедурата е въведено изискването за попълване на бизнес план, в който кандидатите да посочат прогнозни данни, на базата на които да бъде извършена оценката по съответните показатели.

			С уважение, Бориславa Иванова	Бизнес планът е част от окончателния пакет документи по процедурата и съдържа минималната информация, необходима за оценката на проектните предложения. С цел улеснение на кандидатите, той е публикуван във формат .excel, като в него е предвидена възможност за автоматично пренасяне на стойности между отделните таблици. Следва да имате предвид, че в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка годината на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ (M) е изключена от формулите за изчисление на показателите съгласно раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта", а годината на изпълнение на договора/проекта (N) се използва единствено за изчисляване на показател 1 „Вътрешна норма на възвръщаемост". Посочените години се използват за прогнозни данни единствено в бизнес плана (Приложение Б).

				3. Приоритизирането на проекти по настоящата процедура (устойчиво развитие, тематично и регионално приоритизиране) е в унисон със задължението на всяка страна-членка, разходваща средства по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове да допринесе за постигането на трите взаимно допълващи се типа растеж съгласно стратегия „Европа 2020" (интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж) и в съответствие с предвиденото в ОПИК и в Споразумението за партньорство. Допълнително, приоритизирането на проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. Показател „Участие в процедури по ОПРКБИ" е включен в критериите за оценка по процедурата като част от механизма, разработен от УО за насърчаване финансирането на нови предприятия за повишаване на конкурентоспособността им.

				Наличието на подобен механизъм е продиктувано от констатации и препоръки на Сертифициращия орган, свързани с необходимостта от предоставянето на възможност по-широк кръг предприятия да получават финансиране за повишаване на конкурентоспособността си, а не концентрирането на финансов ресурс в едни и същи предприятия. Концентрирането на публични ресурси в определени предприятия, което води по-скоро до изкривяване на конкуренцията и в известна степен до зависимост от получаване на публична подкрепа, е констатирано и по време на проверка на място от страна на ЕК, както и по време на публичното обсъждане на проекта на ИГРП за 2015 г.
24.	Димитър Сарафов dsarafov@fts-eu.com	14.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, От името на Управителя на ФТС България ООД, Г-жа Цанка Маркова, бихме искали да Ви изпратим нашето експертно становище(прикачено в настоящият имейл), относно предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, „Подобряване на производствения капацитет в МСП".	Моля, вижте становището на УО по т. 13.

			С цялото ни уважение бихме искали да вземете под внимание нашето становище изложено в прикаченият към имейл документ. С Уважение Димитър Сарафов УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, С оглед предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бихме искали да представим експертно становище изготвено след анализ на предварителните насоки, относно ключов аспект за реализирането на заложените в процедурата цели, а именно изричното изключване на ERP , CRM и други системи и модули към тях като допустими дейности и разходи. С цялото ни уважение бихме искали да вземете под внимание следното: (i) Подобряване на производствените процеси и повишаване на производствения капацитет може да бъде постигнато посредством използването на горепосочените софтуерни системи, тъй като същите водят до ефективно и ефикасно използване на ресурсите от страна на предприятията. Една от основните характеристики на ERP системите е възможността за постоянен мониторинг в реално време на ресурсите, които предприятието използва, оптимизиране на наличните материали, контролиране на суровините според доставчици, срокове на реализиране както на крайния продукт, така и на вложените материали. (ii) Ефективното и ефикасно използване на ресурсите от страна на МСП ще допринесе за постигане на устойчиво развитие, каквато цел си поставя ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 1303/2013.	

			(iii) Засилване на експортния потенциал на предприятията е в непосредствена зависимост от използването на ERP и CRM системи, тъй като позволява извършване на справки в реално време между предприятията партньори, което от своя страна води до повишаване на доверието и засилване на стокообмена. Посредством посочените системи предприятията имат възможност да проследяват и подобряват качеството на продуктите и услугите, което води до реализиране на по-високи резултати във веригата на формиране на добавена стойност и бързо осигуряване от тяхна страна на пазарна устойчивост при условията на силно динамична икономика и конкурентна среда. Наличието на ERP и CRM системи се счита за основополагащ елемент от редица научни изследвания анализиращи предпоставките за повишаване на експортния потенциал сред малките и средни предприятия в Европа и света. (iv) Повишената интернационализация посредством засилване на експортния потенциал, същевременно допринася за подобряване нивото на оцеляване на микро, малките и средни предприятия, проблем идентифициран в множество стратегически документи на европейско ниво, а също така и в самата Оперативна програма „Иновации и Конкурентоспособност" 2014-2020. (v) Посочените системи на бива да бъдат приравнявани до общо компютърно оборудване и софтуер за административни нужди, тъй като същите водят до повишаване на производителността, ефективно и ефикасно използване на факторите на производството, подобряват производствените процеси и създават реални предпоставки за разширяване на капацитета на стопанските обекти. (vi) Софтуерните системи водят до намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига, съответно повишават добавената стойност и активното включване във всички етапи на веригата за добавяне на стойност.	

			С оглед на изложената фактическа обстановка, пряката и непосредствена възможност за постигане на заложените цели. а именно подобряване на производствените процеси, повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на предприятията чрез използване на ERP, CRM и други системи и модули към тях, изразяваме становище, че същите следва да бъдат заложени като допустими дейности и разходи по процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. С уважение, Цанка Маркова Управител в ФТС България ООД	
25.	Юлия Михайлова julia.mihailova@gwconsulting.bg	14.04.2015	Здравейте! Бихте ли обяснили как се изчислява показателят "Увеличаване на приходите от износ" спрямо 2014 г. в случай, че за 2014 г. предприятието не е осъществявало износ. В случай, че изчисленията се извършат в съответствие с указанията от Приложение 3, то такова предприятие ще увеличи износа си с плюс безкрайност, тъй като ще се наложи деление на нула. Поздрави, Юлия Михайлова	По отношение на показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III, коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. Показателят е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта".
26.	Виктор	14.04.2015	Здравейте!	Минималните прагове по

	Чаушев office@electroluxbg.com		Имаме следната препоръка към насоките за кандидатстване по процедурата „Подобряване на производствения капацитет на МСП". С оглед на отшумяващата икономическа криза и свързаните с това намалени капитали на фирмите, допустими по програмата, е добре да се помисли за намаляване на минималния размер на помощта по проекта за малки предприятия, така както сте намалили максималния размер на помощта, спрямо процедурата през предходния програмен период („Технологична модернизация"). Предлагаме минималният размер на помощта да бъде или като за микро предприятие – 100 000 лева или най-много – 150 000 лева. Така ще могат повече фирми да кандидатстват по мярката и с по-малки проекти, тъй като при увеличаване на производствения капацитет или диверсификация на произвежданата продукция, се купуват различни машини, които трябва да бъдат монтирани някъде, което значи, че много от фирмите-кандидатки трябва да реализират строеж на ново помещение или преустройство на съществуващо, които не се покриват като разходи от програмата, а често може да се окажат дори по-скъпи от стойността на самите машини. По този начин няма да се дискриминират по-малките фирми с изкуствени ограничения за минимален размер на проекта, който реално в момента е заложен да е доста голям. С уважение, Виктор Чаушев „V-Комерц" ООД	процедурата са определени на базата на анализ за минималния размер на БФП по аналогични процедури от предходния програмен период, както и на база значителния опит на УО от изпълнението на ОПРКБИ. Посочените стойности са съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОПИК (в който участват представители на социално икономическите партньори и други заинтересовани лица) методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Допълнително следва да се има предвид, че с ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа.
27.	Иван Марков ivan.markov@iqvolution.ws	14.04.2015	Здравейте! Моля за пояснение относно: КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ" 2014-2020 Процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения	Коментарът е взет предвид. При изчисляването на показателя във формулата ще бъде използван единствено ред „Левова равностойност на валутните приходи от износ" (код 15700) от Справка за приходите и разходите по видове и

			капацитет в МСП" **II. Критерии за техническа и финансова оценка** 3. Приходи от износ (2012, 2013 и 2014 г.) Справка за приходите и разходите по видове и икономически дейности за 2012, 2013 и 2014 г., ред „Левова равностойност на валутните приходи от износ" (код 15700) плюс ред „в т.ч. на чуждестранни клиенти" (код 15810) / Раздел А, т. I "Приходи от оперативна дейност", ред „Нетни приходи от продажби" (код 15100) от приходната част на ОПР за 2012, 2013 и 2014 г. Наистина ли се има предвид ред „в т.ч. на чуждестранни клиенти" (код 15810) или трябва да се изчислява със стойностите от ред „в т. ч. приходи от предоставени услуги на чуждестранни клиенти" (код 15710)? Поздрави! Иван Марков	икономически дейности за 2012, 2013 и 2014 г.
28.	Антоанета Георгиева toni_atanasova56@abv.bg	14.04.2015	При пряк контакт с голяма част/повече от 90%/ от фирмите,попадащи в категорията микро и малки не притежават електронен подпис.Още повече,че като разберат,че това е едно от "задължителните" условията в Насоките за кандидатстване изпадат в паника. Все пак няма ли възможност да се допусне и подаване на проектни предложения на хартиен и електронен носител,както беше възприето до момента по ОП"К" за периода 2007-2013 год.? Фирмите възприемат това условие,като още едно ограничение при кандидатстването им по ОП"К и И".Надявам се,този въпрос да бъде разрешен в полза на фирмите,нямащи и нежелаещи да притежават ел.подпис,а разчитат много на БФП,при закупуване на нова и високотехнологична техника за производството си.	Моля, вижте становището на УО по т. 3.

29.	Цветанка Найденова tsvetanka.naydenova@gmail.com	15.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с публикуваните Насоки за обществено обсъждане на процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП", бих искала да направя следното предложение: Да бъде посочена точна методология за изчисляване на Нетна настояща стойност и Вътрешна норма на възвращаемост, както и да се предложи конкретен процент, при който всички кандидати да дисконтират поричните паричните. По този начин всички кандидати ще бъдат поставени при равни условия и стойността на Вътрешната норма на възвращаемост ще зависи от показателите на дружеството им и от тези на конкретното им проектно предложение. Известно, е че ако при равни други условия се приложат различни %-ти на дисконтиране и съответни дисконтови коефициенти, то ВНВ ще е различна. Вярвам, че предложението ми ще бъде разбрано и взето под внимание.	Формулата за изчисляване на показател „Вътрешна норма на възвръщаемост" е посочена в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка.
30.	Валентин Георгиев	15.04.2015	ОТНОСНО: Обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" УВАЖАЕМИ Г-Н ЛУКАРСКИ УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, С оглед предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бихме искали да обърнем внимание на следните аспекти от предварителните насоки: (i) Заложеният критерий за допустимост на кандидатите, отнасящ се до реализирани нетните приходи от продажби за последните три приключени финансови години в размер от 6 000 000 лв. за средни предприятия, би могъл да лиши огромен брой предприятия от нискотехнологични и средно-нискотехнологични производства от	Моля, вижте становището на УО по т. 13 и т. 15.

			възможността да участват по процедурата, същият надвишава шест пъти размера приложим за малки предприятия и до голяма степен не кореспондира на икономическата действителност в страната. В последната проведена процедура „Технологична модернизация в МСП" от Програмен период 2007-2013 за всички средни предприятия бе заложено изискване за реализирани нетни приходи от продажби за финансова 2012 г. в размер на 750 000 лв., в настоящата процедура размерът е завишен на 2 000 000 лв. без да е отчетено значително подобрение на бизнес климата обосноваващо завишаването. (ii) Съгласно т.13.2. от предварителните насоки всички софтуерни системи тип ERP, CRM и други подобни системи и модули са заложени като недопустими дейности. Бихме искали да обърнем внимание на факта, че подобряване на производствените процеси и повишаване на производствения капацитет може да бъде постигнат посредством използване на горепосочените софтуерни системи, същите водят до ефективно и ефикасно използване на ресурсите от страна на предприятията позволявайки мониторинг и оптимизиране на вложените материали. Те биха могли да подпомогнат засилване на експортния потенциал, тъй като позволяват извършване на справки в реално време между предприятията партньори, което от своя страна води до повишаване на доверието и засилване на стокообмена. (iii) Посочените системи не бива да бъдат приравнявани до общо компютърно оборудване и софтуер за административни нужди, тъй като същите водят до повишаване на производителността, ефективно и ефикасно използване на факторите на производството, подобряват производствените процеси и създават реални предпоставки за разширяване на капацитета на стопанските обекти. (iv) Софтуерните системи водят до намаляване на производствените	

			разходи и оптимизиране на производствената верига, съответно повишават добавената стойност и активното включване във всички етапи на веригата за добавяне на стойност. С оглед гореизложеното, бихме искали да отправим предложение за ревизиране на критерия за допустимост приложим към всички средни предприятия посредством редуциране на изискването за реализирани нетните приходи от продажби за последните три приключени финансови години до 2 700 000 лв., както и премахване на посочените софтуерни системи от недопустимите по процедурата дейности. Пряката и непосредствена възможност за постигане на заложените цели, а именно подобряване на производствените процеси, повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на предприятията, чрез използването на ERP, CRM и други системи и модули към тях, обосновава необходимостта да бъдат заложени като допустими дейности и разходи по процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. С уважение, Валентин Георгиев Изпълнителен директор Американска търговска камара в България	
31.	Любомира Бамбова l.k.bambova@gmail.com	15.04.2015	Във връзка с публикувана документация за обществено обсъждане по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бих искала да Ви обърна внимание на следното: в папка "Документи за информация", файл "Критерии и методология за оценка" на стр. 9, т.18 е записан следният текст във връзка с кода на икономическа дейност на	На електронна поща public.consultation@mi.government.bg могат да се дават единствено предложения и коментари по публикуваните за обществено обсъждане документи по процедура

			предприятията, които могат да кандидатстват по процедурата: *"Кандидатът не е предприятие, извършващо основната си икономическа дейност или кандидатстващо за финансиране на дейности, съгласно Класификацията на икономическите дейности – 2008 /КИД 2008 – Приложение С към Насоките за кандидатстване/ в сектор С, код на икономическа дейност 10 „Производство на хранителни продукти" и 11 „Производство на напитки", както следва:* *· 10.1 „Производство и преработка на месо; производство на месни продукти, без готови ястия";* *· 10.2. „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия";* *· 10.3 „Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия";* *· 10.4. „Производство на растителни и животински масла и мазнини";* *· 10.5. „Производство на мляко и млечни продукти";* *· 10.6 „Производство на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти";* *· 10.81. „Производство на захар";* *· 10.83 „Преработка на кафе и чай";* *· 10.9 „Производство на готови храни за животни";* *· 11.01. „Производство на спиртни напитки";* *· 11.02. „Производство на вина от грозде";* *· 11.03. „Производство на други ферментирали напитки";* *· 11.04. „Производство на други недестилирани алкохолни напитки";* *· 11.06. „Производство на малц"."* Това означава ли, че предприятие с КИД 11.05 "Производство на пиво"	„Подобряване на производствения капацитет на МСП". Следва да имате предвид, че само изрично изброените кодове от хранително вкусовата промишленост (С10 „Производство на хранителни продукти" и С11 „Производство на напитки") са недопустим по процедурата, при спазване на останалите изисквания и условия за допустимост.

			може да кандидатства по схемата или е допусната техническа грешка? С уважение, Любомира Бамбова	
32.	А. Апостолов avp@avpconsult.eu	15.04.2015	Здравейте, Във връзка с провежданото Обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП", бихме желали да направим следните две скромни предложения: 1. Отпадане на Оценъчен критерий „Участие в процедури по ОПРКБИ „ в Раздел **IV. Приоритизиране на проекти,** тъй като редица дружества са кандидатствали по процедури администрирани извън рамките на Националния УО, но преследващи същите цели. Това поставя подобни предприятия в дискриминационно положение. Същото се отнася и за тези, които са били извън обхвата на възможните за кандидатстване мерки през предходните три финансови години. От друга страна, единствено и само участието в процедура за прием на проекти не може да бъде критерий за адекватността на предложението, с което се е участвало. 2. Да се обмисли възможността за изискване по служебен път на всички документи издавани от Национални администрации (**Пример:** Удостоверение от Националния статистически институт (НСИ) относно кода на основната икономическа дейност на кандидата (въз основа на данни за 2014 г.) – подписано с КЕП от лице с право да представлява кандидата), доколкото подобна препоръка е в унисон с последните промени в АПК, които макар и да не касаят ОПИК, са в хармония с Европейските нормативи. Изискването на хиляди Удостоверения от десетки Териториални бюра на Института, в конкретния случай, ще доведе до пъти по-голям документо-хартиен оборот и евентуална възможност за	1. Моля, вижте становището на УО по т. 23.3. Допълнително следва да имате предвид, че посоченият критерий обхваща единствено участието в процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ обявявани в рамките на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013 през предходния програмен период. 2. За голяма част от документите, които се изискват на етап кандидатстване е посочено, че ако те са оповестени в Търговския регистър към датата на кандидатстване и са в идентичен формат на този, в който са подадени към НСИ, съответното обстоятелство ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър. Подобна възможност се обсъжда и за други документи, които се изискват при подаване на проектни предложения

			допускане на грешки, отколкото еднократна справка изискана на Централно ниво за всички кандидати. С Уважение, А. Апостолов	по бъдещи процедури по ОПИК, което максимално да улесни потенциалните кандидати и да сведе до минимум административната тежест.
33.	Емил Петров consult@qac-bg.com	15.04.2015	Здравейте, Във връзка с публикуваните за обществено обсъждане документи от процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", приложено Ви изпращам констатациите, коментарите и предложенията на "Кю Ей Си" ООД - София. Приложени са два файла в различен формат, за да се осигури удобство при четене и обработка. Надявам се, че ще бъдем полезни с констатациите и предложенията в интерес на заинтересованите фирми и икономиката на страната. Имаме готовност да отговорим на възникнали въпроси по констатациите и предложенията ни. С уважение: Емил Петров - Управител на "Кю Ей Си" ООД **<u>Констатация 1</u>** Във връзка с определените „Допустимите целеви групи" за финансиране, определени на стр. 21-22 от Насоките бе констатирано следното несъответствие: 1. Съгласно т. 15 от Насоките е предвидено да се допуснат до финансиране малки и средни предприятия, съгласно Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-	1. Заложените в инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020, приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Стратегията извежда на преден план някои сектори и раздели по класификатора на икономическите дейности, подкрепата на които би довела до промяна на секторната структура на българската икономика. Във фокуса на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" са именно предприятия от такива приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал. С ограничения финансов ресурс, с

			2020 с приоритет към проекти в областите на „Иновационната стратегия за интелигентна специализация (проект одобрен с Решение на МС № 761 от 06.11.2014)".	който разполага Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като по този начин се увеличи осезаемия икономически ефект от разходването на този ресурс. Съответствието с Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) не е критерий за допустимост по процедурата, а част от условията за приоритизиране на проекти – проекти, които се изпълняват в една от областите на ИСИС ще получат допълнителен брой точки при оценката. 2. Определението на понятието „нематериални активи" е съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 и УО не може да го доразвива, тълкува и променя. Допълнително, в т. 14.2 „Допустими разходи" от Насоките за кандидатстване изрично е посочено, че дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със
			15. Допустими целеви групи: Процедурата е насочена към малки и средни предприятия съгласно Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020. Приоритет ще бъде даден на малки и средни предприятия, които кандидатстват за: - проекти в областите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (проект одобрен с Решение на МС № 761 от 06.11.2014), - проекти, които се изпълняват на територията на Северозападния район за планиране в съответствие с предвиденото в Споразумението за партньорство прилагане на териториален подход за целенасочена подкрепа на този район, и - проекти с дейности за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес.	
			При внимателен преглед на определените на страници 9 и 10 от Насоките и посочените документи (стратегии) области на интервенция (в случая кодове на икономическа дейност за подпомагане) бе констатирано следното: - Съществуват кодове на икономическа дейност (респективно области за подпомагане), **<u>които са определени в</u>**	

			стратегиите, но които не са обявени за подпомагане в Насоките. Такива са G46; H53; M70; M71; M74; - В същото време **съществуват 11 други области** на икономическа дейност, които не са цитирани в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 или в Иновационната стратегия за интелигентна специализация, но са включени в обхвата на Насоките като допустими за финансиране. Естествен е въпроса - Все пак **коя е основата за определяне на икономическите дейности, допустими за финансиране** – „Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020" и „Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г." **или нещо друго, КОЕТО НЕ Е РЕГЛАМЕНТИРАНО**??? Тъй като стратегиите се разработват, **ЗА ДА СЕ СПАЗВАТ** имаме следното **ПРЕДЛОЖЕНИЕ 1**: ***За да не се ограничават фирмите с потенциал за развитие и иновации и в духа на Оперативната програма „Иновации и конкурентоспособност", всички икономически области (включително описаните по-горе), определени в двете стратегии да бъдат включени като допустими по тази процедура за подбор на проекти.*** ***В противен случай направете предложения да се променят стратегиите!***	средства по проекта, следва да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от минимум три години. 3. Предложението е взето предвид и е отразено в окончателния вариант на Насоките за кандидатстване.
			Констатация 2 Определението на „Дълготрайни нематериални активи" (ДНА), дадено	

			в отделен документ „Приложение Ц" не е достатъчно конкретно и вероятно ще създаде значителни проблеми при оценката на допустимостта на разходите. Според него за ***„Нематериални активи"*** е записано ***„По смисъла на Регламент (ЕО) № 651/2014 „Нематериални активи" означава активи, които нямат физически или финансов израз, като патенти, лицензи, ноу- хау или друга интелектуална собственост."*** В цитирания Регламент освен конкретни обекти, които се разглеждат като „Нематериални активи" като „..**<u>патенти, лицензи, ноу- хау</u>**..." са включени и „**<u>...или друга интелектуална собственост.</u>**", която не е точно определена и, респективно може да се дискутира и да се определя субективно както от кандидати, така и от оценяващи. Поради тази причина в Регламент 651/2014 се определят характеристики, които са характерни за значително по-широк кръг НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ. Там изрично са посочени такива характеристики, както следва: *… Нематериалните активи са допустими за изчисляването на инвестиционните разходи, ако отговарят на следните условия:* *а) да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта;* *б) да бъдат амортизируеми;* *в) да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и* *г) да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от минимум пет години или три години за МСП…*	

Въпреки това, термина "Интелектуална собственост" остава недоизяснен и предполага възникване на конфликти при оценките. В тази връзка е добре или да се потърси легитимно определение или в Насоките (респективно в Приложение Ц) да се даде такова.

В нашето (българското) законодателство е дадено **легитимно** определение на термина "Интелектуална собственост". Определението е посочено в ЗАКОНА за облагане доходите на физическите лица и гласи:

"Интелектуална собственост" е собствеността върху произведения на науката, изкуството и литературата, включително кино- и телевизионни филми и магнетофонни записи за телевизионни или радиопредавания; върху патенти, търговски марки, промишлени образци и полезни модели, чертежи, планове, секретни формули и процеси, както и информация за промишлен, търговски или научен опит (ноу-хау).

Както е видно, с конкретизиране на понятието "Интелектуална собственост", обхвата на „Нематериални активи" е по-ясен и категоричен, като вероятността за разногласия и конфликти се намалява

В тази връзка, нашето **Предложение 2** гласи:

Към даденото определение за „Нематериални активи" в Приложение Ц да се добавят описаните елементи като текста стане следния:

Нематериални активи	По смисъла на Регламент (ЕО) № 651/2014 „Нематериални активи" означава активи, които нямат физически или финансов израз, като патенти, лицензи, ноу- хау или друга интелектуална

	собственост. Нематериалните активи са допустими като разходи, ако отговарят на следните условия: а) да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта; б) да бъдат амортизируеми; в) да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и г) да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта□ както и да останат свързани с проекта, за който е пр□доставена помощта, за срок от минимум пет години или три години за□МСП.

Заедно с това да се добави описания по-горе термин - "Интелектуална собственост"

Интелектуална собственост	Съгласно определението в ЗАКОНА за облагане доходите на физическите лица – Интелектуална собственост „Собствеността върху произведения на науката, изкуството и литературата, включително кино- и телевизионни филми и магнетофонни записи за телевизионни или радиопредавания; върху□патенти, търговски марки, промишлени образци и полезн□ модели, чертежи, планове, секретни формули и процеси, както и инф□рмация за промишлен, търговски или научен опит (ноу-хау)."

<u>Констатация 3</u>

			<u>Некоректно е изискването за предоставяне само и единствено на „валиден сертификат"</u> за …… и/или постигнато съответствие на продукт/и с европейски/международни стандарти (виж текста на стр. 34 от Насоките). Подобен е текста и в „КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ" – стр. 20 - Кандидатът е реализирал три или повече дейности свързани с въвеждане на международно признати стандарти, и/или CE маркировка, и/или съответствие на продуктите… Като доказателство се изисква **<u>Валиден сертификат за …постигнато съответствие на продукт/и с европейски/международни стандарти.</u>** **ОБОСНОВКА НА ТОВА ТВЪРДЕНИЕ:** Повече от 50% от директивите на Европейския съюз, изискващи доказване на съответствие с изискванията на хармонизирани европейски стандарти и „CE" маркировка **<u>НЕ ИЗИСКВАТ НАМЕСА НА НОТИФИЦИРАН ОРГАН, РЕСПЕКТИВНО – НЕ ИЗИСКВАТ СЕРТИФИКАТ. В тези случаи за оценка на съответствието се прилага Модул А</u>**. В същото време, всички приложими директиви **<u>изискват</u>** **<u>ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ</u>** (всички директиви с изключение на Регламент 305/2011) или **<u>ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИОННИ ПОКАЗАТЕЛИ</u>** (само за Регламент 305/2011). Разбира се съществуват някои продукти, за които се изисква издаване на сертификат от Нотифициран орган, **<u>за да бъде издадена съответна ДЕКЛАРАЦИЯ</u>** и да бъде пуснат продукта на пазара. С други думи **ДЕКЛАРАЦИЯТА** е финалния задължителен документ, който се подписва от производителя. В предходни програми и проекти се използваше формулировката …"документ, изискван от съответния нормативен акт". В тази връзка, нашето **<u>Предложение 3</u>** гласи:	
			<u>Текстовете в Насоките, Критериите и другите документи, които</u>	

			<u>описват изискването за доказване на постигнато съответствие на продукт/и с европейски/международни стандарти да се коригират така:</u> В текста на Насоките: ***…„валиден сертификат за въведена/и система/и за управление и/или валиден сертификат <u>или</u> съответен документ за постигнато съответствие на продукт/и с европейски/международни стандарти, изискван от приложимите европейски регламенти и/или директиви и национални нормативни актове и/или…"*** В текста на Критериите: ***„Валиден сертификат за постигнато съответствие на системите за управление на европейски/международни стандарти и/или валиден сертификат или съответен документ за постигнато съответствие на продукт/и с европейски/международни стандарти, изискван от приложимите европейски регламенти и/или директиви и национални нормативни актове…"***	
34.	Анастасия Симеонова a.simeonova@bgtextiles.org	15.04.2015	**ОТНОСНО**: *Публикуваните предварителни Насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" от ОП „Иновации и конкурентноспособност 2014-2020"* Уважаеми дами и господа, Приветстваме стремежа да се намали субективизма при оценяване на проектните предложения и да се оценяват преди всичко икономически и финансови показатели. Считаме, обаче, че при повечето от критерии са заложени изключително високи изисквания предвид на това, че наблюдаваният период (2012-2014 г.) се характеризираше с икономическа и	1. Моля, вижте становището на УО по т. 15. 2. Точките по показател 2 „Внедрени стандарти и системи за управление" от раздел II са намалени, като за сметка на това е увеличен броя на точките по показател 2 „Производителност на кандидата" от раздел I на критериите за оценка.

			финансова криза, свити пазари и всеобща стагнация. Изразяваме опасения, че при така заложените критерии много малко български фирми от сектора „Производство на облекла" биха преминали минималната граница от 51 точки, за да бъдат допуснати до класиране. Така например се дава сериозно точково изражение на критериите „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти за управление". Така отново до финансиране от оперативната програма ще се доберат малката група елитни фирми, които и в предишния програмен период са имали възможност да се модернизират технологично и да внедрят стандарти за управление, ползвайки безвъзмездна финансова помощ. Друг сериозен проблем, който стои пред нашия бранш е, че често възлагането на поръчките за изработването на продукция за чужди възложители и предназначена за износ (вътрешнообщностна доставка) става чрез създадени в България търговски дружества на големите западни компании и затова статистически този износ не се отразява в годишните отчети. И още едно недомислие, според нас е драстичното намаляване на размера на субсидиите за предприятиятията, осъществяващи своята дейност в Югозападния район, защото в този регион не се намира само град София. В него попадат и стотици по-големи и по-малки населени места, в които работят много на брой МСП, произвеждащи облекла и които често са единствените, предоставящи работа. Всичко това създава тревога в шивашкия бранш. След 2010 година се наблюдава засилен интерес на големите западни фирми към България като добро място за производство на сложни и висококачествени облекла. Договарят се сериозни поръчки, които изискват инвестиции за внедряване на технологии за подобряване на производствения	3. Приходите от износ на кандидата за 2012, 2013 и 2014 г. се удостоверяват чрез представяне на Справка за приходите и разходите по видове и икономически дейности за тези години. 4. Съгласно разпоредбите на ПМС № 107/10.05.2014, при процедура на подбор на проекти за финансиране се одобряват по реда на класирането всички или част от проектните предложения, чиято оценка е по-голяма или равна на 60 на сто от максималната възможна оценка, до покриване на общия размер на предварително определените и обявени финансови средства по съответната процедура. Минималният брой точки по настоящата процедура (51 т.) представлява точно 60% от максимално възможния такъв (85 т.) и не може да бъде намален. 5. Моля, вижте становището на УО по т. 7.

			процес, постигане на по-висока производителност, намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига и повишаване на добавената стойност. Ако усилията на фирмите от бранша не бъдат подкрепени, България рискува да загуби в следващите години както валутни приходи, така и да получи натиск върху социалните системи, вследствие на намаляване на заетостта и увеличаване на безработицата. Когато пледираме за особено внимание към бранша, искаме да напомним, че в него днес се трудят над **100.000 работници в близо 3.500 фирми, от които 95% са микро, малки и средни предприятия**, които формират около **9% от валутните приходи на страната**. **В тази връзка предлагаме:** **1. Да се намали изискуемият оборот за последните 3 години за средните предприятия от 6 млн. лв. на 2 млн. лв. или да се разработи емпирична формула, по която да се определят нетните приходи от продажби в зависимост от средносписъчния състав на персонала.** **2. Да се намалят точките по критерии „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти и системи за управление" от 5 на 3, като с освободените точки се завишат някои други критерии, например „Производителност на кандидата" и/или „Коефициент на задлъжнялост".** **3. Експортната ориентация на фирмите да се доказва със сключени договори, от които да се вижда, че произведената на ишлеме продукция е предназначена за международния пазар.** **4. Да се намали минималният сбор точки за участие в**	

			класирането от 51 на 45. **5. Да отпадне „наказанието", наложено на Югозападен район за намаляване на размера на субсидията.** С уважение, Радина Банкова Председател на УС на БАПИОТ	
35.	Маргарита Стипцова stiptsova@yahoo.com	15.04.2015	Уважаеми представители на УО на ОПИК, Бих искала да привлека вниманието Ви към няколко основни момента в публикуваната проектна документация по схема „Подобряване на производствения капацитет в МСП", които смятам, че заслужават повече внимание и надлежна корекция, за да се гарантира че процедурата ще изпълни своята цел. На първо място прагът за реализирани нетни приходи от продажби за последните 3 приключени финансови години при категория средни предприятия (6 млн. лв.) е необосновано висок. При прилагането на така заложения праг липсва равнопоставеност и пропорционалност с останалите категории. Докато за да усвои максималния размер на БФП от 750 хил. лв., едно малко предприятие трябва да докаже нетни приходи от малко над 1,3 пъти повече от тази сума, при средните предприятия това съотношение е 6 пъти повече от максималния размер на БФП. Наред с това не се отчита, че голям брой от българските средни предприятия са на границата с около 50-60 човека и точно тези предприятия, за които такъв праг е недостижим, остават извън обхвата на схемата, която би трябвало да стимулира тяхното модернизиране и развитие. Оказва се че в общия случай ще могат да кандидатстват само средните предприятия с над 100 човека персонал, които имат и по-голям капацитет, за да са реализирали необходимите приходи.	1. Моля, вижте становището на УО по т. 15. 2. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване (на база историческите данни на кандидата за предходните три години) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията, представен в изисквания за целта бизнес план. Приоритизирането на проекти по настоящата процедура (устойчиво развитие тематично и регионално приоритизиране) е в унисон със задължението на всяка страна-членка, разходваща средства по

			На второ място методиката за оценка на проектните предложения по схемата е структурирана по начин, който автоматично оставя над 50% от българските МСП под изискуемия минимум от 51 точки. По частта Приоритизиране на проекти, за която са отредени 19 т., повече от 90% от кандидатите автоматично ще загубят най-малко 10 точки. Едно предприятие, което не осъществява дейност в една от областите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация, не изпълнява проект на територията на Северозападен район за планиране и е изпълнило един проект ще може да събере максимум 8 точки и то само ако Оценителната комисия прецени, че спазването на принципа на устойчиво развитие е достатъчно добре обосновано, както обяснимо ще се опитват да докажат всички кандидати, за да не изпуснат и тези 5 точки, независимо дали реално проектите ще имат такъв компонент. Така стигаме до един плаващ максимум от 75 точки. Над 80% от кандидатите няма да могат да покрият изискванията за максимален брой точки по Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление, защото единици са тези, които имат три или повече дейности, свързани с въвеждане на международно признати стандарти и др., както и инвестиции на стойност ≥ 80% от заявената БФП. Оттук още около 5 точки средно ще отпаднат и максимумът става 70. Познавайки процесите в българската икономика през последните 3 години, следва да сте наясно, че повече от 80% от кандидатите няма да могат да съберат максималния брой точки по показател Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта. Ако и тук махнем средно 10 точки, излиза, че по презумпция голямата част от кандидатите ще могат да кандидатстват за максимум 60 точки и то само ако така нагласят показателите, съставящи Ефект от изпълнението на проекта, че да спечелят максималния брой точки. Това от своя страна ще генерира изключително вредната практика проектните предложения да не	линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове да допринесе за постигането на трите взаимно допълващи се типа растеж съгласно стратегия „Европа 2020" (интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж) и в съответствие с предвиденото в ОПИК и в Споразумението за партньорство. Допълнително, приоритизирането на проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа.

			отразяват обективно ефекта от изпълнението на проектите, защото в противен случай ще бъдат лишени от възможност за финансиране. С това е свързан и следващия ми коментар, а именно, че привнасянето на добрата практика да има бизнес план се компроментира от оценяването му. Ако се допусне прогнозите за ефекта да бъдат манипулирани с цел преминаване на прага, от своя страна ще повлече след себе си един процес на отпускане на безвъзмездна помощ и в последствие връщане на пари, защото кандидатите в масовия случай няма да могат да изпълнят прогнозите си, именно защото не са заложили реални стойности, а изкуствено изчислени, така че да получат максимани точки по тези показатели. С уважение, Маргарита Стипцова /независим консултант/	
36.	Галена Велева office@aegdr.org	15.04.2015	**Относно:** Разпределение на средствата по териториални райони в Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 Уважаеми г-н Томислав Дончев, Уважаеми г-н Божидар Лукарски, Уважаема г-жа Малхасян, Във връзка със стартиране на новия програмен период 2014 - 2020 бихме искали да изразим своето недоволство от ограничителните условия, наложени на Югозападен район в Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020. **Процентът на съ-финансиране, определен за Югозападен район, в който попадат областите София град, София област, Благоевград, Перник и Кюстендил е с 25% по-нисък в сравнение с останалите райони. За микро и малки предприятия е 45%, а за средни предприятия 35%.** За останалите райони процентите са съответно 70% и 60%. Това е обявено в публикувания Проект на	Съгласно чл. 5, ал. 2, т. 5 от Закона за държавните помощи, министърът на финансите извършва оценка на максималния интензитет на регионалната помощ и на специфичния местен обхват на районите в Република България, приемливи за регионална помощ, и представя на Европейската комисия /ЕК/ уведомление за регионалната карта на държавните помощи, предварително съгласувана с министъра на регионалното развитие и благоустройството.

			Насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Споменатата процедура предлага и допълнителна санкция за предприятията в Югозападен район - те губят 5 точки от техническата и финансова оценка на проектните си предложения само и единствено поради факта, че не извършват дейност в Северозападен район на планиране. Т.е. местоположението на българските предприятия е не само условие за по-нисък интензитет на безвъзмездната помощ, но вече е въведено и като критерий, по който ще се оценява техническия капацитет и качество на проектите. Считаме тези условия за дискриминационни за фирмите от област Благоевград, което налага спешна нужда от намеса и промяна в условията на съ-финансиране на Програмата. ОБОСНОВКА Разпределението на съ-финансирането е съгласно *Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г.* на Европейската комисия, според които районите с БВП на глава от населението под 75 % от средния за ЕС се допускат приоритетно до регионална инвестиционна помощ, тъй като основната цел на регионалната помощ е да се насърчи развитието на по-малко облагодетелстваните региони на Европа. В пет от шестте района в България БВП на глава от населението е под 45 % от средната стойност за ЕС, а в един регион (Югозападния) — между 60 % и 75 % от средния за ЕС. Това разпределение на БВП се дължи само и изключително на София град. Според *Регионален план за развитие на Югозападен район за периода 2014 - 2020* г., публикуван от Министерство на регионалното развитие, област София (столица) е с най- висока стойност по показателя БВП на глава от населението през 2010 г. - 22 486 лв. и изпреварва значително останалите области от ЮЗР. В сравнение с регионите в ЕС-27 Югозападният район се намира в по-благоприятно състояние,	В рамките на междуведомственото съгласуване на Картата за регионалните помощи, с писмо изх. № 04-19-133/01.04.2014 г., Министерство на икономиката изрази становище, че високата стойност на БВП за Югозападния район се обуславя само от по-високото икономическо развитие на област София (столица) и че не е целесъобразно интензитетът да бъде намален за целия Югозападен район, но същото не бе прието със следните аргументи: Районите в Република България са дефинирани от ЕК като райони от тип „а" (Съгласно Насоките за регионална помощ региони от тип „а", са региони в най-неравностойно положение в Съюза по отношение на икономическото развитие). Това са райони по NUTS ниво 2, чийто БВП на глава от населението, измерен в стандарти за покупателна способност (СПС), е под или равен на 75% от средния за ЕС-27, и най-отдалечените райони. Във връзка със занижаването на интензитета за Югозападния район, Република България е изискала становище от службите на ЕК

			отколкото останалите български райони, но все още достигнатата степен на икономическо развитие е под средното равнище в ЕС. За целите на *Регионалния план* е извършен анализ, в който е направена съпоставка на ЮЗР с другите райони от ниво 2 в страната по показателя БВП по текущи цени, като е изключена стойността на София (столица). Само столицата формира дял, превъзхождащ 3 пъти заемащия второто място сред районите от ниво 2 в страната. В този статистически експеримент останалата част от ЮЗР (четирите области - Благоевград, Перник, Кюстендил и Софийска) заема трета позиция от „дъното" нагоре, над Северозападен район и Северен централен район. *Фиг. 1 Разпределение на БВП на човек за ЮЗР (не се чете)* Отчитайки и факта, че ЮЗР без София (столица) има население (834 хил. д.) близо до това на най-малкия район от ниво 2 (СЗР - 847 хил. д.), може да се направи изводът, че София може да съществува като седма статистическа единица от ниво 2 и същевременно да бъде с директно управляемо развитие, за разлика от останалите. *Графика 1 БВП по райони от ниво 2 (не се чете)* *Графика 2 БВП по райони с изключен от ЮЗР гр. София – млн. лв. (не се чете)* По данни на *Национален статистически институт* и *Институт за пазарна икономика* инвестиционната активност в област Благоевград е далеч под средната за страната. През 2012 г. разходите за придобиване на дълготрайни материални активи не превишават 47,6% от средните за страната, а преките чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор са 3,7 пъти по-ниски от средните за страната. Преобладаващата част от предприятията в областта се характеризират с ниска капиталова интензивност. Над половината от територията на Благоевград попада под защитата на Закона за биологичното	относно това, дали е възможно в рамките на район по NUTS 2, който е допустим район от тип „а", максималният интензитет на помощта в един район по NUTS 3 да се различава спрямо друг район по NUTS 3. С писмо № COMP 108921 от 06.11.2013 г. ЕК е отговорила, че максималните интензитети за райони от тип „а" се определят на ниво NUTS 2 и са приложими към съответния район по NUTS 2 като цяло. Предвид изложеното, определянето на районите и максималния интензитет на регионална помощ за тях е извън правомощията на УО на ОПИК. При изготвянето на Насоките за кандидатстване по процедурите, които обявява, в случаите когато приложимият режим на държавна помощ е регионална помощ, УО на ОПИК е длъжен да спазва интензитета съгласно Картата на регионалните помощи на Република България, приложима за периода 01.07.2014 - 31.12.2020 г. По отношение на условието за

			разнообразие, което ограничава мащаба и характера на стопанската дейност в областта. Като резултат брутният вътрешен продукт на човек от населението в област Благоевград е 63,9% от средния за страната, 26,5% от регистрирания в област София (столица) и 29,4% от средната стойност за ЕС. В Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, одобрена от ЕК е дефинирано, че според Института за пазарна икономика „С най-много на брой предприятия на 1000 души в България са областите София (столица), Варна, Бургас, Благоевград, Пловдив, а най-застрашени за устойчивостта им са икономиките на областите Кърджали, Търговище, Монтана, Враца, Видин и Силистра". Предприятията в градовете от районите извън Югозападния, в това число и споменатите големи градове Варна, Бургас и Пловдив ще получат със-финансиране както следва: за микро и малки предприятия - 70%, за средни предприятия - 60%. А малки градове като Гоце Делчев, Якуруда, Петрич и селски общини като Сатовча, Струмяни или Гърмен получават съответно 35% и 45% безвъзмездни средства. Това поставя въпроса доколко разпределението на средствата за дълъг период от 7 години е справедливо за всички предприятия. **АРГУМЕНТИ** **в подкрепа на искането за преразглеждане процента на със-финансиране** • България е член на ЕС от едва 8 години и рязкото намаляване на процента на грантовете не отговаря на реалното икономическото развитие на страната и на регионите. • Гърция е член на ЕС от 1981 година и въпреки факта, че са членове на Съюза от 34 години за периода 2007-2013 интензитета на помощта за гръцкия бизнес е бил в размер на 40% за Атина и Солун и 50% и 60% съответно за средни и малки предприятия в останалата	участие на кандидатите в предишни процедури по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013, моля, вижте становището на УО по т. 16.

			част от страната. Северна Гърция е непосредствен конкурент на фирмите, предлагащи стоки и услуги от Югозападна България, които още преди старта на новия програмен период вече са в условия на неизгодна липса на достатъчно средства за развитие. • В изготвената Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. като основен проблем е изведен: *„продължаващо увеличаване на населението на гр. София с темпове,* ***надхвърлящи двукратно*** *темповете на нарастване на големи градове от същия ранг, което застрашава полицентричното развитие в страната и* ***балансираното развитие на съседните общини в ЮЗР*** *и СЗР".* • Включването на област Благоевград заедно с област София в един регион е реално ощетяване на бизнеса в Областта. Обединяването на Софийска област с Благоевградска е абсурдно териториално разделение, което трябва да бъде променено. Общините в Югозапада не са София, нелогично е бизнеса в Пловдив, Варна, Бургас и Русе да получава по-висок процент на грант отколкото фирмите в Благоевград, Гоце Делчев, Петрич, Сандански и другите селища от Благоевградска област. • Стимулирането на един регион от страната със значително по-висок процент на гранта по Европейски програми няма да реши икономическите му проблеми. От европейските грантови схеми се възползват активни, работещи фирми, а не такива, които са на ръба на обявяване на несъстоятелност. Тези работещи фирми и в момента се възползват от конкурентни предимства като ниска цена на труда например. Допълнителните възможности, които са осигурени от ОПИК 2014-2020 **ще доведат до негативно изкривяване на икономическата логика, при която фирма намираща се на 100 км. северно от София ще получи 25% по-висок грант от фирма, намираща се 100 км. южно от столицата.**	

			• Плановете за ограничаване на фирми, възползвали се от европейските програми до момента, са меко казано нелогични. Логиката, че така ще останат средства за другите е неприемлива. Тези програми трябва да стимулират инициативните и креативните фирми, тяхната роля не е социална. Всякаква логика, целяща да разпределя средства на принципа на всекиго по равно напомня за отминали времена, за които едва ли искаме да се сещаме. • Всичко изброено до тук създава потенциални рискове за усвояването на средствата. Кой ще поеме отговорността, ако се стигне до там, че част от парите трябва да бъдат върнати в европейския бюджет? **ПРЕДЛОЖЕНИЯ** • **Отделяне на София град от Югозападен район в седми отделен икономически район.** • **Управляващият орган на ОПИК 2014-2020 да вземе решение, с което да промени Насоките за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", като максималния интензитет на безвъзмездната помощ в размер на 35% и 45% да се отнася единствено за бенефициенти/кандидати с място на изпълнение на дейностите на територията на гр. София или област София. За всички останали потенциални кандидати от общини и области от Югозападния район да са приложими съответно 60% и 70%, в зависимост от категорията на предприятието.** • **Това правило да бъде спазвано и при следващите предвидени за обявяване процедури за кандидатстване по ОПИК 2014-2020, а така също и по останалите Оперативни програми където гореописаният проблем води до поставяне на ограничителни условия за достъпа на бизнеса до европейско финансиране.**	

			Разчитаме на вашето активно съдействие относно премахването на препятствията за развитие на българските предприятия от югозападна България. Те разчитат на европейските средства, чиято крайна цел е повече работни места, повече инвестиции и платени данъци, по- голям експортен потенциал. В крайна сметка целта на членството ни в Европейския съюз е европейска икономика, а не боксуващи на място и фалиращи предприятия. Настоящото писмо е подкрепено от: СДРУЖЕНИЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧИТЕ РЕГИОН ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ НА БЪЛГАРИЯ АГЕНЦИЯ ЗА ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ БАНСКО Кметовете на общините БАНСКО, БЕЛИЦА, БЛАГОЕВГРАД, ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ, ГЪРМЕН, КРЕСНА, ПЕТРИЧ, РАЗЛОГ, САНДАНСКИ, САТОВЧА, СИМИТЛИ, СТРУМЯНИ, ХАДЖИДИМОВО И ЯКОРУДА Народни представители на област Благоевград ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ БЛАГОЕВГРАД РЕГИОНАЛНА СТОПАНСКА КАМАРА САНДАНСКИ РОТАРИ КЛУБ - ПЕТРИЧ ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА БЛАГОЕВГРАД СДРУЖЕНИЕ НА ХОТЕЛИЕРИТЕ САНДАНСКИ СДРУЖЕНИЕ НА ШИВАЧИТЕ В ЮГОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ СДРУЖЕНИЕ НА ЮГОЗАПАДНИТЕ ОБЩИНИ СДРУЖЕНИЕ "РЕГИОНАЛЕН БИЗНЕС ЦЕНТЪР ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА МСП"- ПЕРНИК	
37.	Цветанка Найденова	15.04.2015	Здравейте, Предложението ми е да бъде добавено в Насоките за кандидатстване	Моля, вижте становището на УО по т. 29.

	tsvetanka.naydenova@gmail.com		точна формула, по която да бъде определяна Вътрешната Норма на Възвращаемост, както и конкретен процент, при който да се извършва дисконтирането на паричните потоци. Всеки добре запознат с бизнес планирането знае, че ВНВ ще е различна при различни проценти на дисконтиране, поради което е възможно да има несъпоставимост на резултатите на различните кандидати при равни други условия. Коректно ще е като се взаимства добрият опит на ПРСР, то той да е изцяло. Цветанка Найденова	
38.	Емилия Димитрова emi.1977@abv.bg	16.04.2015	Здравейте !Пиша Ви във връзка с ПРОЦЕДУРА НА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ „ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КАПАЦИТЕТ В МСП". Въпрос : Покупката на машина с ЦПУ / Цифрово програмно управление / , отнася ли проекта към областта на ИСИС в частност – мехатроника и чисти технологии; Благодаря предварително за отговора !	За да получи допълнителен брой точки по този показател, проектът в своята същност следва да се изпълнява в една от областите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация. Закупуването на машина представлява просто вид разход, необходим за изпълнение на дейностите по проекта и за постигане на неговите цели и резултати.
39.	Таня Кривирадева kriviradeva@samel90.com	16.04.2015	Предложения и коментари по предложени за обществено обсъждане НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ по процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП" **I. По отношение на цели и резултати** В Насоките не са ясно определени цел и резултат:	I. Целите и очакваните резултати, включени в Насоките за кандидатстване са в съответствие със специфичната цел и очакваните резултати, заложени по Инвестиционен приоритет 2.2 в ОПИК, към които настоящата процедура следва да има принос.. В

			Целта е : повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал Очакваният резултат е: подобряване на конкурентоспособността на предприятията и създаване на потенциал за експорт От това следва и неяснота в измерването на резултатите по конкретните проекти, за което има коментар по-долу /индикатори/ **II. Индикатори** **7.1.Индикатори за резултат и продукт на ниво инвестиционен приоритет** **Първо**: По текста „При сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ бенефициентът следва да попълни декларация по образец за съгласие за ползване на данни на предприятието за целите на отчитането по оперативната програма (Приложение Ж)." Ако е законосъобразно , подобно ползване е възможно. Абсурдно е да се заобикалят законови норми/в случая чл.25 от ЗСтатистиката/с подобни „декларации"за отказ от права! **Второ**: понятието за „...и продукт" не е ясно. Още повече, виж.таблица 2-10. Там се говори за резултат Таблица 2-10: Специфични за програмата индикатори за резултат за ЕФРР № Индикатор Мерна единица Категория регио Базова стойност Базова година Целева стойност (2023) Източник на данните Честота на отчитане 1 Обем на износа на млрд. евро Слабо развити 8.1 2012 9.18 НСИ на две години	допълнение съгласно указанията на ЕК относно съдържанието на оперативните програми, специфичните цели обхващат нуждите от промяна, а резултатите – очакваната промяна. В тази връзка същите е възможно да не се покриват напълно. II. 1. Изискването за представяне на посочената декларация е по препоръка на НСИ, именно с оглед спазване на Закона за статистиката. Както е посочено и в самата декларация, подписването ѝ е в съответствие с чл. 26, ал. 2 от Закона за статистиката и чл. 20, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009. 2. Таблица 2-10 от ОПИК съдържа специфични за програмата индикатори за резултат. Същевременно в таблица 2-11 от ОПИК са посочени общи и специфични индикатори за продукт, като тези от тях, които са приложими по настоящата процедура са изброени в края на т. 7.1 от Насоките за кандидатстване. Включването на индикаторите за продукт е задължително съгласно чл. 27 от Регламент 1303/2013 и

				стоки и услуги, реализиран от МСП		регионите					съгласно образеца на оперативна програма, утвърден от ЕК. 3. Индикаторите за изпълнение на проектите са обвързани с очакваните резултати, заложени в ОПИК, а именно „…по този инвестиционен приоритет се цели постигане на положителен ефект върху развитието на устойчива пазарна конкурентоспособност на българските МСП, с оглед повишаване на производителността и експортния им потенциал". Съгласно указанията на ЕК относно тематична цел „Конкурентоспособност на МСП" (по която се обявява настоящата процедура), конкурентоспособността на предприятието обхваща наред с друго и намаляване на разходите, повишаване на производителността, подобряване на качеството и обновяване на предлаганите продукти и услуги. В тази връзка с цел гарантиране на изпълнението на заложените в ОПИК резултати по процедурата е необходимо да бъдат заложени индикатори за изпълнение на ниво проекти, които отразяват в пълнота очакваните резултати по
			2	Производителност на МСП	добавена стойност по факторни разходи (хил. лв.)/заето лице	Слабо развити регионите	16.□	2012	19.3	НСИ	на двегодини

Трето: Неяснота в измерването на резултатите по конкретните проекти.

След като се гони постигането на поне един резултат – обем на износа **или** повишаване на производителност, то защо по отношение на конкретните проекти вж. **7.2.Индикатори за изпълнение на проектите** се **<u>сочат кумулативно</u>** 4 индикатора, част от които не са свързани нито с обем на износ,нито с повишаване на производителност?

Защо се сочат индикатори като напр. „вътрешна норма на възвръщаемост" , който няма пряко отношение нито към производителността, нито към обема на износа? Още повече, по долу /искане за възстановяване/ се говори за постигане на стойност за два от индикаторите за изпълнение?

- Вътрешна норма на възвръщаемост (M, N, N+1, N+2, N+3);

			- Нарастване на производителността (M, N, N+1, N+2, N+3); - Увеличаване на приходите от износ (M, N, N+1, N+2, N+3); - Повишаване на ефективността на производствените разходи (M, N, N+1, N+2, N+3).	инвестиционния приоритет. В насоките за кандидатстване не е налице установено задължение за предоставяне на информация по всички индикатори. Посоченото следва от обстоятелството, че на отхвърляне подлежат само проектни предложения, които са получили „0" точки по индикатори: „нарастване на производителността" и „изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта", като кандидатите следва да имат предвид, че посочените от тях стойности ще бъдат оценявани по критериите съгласно раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта" от Приложение 3 „Критерии и методология за оценка". Цитираният Регламент (ЕС) № 651/2014 въвежда минимални изисквания за съответствие с правилата за групово освобождаване, прилагането на които не изключва въвеждането на допълнителни изисквания, следващи от европейското законодателство. В посоченият случай изискването за залагане индикатори за изпълнение на проекта е с оглед осигуряване на
			Още повече, че съгласно чл.6 от Регламент(ЕС) № 651/2014 „Приема се, че помощта има стимулиращ ефект, ако бенефициерът е подал писмено заявление за помощ до съответната държава членка преди работата по проекта или дейността да е започнала. Заявлението за помощ съдържа поне следната информация: наименование и големина на предприятието; описане на проекта, включително неговата начална и крайна дата; местонахождение на проекта; списък разходите по проекта; вид на помощта и размер на публичното финансиране, необходимо за проекта" **Ако оценката не би могла да се направи без индикаторите**/въпреки , че при критериите за оценка е посочен като трети резервен/ , то по-удачни биха били следните индикатори за резултат: - създадени инвестиции със средства от безвъзмездната финансова помощ; - създадени нови работни места; - намаляване на средната възраст на оборудването; - повишаване производителността на труда. **Четвърто**: След като за програмата отчитането е на две години, то защо за конкретните проекти отчитането трябва да става в три последователни години? И как технически може да стане това отчитане ? **Какво означава в рамките на период от три приключили години – средно аритметично, за всяка година, за**	

			някоя от трите години? **ВАЖНО: В случаите, когато в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента не бъдат постигнати най-малко 75 % от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение (вътрешна норма на възвръщаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи), Управляващият орган ще изиска възстановяване на от 5% до 25 % от реално платения размер на безвъзмездната финансова помощ при условията и по реда, посочени в договора за безвъзмездна финансова помощ (Приложение И към настоящите Насоки за кандидатстване).** **Какво е правното основание и правилата , по които ще се осъществява това „връщане"?** Правно основание в Регламента относно финансови корекции за нередности по отношение на фондовете няма! Методологията за определяне на финансови корекции , изм. ПМС № 352 ОТ 3 ноември 2014 г. също не съдържа правното основание! **Не е известна подобна практика в предишния програмен период, нито пък в някоя от страните в Общността! Не само, че не е правно обосновано , а и е технически неосъществимо подобно връщане.** Хипотетично ще се отиде към един спор, основан на договор /независимо, че по същество корекцията се нанася едностранно от администрацията/ , ще се прилага ГПК**-** дълъг и бавен съдебен процес (средна продължителност – 7 г.); - изискуема такса материален интерес – 4 % върху стойността на иска; - производството	съответствие с чл. 125, пар. 3, (а), (i) от Регламент 1303/2013 съгласно който процедурите и критериите за подбор следва да гарантират, че операциите допринасят за постигането на специфичните цели и резултати по съответните инвестиционни приоритети. 4. Включеният в Насоките за кандидатстване период от три приключени финансови години, следващи годината на приключване на проекта не представлява период на отчитане, а максимален срок, в който следва да бъде изпълнен минимален процент от заложените индикатори за изпълнение на проекта, така както са предвидени в проектното предложение. Начинът за изчисление на всеки от индикаторите е указан в Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта" от Приложение 3 „Критерии и методология за оценка". Възстановяването на процент от реално платената безвъзмездна помощ е предвидено, тъй като оценката по раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта" представлява приблизително 33% от

			е по адресна регистрация на ДО – което означава основно София, и всичко това застрашава финансовата стабилност на бенефициента III.**Процент на съфинансиране** Максимален интензитет на безвъзмездната финансова помощ в зависимост от категорията на предприятието-кандидат и мястото на изпълнение на проекта Посоченото разделение на ЮЗР и извън ЮЗР няма своето основание в Оперативната програма . В програмата, наистина е посочено, че ще се работи по стратегия за целенасочена подкрепа за **Северозападен район** на планиране, но записът в Насоките означава друго-включва и всички останали извън ЮЗР. Подобно разделение не е обосновано и предвид редица възможности, които дават програмите за трансгранично сътрудничество за тези региони. Второ- подкрепа на Северозападен би могла да се реализира като се задели съответен ресурс-както е направено за малки и средни и съответно по стратегически икономически дейности , а при неусвояването му да се преразпредели, но не и с по-висок интензитет .Ако няма добри кандидати и проекти/а нали идеята е да се съживят съществуващи в региона МСП/ , то това е загуба на ресурс, защото нула по нула прави нула . **Още повече, преференция е дадена при оценка на проектите, вж. Чл.15** Приоритет ще бъде даден на малки и средни предприятия, които кандидатстват за: проекти, които се изпълняват на територията на Северозападния район за планиране **IV. Относно режима на помощите 9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:**	максималния брой точки. В тази връзка неизпълнението на индикаторите може да доведе до промяна на оценката на проектното предложение, т.е. проектното предложение да не би било финансирано ако при кандидатстване са били заложени реалистични индикатори и по този начин да попадне в хипотезата на чл. 85, пар. 2, (а) от Регламент 1303/2013 г. Същевременно, както беше отбелязано по-горе съгласно чл. 125 от същия регламент допустими са само операциите, които допринасят за постигането на специфичните цели и резултати по съответните инвестиционни приоритети. III. Посоченото разделение на интензитетите съобразно региона получател има своето основание в оперативната програма – в частта водещи принципи, по всеки от заложените инвестиционни приоритети на ОПИК е посочено, че при предоставянето на всякакъв вид безвъзмездна помощ ще се спазва европейското законодателство в областта на държавните помощи.

			<u>ВАЖНО:</u>Безвъзмездната финансова помощ по процедурата, заедно с договорената[1] за последните седем години безвъзмездна финансова помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения, не може да надвишава 2 500 000 лева за микро и малки предприятия и 5 000 000 лева за средни предприятия.В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на тези прагове, Оценителната комисия служебно ги намалява до максимално допустимия размер. Периодътот седем години обхваща: - за Първия краен срок: 30.06.2008 г. – 30.06.2015 г. - за Втория краен срок:31.08.2008 г. – 31.08.2015 г. - за Третия краен срок: 30.10.2008 г. – 30.10.2015 г. **Не е ясно какво е правното основание на изискването за „последните седем години". Ако този срок е свързан със задължението за уведомяване на ЕК, то това е работа на администрацията, а не на бенефициента.** **За каква безвъзмездна помощ става дума – само по ОПРКБИ и/или ОПИК или за държавна помощ, или за минимална държавна помощ ?** Още по неясно става като се вземе предвид чл.16 на Насоките , ще се взема предвид общия размер на получената държавна помощ за подпомаганата дейност, проект или предприятие, независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общтностни източници.	По настоящата процедура приложимият режим държавна помощ е регионална инвестиционна помощ Изискванията, които следва да бъдат спазени при отпускане на регионална инвестиционна помощ се уредени в Глава първа и в чл. 13 и 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията. Съгласно чл. 14, пар. 12 от посочения регламент интензитетът на помощта не следва да надхвърля максималния интензитет, определен в картата на регионалните помощи. Съгласно Картата на регионалните помощи (одобрена с Решение на Европейската комисия от 25.06.2014 г.) максималните интензитети на регионалната помощ в Република България са - 50 %, приложим за петте района за планиране и 25 % за Югозападния район, като посочените интензитети могат да бъдат увеличени с 10 процентни пункта за средни предприятия и с 20 процентни пункта за малки предприятия. Посоченият интензитет следва от Насоките за регионална помощ за периода 2014-2020, приети

[1] В случай че договорът е приключил или прекратен, ще бъде взет предвид реалния размер на получената от бенефициента помощ.

			Как на практика ще се осъществи такава проверка, при условие, че се поддържат регистри на минималните държавни помощи /за последните три години/, но няма регистри напр.за преотстъпен данък върху печалба и др.п. държавни помощи ? Ако документация по ОП се съхраняват до три години от приключване на програмата, то напр.такава по др.национални мерки за помощи - три години по чл.42 от Закона за счетоводството. **Не е допустимо служебно намаляване при условие, че няма единни регистри, няма своевременно отбелязване на изменения /към дата на сключване на договор, след изпълнение/; има редица грешки , допускани от администраторите!** **V. Допустими кандидати:** **Критерии за допустимост на кандидатите** **Първо:** Защо в ал.2 се цитира „и Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014". Нека да е ясно – има ли директно прилагане на законодателството на ЕО или това става чрез националното законодателство! Липсата на правна система, което означава единство и липса на противоречие ,води до много проблеми, в случая до решение за отказ например! Видно е, че има разлика между ЗМСП и Регламента! Какво се прави в този случай? **Второ**: Относно ал.3 и 4 – да се допуснат кандидати, които нямат 3 приключили години. Да се премахне прагът , свързан с оборота.	от Европейската комисия. IV. Прагът за получената по ОПРКБИ и/или ОПИК безвъзмездна финансова помощ за последните седем години се различава от прага за регионална инвестиционна помощ по чл. 4, пар. 1, б. „а" и за един и същ проект по чл. 14, пар. 13 от Регламент 651/2014 г. по следните белези: - Прагът за получената безвъзмездна помощ е за последните седем години и обхваща само помощта по ОПРКБИ/ОПИК без значение дали посоченото финанасиране представлява държавна помощ или не и без значение дали финансирането е за едни и същи допустими разходи; прагът по чл. 4, пар. 1, б. „а" обхваща финансирането имащо характер на държавна/минимална помощ, получено за същите допустими разходи без значение от източника на финансиране (национален, общински бюджет, фондове на ЕС и др. публични източници) и без ограничение във времето; прагът по чл. 14, пар. 13 обхваща финансираните разходи за

			Кандидатът да представи данни за финансовите си резултати за последните три години, в зависимост от датата на която е учреден или е започнал дейността си. Регламент (ЕС) № 651/2014 не поставя ограничение за 3 години; ОПрограма – също – там е записано:" **Целевата група** на индикативните мерки са: МСП според НСНМСП „, това е отпределението по ЗМСП, а стратегията говори за необходимост от подпомагане създаването и развитието на още десетки хиляди нови МСП. **Трето:** Относно ал.5 – да се допусне участието на кандидати, които напр.осъществяват няколко дейности, но предвид оборотите от последната приключила година едната от тях се определя от НСИ като основна, но не е предмет на проекта, както и при проект за диверсификация и развитие на нова за предприятието дейност, стига тя да е в приоритетните. **В тази връзка не е ясно как се доказва изискването по ал.6 – приемаме , че декларират, че развиват, но нямат обороти и НСИ не може да издаде такъв удостоверителен документ!?** **В хипотезата на микропредприятие и ПРСР, кое е водещето – седалището на микропредприятието или района на инвестицията?** **VI. Допустими дейности Описаните дейности допускат алтернативно осъществяване – една или няколко. В този смисъл забележката не е ясна:**	първоначална инвестиция по смисъла на регламента, извършени на равнище група, в рамките на последните три години до планираната дата на започване на инвестицията по проекта, в същия регион от ниво 3. - Посочените прагове се различават и по целта на тяхното предвиждане: праговете по чл. 4, пар. 1, б. „а" и по чл. 14, пар. 13 от Регламент 651/2014 г. са предвидени с оглед спазване на правилата за групово освобождаване; праговете за безвъзмездна финансова помощ са предвидени с цел предоставянето на възможност по-широк кръг предприятия да получават финансиране за повишаване на конкурентоспособността си, а не концентрирането на финансов ресурс в едни и същи предприятия. По отношение на проверката за спазване на праговете също са налице различия в източниците на проверка съобразно проверявания праг: договорите за предоставена безвъзмездна помощ по ОПРКБИ/ОПИК подлежат на вписване в ИСУН.

			„ВАЖНО: При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, сформирането на екип по проекта, провеждането на процедура за избор на изпълнител, изборът на изпълнител, доставката на закупеното по проекта оборудване и т.н. не следва да са обособени като отделни дейности, а да са част от описанието/методологията за изпълнение на посочените по-горе четири дейности." **VII. Техническа и финансова оценка** **Да отпадне текста „....**В случай че по време на финансовата оценка се установи наличие .....на разходи, които не са съпоставими с пазарните цени за аналогични активи, Оценителната комисия служебно коригира/премахва съответните разходи от бюджета на проекта" Опасението е от субективизъм при преценката на „аналогични активи". **В таблицата с критерии за оценка:** **Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление** 2. Внедрени стандарти и системи за управление - да отпадне. Сертификатът за внедрена система за управление не е равно на добро управление /а може би само на пари за плащане на сертифициращи / Ако е необходим показател, по-добре да се включи „ Успешно участие в процедури по други програми" .	Предоставените държавни/ минимални помощи подлежат на проверка в съответния регистър поддържан от Министерство на финансите и в ИСУН. Предоставяните държавни/минимални помощи следващи от данъчното законодателство също подлежат на вписване в регистрите за помощи, поддържани в Министерство на финансите, като същите за достъпни за проверка с нивото на достъп на УО. Следва да имате предвид, че информацията относно предоставените държавни помощи съгласно съответното законодателство (Регламент 1407/2013, Регламент 651/2014 г. и регламентите, които те отменят) се съхранява за период от минимум 10 години от датата на отпускане на последната помощ по съответната схема. Служебното намаляване на размера на безвъзмездната финансова помощ при надхвърляне на прагове предвидени в съответното законодателство и в насоките за кандидатстване е дългогодишна практиката, която е въведена в

			Ефект от изпълнението на проекта- показателите да се заменят, както следва: - създадени инвестиции със средства от безвъзмездната финансова помощ; - създадени нови работни места; - намаляване на средната възраст на оборудването; - повишаване производителността на труда. **Критерият „Приоритизиране на проекти" не е ясен** VIII. Основанията за отхвърляне следва да се прецизират. Не са допустими изрази като „не отговаря в други отношения „; „ Не са спазени други критерии. Същото се отнася и за частта отказ от сключване на договор – „ се установи несъответствие с друго изискване за допустимост, посочено в насоките за кандидатстване"; както и в частта за предварителната проверка за двойно финансиране – „г) Други способи, които по преценка на екипа по договаряне по процедурата са приложими за проверка за липса на двойно финансиране" IX. Относно начин на плащане. Не е представено ясно авансовото плащане. Ако е вярно разбирането, че авансът е блокиран в банката, то кой ще извършва проверка и верификация на документи за разходи за да се използват средствата за аванс? Правен съветник отдел „Проекти и търгове" на „Самел-90" АД Таня Кривирадева	замяна на предхождащата я практика за отхвърляне на проектното предложение при надхвърляне на съответния праг. Следва да се уточни, че при разминаване на информацията декларирана от кандидата и информацията, посочена в съответния регистър от кандидата се изисква допълнителна информация. Не на последно място съгласно чл. 21, ал. 5 от ПМС 107/2014 г. в случай че при оценката на конкретно проектно предложение се установи, че с помощта, за която се кандидатства, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите държавни/минимални помощи, оценителната комисия намалява служебно размера на безвъзмездната финансова помощ до максимално допустимия размер, като информира кандидата за извършената корекция. V. 1. Препратката към дефиницията за МСП, дадена в Регламент (ЕС) № 651/2014 е направена с оглед прилагане на възможността за по-благоприятен интензитет на помощта, дадена в чл. 14, пар. 12 от същия регламент във връзка с

				регионалната карта. С оглед яснота и улеснение на кандидатите от страна на Министерството на икономиката са изготвени Указания за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия. 2. Подкрепата за създаване на нови предприятия и на стартиращи предприятия (т.е. на кандидати, които нямат три приключили финансови години) ще се извършва по инвестиционен приоритет 2.1 от приоритетна ос 2 на ОПИК. Настоящата процедура за безвъзмездна финансова помощ се обявява по инвестиционен приоритет 2.2., която е фокусирана върху растежа на МСП, а не върху тяхното създаване и началните етапи на съществуването им. В тази връзка съгласно изискванията на чл. 125, пар. 3, б „г" от Регламент 1303/2013, преди одобряването на операцията УО е длъжен да се увери, че че бенефициентът разполага с необходимия финансов и капацитет за изпълнение й. По настоящата процедура е

				допустимо участието и на кандидати, които осъществяват няколко дейности, в случай че основната дейност и дейността, за която се кандидатства попадат в допустимите сектори по процедурата. Основната дейност е водеща само при преценка кой от трите крайни срока е приложим за подаване на проектното предложение. В случай на нулев оборот за съответната година следва да се вземе предвид т. 3.2. от Методологичните бележки по КИД 2008, съгласно която основната дейност на единицата се променя, когато текущата й основна дейност формира по-малко от 50% от добавената стойност в продължение на повече от две години. В случай че кандидатът кандидатства за финансиране на дейност, която не е основната му икономическа дейност преценката за допустимостта на дейността ще се осъществява и въз основа на информацията, включена във формуляра за кандидатстване и в бизнес плана. VI. Целта на бележката е да поясни че:

				- сформирането на екип по проекта, провеждането на процедура за избор на изпълнител, изборът на изпълнител, доставката на закупеното по проекта оборудване и др. подобни, не представляват дейности по проекта; - дейности по проекта представляват: дейности за подобряване на производствените процеси и/или за добавяне на нови характеристики или подобряване на съществуващите продукти и услуги, и/или за разнообразяване на асортимента от продукти и услуги на предприятията и/или за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес. VII. 1. Възможността за субективизъм е незначителна поради изискването за представяне на оферта за предвидените за закупуване активи. 2. В практиката е установено, че системите за управление са основен фактор за повишаване на конкурентноспособността, че внедряването и ефективното

				използване на системи за управление води до въвеждане на единен начин на работа в една организация, намаляване на производствените разходи, увеличение на производителността при намалена себестойност, нарастване на печалбата и елиминиране на неефективните бизнес процеси. Същевременно посоченият критерий дава възможност за обективна оценка на капацитета на кандидата въз основа на официални документи. 3. Посочените показатели не съответстват на заложените резултати в ОПИК и по настоящата процедура. 4. Коментарът не съдържа конкретна информация по отношение на това какво в критерия не е ясно. VIII. Цитатите са извадени от контекста на Насоките за кандидатстване. Следва да се поясни, че всички критерии за оценка (включително и за административно съответствие и допустимост) и последиците от несъответствие с тях са изчерпателно посочени в Насоките

				за кандидатстване и в Приложение 3 „Критерии и методология за оценка". Относно проверката за двойно финансиране използваните способи зависят и от спецификата на конкретното проектно предложение или на конкретния случай на съмнение за двойно финансиране. В тази връзка и предвид обстоятелството, че забраната за двойно финансиране е едно от основните условия за допустимостта на разходите по чл. 65, пар. 11 от Регламент 1303/2013 изчерпателното посочване на способите не е приложимо. IX. Текстът в насоките за кандидатстване е прецизиран. Плащанията ще се извършват по реда на чл. 4 от образеца на договор за безвъзмездна финансова помощ. Авансовото плащане се извършва след представяне на искане за плащане и банкова/финансова гаранция. Верификацията на разходи е условие за междинните и окончателното плащания.
40.	Севим Рашидова	16.04.2015	Уважаеми дами и господа, Приложено изпращам становището на Тим ВИЖЪН България относно обсъждане на документация по процедурата за безвъзмездна	Моля, вижте становището на УО по т. 13.

	S.Rashidova@team-vision.bg		финансова помощ "Подобряване на производствения капацитет в МСП". Поздрави, Севим Рашидова **Относно:** Обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" Уважаеми г-н Лукарски, Уважаеми дами и господа, С оглед предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бихме искали да представим нашето становище, изготвено след анализ на предварителните насоки, относно ключов аспект за реализирането на заложените в процедурата цели. Става въпрос за изричното изключване на ERP, CRM и други системи и модули към тях, като допустими дейности и разходи. Моля, вземете под внимание следното: (i) Подобряване на производствените процеси и повишаване на производствения капацитет може да бъде постигнато посредством използването на ERP системите, тъй като същите водят до ефективно и ефикасно използване на ресурсите от страна на предприятията. Една от основните характеристики на ERP системите е възможността за постоянен контрол в реално време на ресурсите, които предприятието използва, оптимизиране на наличните материали, контролиране на суровините според доставчици, срокове на реализиране, както на крайния продукт, така и на вложените материали. (ii) Ефективното и ефикасно използване на ресурсите от страна на МСП ще допринесе за постигане на устойчиво развитие, каквато цел	

			си поставя ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 1303/2013. (iii) Засилване на експортния потенциал на предприятията е в непосредствена зависимост от използването на ERP и CRM системи, тъй като позволява извършване на справки в реално време между предприятията партньори, което от своя страна води до повишаване на доверието и засилване на стокообмена. Посредством посочените системи предприятията имат възможност да проследяват и подобряват качеството на продуктите и услугите, което води до реализиране на по-високи резултати във веригата на формиране на добавена стойност и бързо осигуряване от тяхна страна на пазарна устойчивост при условията на силно динамична икономика и конкурентна среда. Наличието на ERP и CRM системи се счита за основополагащ елемент от редица научни изследвания, анализиращи предпоставките за повишаване на експортния потенциал сред малките и средни предприятия в Европа и света. (iv) Повишената интернационализация посредством засилване на експортния потенциал, същевременно допринася за подобряване нивото на оцеляване на микро, малките и средни предприятия, проблем идентифициран в множество стратегически документи на европейско ниво, а също така и в самата Оперативна програма „Иновации и Конкурентоспособност" 2014-2020. (v) Посочените системи не бива да бъдат приравнявани до общо компютърно оборудване и софтуер за административни нужди, тъй като същите водят до повишаване на производителността, ефективно и ефикасно използване на ресурсите за производство, подобряват производствените процеси и създават реални предпоставки за разширяване на капацитета на стопанските обекти. (vi) Посочените софтуерни системи водят до намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената	

			верига, съответно повишават и добавената стойност. С оглед на изложената фактическа обстановка, пряката и непосредствена възможност за постигане на заложените цели, а именно подобряване на производствените процеси, повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на предприятията чрез използване на ERP, CRM и други системи и модули към тях, изразяваме становище, че същите следва да бъдат заложени като допустими дейности и разходи по процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. С уважение, Росен Караиванов Управител Тим ВИЖЪН България ООД	
41.	Георги Райчевски raichevski @abv.bg	16.04.2015	Уважаеми колеги, Във връзка с провеждането на публично обществено обсъждане на първата процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" на новия цикъл – ОП „Иновации и конурентоспособност", 2014 – 2020 г., досега проведохме последователно 3 броя неформални работни срещи, както следва: в ГД „ЕФК", в Представителството на ЕК и ЕП на ул. „Раковски" (26.03.2015 г.) и в офиса на Фондация „SOS Предприемачи" (09.04.2015 г.). В тях участваха представители / ръководители на предприятия и, особено активно, ръководителите на НПО, които досега са работили много плътно към ОП „РКБИ", 2007 – 2013 г. Чрез задълбочени и критични дискусии бяха изявени няколко възлови групи от констатации и градивни предложения както от общ характер, така и конкретно към процедурата „Подобряване на производствения капацитет на МСП". Към тази процедура, вкл. и в сравнение с досегашната,	1. Във всички програми (не само тези, които са пряко свързани с човешките ресурси) през новия програмен период са залегнали и ще бъдат съблюдавани хоризонталните принципи на равенство на половете и недискриминация. В рамките на програмния период самостоятелно или като част от оценката на изпълнението на ОПИК ще бъде извършена поне една оценка на изпълнението на принципа на равнопоставеност, недискриминация и равен достъп. Също така, при

			„Технологична модернизация на МСП", бих направил следните констаатции и предложения: 1. Налице са редица **позитивни промени** в материалите за настоящата процедура, които основно се изразяват в: • Възможности за по-висока степен на обективност при оценяването на проектните предложения, вкл. чрез използването на на обективно измерими показатели. • Измерване на **реалната полезност** за предприятието в резултат на изпълнението на проекта (например до 3 години след края на проекта) и, съответно, на неговия бизнес растеж. • По-пълна обвързаност с европейските и националните приоритетни политики, вкл. и с нашата ИСИС. • Въвеждане на електронно кандидатстване. В трите поредни обсъждания между хора, които вече почти 10 години са много тясно / трайно обвързани още от 2005 г. с предприсъединителната програма ФАР, ОП „РКБИ", а също и с изготвянето на ОП „ИК", 2014 – 2020 г., ангажирано и откровено бяха дискутирани и изявени и някои неясноти, недостатъци и пропуски в проекто – процедурата, както следва" **1.** Надценена е тежестта на т.нар. **хоризонтални политики** на ЕС от типа „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и други от тази група, които може да имат решаваща роля за допустимост на проекта в мерките на ОП „РЧР", но не и в ОП „ИК"! Поради това предлагаме да отпадне този критерий **за допустимост** в настоящата процедура, като така ще бъде осигурена и равнопоставеност на кандидатите в това отношение. **2.** Как ще може даден кандидат да разшири производствената си листа / да започне ново производство именно чрез БФП на своя проект, ако и за него той трябва да притежава съответния код по КИД, 2008 г., като получаването му става чрез сложна процедура и	подготовката на всеки годишен доклад или доклад за напредъка по ОПИК УО ще предоставя информация за текущото изпълнение на хоризонталните принципи по всяка ос. Във връзка с горепосоченото не е уместно отпадането на критерия, тъй като ЕК стриктно ще следи за изпълнението на отговорността на всяка една програма, разходваща средства по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове да допринесе за постигането на трите взаимно допълващи се типа растеж съгласно стратегията „Европа 2020", един от които е именно приобщаващият растеж - стимулиране на икономика, която да доведе до социално и териториално сближаване, равнопоставеност на половете и недискриминация. 2. В Насоките за кандидатстване е посочено, че кандидатите следва да удостоверят, че осъществяват основната си икономическа дейност в допустимите сектори по процедурата, като представят към проектните предложения актуално

			при удовлетворяване на определени условия? Тук са нужни **уточнения** в „Насоките"! **3.** Изискването за допустимост на кандидати „средни предприятия" – с реализирани нетни приходи за последните три приключени финансови години, равни или повече от 6 млн.лв. не е реаистично и, съответно, този праг трябва да бъде намален, например, на 3 млн.лв. **4.** Същото изискване за „малки предприятия" да бъде намалено от 1 млн.лв. на 750 хл. лв. **5.** Минималната БФП / долната й граница да бъде намалена за предприятия от Югозападния планово – икономически район, тъй като те ще имат по-нисък интензитет и така ще се окажат в неравностойно положение. **6.** Освен кандидатстване чрез електронен носител да остане задължително и подаване в един екземпляр на проектното предложение (пълния комплект) и на **хартиен носител,** тъй като ИСУН 2020 все още е в процес на експериментиране, а и не всички потенциални бенефициенти са обучени / подготвени. В случая има още какво да се прецизира! **7.** За бизнес плана, който допълва формуляра за кандидатстване, да се предвиди по-кратък стандартен модел, което ще улесни и оценяването му, а също и последващия контрол за оценяване на постигнатите резултати за бизнес растежа на предприятието в резултат на проекта. **8.** Да се предвиди възможност за допълнително коригиране и допълване на придружителните документи (след поискване от администрацията, вкл. и в процеса на оценяването от ОК) в срок от **7** работни дни. **9.** В състава на ОК да бъдат включени и по един представител, съответно от: структура, представляваща бизнеса, от НПО	Удостоверение за код на основната икономическа дейност, издадено от Националния статистически институт (въз основа на данни за 2014 г.). По отношение на новата дейност от страна на кандидата (в случай че се предвижда създаването на нов стопански обект) не съществува изискване за представяне на такова удостоверение. 3. и 4. Моля, вижте становището на УО по т. 9. 5. Моля, вижте становището на УО по т. 26. 6. Моля, вижте становището на УО по т. 28. 7. Бизнес планът, който е част от окончателния пакет документи по процедурата съдържа минималната информация, необходима за оценката на проектните предложения. В бизнес плана се съдържат подробни указания за неговото попълване. С цел улеснение на кандидатите, той е публикуван във формат .excel, като в него е предвидена възможност за автоматично пренасяне на стойности между отделните таблици. 8. Срокът от 5 работни дни за

			(консултантите) и от научната общност. **10.** За тази процедура да бъде създадена и **Арбитражна комисия** (АК), до която да е възможно да се подават молби и / или възражения както във връзка с оценяването на проектите, така и такива, отнасящи се до мониторинга за изпълнеието на договорите. Нейният състав да бъде изграден подобно на ОК (вж. т.9). **11.** Към раздел „Региионално приоритизиране" освен логичнте преференции за кандидатите от Северозападния планово – икономически район да бъдат включени и други на ниво „области", такива със сходни икономически параметри и преди всичко по показателя „средна стойност на БВП" и „среден доход на глава от населението". Освен това тези предимства да са само за кандидатите **по местоположението на изпълнение** на проекта. **12.** **Да се преосмисли** и евентуално да отпадне добавянето на натрупаната от дадено предприятие обща БФП през периода на ОП „РКБИ" към тази, която ще бъде получена от него през новия цикъл. В противен случай би се получило, че активните / предприемчивите бенефициенти ще бъдат наказвани, а те бяха досега само около **5 %** от всички наши предприятия! **Вариант:** Да не се взема предвид досега получената БФП, ако в проекта се планира създаване на **ново** производство. **13.** Да се предвиди възможност за искане на междинно плащане при извършено авансово плащане към доставчиците. **14.** Предвижда се бенефициентите да възстановяват **от 5 до 25 %** от получената БФП в съответствие с неизпълнени индикатори за резултат. Тъй като досега не е имало такъв механизъм, в случая трябва да се подходи **много внимателно** вкл. и че няма нормативен акт за такива финансови корекции и вероятно от това ще произлезат много оспорвания / съдебни спорове, в които УО ще трябва да доказва, че бенефициентът **виновно** не е изпълнил	представяне на допълнителни разяснения/документи на Оценителната комисия, заложен в Насоките за кандидатстване по процедурата е в съответствие с разпоредбите на чл. 20, ал. 2 на ПМС № 107/10.05.2014 г. 9. Съгласно ПМС № 107/10.05.2014 г., председателят, секретарят и членовете на оценителната комисия, помощник-оценителите и наблюдателите не могат: да са в конфликт на интереси; да имат интерес от отпускането на безвъзмездна финансова помощ по процедурата; да са свързани лица с кандидат по процедурата и да са лица, които се намират помежду си в йерархическа зависимост. 10. Процедурата за подаване и разглеждане на възражения от страна на кандидатите по процедурата е съгласно реда, описан в чл. 20, ал. 4-13 от ПМС № 107/10.05.2014 г. 11. Регионалното приоритизиране на проекти, които се изпълняват на територията на Северозападен район за планиране е в съответствие с предвиденото в Споразумението за

			някое от поетите ангажименти! **15.** Как кандидатите да се съобразят с Регистъра на нарушителите, след като той не е публичен? Защо някои от тях да изразходват сили и средства за изготвяне на проектно предложение, което ще бъде отхвърлено, ако някой кандидат вече е попаднал в този списък, без това да му е известно! **16.** Неотложно и отговорно трябва да се реши в КН **размерът на възнагражденията на външните експерти** (които не са служители в структури на държавната администрация), когато те са привлечани като участници в ОК, АК и оценители по проектни предложения или по мониторинга за изпълнението на договорите. В цикъла 2007 – 2013 (2014,2015) год. на ОП „РКБИ" тези възнаграждения бяха многократно (7 – 10 пъти) по-ниски от съответните в страните – нови членове на ЕС. Поради това почти всички висококвалифицирани експерти след м. април, 2010 г. се оттеглиха от тези си функции и това доведе до редица негативни последици! **17.** На стр. 37 от НАСОКИТЕ е описано, че в рамките на процедурата *„проектно предложение може да подаде само едно предприятие от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност". Под **сходна дейност** следва да се разбира дейност, попадаща в същия клас (четирицифрен код) съгласно Класификация на икономическите дейности - КИД-2008 (Приложение С).*" Под линия е посочено също, че *„В случай че един и същи кандидат е подал повече от едно проектно предложение, Оценителната комисия разглежда само последното постъпило проектно предложение, а предходните се считат за оттеглени.*" В методиката **липсва** съответстващ на подобно условие текст. От друга страна, текстът (както и текстовете по ред 12 и 13 от раздел „2. Критерии за оценка на допустимостта на кандидата" в	партньорство прилагане на териториален подход за целенасочена подкрепа на този район, както и в съответствие с одобрената от ЕК Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. 12. Моля, вижте становището на УО по т. 16. 13. Правилата за финансово изпълнение на проектите и вариантите за плащане на помощта са описани в т.26.3 от Насоките за кандидатстване като Вариант 1 предвижда възможност за авансово плащане, междинни и окончателно плащане. 14. В съответствие със засилване на изискванията за ориентирани към резултат инвестиции, през новия програмен период са предвидени по-строги механизми за наблюдение и контрол на ефекта от изпълнението на проектните предложения, като при сериозно неизпълнение на заложените на етап кандидатстване индикатори ще бъде изискано възстановяване на част от реално платената безвъзмездна финансова помощ съобразно размера на

			МЕТОДИКАТА) трябва да отпадне в този му вид. Ако подобни текстове се включват, то те трябва да реферират към конкретен регламент или друга нормативна рамка, така че да се постигне прозрачност защо се поставят подобни изисквания към кандидатите. **18.** Да отпадне посочения на страници 26 и 27 от документа „КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ" текст за „подробно описани минимални технически/функционални характеристики", тъй като не става ясно какво оценителната комисия ще разбира **като „подробно описани".** Да се преосмисли и уточни текстът. **19.** В раздела за техническа и финансова **оценка** също има посочен критерий „Устойчиво развитие" с тежест от 5 точки, който не е изрично формулиран и обективно измерим – **какви са тези дейности** за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес. Как се определя проектът включва ли или не такива дейности? Да се даде **списък** на тези дейности! **20.** В „Критерии за техническа и финансова **оценка**", раздел I. „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта", са включени показатели със сериозна секторна чувствителност (като например EBITDA и производителност), т.е. създават се условия за неравнопоставено третиране на кандидатите от различните сектори. Също така, някои от показателите – конкретно EBITDA – се ползват **два пъти** в математическия модел на техническа и финансова оценка, което **не е допустимо**. **21.** В „Критерии за техническа и финансова оценка" в раздел III „Ефект от изпълнението на проекта" последният **да се обвърже точно** с размера на получената БФП!	неизпълнение. Въвеждането на подобен корективен механизъм, който да има възпиращ ефект е продитувано и от анализа и научените уроци от програмен период 2007-2013. В този смисъл, задължение на кандидатите по настоящата процедура е да залагат реално постижими стойности на индикаторите за изпълнение. Следва да имате предвид, че текстовете по отношение на санкциите са прецизирани и УО ще изисква възстановяване на средства в случаите, когато в рамките на период от три приключени финансови години, следващи годината на приключване на проекта не бъде постигната най-малко 75 % от средната претеглената стойност на индикаторите за изпълнение. Също така, заложеният размер от 75% изпълнение на целите предвижда един широк резерв от ¼, който следва да бъде достатъчен за кандидатите, залагащи реални и постижими цели да не попадат в посочената хипотеза. Що се отнася до съдебните спорове, механизмите за проследяване на изпълнението на

			22. Не е достатъчно ясно описано обвързването на оценяването на проекта с така нареченото **„Тематично приоритизиране‘,** отнасящо се до ИСИС, а също и влиянието му върху количеството на получаваните точки. Доколко такова изискване, което е водещо за процедурите на ПО1, да бъде прилагано и към ПО2 като тежест в оценката? **23.** Да се добави критерий за създаване на устойчиви и качествени **работни места**. Също и „зелени" работни места – в съответствие със списъка с икономически дейности, утвърден от Министъра на МОСВ и МТСП. **24.** Още веднъж задълбочено и критично да обсъдим **относителната тежест** (брой точки), предвидени като максиум в 4 – те раздела на Методиката за оценка. Дали трябва да бъде увеличен делът им към III „Ефект от изпълнението на проекта" – 28 т. (33 %) или пък да се предпочитание на комплексния / общия каапцитет на кандидата към момента на заявяване на проектното предложение? Най-сложно е отношението към Северозападния район, където е критичен дефицитът на човешкия фактор! В заключение трябва да повторя, че по-голямата част от описаните от мене констатации, бележки и предложения са стъпили върху една **колективна експертиза**, но доста от тях съм редактирал, а съм и допълнил и с такива, които са мое лично мнение. Предлагам временната работна група в разширен състав да се събере още веднъж в ГД „ЕФК" и търпеливо и подробно да обобщи всички предложения, получени в хода на общественото обсъждане и да се опита да подобри материалите за процедурата. Освен това полезно ще бъде да приемем, че едва проверката им в практиката ще ни покаже окончателно как и в какво да ги подобрим за следващата процедура! Някои от направените тук предложения и коментарии вероятно ще имат отношение и към други процедури на ОП „ИК".	заложените цели, както и размера на съответните санкции, ще бъдат част от договора за предоставяне на БФП, което означава, че всеки кандидат, сключил такъв договор, приема и е наясно с възможностите да понесе санкции в бъдеще. 15. В коментара не се съдържа предложение. 16. Настоящото обществено обсъждане е единствено за предложения и коментари по публикуваните за обществено обсъждане документи по процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП". 17. По отношение на подаването на проектни предложения от свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност, това обстоятелство ще се проверява преди сключването на договор за безвъзмездна финансова помощ. Текстът от бележката под линия фигурира и в критериите и методологията за оценка на проектни предложения след таблицата с критерии за оценка на административното съответствие. Останалите два текста са в съответствие с разпоредбите за

			С поздрав! Георги Райчевски Програмен директор на Ф. „ГИС – Трансферцентър", Член на КН на ОП „РКБИ", 2007 – 2013 г. и на КН на ОП „ИК" 2014 – 2020	приложното поле на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014. 18. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на документите по процедурата. Текстът е прецизиран. 19. Включването на списък от подобни дейности не е целесъобразно, тъй като това би ограничило кандидатите единствено до дейностите, включени в този списък. Също така, поради индивидуалния и специфичен характер на всеки проект съставянето на списък с подобни дейности не е приложимо. Кандидатите следва да опишат и обосноват как проектът или определени дейности/резултати от него допринасят за постигане на устойчиво развитие. В Приложение Ц „Използвани съкращения и основни дефиниции" от публикувания пакет документи по процедурата е включено определение на понятието ресурсна ефективност/ефикасност. 20. За да се намали неравнопоставеността между секторите на икономиката и за да се гарантира конкуренция между

				близки по показатели предприятия, по настоящата процедура бяха определени групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност – високо технологични промишлени производства, нискотехнологични промишлени производства и интензивни на знание услуги. По този начин предприятия от сходни сектори, със сходни показатели ще се конкурират помежду си. Коефициентът на рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации – EBITDA служи за изчисляването на два от критериите от раздел I „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта" на критериите за техническа и финансова оценка. По първия критерий от споменатия раздел определящ е претегленият коефициент на рентабилност на EBITDA на предприятието, докато по критерий 4 от същия раздел водещо е съотношението между стойността на заявените общи допустими разходи по проекта и средната стойност на EBITDA за 2012, 2013 и

				2014 г. 21. Съпоставянето на показатели по раздел III „Ефект от изпълнението на проекта" със стойността на целия проект и в частност със стойността на безвъзмездната финансова помощ е оценено като приложимо единствено за показателя, касаещ промяната в износа в резултат от проекта. 22. Приоритизирането на проекти, попадащи в тематичните области на ИСИС е в съответствие с водещите принципи за избор на операции по Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на ОПИК. Министерство на икономиката е разработило работен документ, в който е пояснен обхвата и съдържанието на тематичните области на ИСИС. В окончателния вариант на Насоките за кандидатстване е посочен линк, на който може да бъде намерен този документ. 23. С оглед целта на настоящата процедура включването на подобни критерии е нецелесъобразно. 24. Обсъждането на пакета документи за кандидатстване по

				процедурата (вкл. критериите за техническа и финансова оценка), представянето на коментари и предложения от всички заинтересовани страни е предмет именно на настоящото публично обсъждане.
42.	Васил Радойновски office@bscc.bg	16.04.2015	Здравейте, Пишем Ви от Българо-швейцарската търговска камара (БШТК) относно публикуваните за обществено обсъждане Насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП" на ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020 г. Една от услугите, които предоставяме на нашите членове (български и швейцарски фирми) е да ги запознаваме с условията за стартиране на бизнес в България. Много от запитванията са свързани и с възможностите за кандидатстване по оперативните програми след като се стартира бизнес у нас. Едно от условията за допустимост на кандидатите по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007 – 2013 г. е същите да имат минимум три приключени финансови години. Останахме изненадани, че това условие отново фигурира и в новата оперативна програма - т. 11. Допустими кандидати, подточка 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите по процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП", 11.1.3/ Да имат минимум три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) преди датата на обявяване на процедурата за подбор на проекти. Според БШТК това условие е дискриминиращо спрямо новообразувани фирми, които имат потенциал за развитие. В последните една – две години швейцарски бизнесмени създадоха работещи иновативни фирми в различни райони на България и откриха десетки нови	Настоящата процедура попада в рамките на Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на одобрената от ЕК Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 и е насочена към съществуващи предприятия, които имат определена история с цел по-нататъшното им развитие чрез повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния им потенциал. Предприемачеството е обект на подкрепа по Инвестиционен приоритет 2.1. „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството", където то ще се подкрепя както чрез безвъзмездна помощ, така и чрез финансови инструменти.

			работни места. Тези фирми са регистрирани съгласно българското законодателство и са български юридически лица, но въпреки че са иновативни, добре работещи и от сектори, които са допустими за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП" не биха могли да кандидатстват с проектни предложения по процедурата, тъй като не отговарят на горното условие. Смятаме че това ограничаващо условие ще отблъсне от страната ни и други бизнесмени, които имат намерение за започване на производствена дейност в България и в момента извършват съответните проучвания. Предлагаме на УО на ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020 г. това ограничаващо условие да бъде премахнато като критерии за допустимост. По този начин ще бъде осигурена възможност за кандидатстване по програмата на много повече фирми. С уважение, Васил Радойновски	
43.	Иван Димитров office@vakancia.com	16.04.2015	Здравейте, При прегледа на насоките за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", попаднах на следното: В т. 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите: "ВАЖНО: В рамките на един краен срок за кандидатстване ще бъде допустимо подаване на проектни предложения САМО от кандидати с код на основна икономическа дейност по Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) в една от определените групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност, както е посочено в т. 24 от Насоките за кандидатстване. Проектно предложение подадено от кандидат с код на	За да бъдат допустими по настоящата процедура, кандидатите трябва да развиват своята основна икономическа дейност и дейността, за която кандидатстват в една от определените в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност посочени в т. 11 от Насоките за кандидатстване.

			основна икономическа дейност допустим за следващ краен срок, различен от този за който кандидатства, няма да се отхвърля, а ще се оценява след крайния срок за който е допустим. Проектно предложение подадено от кандидат с код на основна икономическа дейност допустим за предишен краен срок, различен от този за който кандидатства, ще се отхвърля. За да удостоверят, че осъществяват основната си икономическа дейност в горепосочените допустими сектори, кандидатите следва да представят към проектните предложения актуално Удостоверение за код на основната икономическа дейност, издадено от Националния статистически институт (въз основа на данни за 2014 г.). Моля, имайте предвид, че за определяне на допустимостта съгласно посочения критерий се използва Класификация на икономическите дейности (КИД-2008 – Приложение С към Насоките за кандидатстване)." и малко по-долу: "Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че попадат в забранителните режими на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 и по-конкретно ако: А) Тяхната основна дейност или дейността, за която кандидатстват се отнася до: • сектора на рибарството и аквакултурите, уредени с Регламент (ЕС) №	В случай че допустим кандидат осъществява и друга допълнителна дейност в някой от недопустимите по процедурата сектори, той трябва да гарантира, че безвъзмездната финансова помощ не се използва за дейности в тези недопустими сектори, т.е. той трябва да осигури необходимото разграничаване.

			1379/2013; • сектора на първично производство на селскостопански продукти; • преработка и продажба на селскостопански продукти, в следните случаи: - когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; или - когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производи¬тели; • сектор стоманодобив; • сектор въгледобив; • сектор корабостроене; • сектора за производство на синтетични влакна; • сектор транспорт, както и свързаната с него инфраструктура; • производство и дистрибуция на електроенергия и енергийните инфраструктури. Когато кандидатът упражнява едновременно дейност в горепосочените сектори по буква А) и в допустими сектори по настоящата процедура, безвъзмездната помощ по тази процедура се предоставя само за дейностите в допустимите сектори, като кандидата/бенефициента следва да води отделна счетоводна отчетност, която да гарантира отделяне на дейностите и/или разграничаване на разходите, така че дейностите в горепосочените сектори по буква А) да не се ползват от безвъзмездната помощ, предоставена по настоящата процедура." Това означава ли, че кандидатът може да кандидатства с дейност, която извършва, но не се явява основна икономическа дейност? ако ли не,	

			то горният абзац е излишен и двусмислен. С уважение, Иван Димитров	
44.	Недялко Делчев polimermetal@abv.bg	16.04.2015	Уважаеми Господа, считаме, че някои от изисквнията към кандидатите по **процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП** са значително завишени. Например: "Да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва: Категория на предприятието Нетни приходи от продажби 2 Микро предприятие ≥ 200 000 лева Малко предприятие ≥ 1 000 000 лева Средно предприятие ≥ 6 000 000 лева " Нашият коментар: Микро предприятие: За да изпълни тези изисквания, микропредприятието трябва да има повече от 50 000 лв. годишни нетни приходи, т.е. задължително да е регистрирано по ДДС. А по-голямата част от микропредприятията са ЕТ или малки семейни фирми с 1-3 души и обикновено се облагат по ЗДДФЛ, като нетните им приходи са 20-30 000 лева, а те се нуждаят най-много от финансова помощ.	Моля, вижте становището на УО по т. 4 и т. 7.

			Периодът от трите последователни години (2012, 2013 и 2014) беше най-тежкия за промишлеността в условията на икономическата криза. Едва през втората половина на 2014 г. се получи някакъв минимален разтеж в производството на индустриални стоки. Затова предлагаме изискаванията да се променят както по старата схема за "Модернизация" - Нетни приходи от продажби за предходната финансова година (2014) Малко предприятие: >300 000 лв. Освен това тази сума кореспондира със сумата 300 000 лв, над който праг се внася авансов данък по ЗКПО. Поздрави инж. Н. Делчев управител ПОЛИМЕРМЕТАЛ ЕООД	
45.	Атанас Кирчев a.kirchev@finvera.org	16.04.2015	Уважаеми дами/господа, Приложено изпращам като прикачен файл становището на Професионална асоциация „Европейски и национални програми за развитие" (ПАЕНПР) по проекта на документация по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по ОПИК, обявена за обществено обсъждане на 02.04.2015 г. В него се съдържат редица предложения за усъвършенстване на документацията, които се надяваме да бъдат взети пред вид. Те са формулирани на базата на интензивни обсъждания в рамките на асоциацията, като в разработването им са участвали наши експерти с дългогодишен опит в програмирането и управлението на средствата от ЕС по Програма ФАР – сектор „Конкурентоспособност и по ОПРКБИ, като са съобразени с опита на други страни-членки и националната ни специфика. Надяваме се да ви бъдат от полза. Професионална асоциация „Европейски и национални програми за развитие" е сдружение, което представлява интересите на	I. Моля, вижте становището на УО по т. 13, 15, 26 и 36. II. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения по настоящата процедура са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване на база историческите данни на кандидата за предходните три години (раздел I от Критериите и методологията за оценка) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на

			потенциалните бенефициенти и професионалните консултанти и експерти в процеса на усвояване на средствата от европейските и националните фондове за развитие. Асоциацията бе създадена през ноември 2014 г. от тридесет и шест организации и лица от цялата страна с професионални интереси в сферата на проектите за развитие, между които множество утвърдени консултантски организации, професионални експерти в областта, представители на целевите групи - потенциалните получатели на финансиране, между които индустриални клъстери, НПО в подкрепа на бизнеса, фирми с опит в изпълнението на проекти, и др. под. Водещата идея и мотив за създаването на асоциацията е разбирането ни, че качественото усвояване на средствата от европейските и националните фондове изисква **координираните усилия и равноправно сътрудничество на всички заинтересовани страни**, и най-вече на преките участници в процеса – държавната администрация, потенциалните бенефициенти и професионалните консултанти. Асоциацията си поставя за основна цел установяването на **механизъм за равноправно партньорство** на всички заинтересовани страни при програмирането и изразходването на средствата за развитие. Поздрави, Атанас Кирчев Председател на Управителния съвет **РЕЗЮМЕ** **НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ПАРАМЕТРИТЕ НА СХЕМАТА**	инвестицията (раздел III от Критериите и методологията за оценка), представен в изисквания за целта бизнес план. По отношение на показателите от раздел II от Критериите и методологията за оценка, първият от тях е с цел гарантиране устойчивостта на направената инвестиция и доказване опита на кандидата в изпълнение на проекти за инвестиции, които са сходни с допустимите за финансиране по процедурата. Във връзка с последното, в окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата са включени освен дълготрайните материални активи и дълготрайните нематериални активи. По отношение на втория показател от този раздел, в практиката е установено, че системите за управление са основен фактор за повишаване на конкурентоспособността, че внедряването и ефективното използване на системи за
			Най-необходимите промени в критериите за оценяване според	

			нас са следните: **I. По отношение на критериите за допустимост** **1. По критериите за допустимост на кандидатите и проектите** а) Намаляване на праговете на изисквания минимален оборот от кандидатите по категории предприятия, по-специално за средни предприятия, от 6 млн.лв. на 4 млн. лв. за предходните три финансови години (2012, 2013 и 2014 г.). б) Намаляване на праговете на изисквания минимален оборот за фирмите от Югозападния планов район, пропорционално на разликата в интензитета на БФП за този район. в) Намаляване на минималния допустим размер на безвъзмездна финансова помощ за фирмите от Югозападния планов район, пропорционално на разликата в интензитета на БФП за този район. **2. По допустимите разходи** Да се премахнат разходите за закупуване на софтуер за управление на бизнеса от вида на ERP и CRM от списъка на недопустимите разходи, като се предвидят изрично като допустими инвестиции по проектите. **II. По критериите за оценка** **Относителната тежест на критериите за ефектите от проекта да бъде повишена съществено за сметка на намаляване на**	управление води до въвеждане на единен начин на работа в една организация, намаляване на производствените разходи, увеличение на производителността при намалена себестойност, нарастване на печалбата и елиминиране на неефективните бизнес процеси. Същевременно посоченият критерий дава възможност за обективна оценка на капацитета на кандидата въз основа на официални документи. Приоритизирането на проекти съгласно раздел IV от Критериите и методологията за оценка (устойчиво развитие, тематично и регионално приоритизиране) е в унисон със задължението на всяка страна-членка, разходваща средства по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове да допринесе за постигането на трите взаимно допълващи се типа растеж съгласно стратегия „Европа 2020" (интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж) и в съответствие с предвиденото в ОПИК и в Споразумението за партньорство.

			относителната тежест на критериите за оценка на състоянието на предприятието преди проекта. Това следва да стане едновременно чрез: **1. Намаляване на точките по критериите за състоянието на предприятието**, чрез: o намаляване на точките по показателя I.1. за EBITDA - от 10 т. на 7 т.; o точките по останалите три критерия – I.2, I.3 и I.5 бъдат изравнени също на по 7 точки, при съответно коригиране на скалите за оценка; o бъдат премахнати въобще критериите по т. II „Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление"; Така общия брой на точките за оценка на състоянието на предприятието преди проекта ще стане **28 т**. **2. Точките на критериите по Част III. Ефект от изпълнението на проекта да бъдат увеличени**, чрез: o прехвърляне на критерия по т.I.4 „Съпоставимост между средната стойност на EBITDA ... на кандидата и стойността на заявените общи допустими разходи по проекта" в Част III. Ефект от изпълнението на проекта, при **сравнение на допустимите разходи по проекта с прогнозния EBITDA при изпълнението**	Допълнително, приоритизирането на проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. Показател 4 „Участие в процедури по ОПРКБИ" от този раздел е включен в критериите за оценка по процедурата като част от механизма, разработен от УО за насърчаване финансирането на нови предприятия за повишаване на конкурентоспособността им. Наличието на подобен механизъм е продиктувано от констатации и препоръки на Сертифициращия орган, свързани с необходимостта от предоставянето на възможност по-широк кръг предприятия да получават финансиране за повишаване на конкурентоспособността си, а не концентрирането на финансов ресурс в едни и същи предприятия. Концентрирането на публични ресурси в определени предприятия, което води по-скоро до изкривяване на конкуренцията и в известна степен до зависимост от получаване

			на проекта, а не с историческия EBITDA преди проекта, **при запазване на скалата и точките за оценка**; ○ **Добавяне и на допълнителни критерии, оценяващи резултатите от проекта, напр. *създадени нови работни места вследствие изпълнението на проекта, съпоставени с размера на допустимите разходи по проекта***, което да стане чрез показателя **„цена на новосъздадено работно място"**, (***допустими разходи по проекта / брой нови работни места)***; ○ **Увеличаване на точките на 6-те критерия за резултатите по проекта** (пренесения показател *„Съпоставимост между средната прогнозна стойност на EBITDA на кандидата и стойността на заявените общи допустими разходи по проекта*", *„Вътрешна норма на възвръщаемост на инвестициите по проекта*", *„Нарастване на производителността*", *„Увеличаване на приходите от износ*", *„Повишаване на ефективността на производствените разход*" и новия *„Създаване на нови работни места*") **на по 10 т. всеки един.** ○ ***Показателите за резултатите от проекта*** да се преформулират **в съпоставка н общия размер на допустимите разходи по проекта**, като така ще се гарантира съпоставимост на проектите. Така общият брой на точките за оценка на прогнозните резултати от поркета ще стане **60 т.** **3. Премахване на критериите по т. III** Опит на кандидата в	на публична подкрепа, е констатирано и по време на проверка на място от страна на ЕК, както и по време на публичното обсъждане на проекта на ИГРП за 2015 г. III. Условията и реда за възстановяване на получена безвъзмездна помощ при непостигане на прогнозните резултати, въз основа на които проектът е бил класиран за финансиране са преработени, като неизпълнението се преценява в съответствие със средната претеглената стойност на всички индикаторите за изпълнение и е приложен пример за изчисляване на финансовите корекции, в резултат от неизпълнение на заложените индикатори по проекта. IV. Моля, вижте становището на УО по т. 3.

			инвестиции и управление. 4. **Коригиране на точките по т. IV.** „Приоритизиране на проекти", както следва: ○ 1. Тематично приоритизиране – 4 т. ○ 2. Регионално приоритизиране – 6 т. ○ 3. Устойчиво развитие – 2 т. ○ Премахване на показателя 4. Участие в процедури по ОПРКБИ поради дискриминационния му характер. Така общият брой на бонусните точки ще стане **12 т.**	
			По този начин общият брой на точките ще стане **100 т.**, като системата от точки се балансира в максимално приемлива форма между показателите за състоянието на кандидата преди проекта, което гарантира изпълнимостта на проекта и неговата устойчивост, и резултатите от проекта, които следва да имат най-голям дял в оценката. Същевременно минималният плаг от 60% от оценката ще се покрива при комбинация от точките за финансово състояние и тези, отнасящи се до резултатите от проекта, като **бонусните точки вече ще надграждат над тази основа.**	
			III. По условията и реда за възстановяване на получена безвъзмездна помощ при непостигане на прогнозните	

			резултати, въз основа на които проектът е бил класиран за финансиране 1. В Насоките и/или проекто-договора за БФП да се посочи изрично, че показателите за оценка на изпълнението се определят въз основа на приложенията към ГОД (Годишния отчет за дейността) на предприятието за съответния период, подавани пред НСИ, ***по същата методика, въз основа на която е определена стойността на показателя за целите на оценяването на проекта***. 2. Неизпълнението се преценява не спрямо само два от показателите за ефект, а ***като среднопретеглената стойност на всичките показатели, отнасящи се до резултатите от проекта***. 3. Да се обсъди и възможността за ***пълно възстановяване на гранта при съществено неизпълнение*** **на прогнозните резултати.** За „съществено неизпълнение" да се приеме неизпълнение с повече от 50% от среднопретеглената стойност на индикаторите за прогнозните резултати от проекта. Съответно ***санкцията, предвиждаща частично възстановяване на гранта, да се прилага при неизпълнение с по-малко от 50%***, като ***процентът на подлежащата на възстановяване БФП да се определи в диапазона от 0% до 50% от БФП***, вместо предлагания сега диапазон от 5% до 25%, пропорционално на размера на неизпълнението. Като приложение към Насоките и/или проекта на договор ***да се добави изрична таблица, посочваща точния***	

			***размер на подлежащия на възстановяване процент на БФП**, пропорционално на величината на неизпълнението*. **IV. По реда за кандидатстване** Да се предвиди възможност и за кандидатстване по традиционния начин чрез подаване на документи на хартия и електронен носител.	
46.	Самуил Наумов office@installpipe.com	17.04.2015	Уважаеми дами и господа, В прикачения файл Ви изпращаме писмо-предложение във връзка с обявената за обществено обсъждане процедура "Подобряване на производствения капацитет на МСП" по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020. С уважение, Самуил Наумов, ръководител проекти Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявяването за обществено обсъждане на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020, бихме искали да отправим няколко предложения към заложените изисквания за допустимост на кандидатите. 1. В т. 9 на проекта на Насоки за кандидатстване по процедурата е посочен Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект; в същата точка е посочено специфично изискване: ***„Безвъзмездната финансова помощ по процедурата, заедно с договорената за последните седем години безвъзмездна финансова помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни***	1. Моля, вижте становището на УО по т. 16. 2. В съответствие със засилване на изискванията за ориентирани към резултат инвестиции, през новия програмен период са предвидени по-строги механизми за наблюдение и контрол на ефекта от изпълнението на проектните предложения, като при сериозно неизпълнение на заложените на етап кандидатстване индикатори ще бъде изискано възстановяване на част от реално платената безвъзмездна финансова помощ съобразно размера на неизпълнение. Въвеждането на подобен корективен механизъм, който да има възпиращ ефект е продитувано и от анализа и научените уроци от програмен период 2007-2013. В този смисъл,

			предложения, не може да надвишава 2 500 000 лева за микро и малки предприятия и 5 000 000 лева за средни предприятия. В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на тези прагове, Оценителната комисия служебно ги намалява до максимално допустимия размер." С оглед спазването на принципите и политиката на конкуренция на Европейския съюз, считаме така наложеното ограничение за нарушаващо тези принципи и в разрез с тезата за гарантиране на конкурентна равнопоставеност на всички компании в съответствие с техните качества. Реалната конкуренция в една икономическа среда се създава и поддържа чрез пазарни механизми и се основава на принципите на свободния пазар. В ролята си на Управляващ орган на ОПИК, Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност" към Министерство на икономиката, трябва да следи за спазването не само на нормативните изисквания, с които е обвързана ОПИК, но и за ненарушаването на принципите на свободната конкуренция, произтичащи от оперативната програма и обвързани с нея. Условието за максимален размер на получената до момента безвъзмездна финансова помощ по всяка вероятност има за цел да предостави възможност на МСП които до момента не са получавали такава, или са получавали в малки размери, да имат достъп до тези средства през текущия програмен период. Така поставените размери на БФП обаче умишлено и изкуствено ограничават и реално изхвърлят от процедурата МСП, които до момента убедително са доказали своята успеваемост по отношение на професионалността и уменията си за подготвяне и изпълнение на безупречни бизнес проекти. Считаме най-малкото за неуместно такова решение, в което прозира явна липса на конкурентен подход и разбиране на пазарните принципи в програма, която преди всичко трябва да насърчава конкурентоспособността.	задължение на кандидатите по настоящата процедура е да залагат реално постижими стойности на индикаторите за изпълнение. Следва да имате предвид, че текстовете по отношение на санкциите са прецизирани и УО ще изисква възстановяване на средства при сериозно неизпълнение на индикаторите, т.е. когато в рамките на период от три приключени финансови години, следващи годината на приключване на проекта не бъде постигната най-малко 75 % от средната претеглената стойност на индикаторите за изпълнение. Също така, заложеният размер от 75% изпълнение на целите предвижда един широк резерв от ¼, който следва да бъде достатъчен за кандидатите, залагащи реални и постижими цели да не попадат в посочената хипотеза.

			Всички МСП, отговарящи на нормативните изисквания за категориите предприятия, попадащи в обхвата на процедурата, са търговски предприятия по смисъла на Търговския закон и като такива следва да бъдат оценявани според икономическите и финансовите им показатели, възможностите им за изпълнение на своите бизнес планове и стратегии, както и на съвместимостта на последните с политиките на ЕС. Като такива, те имат право на свободен и равноправен достъп до публичните средства, предоставяни от структурните фондове на ЕС. Предлаганият начин за предоставяне на неконкурентно предимство на предприятия, които не са успели в предходния програмен период да реализират качествени и обосновани проектни предложения, по никакъв начин не представлява възможност, нито основание да се смята, че тези МСП могат да разработят през текущия период успешни такива проекти. В допълнение, бихме искали да подчертаем, че Европейският съюз, чрез Европейската комисия и Структурните фондове не налага ограничения в такива размери за достъп до средствата, предоставени от ЕФРР в съчетание с относимия дял национално съфинансиране. Призоваваме за спазване на принципите, залегнали в Споразумението за партньорство между ЕК и Република България, Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020, „Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Република България" 2014 - 2020, „Национална стратегия за насърчаване на малки и средни предприятия" 2014 - 2020, във всички от които по пряк или косвен начин са залегнали идеите за свободен и конкурентен достъп до обществени поръчки и публични помощи и средства по всички правила на законодателството в областта на конкуренцията и съгласно чл. 4, пар. 1, буква „а" и чл. 2, т. 20 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година. С оглед на гореизложеното, моля за прилагане на конкурентния	

			подход в процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" и отпадане на цитирания текст от изискванията за допустимост на кандидатите. 2. Считаме за необходимо, с оглед на икономическата ситуация в България, за отпадането на текста в т. 21: „Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест ***- „В случаите, когато в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента не бъдат постигнати най-малко 75 % от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение (вътрешна норма на възвръщаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи), Управляващият орган ще изиска възстановяване на от 5% до 25 % от реално платения размер на безвъзмездната финансова помощ при условията и по реда, посочени в договора за безвъзмездна финансова помощ (Приложение И към настоящите Насоки за кандидатстване)".*** Налагането на санкции на база неизпълнението на прогнозни стойности на заложени индикатори в условията на относителна несигурност в икономическата обстановка, е крайно неефективна мярка за стимулиране развитието и резултатните инвестиции на МСП. Планираните стойности на индикаторите от страна на МСП, особено в случаите, когато се стимулира повишаването на възможностите за износ, са обвързани не само с националната, но и с международната икономическа и политическа обстановка. Поради промяната на различни макроикономически показатели, форсмажорни	

			обстоятелства и др. причини, които не биха могли да бъдат предвидени, в голяма степен стойностите на тези индикатори биха могли да станат невъзможни за изпълнение. Още повече, имайки предвид общия период, за който ще бъде нужно залагането и поддържането на тези прогнозни стойности - в това число от момента на обявяване на приема на проекти по процедурата, когато се подготвя проектът и се залагат стойности на тези индикатори (срок обичайно 2-3 месеца), срок за разглеждане и оценка на проектните предложения (обичайно 3 месеца), период от публикуване на одобрените за финансиране проекти до подписване на ДБФП, срок на изпълнение на проекта от 18 месеца, последващ срок за окончателно плащане от около 3 месеца след подаване на финален отчет и, добавяйки цитирания срок, в който ще е в сила това правило - 3 приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента; следователно се изисква от МСП да предвидят с изключително висока точност и сигурност постигане и запазване на икономически показатели за период от над 5 години напред. С оглед на гореизложеното, считаме за несъобразено с икономическите реалности налагането на такива санкции, което не само няма да подпомогне развитието на МСП в България, но и би могло да ги постави в изключително тежко финансово положение, като по този начин ще затрудни и влоши общите показатели за изпълнението на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020. Поради тези причини, смятаме за наложително отпадането на цитирания текст от Насоките за кандидатстване по процедурата. Подкрепяме принципите на подпомагане на по-слабо развити МСП и региони чрез мерки за тяхното насърчаване, основани на начините на функциониране на свободния пазар, а не чрез такива за ограничаване на конкурентоспособните предприятия и в този смисъл	

			считаме за непоходящо прилагането на подобни непопулярни мерки, които по-скоро биха довели до неизпълнение на заложените индикатори по ОПИК. Предпоставките за нереализация на прогнозната усвояемост на средствата още при старта на новия програмен период са налице, дори без да се смятат вече нулевите почти година и половина от началото на 2014 г. в изпълнението на Оперативната програма. При запазване и утвърждаване на настоящия проект на процедурата реално ще бъде отрязана възможността на конкурентните и работещи МСП в България да се развиват и едновременно с това ще бъдат отблъснати по- неопитните и желаещи да се разрастват МСП пред заплахата да бъдат задължени да възстановяват значителни финансови средства. Вярваме, че ще вземете предвид препоръките на бизнеса за оптимизиране на ОПИК и процедурите по нея така, че тя да бъде привлекателна и да изпълни глаЕ си цели - да насърчи и подпомогне развитието на българската икономика. С уважение, инж. Сергей Стоянов - Управктел на фирма „Инстал Инженеринг СВ" ООД	
47.	Райна Григорова raynagr@aidatapro.com	17.04.2015	Уважаеми господа, Предлагам на Вашето внимание коментари по документите за обществено обсъждане по процедура **Подобряване на производствения капацитет в МСП:** **I.** Насоки за кандидатстване 1. **Процент на съфинансиране, т. 10, стр. 7:** Би следвало определянето на интензитетът на помощта да е на ниво област, а не на ниво район. Не е справедливо за сметка на област София-град, бенефициенти от не така добре развитите области от ЮЗ район да бъдат ощетявани. 2. Допустими кандидати, Критерии за допустимост на кандидатите, т.	I. 1. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36. 2. Подаването на проектни предложения от кандидати с код на основна икономическа дейност от всички допустими групи сектори в рамките на един краен срок за кандидатстване би довело до невъзможност да се прогнозира броя проектни предложения, които ще

			11.1, стр. 10: „**ВАЖНО:** В рамките на един краен срок за кандидатстване ще бъде допустимо подаване на проектни предложения САМО от кандидати с код на основна икономическа дейност по Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) в една от определените групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност, както е посочено в т. 24 от Насоките за кандидатстване." Това решение ограничава възможността на кандидатите за успех. Не са и ясни причините за това ограничение. Смятам, че е важно кандидати от всички допустими сектори да могат да подават проектни предложения и те да бъдат оценявани след всеки от трите крайни срока. Така кандидатите ще имат възможност да усъвършенстват проектните си предложения без да се налага да чакат до следващата година. **II.** Методика за оценка на проектните предложения 1. От общо 85 точки, едва 47 оценяват проектите по същество, като 19 от тях са „Приоритизиране на проекти". Следва оценката на проектните предложения по същество да има по-голяма тежест, като тежестта на оценката за Приоритизиране на проекти следва да бъде значително намалена. 2. В допълнение критерия за оценка „**4. Участие в процедури по ОПРКБИ" е дискриминационен и следва да отпадне.** Този критерий на практика наказва успешните компании. Достатъчно е ограничението за максимален размер на получена от кандидатите помощ посочен в Насоките за кандидатстване, т. 9 и т. 16. 3. **„2. Внедрени стандарти и системи за управление, II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление" –** този критерии е излишен и дискриминационен. Наличие на система за управление не гарантира по-добри	бъдат получени по всяка от обявените сесии и съответно крие риск от нерегулярна натовареност на участниците в оценителния процес, при планирани в ИГРП още две процедури с краен срок за кандидатстване през 2015 г. Практиката показва, че оценителни сесии с над 500 проектни предложения крият риск за оценителния процес. Допустимостта само на една група сектори на икономическа дейност в рамките на един краен срок за кандидатстване е свързана с необходимостта от фокусиране на ограничената публична подкрепа с цел постигане на максимален ефект от нейното изразходване. Този подход ще даде възможност на предприятия с подобна технологична интензивност, производителност на труда и експортен потенциал да се конкурират помежду си, като по този начин се насърчи принципа на свободната и лоялна конкуренция. Определянето на отделни допустими групи през отделните крайни срокове ще облекчи значително оценката на проектните

			финансови, технически и управленски качества на кандидата С уважение, Райна Григорова	предложения, като самият процес ще стане по-бърз и по-ефективен. Ще бъде улеснен и процеса на планиране от страна на кандидатите при разработване на проектните им предложения. II. 1. и 2. Моля, вижте становището на УО по т. 23.3. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 45.II.
48.	Красимир Драганов financial.engineering.bureau@gmail.com	17.04.2015	ВЪПРОСИ: • Как ще се оценява: (1) дали проектът се нуждае от съфинансиране и (2) дали проектът не получава грантово префинансиране? От тази гледна точка как ще се изчислява конкретният процент на интензитет (процента на съфинансиране), респ. абсолютната сума, на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект? • Какъв е критерият за оценка от Управляващия орган за допустимостта или недопустимостта на величината на исканата от кандидата Безвъзмездна финансова помощ като процент на интензитет и на размер за конкретен проект когато безусловно са спазени всички формални изисквания на процедурата за максимален и минимален интензитет и размер? • Изисква ли се съставянето на Бизнес плана да се основава на инкрементaлния подход относно разходите и приходите като при неговото прилагане да се използва методът на остатъчните исторически инвестиционни разходи, които са необходими за изпълнението на проекта? Как се третират тези исторически инвестиционни разходи – като допустими, недопустими или	Правилата по отношение на минималния и максималния размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект и интензитета на помощта в зависимост от категорията на предприятието-кандидат и мястото на изпълнение на проекта са описани подробно в т. 9 и 10 от Насоките за кандидатстване по процедурата. Бизнес планът, който е част от окончателния пакет документи по процедурата съдържа минималната информация, необходима за оценката на проектните предложения. В бизнес плана се съдържат подробни указания за

			някакви други? • Как ще бъде изчислявана Вътрешната Норма на Възвръщаемост. Коя Вътрешна Норма на Възвръщаемост се изисква да бъде определяна – Вътрешната Норма на Възвръщаемост на ИНВЕСТИЦИЯТА или Вътрешната Норма на Възвръщаемост на КАПИТАЛА? Как ще се формира Нетният Паричен Поток като основа за дефинирането на Вътрешната Норма на Възвръщаемост? Трябва ли при оценката на Вътрешната Норма на Възвръщаемост в изходящия паричен поток да се включват и историческите инвестиционни разходи, които са необходими за изпълнението на проекта? Искрено Ваш: Д-р К. Драганов София, 17 април 2015	неговото попълване. С цел улеснение на кандидатите, той е публикуван във формат .excel, като в него е предвидена възможност за автоматично пренасяне на стойности между отделните таблици. Формулата за изчисляване на критерий „Вътрешна норма на възвръщаемост" ще бъде посочена при официалното обявяване на процедурата.
49.	Владимир Чернев vlado@emaxbg.com	17.04.2015	Уважаеми дами и господа, Пиша Ви по повод обявеното от УО на ОПИК обществено обсъждане на първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по одобрената Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. Запознавайки се с документите, възникват редица въпроси относно Приложение 3 „Критерии и методология за оценка на проектни предложение". Позволявам си да Ви представя някои забележки по предложената методология и препоръки за отстраняването им. 1. **Раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта, Критерий 3. Приходи от износ (2012, 2013 и 2014 г.)** ***1.1. Констатация: Необосновано широк диапазон за***	1. Предложението е взето предвид и е отразено в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. Скалата на присъждане на точки по показател 3 „Приходи от износ" от раздел I е фрагментирана с цел постигане на по-плавен преход между отделните нива на оценка. 2. Предложението е взето предвид и е отразено в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. Формулата по показател 2 „Нарастване на производителността" от раздел III е променена.

			получаване на минималната оценка от 1 точка. Минималната оценка от 1 точка се присъжда за „Приходи от износ ≤ 20%", което означава приходи от износ в диапазона от 0.0001% до 20%. Ако се оценят приходите от износ като дял от Нетните приходи от продажби, предложената методология оценява с еднакъв брой точки, както следва:	3. По отношение на показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III, коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. Показателят е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта".

3. Приходи от износ (2012, 2013 и 2014 г.)	**6**	
Приходи от износ > 60%.	6	
Приходи от износ > 40% ≤ 60%.	4	Фирма E с приходи от износ 40.1% Фирма F, с приходи от износ 60% **Фирма F има 0.5 пъти по-голям дял на износа от фирма E**
Приходи от износ > 20% ≤ 40%.	2	Фирма C с приходи от износ 20.1% Фирма D, с приходи от износ 40% **Фирма D има 2 пъти (по-голям дял на износа от фирма C**
Приходи от износ ≤ 20%.	1	Фирма A с приходи от износ 1% Фирма B, с приходи от износ 20% **Фирма B има 20 пъти по-голям дял на износа от фирма A**
Не са реализирани приходи от износ.	0	

Оказва се, че оценка от една точка ще получат фирми, при които разликата в дела на износа е до 20 пъти (2000 %)!
В същото време, в обхвата на критерия за оценка от 4 точки

попадат фирми, при които разликата в дела на износа е едва 0.5 пъти (50%).
От гледна точка на кандидатите не е справедливо фирма с приходи от износ в размер на 20% да получат еднакъв брой точки с фирма с приходи от износ в размер на 1%.

1.1. Предложение за промяна в методиката.
Да се коригира обхвата на оценката за кандидатите с относително по-малък дял на износа и да се постигне по-плавен преход.
Възможен е следният вариант за оценка.

Критерии	Макс. брой точки
3. Приходи от износ (20□2, 2013 и□2014 г.)	**6**
Приходи от износ > 60%.	6
Прихо□и от износ > 40% ≤ 60%.	4
Приходи от износ > 20% ≤ 40%.	3
Приходи от износ > 10% ≤ 20%.	2
Приходи от износ ≤ 10%.	1
Не са реализирани приходи от износ.	0

2. **Раздел III. Ефект от изпълнението на проекта, Критерий 2. Нарастване на производителността (M, N, N+1, N+2, N+3)**

2.1. ***Констатация: Некоректно изчисляване на критерия или некоректно наименование на критерия.***

Описаният в колона „Източник на проверка" начин на изчисляване на оценявания критерий не отговаря на наименованието на критерия

			„**Нарастване на производителността**" Изчисленият показател е по - скоро „Ефективност на нарастването на производителността спрямо ОДР по проекта." По тази методология за изчисляване се съпоставя нарастването на производителността (измервана в хиляди лева) с инвестициите по проекта, които са стотици или хиляди пъти по-големи като стойност. Ако допуснем, че броят на заетите лица ще се запази, то за да бъде постигнато нарастване над 13% на предложения в методологията показател, ще е необходимо увеличение, както следва (Посочените стойности са произволно подбрани и не обхващат всички възможни варианти, но показват какви са тенденциите): 1. Микро предприятие с 10 заети лица, % съфинансиране 70%, НПП за 2014 г. 100 000 лв.: 1.1. При ОДР 142 857 лв. за минимална БФП от 100 000 лв., ще е необходимо нарастване на НПП, съответно на производителността за прогнозния период в размер на 185.71% 1.2. При ОДР 714 286жлв. за максимална БФП от 500 000 лв., ще е необходимо нарастване на НПП, съответно на производителността за прогнозния период в размер на 1392.86% Ако допуснем, че това нарастване е вследствие от реализацията на проекта, то тогава не би следвало да отчитаме нарастване на НПП	

			(Производителността) в годините за реализация на проекта M и N, а само в годините N+1, N+2 и N+3. **При такова допускане, необходимото нарастване на НПП през годините N+1, N+2 и N+3 спрямо 2014г е 310% (над 3 пъти) за примера по точка 1.1 или 2321% (над 23 пъти) за примера по точка 1.2** 2. Малко предприятие с 49 заети лица, % съфинансиране 70%, НПП за 2014 г. 400 000 лв.: 2.1. При ОДР 285 714 лв. за минимална БФП от 200 000 лв., ще е необходимо нарастване на НПП, съответно на производителността за прогнозния период в размер на 455.00% 2.2. При ОДР 1 071 429 лв. за максимална БФП от 750 000 лв., ще е необходимо нарастване на НПП, съответно на производителността за прогнозния период в размер на 1706.25% Ако допуснем, че това нарастване е вследствие от реализацията на проекта, то тогава не би следвало да отчитаме нарастване на НПП (Производителността) в годините за реализация на проекта M и N, а само в годините N+1, N+2 и N+3. **При такова допускане, необходимото нарастване на НПП през годините N+1, N+2 и N+3 спрямо 2014г е 758% (над 7 пъти) за примера по точка 2.1 или 2844% (над 28 пъти) за примера по точка 2.2.**	

			3. Средно предприятие със 200 заети лица, % съфинансиране 60 %, НПП за 2014 г. 2 000 000 лв.: 3.1. При ОДР 500 000 лв. за минимална БФП от 300 000 лв., ще е необходимо нарастване на НПП, съответно на производителността за прогнозния период в размер на 650.00% 3.2. При ОДР 1 666 667 лв. за максимална БФП от 1 000 000 лв., ще е необходимо нарастване на НПП, съответно на производителността за прогнозния период в размер на 2166.67% Ако допуснем, че това нарастване е вследствие от реализацията на проекта, то тогава не би следвало да отчитаме нарастване на НПП (Производителността) в годините за реализация на проекта M и N, а само в годините N+1, N+2 и N+3. **При такова допускане, необходимото нарастване на НПП през годините N+1, N+2 и N+3 спрямо 2014 г. е 1083% (над 10 пъти) за примера по точка 3.1 или 3611% (над 36 пъти) за примера по точка 3.2.** **Възниква въпросът доколко това е реалистично очакване? Възможно ли е в рамките на един проект да се постигне 36 пъти нарастване на производителността спрямо базовата година?** **<u>Считам, че очакванията за такова нарастване са нереалистично оптимистични.</u>**	

			Друг е въпросът, ако УО очаква постигането на такова нарастване да е за сметка на намаляване на броя на заетите лица. ***2.2. Предложение за промяна в методиката.*** След като ще се оценява „Нарастване на производителността", то нека наистина да се оценява този показател, като средната стойност на нарастването се съотнася към стойността на производителността през базовата година, а не „Нарастване на производителността" отнесена към ОДР по проекта. Коректният начин за оценяване „Нарастване на производителността" е да се сравнява Средната стойност на производителността за разглеждания прогнозен период с производителността през базовата година (2014): (Средната стойност на производителността за разглеждания прогнозен период минус производителността за 2014 г.) / производителността за 2014 г.". В колоната за оценка по този критерий е добре да се заложат стойности за нарастване в %, близки до разумно и реално постижимото. 3. **Раздел III. Ефект от изпълнението на проекта, Критерий 3. Увеличаване на приходите от износ (M, N, N+1, N+2, N+3).** 3.1. ***Констатация: Критерият не дава възможност да бъдат оценени проекти, които като ефект ще позволят на***	

			кандидата да реализира износ. При така описаният критерий, в контекста на забележките посочени в края на методологията[2], изключва възможността да бъде оценен проект, ефектът от който е създаването на експортен потенциал на кандидата. В повечето случаи, фирмите в България нямат достъп до международните пазари поради несъответствието на продуктите им с изискванията на тези пазари и/или поради високата си себестойност и/или поради недостатъчен производствен капацитет. За да покрият изискванията на международните пазари са необходими значителни по размер инвестиции за подобряване на качеството, повишаване на капацитета и намаляване на себестойността, респективно повишаване на производителността. Струва ми се несправедливо да не се присъдят точки по този критерий за кандидат, който до момента не е реализирал износ, но като ефект от изпълнението на проекта да реализира такъв. Още повече, че целта на схемата е:	

- [2] *„В случай, че е налице финансов показател „0" за базовата година, спрямо която се отчита наличието/липсата на ръст на показателя, а за годината следваща базовата е отчетена стойност различна от „0", не следва да се приема, че е налице ръст на показателя."*
- *„В случаите, при които коефициентите за съответната година не могат да бъдат изчислени поради наличието на „0" в знаменателя, тази година не следва да се взема предвид при отчитане на липсата/наличието на ръст за показателите (при наличието на „0" в знаменателя стойността на коефициентите математически не може да бъде изчислена, поради което не може да се прецени дали има или няма ръст на показателя през следващата година)."*

Цел на процедурата:
Целта на настоящата процедура е директно свързана с постигане на специфичната цел на Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" за повишаване на производствения капацитет **и засилване на експортния потенциал на българските МСП.**

Принос в ***„засилване на експортния потенциал на българските МСП"*** имат и кандидатите, които благодарение на изпълнението на проекта ще стъпят на международните пазари и ще реализират износ.

3.2. Предложение за промяна в методиката.

Методиката по този критерий да се разшири и да обхваща и кандидати, които към базовата 2014 г. не са реализирали износ, но като ефект от изпълнението на проекта ще реализират приходи от износ.

Възможен е следният вариант за оценка.

3. Увеличаване на приходите от износ (M, N, N+1, N+2, N+3)	**7**
Изпълнението на проекта ще доведе до: - средно увеличаване на приходите от износ ≥ 30% за период от 5 години спрямо 2014 г. или - реализация на приходи от износ ≥ 30% за период от 5 години (В случай, че е налице финансов показател „0" за базовата година) .	7
Изпълнението на проекта ще доведе до: - средно увеличаване на приходите от износ ≥ 25% < 30% за	6

			период от 5 години спрямо 2014 г. или - реализация на приходи от износ ≥ 25% < 30% за период от 5 □години (В сл□чай, че е налице финансов показател „0" за базовата год□на) .			
			Изпълнението на проекта ще доведе до: - средно увеличаване на приходите от износ ≥ 20% < 25% за период от 5 години спрямо 2014 г. или - реализация на приходи от износ ≥ 20% < 25% за период от 5 години (В случай,□че е налице□финансов показател „0" за базовата година) .	5		
			Изпълнението на проекта ще доведе до: - средно увеличаване на приходите от износ ≥ 15% < 20% за период от 5 години спрямо 2014 г. или - реализация на приходи от износ ≥ 15% < 20% за период от 5 год□ни (В случай, че е налице финансов показател „0" за баз□вата година) .	4		
			Изпълнението на проекта ще доведе до: - средно увеличаване на приходите от износ ≥ 10% < 15% за период от 5 години спрямо 2014 г. или - реализация на приходи от износ ≥ 10□ < 15% за период от 5 години (В случай, че е налице фин□нсов показател „0" за базова□а година) .	3		
			Изпълнението на проекта ще доведе до: - средно увеличаване на приходите от износ ≥ 5% < 10% за период от 5 години му спрямо 2014 г. или - реализа□ия на приходи от износ ≥ 5% < 10% за период от 5 години□(В случай, че е налице финансов показател □0" за базовата година) .	2		

			Изпълнението на проекта ще доведе до: - средно увеличаване на приходите от износ < 5% за период от 5 години спрямо 2014 г. или - реализация на приходи от износ ≤ 5 % за период от 5 го□ини (В случай, че е налице финансов показател □0" за базовата година) . — 1 Изпълнението на проекта не води до: - увеличаване на приходите от износ на кандидата. или - реализиране на приходи от износ (В случай, че е налице финансов показател „0" за базовата година) . — 0 С уважение: Владимир Чернев	
50.	Димо Зафиров zafirov@big97.com	17.04.2015	Уважаеми господа, Внимателно разгледахме публикуваните Насоки за кандидатстване по процедура за подбор на проекти "Подобряване на производствения капацитет в МСП". Общото ни мнение е, че те са разработени на много добро ниво и дават възможности за постигане на набелязаните цели и резултати. Предлагаме да се направят две допълнения, които считаме, че ще бъдат полезни за кандидатстващите по процедурата: 1. В Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) в идентификацията на технологична област Мехатроника и чисти технологии отсъства код С 30 по КИД 2008: Производство на превозни средства без автомобили, който е заложен в Насоките като високотехнологичен. Продуктите, които се произвеждат в МСП с този код са също продукт на мехатрониката и са от изключителна важност за ЕС, както и продуктите от код 29: Автомобили, ремаркета и полуремаркета. Предлагаме в тематичното приоритизиране да се	1. Разработването и одобрението на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) не е в компетенциите на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. 2. Посочването на отделни начални дати за подаване на проектни предложения за всеки краен срок би ограничило възможностите на кандидатите да подадат своето проектно предложение, когато имат готовност.

			допълни, че на предложенията за проекти, дадени от МСП с код С 30 по КИД 2008 също да се дават 4 точки. 2. Да се посочат и начални дати за подаване на предложения за проекти за всеки краен срок на процедурата, което ще позволи да се избегнат грешки от смесване на предложения с различни крайни срокове за кандидатстване и КИД. Очакваме, че ще приемете нашите предложения за конструктивни и ще направите допълнения в проекта за Насоки. Изп. директор: Инж. Димо Зафиров	
51.	Йордан Ангелов danchoanguelov@gmail.com	17.04.2015	Здравейте! В критериите за техническа и финансова оценка от т. "Инвестиционна дейност на кандидата (2012, 2013, 2014)", методът на оценка е абсолютно несъвместим с процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване на производствения капацитет в МСП", тъй като ограничава участието на фирмите, които имат реална необходимост от финансиране, за да подобрят производството си. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за средно предприятие е 300 000 лева, което при 60% съфинансиране означава проект с бюджет минимум 500 000 лева. Както е посочено в цитирания критерий, за получаване на максимален брой точки предприятието трябва да има инвестиционна дейност 80% от заявената финансова помощ по проекта за 3 години. Това означава през тези години фирмата да е направила инвестиции за поне 240 000 лева. В този случай след като една фирма може да си позволи такава инвестиция средно по 80 000 лева на година, то тя не би имала такава необходимост от получаване на безвъзмездна финансова помощ. Според мен е необходимо да се помага на фирми, които нямат финансов ресурс за такива инвестиции, а имат желание да ги направят.	Включването на посочения критерий е с цел гарантиране устойчивостта на направената инвестиция и доказване опита на кандидата в изпълнение на проекти за инвестиции, които са сходни с допустимите за финансиране по процедурата. Във връзка с последното, в окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата са включени освен дълготрайните материални активи и дълготрайните нематериални активи. При размери на безвъзмездната финансова помощ в диапазона от 100 хил. до 1 млн. лева (в зависимост от категорията на кандидата) и срок за изпълнение на

			Предлагам следните 2 варианта за оценка по този критерии: Вариант 1 Вариант 2 1. ≥80% - 1 т. 1. ≥40% - 5 т. 2. ≥70% - 2 т. 2. ≥20% - 4 т. 3. ≥60% - 3 т. 3. ≥10% - 3 т. 4. ≥50% - 4 т. 4. ≥5% - 2 т. 5. <50% - 5 т. 5. <5% - 1 т. 6. Кандидата не е представил информация – 0 т. По точка 2. Внедрени стандарти и системи за управление е напълно неясно какво се има предвид под "специализирана софтуерна система за управление" . Моля, дайте допълнителни примери за видове софтуери, които влизат в това число. По критериите относно приходи от износ но предприятието би могло да се дават повече точки на предприятия, работещи основно за износ. Благодаря! Поздрави.	проектите от максимум 18 месеца, заложените прагове са напълно релевантни. Следва да имате предвид, че кандидатите следва да са реализирали общо инвестиции свързани със закупуване на ДМА и ДНА през последните три години на стойност ≥ 80% от заявената БФП по проекта единствено в случаите на получаване на максимален брой точки по критерия – в останалите случаи стойностите от скалата са различни. Специализирани софтуерни системи са тези, които не са свързани с административните нужди на кандидатите. Включването на примери за подобни системи не е целесъобразно, тъй като това би ограничило кандидатите единствено до тях. Следва да се има предвид и индивидуалния и специфичен характер на всеки проект и кандидат.
52.	Филип Фратев filipfratev@yahoo.com	17.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с общественото обсъждане на **първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по одобрената Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020** правя следните предложения за	1. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36. 2. По настоящата процедура за безвъзмездна финансова помощ

			промени: 1) Отпадане на така предложения и фиксиран максимален **интензитет на помощта за дейности** на микро и малки предприятията на територията на гр. София и област от 45% и замяната му с посоченото за всички останали региони на Република България в размер от 70%. В предвид факта, че повечето от кандидатстващите за такова финансиране са именно от региона на гр. София, това крие риска за рязко намаляване на усвояването на средствата по програма „Иновации и конкурентоспособност" и дори практическото й спиране ако същия принцип залегне и в другите оси на по-горната програма. Насърчаването на по-ниско развитите индустриално региони е вече залегнало в критерия на оценка на Стр. 36 под наименование "Регионално приоритизиране". 2) Удължаване срока за обществено обсъждане поради редица неясноти на така предлагания документ, като например на Стр. 24 е записано, че: "Заложените разходи следва да съответстват на представените пазарни цени, като е допустимо увеличение до **10 % от стойността** на представената оферта ..... При проверка на съответствието на цени в чуждестранна валута, за меродавен **ще се счита курсът на БНБ към датата на обявяване на съответната сесия** за набиране на проектни предложения". Дори този привидно логичен текст директно ще доведе до неизпълнението на редица проекти. Припомням Ви, че само през предходната година левът се обезцени спрямо долара с над 25%, а вече залегнало като разходно перо в бюджета, който е водещия документ по даден проект, то съответния ДМА/ДНА не може да бъде закупен и съответно съфинансиран по предлаганата програма. В предвид залегналото по програмата стимулиране на закупуване на технологии от най-висок клас това няма да е прецедент.	няма ограничения относно произхода на придобиваните активи и приложимата валута при тяхното закупуване, т.е. това е изцяло по преценка на самите кандидати. Текстът в Насоките за кандидатстване е прецизиран. По отношение на общественото обсъждане, срокът за предложения и коментари е удължен от страна на УО в сравнение с минимално приложимия съгласно ПМС № 107/20.05.2014 г. с цел даване на възможност на по-голям брой заинтересовани страни да се запознаят с публикуваните документи по процедурата.

			С уважение, Филип Фратев	
53.	Петя Неделчева nepi@abv.bg	17.04.2015	**Здравейте Уважаеми Дами и Господа,** **Във връзка с възможността за изразяване на препоръки и коментари на публикувани проект на насоки по новата процедура за подобряване на производствения капацитет на МСП по ОП „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020".** **След обстоен преглед публикуваните насоки и документите за попълване и образец на Бизнес плана моля да вземете на предвид следните коментари:** 1. Да се намалят изискваните минимални обороти на кандидатите за предходните 3 години. (Особено за малките предприятия, каквито сме и ние. От 20 години на пазара;) Предложените прагове са твърде високи в условията на криза. 2. Да се премахнат изискванията проектите да отговарят на поне едно от двете изисквания „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие" като условие за допустимост. Изискването за „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" следва да отпадне, защото изпълнението на инвестиционен проект няма с какво да допринесе за тези цели. „Устойчиво развитие" следва да остане само като критерий за приоритизация, но не и за допустимост, тъй като подлежи на произволно тълкуване и ако остане като критерий за допустимост, може да бъде ползван от оценителната комисия да отстранява проекти по напълно субективна преценка. 3. Да отпадне възможността оценителната комисия да премахва от бюджета разходи за инвестиции, за които не са посочени подробно описани минимални технически/функционални характеристики. На етапа на кандидатстването не е необходимо, а и не е възможно, да се специфицират подробно предвидените за закупуване машини и	1. Моля, вижте становището на УО по т. 9. 2. Във всички програми през новия програмен период са залегнали и ще бъдат съблюдавани хоризонталните принципи на равнопоставеност, недискриминация и устойчиво развитие. В рамките на програмния период самостоятелно или като част от оценката на изпълнението на ОПИК ще бъде извършена поне една оценка на изпълнението на хоризонталните принципи. Също така, при подготовката на всеки годишен доклад или доклад за напредъка по ОПИК УО ще предоставя информация за тяхното текущо изпълнение по всяка ос. Във връзка с горепосоченото, не е уместно отпадането на критерия, тъй като ЕК стриктно ще следи за изпълнението на отговорността на всяка една програма, разходваща средства по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове да допринесе за

			оборудване, а само да се посочат няколко основни техни характеристики, които да ги индивидуализират в достатъчна степен. Освен това машините са толкова разнообразни и специфични, че е невъзможно да се изведе общо правило каква да бъде степента на подробност при описването на техническите им характеристики. Ето защо това изискване е неподходящо, тъй като то дава възможност на оценителната комисия, без да е специалист по съответната технология, по субективна преценка да намалява бюджетите и дори да отстранява проекти. 4. Коефициентът за рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA) се определя от отрасъла, в който работи съответният кандидат. По тази причина предприятията от отрасли с по-висока типична рентабилност ще бъдат облагодетелствани, а предприятията от отрасли, характеризиращи се с по-ниска рентабилност, ще бъдат ощетени, без това да зависи от дейността на фирмите-кандидати. 5. Производителността на труда да не се измерва само като промяна от година в година, а да се вземат пред вид и абсолютния размер на изменението и/или изменението да се съпостави с оборота на предприятието. 6. Да отпадне оценяването по „опит в инвестиционни проекти и управление". Твърде много точки, в сравнение с другите критерии, тук се дават за формални неща, които не които не са свързани с изпълнението на проекта и изпълнението на целите на процедурата за повишаване на производствения капацитет на фирмите. Размерът на инвестициите през последните години и броя на въведените СУК зависи от особеностите на отрасъла, в който фирмата работи и от етапа на развитие на фирмата – възможно е бизнесът в този отрасъл да не изисква значителни инвестиции, или е възможно необходимите инвестиции да се извършени преди повече от 3 години, или пък	постигането на трите взаимно допълващи се типа растеж съгласно стратегията „Европа 2020", два от които са именно приобщаващият и устойчивият растеж. 3. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на документите по процедурата. Текстът е прецизиран. 4. Посоченото в известна степен е в сила по отношение на почти всички показатели за финансово-икономическото развитие на дадено предприятие, като тази тенденция се проявява на всички йерархични равнища (сектор, раздел, група и т.н.), особено при преминаването от по-висока към по-ниска степен на агрегация. Чрез групирането на кандидати с код на основна икономическа дейност в една от определените групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност в отделни крайни срокове за кандидатстване (за да могат да се конкурират помежду си) освен фокусиране на подкрепата се

			въвеждането на СУК или добри практики да няма значение или приложимост в съответния отрасъл. По тази причина тези критерии не следва да се ползва като критерии за оценка. 7. Финансовите прогнози да се попълват в Excel, по образец на Управляващия орган. УО да състави с формули таблиците така, че Таблица 10 Финансов анализ в Бизнес-плана да се изчислява автоматично от другите въведени данни, а не фирмите да ги попълват сами без да знаят какво точно се изисква от тях. Автоматичното изчисляване ще се избегне трудностите при попълването и ще предпази от неумишлени грешки на фирмата-кандидат. 8 Всички критерии в III. Ефект от изпълнението на проекта да се редактират, като изменението на съответните показатели (нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи) се съотнесе към стойността на проекта, а не да остане само като процентен ръст. Ако те се мерят само като процентно нарастване, не се взема пред вид нито абсолютния размер на нарастването, нито приноса на проекта за това, а това може да доведе до доста абсурди, например фирми с много малки обороти, чието ниво преди проекта е било много ниско, ще могат да декларират голямо изменение, което обаче да е незначително по размер, докато за фирми с много големи обороти изменението да е малко като процент, но пък много по-голямо в абсолютен размер, при това тези фирми може да са с много високо ниво на конкурентоспособност по тези показатели и преди проекта. Във всички тези случаи непрецизната формулиране на начина за определяне на показателя за оценка реално ще ощети фирмите с високо стартово ниво и/или с голяма стойност на подобрението в абсолютен размер, за сметка на фирми с ниско стартово ниво и/или незначителна по абсолютна стойност промяна на показателя. 9 Да се посочи конкретно кои сектори по КИД-2008 попадат под	постига и минимизиране в голяма степен на тази зависимост. В окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка скалата на присъждане на точки по показател 1 „Коефициент на рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации – EBITDA" от раздел I е прецизирана. 5. Използваният подход по посочения показател е базиран на опита на УО от оценката на проектни предложения по сходни процедури. Абсолютният размер на износа се измерва при оценката на ефекта от проекта. 6. Моля, вижте становището на УО по т. 47.II.3 и т. 51. 7. На първа страница на бизнес плана, в бележка под линия изрично е посочено, че с цел улеснение на кандидатите, при официалното обявяване на процедурата, бизнес планът ще бъде публикуван във формат .excel.

			приоритетните области на ИСИС, в противен случай въобще няма да е ясно кои проекти следва да получат точки за приоритизация по ИСИС. 10. Да се премахне критерия „Участие в процедури по ОПРКБИ". Считаме, че той е абсурден – по предишните процедури по ОП „Конкурентоспособност" фирмите получаваха по-високо класиране, ако имат повече изпълнени инвестиционни проекти, а сега, съвсем внезапно и без фирмите да са знаели предварително това, се въвежда точно обратното изискване. Това не е правилно и несправедливо засяга фирмите, които са изпълнявали предишни проекти, тъй като, ако бяха знаели навремето, че ще има такива ограничения, те биха обмислили още тогава по кои процедури да участват, за да получат максимален ефект за себе си, без да бъдат ощетени. А така предишното изпълнение на проекти се превръща в своего рода негатив за фирмите. Освен това проектите по ОПРКБИ са много различни, напр. има проект за внедряване и сертифициране на ISO е съвсем различен по от проект за технологична модернизация и проект за разработване и за въвеждане на иновации. Ако това дискриминационно изискване остане, то ще означава, че се определя като негативно за фирмата обстоятелство, че тя е изпълнявала проект за иновации, което ни се струва абсурдно. 11. Предлагаме да се даде възможност, освен с електронен подпис чрез системата ИСУН да се кандидатства и както досега на хартия, тъй като се изискват много документи, правилата са твърде нови и много лесно могат да се допуснат грешки при подаването, а не е редно фирмите да се отхвърлят само заради това, че не са успели да спазят всички изисквания за подаване на проекта по електронен път. 12. Правилата за кандидатстване са радикално променени, особено изискването да се кандидатства с бизнес план и финансови разчети, и на фирмите ще имат трябва повече време за подготовката на проектите си. А първият срок за кандидатстване на фирмите от	8. Съпоставянето на показатели по раздел III „Ефект от изпълнението на проекта" със стойността на целия проект и в частност със стойността на безвъзмездната финансова помощ е оценено като приложимо единствено за показателя, касаещ промяната в износа в резултат от проекта. 9. Тематичните области на Иновационната стратегия за интелигнетна специализация (ИСИС) не представляват сектори и не подлежат на категоризация съгласно Класификацията на икономическите дейности – КИД 2008. Министерство на икономиката е разработило работен документ, в който е пояснен обхвата и съдържанието на тематичните области на ИСИС. В окончателния вариант на Насоките за кандидатстване е посочен линк, на който може да бъде намерен този документ. 10. Моля, вижте становището на УО по т. 23.3. 11. Моля, вижте становището на УО

			първата група сектори е само 2 месеца. Считаме, че поне този първи срок трябва да се удължи на минимум 3 месеца, за да има достатъчно време за адаптация към новите правила за кандидатстване. 13. Тъй като за пръв път се предвижда връщане на безвъзмездна помощ при непостигане на проектни индикатори, и то в период от 3 години след приключването на проекта, считаме, че трябва още сега много добре да се изясни при какви условия Управляващият орган ще иска възстановяване – кои индикатори трябва да не са изпълнени, с колко %, кога ще се проверява изпълнението (в края на 3те години или за всяка от тях поотделно), каква ще е пропорционалността между неизпълнението и сумата на БФП за възстановяване. В очакване на ползотворно сътрудничество, Петя Иванова Неделчева, Управител на фирма "Пепи-95 ООД, гр.Айтос	по т. 3. 12. Настоящата процедура е част от Индикативната годишна работна програма по ОПИК за 2015 г. (ИГРП), която съдържа основните параметри на процедурата и която беше публикувана още в края на 2014 г. В изпълнение на заложеното в ИГРП през месец февруари 2015 г. Комитета за наблюдение на ОПИК (в който са представени социално-икономическите партньори, вкл. представители на бизнеса) одобри Методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", на основата на които бяха разработени Насоки за кандидатстване и докумнети към тях. Документацията по процедурата беше публикувана за обществено обсъждане на 02.04.2015 г., като заинтересованите страни разполагаха с повече от 2 седмици да дадат своите предложения и коментари. След официалното публикуване на процедурата, потенциалните кандидати ще разполагат с минимум 60 дни за

				подготовка на проектните си предложения. В този смисъл, не е необходимо удължаване на срока за подаване на проектни предложения. 13. Детайлните правила относно неизпълнението на индикатори по процедурата и възстановяването на БФП са посочени в чл. 7.6 от Договора за безвъзмездна финансова помощ (Приложение И).
54.	Тереза Станчева office@newprogress.eu	17.04.2015	Здравейте, От името на Института за нов икономически напредък, приложено ви изпращам коментарите и предложенията ни във връзка с процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". С пожелание за лек ден, Тереза Станчева Координатор Институт за нов икономически напредък **<u>ПРЕДЛОЖЕНИЯ И КОМЕНТАРИ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОЦЕДУРА „ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КАПАЦИТЕТ В МСП", ОП „ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ"</u>** **I. <u>ВЪВЕЖДАНЕ НА ИЗЦЯЛО ЕЛЕКТРОННО КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА БИЗНЕСА</u>** **<u>Коментар:</u>** 1. При въвеждането на нова система за работа е редно да има тестов период, в който се работи при по-гъвкави правила, докато се отчетат и	I. Моля, вижте становището на УО по т. 3. II. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2. III. Моля, вижте становището на УО по т. 23.2. IV. Включването на посоченото условие е в резултат на констатации и препоръки на Сертифициращия орган да не се допуска кандидати от свързани предприятия със сходна дейност да кандидатстват с отделни проектни предложения по една и съща процедура с цел осигуряване спазването на принципа па пропорционалност при

			отстранят потенциални проблеми. **Настоящият вариант на системата, до момента не е тестван** с реална схема за прием на проекти. Системата ще се изпита за първи път от предприятия от нискотехнологични и среднонискотехнологични сектори, т.е. от такива, които са с най-ниска дигитална култура и капацитет от трите групи кандидати по процедурата. В системата има редица недомислици. Като например, задължението всички лица представляващи кандидата да разполагат с личен електронен подпис, за да се подаде проектното предложение. Не са изготвени изисквания и насоки за оперативна съвместимост на системата. Подразбира се, че за участие с проект е необходимо наличие на Офис пакет и браузър в Интернет на Майкрософт. Възможно е системата да не функционира с други продукти като Open office или компютър с друга операционна система. 2. Голяма част от придружителните документи не е предвидено да бъдат изисквани повторно или коригирани при пропуски при попълването или подаването им. В това число влизат и декларации към проекта, оферти за предвиденото оборудване и др. Т.е. проекти могат да се отхвърлят по чисто бюрократични причини, без да се дава възможност на кандидатите да отстранят пропуските и реално заради незначителен пропуск в подадена оферта за предвидените активи, която е само ориентировъчна за оценителите или заради грешка в попълване на декларациите към проекта, свързана с дата или друг атрибут в документа, да не се получи достъп до финансиране. Въвежда се възможност за отхвърляне на проектно предложение и ако техническите характеристики на планираните активи не са достатъчно подробно описани или не съответстват напълно на предложените примерни оферти, което е напълно субективен критерии, който ще се прилага от некомпетентни в областта оценители. Практиката до момента показва, че на над половината от кандидатите по последни	разпределението на финансовите ресурси и ненарушаването на конкуренцията на пазара. Изискването е свързано и с необходимостта от предоставянето на възможност по-широк кръг предприятия да получават финансиране за повишаване на конкурентоспособността си, а не концентрирането на финансов ресурс в едни и същи предприятия. V. Моля, вижте становището на УО по т. 15. VI. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36. VII. По настоящата процедура за първи път ще се прилага приоритизиране на проекти, които се изпълняват в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигнетна специализация (ИСИС). Тематичните области на ИСИС не представляват сектори и не подлежат на категоризация съгласно Класификацията на икономическите дейности – КИД 2008. Министерство на икономиката е разработило

			подобни процедури се е налагало искане на допълнителни уточнения за офертите и оборудването. **<u>Предложение:</u>** 1. Като първи прием на проекти по електронен път и с оглед риска да отпадат проекти поради проблеми с електронната система, е задължително да има опция за избор при подаване на проектното предложение на електронен или хартиен носител. На етапа на договаряне бенефициентите вече може да се задължат да работят изцяло по електронен път. Тогава вече комуникацията с УО е на друго ниво и има възможност за търсене на съдействие от съответните мониторинг експерти. 2. Да е достатъчен 1 електронен подпис за кандидат/бенефициент за работа със системата, като личните декларации се подписват на хартия и се качват сканирани или декларациите да се изискат в оригинал от одобрените кандидати на етапа на подписване на договор за финансиране. С оглед на това, че България изостава с въвеждането на електронно правителство все още бизнеса използва само базисни електронни услуги, а дори за използването на наличните електронни услуги (към НАП и някои общини) най -често се упълномощава адвокатската кантора или счетоводна къща, която да работа със системата. Всички декларации от лично естество или от името на кандидата да се допусне да бъдат подписани на хартия и качени в системата в сканиран вариант. На етапа на договаряне могат да бъдат изискани в оригинал. Следва да се има предвид и че управителите на фирми много рядко подготвят и изпращат проектите лично. Тази задача се възлага на служител, отдел или външен изпълнител. С този начин на работа или трябва лично да подготвят и подадат проекта, или да	работен документ, в който е пояснен обхвата и съдържанието на тематичните области на ИСИС. В окончателния вариант на Насоките за кандидатстване е посочен линк, на който може да бъде намерен този документ. VIII. В УО могат да бъдат получавани сигнали за нередности вкл. и анонимни, които УО е длъжен да регистрира съгласно Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС в Регистър на сигналите за нередности и да администрира същите съгласно законодателството на Р.България. IX. Авансовото плащане по настоящата процедура е максимално допустимото по размер съгласно ДНФ № 1/01.07.2014 г. относно условията и реда на изплащане на финансовата помощ със средства от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост, Фонда за

			предоставят електронния си подпис на свой служител, на който е възложена тази задача (което е незаконно). При всички случаи, абсурдно е да се изисква наличие на лични електронни подписи от всяко едно лице, представляващо кандидата, тъй като за всякакви други електронни услуги е достатъчен само един подпис на фирмата. По хоризонталните програми на ЕС (Хоризонт 2020) не се изисква никакъв електронен подпис на етапа на кандидатстване, а същите изискуеми обстоятелства, предмет на деклариране от кандидатите се декларират с отбелязване на съответните клетки *да/не* във формуляра. Всякаква официална информация е предвидена на етапа на договаряне само с одобрените кандидати. <u>Друг вариант:</u> Декларациите на представляващите дружествата, които към момента трябва да са подписани от всеки един с електронен подпис, да са с нотариална заверка на подписа – така че изискванията за отговорност по програмата както е записано, да са спазени. Смисълът на декларациите да са подписани с ел. подпис по програмата се мотивират с оглед наказателната отговорност, която е лична и не може да бъде заместена от друго лице, което подава документите с ел. подпис. Ако една декларация носи нотариална заверка, то ще се спази това изискване, а трето упълномощено лице ще може да подаде с неговия си ел. подпис вече подписаната пред нотариус декларация на представляващия дружеството. По същия начин трябва да се разгледа и възможността едно лице да може да подава документите с ел. подпис, когато е упълномощено. Т. е. тук отново може да се допусне упълномощено лице /с нотариално заверено пълномощно/ да подаде документите по програмата със своя ел. подпис. Възможно е представляващия дружеството да е чужденец и в деня на подаване на документите да не е в РБ, което също би затрудни посочения в сегашния вариант начин за електронно подаване на документите.	европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране за финансова рамка 2014 - 2020 г. (Приложение У). Х. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване (на база историческите данни на кандидата за предходните три години) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията.

			3. Да се даде на кандидатите възможност да им бъдат изискани за пояснение и/или коригиране всички съпътстващи документи, освен формуляра за кандидатстване и бизнес плана. **II. ВЪВЕЖДАНЕ НА ФИНАНСОВА САНКЦИЯ ЗА ПРОЕКТИ НА БИЗНЕСА, КОИТО НЕ СА ИЗПЪЛНИЛИ 75% ОТ ПРОГНОЗИРАНИ В ПРОЕКТА /ЗА ПЕРИОД ОТ 3Г. СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОЕКТА/ 4 ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛЯ.** **<u>Коментар:</u>** Няма нормативно основание за включване на подобна санкция. Освен това финансови санкции следва да бъдат предвидени в нормативен акт, подобно на останалите финансови корекции, предвидени в ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно в самата методология). Не е ясно на каква база са определени понастоящем размерите на санкциите, още повече те поставят в неравноправно положение бенефициентите от ЮЗ район, които и без това получават с 25% по –нисък интензитет на помощта. Подобни корекции не се прилагат с подобен наказателен подход в останалите държави от ЕС с аналогични на ОПИК процедури. От една страна, практиката е по-скоро поощрителна - от кредит с облекчени условия при постигане на по-високи параметри на изпълнение към преминаване на по-висок процент безвъзмездна помощ. Или даване на възможност на бенефициентите да наваксат планираните индикатори с удължаване на срока или преразглеждане на индикаторите след определен срок с оглед обективни промени в бизнес средата. **<u>Предложение:</u>** 1. Положителна стъпка е програмата да се насочи към по-обективни	

			критерии за оценка и в по-голяма степен към резултатите отколкото към процеса, както и да се търси реална отговорност при неизпълнение. Но това следва да се извършва с по-гъвкав и обоснован механизъм от предложения бюрократичен подход и проследяване на ограничен брой индикатори за изпълнение по служебен път. Следва да е ясно, че бизнесът работи по презумпция с цел да постига по-големи приходи и по-бърза възвръщаемост на инвестициите, а не с цел да усвоява европейско финансиране. По настоящата процедура се подкрепят само фирми с опит и доказан капацитет. Още повече, че финансирането на проект по процедурата е свързано с 30%-65% собствено участие на бенефициентите, което си има своя цена /на кредит, гаранция и т.н./, а и самата безвъзмездна помощ не се отпуска еднократно със старта на проекта. Никое предприятие не предприема инвестиционен проект с идеята, че няма да има реална полза и възвръщаемост. От друга страна, с подобна несигурна икономическа обстановка е абсурдно кандидатите да се ангажират за финансиране със санкции за неизпълнение на бизнес плана си в размер до 25% за финансови прогнози за период от 5г. напред и то за цялостната си дейност, а не само по отношение на конкретната инвестиция. Още повече, че съгласно критериите за оценка на проекти и за най-стабилните и силни на пазара предприятия е трудно с реалистична прогноза да преминат минималната оценка. Индикаторите следва да са по избор на бенефициентите, както беше до момента. Всяко предприятие според спецификата си и сектора може да определи кои са целите, към които се е насочило с проекта и да заложи обективно измерими количествени или качествени индикатори за тяхното постигане. Качествени критерии към момента изобщо не са предвидени. Размерът на санкциите също следва да е обоснован. Освен това при неизпълнение в резултат на резки промени във външната среда да не се предвиждат автоматично санкции. Следва да	

			не се предвижда проследяване на индикатори единствено по служебен път, а да се допусне бенефициентите да обосноват и докажат изпълнение на заложените индикатори. Индикаторите могат да са свързани с въвеждане на нов перспективен продукт или услуга, увеличаване на пазарния дял или задържане на пазарни позиции вследствие на последни пазарни тенденции и промени в изискванията, диверсификация на пазарите поради обективни пазарни причини, а не само процентно увеличаване на приходите от износ. Резки промени в средата биха могли да са промени в нормативната уредба, такси и др. промени в условията за дейността пряко засягащи бизнеса на бенефициента, резки промени във валутните курсове, срив в пазари на стоките или суровините (война, епидемии и др.) и др. Недопустимо е да не се отчитат подобни промени в условията при отчитане на прогнози за такъв период, особено когато се касае за нова дейност или нов продукт, с който кандидат бенефициентите нямат натрупан опит, за да направят коректна прогноза. При непостигане на индикатори следва от една страна, да се вземе предвид дали и въпреки неизпълнението предприятието отново би получило оценка над най-ниската получила финансиране и да не се налага санкция изобщо, или да се предвиди вариант за удължаване на срока за постигане, предоговаряне поради промени във външната среда и др. подобни по-гъвкави механизми. **III. ВЪВЕЖДАНЕ НА КАНДИДАТСТВАНЕ С БИЗНЕС ПЛАН И ОЦЕНКА НА ПРОЕКТИ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО НА БАЗАТА НА ОЦЕНКА НА НАСТОЯЩЕ ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ И ФИНАНСОВИ ПРОГНОЗИ В БИЗНЕС ПЛАНА** **<u>Коментари и предложение:</u>** 1. Предвидено е вместо опростяване на процеса на кандидатстване	

			усложняването му. Кандидатите следва да разработят подробен бизнес план за целия си бизнес, като за услуги по изготвянето му не е предвидено финансиране, за разлика от практиката през последните години. **Следва поне да се предприеме подход да може да се планира само новата дейност и обоснове инвестицията.** В производствения сектор работят предприятие с много широка продуктова гама и сложни процеси и изискване за бизнес план за цялата дейност, който при това да бъда изготвен в рамките на 8 седмици е необосновано усложняване на процеса. 2. С настоящата процедура се ощетяват предприятия от ниско технологични и средно ниско технологични сектори, тъй като те ще разполагат със само 60 дни за изготвяне на бизнес план до крайния срок за кандидатстване, а за останалите предприятия сроковете ще са двойно и повече по-дълги. 3. Критериите за оценка на проектите целят по-висока обективност, което е силно положително. Но с настоящите критерии на практика е изключително трудно едно силно на пазара предприятие да премине границата от 51 точки, особено по отношение на нискотехнологичните предприятия, за които е предвиден най-голям дял от общия бюджет на процедурата. 4. Към момента оценката на исторически постигнати показатели от кандидатите са изравнени с тези за бъдещи прогнози. Критериите са така завишени, че стимулират кандидатите да предприемат оптимистичен вариант на планиране, за да премине проекта долната граница на оценка. В този смисъл, предлагането на подобна форма на кандидатстване е ненужно усложняване и оскъпяване на процеса, без да гарантира реално обективна оценка. **За да има реално по-голяма обективност следва да се завишат критериите за настоящ опит**	

			и капацитет на кандидатите- поне 50-60% . Това са единствените обективно проверими и доказуеми показатели на етапа на кандидатстване. **По-добро решение би било запазване на старата изпитана и позната от бизнеса форма на кандидатстване, със завишаване изискванията към предоставяната информация и тежестта при оценката и прецизиране изискванията към индикаторите за резултат от проекта.** 5. Критериите за оценка са свързани с финансови прогнози, които стават и индикатор за успех на проекта след неговата реализация. За неизпълнение са предвидени сериозни санкции. Същевременно, в оценката, критериите са общи за всички сектори и не са съобразени със средните за различните сектори - например ВНВ за бързооборотни стоки, ИТ продукти, тежка индустрия и т.н. Това допълнително опорочава оценката и поставя в неравнопоставено положение кандидатите от различни сектори. Средни стойности в различни сектори на EBITDA и производителност са с много големи отклонения дори в групата на едно ниво технологичност. С тези критерии за оценка се дава предимство на някои сектори, без да е стратегически обмислено кои са, защо и какво е предимството да се ползват с преференции. 6. Предвидено е четирите заложени критерия да бъдат проследявани по служебен път от справките, подавани от бенефициентите с годишните данъчни декларации в НСИ. Това е неприложимо и оценката ще бъде изкривена по няколко причини. Някои от критериите касаят доброволно отчитане на финансови показатели от фирмите по определен начин и не е коректно да променят предприетата политика, за да се гонят определени цифри под страх от финансови санкции, с цел да улеснят работата на администрацията (напр. амортизация, износ и т.н.). В някои случаи и самия начин на представяне на	

			данните в справките не отразява обективно дейността на фирмите. Напр. износът се отчита само спрямо справката за валутни приходи, а в много дейности част от приходите от износ не се отчитат в тази справка (напр. поръчка за производство и монтаж на място в чужбина, строителни дейности, осъществяване на експортната дейност от дъщерно търговски дружество и др.) 7. На практика, с малко промени в предишния формуляр за кандидатстване и вкарване на таблици за финансова обосновка САМО на инвестицията /новата дейност /продукт предмет на проекта се постига същия целящ се резултат, без внасяне на генерални промени във вече познатата от бизнеса система и без това значително усложняване за кандидатстване. **IV. НЕПРАВОМЕРНО ОГРАНИЧАВАНЕ ПРИ ЕДНОВРЕМЕННО КАНДИДАТСТВАНЕ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ** **<u>Коментари и предложение:</u>** 1. В рамките на процедурата *„проектно предложение може да подаде само едно предприятие от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност". Под сходна дейност следва да се разбира дейност, попадаща в същия клас (четирицифрен код) съгласно Класификация на икономическите дейности - КИД-2008 (Приложение С).*" , а *„преди сключване на договор, Управляващият орган ще извършва и документална проверка за подаването на проектни предложения от кандидати свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност. В случай че бъде установено наличие на посоченото обстоятелство, ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на всяко проектно предложение, подадено след първото такова.*"	

			Подобно ограничение следва да отпадне, тъй като помощта, която ще се получи е целева и при всички случаи насочена към създаване на продукти и услуги, дори от свързани предприятия. Според новия регламент на ЕС ограничението за получаване на държавна помощ от свързани предприятия е както следва: 1) Максимално допустимия размер на помощта по чл. 4, пар. 1, буква „а" от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, както следва: а) левовата равностойност на 18 750 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван в Югозападен район (NUTS2); б) левовата равностойност на 37 500 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван извън Югозападен район (NUTS2). Проверката за съответствие с максимално допустимия размер на помощта се извършва при вземане предвид на общия размер на държавната помощ и/или минималната помощ получена във връзка със същите установими допустими разходи, които се припокриват частично или напълно с разходите по проекта. 2) Коригирания размер на помощта по чл. 14, пар. 13 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, в случай че стойността на допустимите разходи по единния инвестиционен проект е над левовата равностойност на 50 000 000 евро. Единен инвестиционен проект е всяка подпомогната първоначална инвестиция, по която работата е започната: а) от кандидата и от свързаните с него предприятия на равнище група; б) в рамките на последните три години до планираната дата на започване на инвестицията по проекта, за който се кандидатства; в) в същия регион от ниво 3 по Общата класификация на териториалните единици за статистически цели (административна област), в който ще се изпълнява проекта, за който се кандидатства.	

			В много случаи едно предприятие създава дъщерни фирми, които произвеждат детайли и заготовки за дейността му и съответно попадат в един КИД , въпреки по същество различните производства. За въвеждане на нов продукт е напълно естествено да се инвестира за адаптиране и в двете дейности, а няма и нормативно ограничение за това да се получи и финансова подкрепа и от двете дейности. По същата причина, следва да отпадне дискриминационното условие за ограничение на размера на безвъзмездната финансова помощ за последните седем години по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения. Така ще бъдат ограничени най-конкурентните предприятия в икономиката, ако не на този прием, то в перспектива от 1-2 години, ако се запази това ограничение. **V. ИЗИСКВАНЕТО ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ – СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ – ОТНОСНО РЕАЛИЗИРАНИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ ЗА ПОСЛЕДНИТЕ ТРИ ПРИКЛЮЧЕНИ ФИНАНСОВИ ГОДИНИ РАВНИ НА ИЛИ НАДВИШАВАЩИ 6 000 000 ЛВ.** Изискването не е адекватно, **посочения праг трябва да бъде значително намален**. Няма посочени обективни статистически данни, на които се базира това изискване. На практика, в случая за едно предприятия 1 работно място повече означава необходимост от 5 млн. лв. допълнителни приходи за да участват в програмата (разликата м/у малки и средни предприятия - 49/50 заети) **VI. НЕРАВНОПОСТАВЕНО ТРЕТИРАНЕ НА КАНДИДАТИТЕ ОТ ЮГОЗАПАДЕН РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ**	

			1. Предприятията от ЮЗ район за планиране могат да получат с 25% по-нисък интензитет на помощта по проекта. Същевременно са задължени да кандидатстват за същите минимални размери на безвъзмездна помощ като кандидати от останали райони. **Следва да се отчете по-ниския интензитет и за тях да се прилагат пропорционално по-ниски минимуми на безвъзмездната помощ**. 2. Намаленият интензитета за регионални помощи в Югозападен регион (включващ области София-град, София-област, Перник, Благоевград и Кюстендил) не засяга особено предприятията в икономически най-активната област София-град, но прави кандидатстването силно затруднено за фирмите във всички останали населени места в ЮЗР. **Предложение:** УО да предостави възможност за по-малки проекти за закупуване на ДМА/ДНА с по-висок интензитет на БФП под режим "de minimis" за предприятията от ЮЗ район за планиране. **Пример:** Максималният интензитет на безвъзмездната финансова помощ по допустимите компоненти на процедурата в зависимост от избрания режим на държавни помощи е както следва: Компонент 1 „Инвестиции": – до 95% от стойността на общо допустимите разходи по Компонент 1 „Инвестиции", в случаите когато избрания режим по този компонент е режим „de minimis" и до 200 хиляди евро, в случай, че предприятието няма получени други минимални помощи в последните 3 години; или – при режим „регионална помощ":	

Категория на предприятието	Максимален интензитет на помощта за дейности *извън* ЮЗР	Максимален интензитет на помощта за дейности *в* ЮЗР
Микро и малки предприятия	70 %	45 %
Средни предприятия	60 %	35□□

Във връзка с направеното предложение, УО следва да добави към приложимите режими на държавни помощи по процедурата и **„de minimis".**

VII. ПРИЛАГАНЕ НА ПРИОРИТИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ СЪГЛАСНО ИСИ САМО НА ВЕРТИКАЛЕН ПРИНЦИП

Оценката по „Тематично приоритизиране", касаеща съотносимост на проектите към някоя от областите на ИСИС е предвидено да бъде на основата на КИД-2008 на дейността на кандидата и проекта/или новата дейност, която ще развива. **Следва тематичните приоритети на ИСИС да се прилагат като хоризонтален принцип към всички проекти, които имат отношение.** Това е общ европейски принцип за стимулиране на приоритетни технологични области във всички области на икономиката. Напр. следва проекти от нискотехнологични сектори, които закупуват оборудване попадащо в областта на ИКТ или мехатроника или чисти технологии да получават оценка-точки за приоритетен сектор.

VIII. ПОСОЧЕНОТО В НАСОКИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ЧЕ УО ПОДДЪРЖА РЕГИСТЪР НА СЛУЧАИТЕ НА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА НЕВЯРНА И/ИЛИ ПОДВЕЖДАЩА ИНФОРМАЦИЯ ОТ КАНДИДАТИ

			В ПРОЦЕДУРИ ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ОПИК *„Управляващият орган поддържа регистър на случаите на предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК, които при изпълнение на договор, сключен по проект финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и /или подвеждаща информация. Всеки кандидат може да подаде до Ръководителя на Управляващия орган сигнал за предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК, които при изпълнение на договор, сключен по проект финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и /или подвеждаща информация за вписване в регистъра и проверка*" Неясно е защо подобен текст фигурира в Насоки за кандидатстване. Всеки публичен регистър следва да е публичен или най-малкото бенефициентите да могат да се проверят и защитят. Нарушава се основен конституционен принцип - невинен до доказване на противното. Недопустимо е УО да работи с термини като,сигнали' и ,подозрения' без доказателства и извън правораздавателната система на страната. Всеки случай на нередност следва да се разглежда и третира съгласно нормативната база, а след като компетентните органи се изкажат и се вземе официално решение, ако се поддържа списък на осъдените/санкционирани кандидати и/или бенефициенти, то този регистър да бъде публичен.	

			IX. ПРОМЯНА В ДОПУСТИМИЯ 40% АВАНС ОТ ОДОБРЕНАТА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ Над 30% от проектите по предишната ОПРКБИ до 2014г., когато се променят възможностите за изплащане на помощта, не се реализират поради затруднено финансиране. Да се увеличи авансовото плащане до 65% и да се допуска отново междинно плащане при подписан и одобрен от УО договор с доставчик и изплатен аванс към него. Да се въведе възможност за изплащане на помощта на 90% по специална тристранна сметка (ЕСКРОУ), за да се облекчи режима на получаване на аванс без необходимост от допълнителни разходи за банкова гаранция. **X. ЛИПСА НА КЛЮЧОВИ ВЪПРОСИ В КРИТЕРИТЕ ЗА ОЦЕНКА ПО ПРОЦЕДУРАТА** **1. Не са включени въпроси и точки по отношение на отделните полета на приложения А „Формуляр" и Б „Бизнес план":** за т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта" от приложение А и за т. 3 „Пазарни позиции и маркетингова стратегия" от приложение Б. При некачествено обосновани и разписани, както и при изцяло непопълнени полета, **Оценителната комисия не разполага с инструменти да санкционира кандидатите.** Това поставя добре разработените проекти в неравностойно положение. **2. Не са включени и задължителните въпроси и точкуване по отношение на реалистичност на дейности, разходи и план за изпълнение и устойчивост на резултатите.**	

			Това създава предпоставки за изключително висок риск от субективизъм при преценка на обосноваността на отделните дейности от проекта. При не напълно добре обосновани дейности, същите ще бъдат отстранени от формуляра, а оттам ще бъдат отстранени и разходите от бюджета. Това ще доведе до отпадане на значителен брой проекти, вследствие на недостигане на минимума (100-300 хил.) за отделните категории.	
55.	Николай Енчев casdkar@rozabg.com	17.04.2015	Здравейте! 1. Според мен формулата за изчисляване на точките по показател 2. Нарастване на производителността от бизнес плана е тотално сбъркана. давам следния пример. Ако едно средно предприятие има намерение да направи инвестиция в размер на 1 млн. лв., за да постигне максималния брой точки 13 трябва разликата между средната производителност за планирания период от 5 години минус производителността за 2014 г. да е 130 000 лв., а за да получи минималните 2 точки тази разлика трябва да е между 80 000 и 100 000 лв. Извинявайте, но това е абсурдно! Бих помолил авторът на тази формула да посочи поне 1 българско предприятие от сектор С, което в последните години да реализира такъв ръст на производителността. Ако формулата се запази, този критерий няма да бъде покрит от фирмите, съставящи реален бизнес план. Така този критерий ще подтикне фирмите към съставяне на нереалистични бизнес планове. 2. Считам, че критерият за допустимост Оборот за последните три години е доста завишен, предлага се той да е 6 млн. лв. за средните и 1 млн. лв. за малките фирми. Считам, че при 6 млн. лв. голяма част от фирмите в шивашкия сектор, които работят на ишлеме, няма да са допустими за кандидатстване. Освен това голяма е разликата между посочения оборот между средните и малките фирми. Ето пример: фирма с 49 души персонал трябва да има поне 1 млн. лв. оборот за	1. Моля, вижте становището на УО по т. 49. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 9. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 34.4.

			последните 3 години, а идентична фирма, но с персонал 51 човека ще трябва за същия период да има 6 млн. лв. оборот. Нарушава се принципа за равнопоставеност! 3. Считам, че 51 точки е доста висока граница, под която фирмите не могат да участват в класиране. Като се има в предвид, че максималният брой точки е 85, а в същото време масово нискотехнологичните фирми няма да получат точки по показателя Тематично приоритизиране, а над 90% от кандидатите няма да получат точки и по критерия Регионално приоритизиране, оказва се, че максималният брой точки за масовия кандидат пада на 76. Като се вземат в предвид и съображенията ми, записани по-горе в т.1, "служебната" загуба на точки ще доведе до невъзможност на много фирми да достигнат тази граница от 51 т. Поздрави, Н. Енчев	
56.	Борис Венцислав ов boris.vents islavov@ab v.bg	17.04.2015	Здравейте, Във връзка с публикуваната за обществено обсъждане документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване на производствения капацитет в МСП" по ОПИК 2014-2020 г. искам да направя коментар и предложение във връзка с изискването за реализирани нетни приходи от продажби за 2012, 2013 и 2014 г. за средни предприятия, а именно ≥ 6 000 000 лева, залегнало в раздел 11. Допустими кандидати, точка 11.1. Критерии за допустимост на кандидатите, подточка 4/ от Насоките за кандидатстване по настоящата процедура. Считам че заложеният критерии е прекалено висок и ограничава голяма част от средните предприятия в България да се възползват от предлаганите възможности за финансиране по процедурата. С оглед на факта, че в последната процедура за технологична модернизация в МСП по Оперативна програма „Конкурентоспособност", обявена в края на 2013 г., същият критерий е пъти по-нисък от сега заложения, а	Моля, вижте становището на УО по т. 15.

			именно ≥ 750 000 лв., отправям предложение за намаляване стойността на критерия на ≥ 5 000 000 лева. С уважение, Борис Венциславов	
57.	office@gloria.bg	17.04.2015	Здравейте, Изпращаме Ви нашето предложение защо да не се ограничават фирми до кандидастване по програмите по ОПИК. Поздрави. Държавата не бива да дискриминира достъпа на български фирми до предлаганите програми за допълнително финансиране. Още Кейнс (Keynes) доказва, че най-правилната стратегия на държавно управление е laissez-faire, т.е. да се предостави свободно развитие на частния сектор без „външна" (exogenous) намеса. Всеки тип изкуствено моделиране на пазара, в случая финансиране на определени фирми, би довело до по-слабо оптимално пазарно равновесие (equilibrium) в краткосрочен план, а в дългосрочен ще се възстанови оптималното Наш равновесие (Nash equilibrium) като фирмите, които изкуствено получават допълнително финансиране, отново ще станат по-слабо конкурентни и в краен резултат ще фалират. Всичко това ще доведе до загуби за българската икономика в краткосрочен план, който може да продължи до 5 години, докато Наш равновесието отново настане. Загубите ще се равняват не само на раздадените суми по европрограмата, но и на косвените загуби на истински конкурентните фирми, които ще загубят позиции спрямо фирми, които получат субсидии, и ще имат възможност да намалят себестойността, съответно крайната цена, на произведените стоки и услуги ако приемем, че стратегията им ще бъде да работят на поне същия марж като съотношение цена-нетна печалба (cost-profit margin).	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 (ОПИК) е инструмент за държавна политика. Заложените в инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020 (НСНМСП), приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Следва да се има предвид, че ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал.

			Допълнително финансиране по правила, които дават достъп до европейските програми на определени фирми няма да доведе до създаването на по- конкурентноспособни фирми в българската икономика, а същевременно ще наруши пазарното равновесие, ще създаде изкуствено предимство на същите тези определени фирми, което обаче ще трае само в краткосрочен план и в краен резултат раздадените субсидии ще се отчетат като икономическа загуба за българската икономика. Единственият контра ефект може да бъде така наречения мултипликационен ефект на правителственото харчене (multiplier effect of government spending). Коефициентът е обратнопропорционален на националния процентен разход за потребление (consumption ratio) като ако приемем, че последното е 70%, то коефициентът има стойност от около 3(ако държавата раздаде субсидии със стойност Х, БВП на страната ще нарастне с 3Х в годината, в която са раздадени). Този аргумент би бил валиден единствено ако всички субсидии се инвестират в закупуването на машини и услуги от други български фирми, а капиталът не се изнесе извън страната, което е много малко вероятно. Трябва също да отбележим и че този мултипликационен ефект на правителствено харчене е валиден за всякакъв вид харчене, съответно би било по-добре равностойността на раздадените субсидии да бъде „изхарчена" за други правителствени проекти, които биха имали по-дългосрочен ефект. Най-важното обаче остава да бъде максимално оптимално раздаването на субсидии, защото това ще направи българската икономика по-силна, а преферирането на определени фирми и дискриминирането на други a priori не води до оптимален икономически резултат. Нека разгледаме защо. Когато се инвестират евросредства за оздравяването и развитието на една икономика, това се прави с цел тази икономика в дългосрочен	

			план да бъде конкурентноспособна, да ражда нови идеи, да имплементира високотехнологични методи на производства, да развива човешки капитал, който от своя страна отново да прави иновации, които да захранват всички отрасли на икономиката - agriculture, manufacturing and services. Производствената функция на една фирма, умножена по броя фирми в страната, дава производствената функция на цялата страна, затова е важно както се случва във всяка фирма и как тя става по- конкурентноспособна. Трите фактора са: 1) технология на произвоство в смисъла на иновации,човешки капитал, мениджмънт и знания (know how) **A** 2) капитал в смисъла на техника,машини и оборудване **K** 3) работници **L** Разбира се има и тънкости като заместимостта между машини и работници (elasticities), които определят различни графики на производствената функция, но есенцията, която трябва да отбележим, е, че производствеността или конкурентноспособността на една фирма не се свежда единствено до точка 2,K, а е съвкупност от трите елемента като най-важният е A, защото това е елемент, който не се влияе от броя на произведените продукти, като при увеличение на A се увеличава автоматично броят на произведената стока на фирмата при константни K и L. И така, най-ценният извод относно производствената функция е, че всички фактори на производството са важни, а увеличение на производителността, съответно конкурентноспособността, представлява увеличение на продукцията съотнесено към броя на работниците във фирмата, следователно субсидирайки A или K, правителството подсигурява увеличение на конкурентноспособността на фирмите в държавата. Въпросът е това да се прави оптимално, т.е. да се субсидират правилните фирми, или по-точно казано, тези, чиито	

			производителност ще нарастне най-много в следствие на усвояването на подобна субсидия. В този контекст е абсолютно оправдано използването на точкова система, която да оценява фирмите кандидати. Неправилно от икономическа гледна точка обаче е ограничаването на фирмите-кандидати, които в последствие да преминават през оценяване по точкова система, тъй като това създава така наречения селекционен байас (selection bias). Това означава, че фирмите, на които ще бъдат дадени субсидии, са правилните само и единствено из селекцията, но не из цялата популация на фирми в държавата. За да бъде селекцията добра, то трябва фирмите да се само-селектират (мениджмънтът да е добър), а не регулаторът да определя кои да влязат в селекцията (чрез правила). От това следва, че нарастването на БВП на страната като резултат от инвестициите в субсидии за частния сектор няма да бъде правопропорционално, дори може да не доведе до никакъв ръст на БВП или на конкурентноспособност в дългосрочен план. Това е, защото определяйки правила при кандидатстване като ограничаване на фирми, които са получавали субсидия в последните седем години, регулаторният орган изолира фирми с високи стойности на А и К, които биха допринесли за много по-високо нарастване на БВП на страната чрез увеличение на собствената конкурентноспособност. Логиката следва, че фирмите, които успешно са кандидатствали и полуавали евросубсидии имат добър мениджмънт in the first place. Фирми, които не са печелили право на допълнително финансиране, имат съответните липси като опит на мениджърския екип, ниво на иновативност итн, все от групата на А, и това не са фирмите, които държавата трябва да развива. Приоритет трябва да бъдат тези, които са активните, дейните, иновативните, пробивните и успешните. Затова в дългосрочен план фирми, които ще бъдат финансирани по новите	

			правила, няма да осигурят дълготрайно развитие и ръст на своите, съответно държавните, приходи, те нямат необходимите качества от групата на А за това. Правила от типа на контрол след допълнителното финансиране ще отсяват най-слабо представящите се фирми, но каква е ползата от това, след като такива фирми са получили финансиране единствено защото не са съпоставяни с всички добри фирми, а само с фирмите от първоначалната селекция. Идеята на стимулирането на конкурентноспособността е да се финансират фирми, при които субсидията ще доведе до най-голям ръст на производителността и приходите на фирмата, от това печелят най-много всички участници в икономиката - и мениджърите на фирмите, и техните работници, и техните собственици, и държавата, защото се намалява безработицата, увеличават се приходите под формата на данъци, осигуровки итн. Ограничаването на достъпа до кандидатстване за допълнително финансиране би навредило до качеството на резултата от тази дейност. До оценяване за субсидии по европейските програми трябва да бъдат допускани всички желаещи фирми, за да се конкурират най-добрите, които го заслужават. В противен случай ще се развие неоптимално икономическо равновесие в краткосроен план, при което новофинансираните фирми ще водят ценова война с утвърдените и силни фирми в страната, но тъй като мениджмънтът на първите е доказано по-слаб, в краен резултат ще отстъпят и желанието за развитие на БВП на страната чрез финансиране с цел увеличението на конкурентноспособността, ще бъде с резултати много по-малки от оптималните.	
58.	Ваньо Костадинов	17.04.2015	**УВАЖАЕМИ Г-ЖИ И Г-ДА,** С настоящото бихме искали да изложим позицията на Сдружение Браншова организация за текстил и облекло /БОТО/ във връзка с публикувания проект на Насоки за кандидатстване по горепосочената	1. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36. 2. Моля, вижте становището на УО по

	botoyb@abv.bg		процедура. 1. БОТО изразява своето несъгласие с приложения в Насоките териториален подход при определяне на **максималния интензитет на безвъзмездната финансова помощ в зависимост от категорията на предприятието-кандидат и мястото на изпълнение на проекта /в Югозападния район на планиране или извън него/, а именно:** **10. Процент на съфинансиране** Максимален интензитет на безвъзмездната финансова помощ в зависимост от категорията на предприятието-кандидат и мястото на изпълнение на проекта: **Категория на предприятието** / **Максимален интензитет на помощта за дейности *извън* ЮЗР** / **Максимален интензитет на помощта за дейности *в* ЮЗР** Микро и малки предприятия / 70 % / 45 % Средни предприятия / 60 % / 35 % Тази наша позиция е продиктувана от обективните икономически характеристики на отделните области, попадащи в Югозападния район на планиране – София, София област, Перник, Кюстендил и Благоевград. Съществува сериозен дисбаланс в икономическото развитие на тези области. В Югозападния регион попадат както най-богатите области като София и София-област, така и една от най-бедните области в страната като Кюстендил.	т. 9. 3. По Раздел II от критериите за оценка се оценява капацитета на кандидата в инвестиционни проекти и управление (финансирани както с публични средства, така и с друг вид финансиране, различно от публичното), докато по показател 4 „Участие в процедури по ОПРКБИ" се оценява дали кандидатът има приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ, като максимален брой точки по последния ще получат кандидати, които нямат договори по оперативната програма от предходния период. В този смисъл, няма припокриване по двата критерия. 4. Приоритизирането на проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. В този смисъл, критериите от този раздел следва да имат по-голяма тежест, в случай на наличие на

			По данни на Института за пазарна икономика икономическите показатели на Кюстендил като БВП, разходи за придобиване на ДМА на човек, чуждестранни преки инвестиции в нефинансовия сектор на човек от средногодишното население и др. са по-лоши от тези в посочените като приоритетни области като Видин и Монтана. Например през 2012 г. разходите за придобиване на ДМА на местните предприятия, съотнесени към населението, са вторите най-ниски в страната: 754 лв./човек при средна стойност от 2614 лв. за страната. Съответно в Перник и Благоевград нивата на този показател са също далеч под средните за страната. За сравнение същият показател в София достига нивото от 6143 лв., а в София-област 2338 лв. Подобна е картината и по отношение на останалите икономически показатели. С оглед на гореизложеното считаме, че така предложения интензитет на БФП в размер на 35 % и 45 % за предприятията в ЮЗР ще ограничи достъпа на МСП от региона до жизнено важно за тяхното развитие финансиране. Наред с това приложения подход е дискриминационен и не кореспондира с един от основните приоритети на Европейския съюз, а именно да работи за излизане от кризата и създаване на условия за по-конкурентоспособна икономика с по-висока заетост. Ако се запазят предложените проценти ще се засили съществуващото разделение между областите в Югозападния регион. 2. Считаме, че заложените критерии за изискуем оборот за последните три години са изключително високи с оглед на това, че последните години фирмите, работят в условията на икономическа и финансова криза с ниско потребление. Наред с това основна част от фирмите в бранш „Текстил и облекло" работя на ишлеме, като по този начин в оборотите на фирмите влизат само приходите от изработката на изделията.	проекти с еднакъв брой точки.

			3. Предложените критерии за оценка II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление дават предимство на фирми, които вече са реализирали инвестиционни и консултантски дейности с финансиране в стария програмен период. В този смисъл и критерий от секция IV. Приоритизиране на проекти , 4. Участие в процедури по ОПРКБИ дублира още веднъж получените точки от критерий 2.1 Инвестиционна дейност на кандидата (2012, 2013 и 2014 г.). Всичко това поставя в неравна и дискриминационна позиция останалите предприятия, които до момента не са имали възможност да кандидатстват по проекти, като ограничават възможността на повече микро, малки и средни фирми да получат достъп до финансиране за развитие на дейността им. Също така при оценката е заложено, че:	
			За проектни предложения, които са получили еднакъв средноаритметичен брой точки на етап „Техническа и финансова оценка", ще бъдат прилагани допълнителни критерии, на базата, на които ще се извърши класирането им. Определеният за първи допълнителен критерий за класиране на проектни предложения по процедурата е раздел „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта", определеният за втори допълнителен критерий за класиране на проектни предложения по процедурата е раздел „Приоритизиране на проекти", а определеният за трети допълнителен критерий е раздел „Ефект от изпълнението на проекта". Вторият и третият критерий ще бъдат прилагани, в случай че след прилагането на първия/втория допълнителен критерий, проектните предложения отново имат равен брой точки.	
			Считаме, че реда на допълнителните критерии следва да се промени като за първи се взима **„Икономическа и финансова стабилност на**	

			кандидата преди изпълнение на проекта", а втори бъде „Ефект от изпълнението на проекта". В противен случай отново се дава предимство на „приоритизирани" проекти. Във връзка с гореизложеното нашите предложения са следните: 1. Прилагане на единен подход при определяне на максималния интензитет на безвъзмездната финансова помощ независимо от мястото на изпълнение на проекта, а именно: **Категори□ на □редприятието** / **Максимален интензитет на помо□та за дейности** Микро и малки предприятия — 70 % Средни предприятия — 60 % 2. Намаляване на изискуемият оборот за последните 3 години за малките предприятия от 1 млн. лв. на 500 хил. лв. и за средните предприятия от 6 млн. лв. на 2 млн. лв. 3. Да се намалят точките по критерии II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление и да отпадне критерий от секция IV. Приоритизиране на проекти , 4. Участие в процедури по ОПРКБИ. 4. Промяна в реда на допълнителните критерии за оценка при еднакъв брой точки, както следва: • I-ви критерий „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта" • II-ри критерий „Ефект от изпълнението на проекта"	

			• III-ти критерий „Приоритизиране на проекти". Оставам с уважение: Ваньо Костадинов Член на ПС на БОТО	
59.	Тонка Илиева tonkaasenova@abv.bg	17.04.2015	Уважаеми Господа, Пиша Ви от името на малките фирми в Северозападна България. Ние сме тези, които искаме да работим , искаме да се обновяват производствените ни мощности, искаме да запазим и увеличим броя на работниците и специалистите във фирмите ни. Ние искаме децата ни да останат в нашият регион, а не да заминават в чужбина , София или големите градове. През последните години ние работихме много, за да ни има. Но през изминалите години пред нас стоеше един голям проблем, който искаме да споделим и се надяваме, че ще опровергаете ширещото се мнение, че малките предприятия нямат лоби и затова ще стоят далеч от вниманието на държавата. Проблемът ни е в неравнопоставеността на малките и големите фирми при кандидатстването по програма „Конкурентноспособност". Това е програмата, която дава възможност за технологично обновление на производството. На практика малките фирми не сме допуснати до кандидатстване, защото през изтеклият програмен период имаше ограничително условие – не се допускаше кандидатстването на фирми с оборот под 600 000 лв. за малки и средни фирми и 300 000 лв. за микро предприятия. За малките фирми това са ограничителни мерки. И така – през изминалият период ние стояхме пред „затворената врата" на европейското финансиране. Очаквахме с нетърпение новият програмен период 2014-2020 г. с надеждата, че ще бъдем допуснати до европейските проекти за обновление на техниката.	Моля, вижте становището на УО по т. 7.

			Но за съжаление разбрахме, че и през новият период условията в програмите не са много променени –изискванията за обороти са малко занижени. И това означава, че отново малките фирми нямат право да ползват европейско финансиране. Ние сме на границата между малките фирми и микро фирмите. Средносписъчният ни състав е 12 човека за 2014 год.Това, че не се включваме в средносписъчен състав от 9.99 бр.колкото е изискването за микро предприятие, ние отиваме в групата на малките предприятия от 10 до 50 човек, където оборота е 1000 000 лв. за последните три години. Повярвайте ми, че фирма с 10-15 човека в Северозападна България трудно би постигнала такъв оборот. Обръщаме се към Вас за съдействие. Помогнете ни да се промени условието за задължителни обороти! Или според нас обороти от 500 000 – 600 000 лв. до 700 000 лв. биха били по-реални за малките фирми с малък средносписъчен състав. С това условие / 1 милион лв. за три години/ ние сме обречени да нямаме достъп до европейско финансиране. Защо законите сега ни делят на малки и големи, а когато плащаме данъци, такси и осигуровки всички сме равни? Защо големите, мощни фирми получават европейско финансиране, а на малките фирми ни се предлагат само кредити от банките? Защо се говори, че ние не можем да управляваме средства?! Мога да Ви уверя, че ние ще изразходваме по-рационално безвъзмездните финансови средства, защото знаем колко трудно се изкарват пари. Ние сме достатъчно грамотни за да преценим до какви размери като съфинансиране можем да участваме при разработване на съответния проект. Силната икономика се гради и на малките и средни фирми. Нашата фирма съществува вече 20 години, а също и много други малки фирми са се доказали във времето, че са необходими. **Уважаеми Господа,**	

			Надяваме се, че ще ни разберете и ще помогнете малките и големите фирми да бъдат равнопоставени пред европейското финансиране. **Да няма повече ограничителни условия за малките фирми при кандидатстването и финансирането от европейските програми и по-точно „Конкурентноспособност".** Тонка Илиева Заместник управител на „Полимона" ООД	
60.	И. Василев missvanini@abv.bg	17.04.2015	Уважаеми дами и господа, Бихме искали да изкажем нашето остро несъгласие с един от посочените критерии за допустимост на кандидатите: • Средните предприятие с персонал от 50 до 250 души да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) **повече от 6 000 000 лева.** Считаме, че така определен, този критерий е крайно несправедлив и водещ до ограничаване на възможността за кандидатстване на голям брой средни предприятия от сектора „Производство на облекла", където не винаги се продава готов продукт, а често се осчетоводява (фактурира) само труда за изработкана на изделията и на практика е невъзможно фирма със служители от 50 до 100 човека да реализира 6 млн. оборот за 3 години. Приветстваме стремежа да се намали субективизма при оценяване на проектните предложения и да се оценяват преди всичко икономически и финансови показатели. Считаме, обаче, че при повечето от критерии са заложени изключително високи изисквания предвид на това, че наблюдаваният период (20122014 г.) се характеризираше с икономическа и финансова криза, свити пазари и всеобща стагнация. Изразяваме опасения, че при така заложените критерии много малко български фирми от сектора „Производство на облекла" биха преминали минималната граница от 51 точки, за да бъдат допуснати	1. Моля, вижте становището на УО по т. 15. 2. Точките по показател 2 „Внедрени стандарти и системи за управление" от раздел II са намалени, като за сметка на това е увеличен броят на точките по показател 2 „Производителност на кандидата" от раздел I на критериите за оценка. 3. Наличието на приходи от износ на кандидата се удостоверява чрез Справката за приходите и разходите по видове и икономически дейности за съответната година.

			до класиране. Така например се дава сериозно точково изражение на критериите „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти за управление". Така отново до финансиране от оперативната програма ще се доберат малката група елитни фирми, които и в предишния програмен период са имали възможност да се модернизират технологично и да внедрят стандарти за управление, ползвайки безвъзмездна финансова помощ. Друг сериозен проблем, който стои пред нас като производители на облекла е, че често възлагането на поръчките за изработването на продукция за чужди възложители и предназначена за износ (вътрешнообщностна доставка) става чрез създадени в България търговски дружества на големите западни компании и затова статистически не се отразява като износ в годишните ни отчети. ***В тази връзка предлагам:*** *1. Да се намали изискуемият оборот за последните 3 години за средните предприятия от 6 млн. ле. на 2 млн. ле. или да се разработи емпирична формула, по която да се определят нетните приходи от продажби в зависимост от средно списъчния състав на персонала.* *2. Да се намалят точките по критерии „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти и системи за управление" от 5 на 3, като с освободените точки се завишат някои други критерии, например „Производителност на кандидата" и/или „Коефициент на задлъжнялост ".* *3. Експортната ориентация на фирмите да се доказва със сключени договори, от които да се вижда, че произведената на ишлеме продукция е предназначена за международния пазар.* С уважение, И. Василев	
61.	Милен Киров	17.04.2015	Здравейте, желая да се включа в общественото обсъждане на процедурата	Моля, вижте становището на УО по т. 4.

	m.kirov@dm-teh.com		„ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КАПАЦИТЕТ В МСП" и да изразя моето мнение и да направя съответните предложения. В приложения файл е написано моето мнение и предложение. По долу в писмото ще го сложа в неформатиран вид. Одобрявам напълно новите моменти и промени за изискванията за кандидатстване и контрола по изпълнение на проектите. За мене като данъкоплатец и гражданин е от изключително значение, парите дадени като безвъзмездна помощ, да знам как са се отразили на подпомогнатите предприятия: Колко нови работни места са открити, колко е повишена производителността-респективно внесени по-големи данъци, подобрени условия на труд и ръст на заплати и т.н. Няма никакъв смисъл да се дават помощи на предприятия, усвоили милиони и не помръднали в развитието си и на йота. Относно конкретната нова процедура моето мнение е, че има дискриминация в раздел *11. Допустимости кандидати: точка 3/ Да имат минимум три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) преди датата на обявяване на процедурата за подбор на проекти;* И конкретно за микро предприятията в частност тези с дейност М72 „Научноизследователска и развойна дейност": **Категория на предприятието** / **Нетни приходи от продажби** Микро предприятие / ≥ 200 000 лева Нашата фирма има 3 приключени години, с основна дейност: М72 „Научноизследователска и развойна дейност", ние в тези 2-3 години правим разработка на ново изделие в областта на високотехнологичната електроника, с много изследвания, тестове, математически модели, софтуер и всички съпътстващи разработката	

			дейности. Това е много труд на няколко инженера, висококвалифицирани в областите на хардуера, софтуера и механиката. Тези хора са останали в България само от ентусиазма, че правят нещо ново, че творят и са удовлетворени от това което правят. Сега ние се мъчим да започнем производство. Имаме запитвания и поръчки от чужбина. Правим образците с помощта на кооперирane с други предприятия. Ние нямаме и елементарните технически средства да започнем. И сега се оказва, че ние не можем **дори и да кандидатстваме** за техника и апаратура защото за тези години сме работили върху разработка, наша българска разработка, а не сглобяхме китайски полуфабрикати и боклуци. Всеки, който е наясно, знае една разработка на високотехнологично изделие колко време отнема и какъв интелектуален труд изисква, може да прецени, дали едно микро предприятие от няколко човека, могат да имат 200000 лева нетни приходи, когато творят новости. От казаното по-горе и нашите виждания правим няколко предложения: **1.** Да се отдели икономическата дейност **M72 „Научноизследователска и развойна дейност"** от изискването за нетни приходи от продажба. (Просто двете неща са недостижими специално за микро предприятие с код M72xx.) **Или** **2.** Икономическата дейност **M72 „Научноизследователска и развойна дейност"**, да има друг, разумен, праг на нетни приходи. Предлагаме 50 000 лв. **Или** **3.** За всички микро предприятия да се намали прага на нетни приходи 50 000 лв. Аз предполагам, че поне едно от тези предложения ще се обсъди и може да има положителен резултат, но ако не се приеме, искам да ми	

			се обясни, защо код М72 е като сираче в цялата поредица от *„Производство….".*и как предприятие с такава дейност ще направи тези нетни приходи? Смятам, че така написано и с тези граници, или се прави за конкретен субект или е недомислица специално за М72 „Научноизследователска и развойна дейност". Предполагам, че ще се обясни, че за такива фирми ще има друга програма и ще мога да участвам, но тя ще стартира след 1, 2 или повече години и ще ми се даде шанс на разработката и т.н. Но аз тогава вече, сигурно, ще съм в процедура по закриване на фирма с предмет Научноизследователска и развойна дейност. И инженерите ми ще работят за науката на някоя друга държава. Всички се кълнем че знанието е приоритет, българските разработки, да запазим нашите добри кадри, а нямате си на идея, какви са трудностите пред всеки осмелил се да прави наука в България и то в частния сектор. Милен Киров	
62.	Бисерка Боянова Петър Петков si_modele @abv.bg	18.04.2015	Здравейте, ние сме шивашка фирма от Северозападна България. Един от най-бедните райони в България. Имаме 55 човека персонал и попадаме в категорията средни предприятия. Според насоките за кандидатстване за новия програмен период 2014-2020, е посочено допълнително изискване към средните предприятия за оборот в последните три години по-голям или равен на 6 000 000 лева. Това според нас е доста висок праг имайки предвид няколко фактора. Първо ние сме на долния праг на брой работници в категорията средни предприятия и такъв оборот на този етап е на практика недостижим.	Моля, вижте становището на УО по т. 15 и т. 60.3.

			Второ, в последните три години кризата специално в нашия бранш се отрази доста тежко. Трето, ние работим на ишлеме, което означава, че нашия оборот се формира само от услугата - труд, а не от стойността на цялото произвеждано от нас изделие, което ни прави неравнопоставени в сравнение с фирми, които произвеждат собствен продукт. Четвърто в последния етап на ОП Конкурентоспособност за предходния програмен период, ограничението свързано с оборот е било 750 000 лева за предходна отчетна година, което е доста по-ниско в сравнение с поставеното през новия период ограничение. Нашето мнение е, че това допълнително поставено изискване трябва да се занижи поне на ниво 750 000 лева годишен оборот или дори по-ниско, за да могат са се стимулират наистина по-малките фирми. Нашата идея е да успеем да закупим нови, по-модерни, енергоспестяващи и най-важното високопроизводителни машини. В нашия бранш в последните години проблемът е в липсата на квалифицирана работна ръка и само нова техника, на която не е нужно операторите да имат специфична квалификация могат да ни помогнат да решим този проблем, да повишим производителността си да бъдем наистина конкурентоспособни на европейските пазари. Друг недостатък според нас в насоките за кандидатстване, който ни касае пряко е по-високия брой точки за експортно ориентирани предприятия. Това наистина е добра идея, с цел да се повиши износа, но в нашия случай, ние произвеждаме облекла на ишлеме за цяла Европа, но реално сме подизпълнители на български фирми. Получава се така, че ние работим за износ, но фактурираме на фирма	

			в България и по този начин чисто счетоводно излиза, че нямаме експорт. Моля да вземете предвид нашите коментари. Поздрави Бисерка Боянова Петър Петков СИ-Модел ООД	
63.	Емил Митев eimpro@abv.bg	18.04.2015	Здравейте, Във връзка със възможността за Обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП, отправям своите въпроси относно :"Критериите за техническа и финансова оценка" на кандидата. В точка **II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление,** **1. Инвестиционна дейност на кандидата** (2012, 2013 и 2014 г.) вие ще точкувате предприятията, които са направили инвестиции през тези години само в машини, производствено оборудване и апаратура, а предприятията които са направили инвестиции в изграждането на нови производствени сгради, с цел дългосрочно развитие , не получават допълнителни точки. Тези предприятия се ущетяват. КАЗУС: Малко предприятие - защочва производство в собствена сграда. През годините то се развива и реализира своята продукция на европейския пазар. Клиентите нарастват, а то няма условия и възможност да поеме по-големи поръчки и започва изграждането на нова производствена сграда. Това налага и закупуването на ново технологично оборудване. Как едно малко предприятие да закупи нови машини, когато няма място къде да ги разположи в производствената си сграда? Водени от	Моля, вижте становището на УО по т. 51 и т. 58.3.

			тази необходимост, то взема решение да изгради по-голяма производствена сграда за да увеличи производствения си капацитет и след това да закупи нови машини. С това разделяне на него му се намаляват шансовете да събере повече точки, а целта му е била същата, като останалите да увеличи своя капацитет и производствени възможности с построяването на нова сграда и закупуването на нови машини. В този ред на мисли : всички фирми, които са се възползвали от програмите до сега за закупуване на производствено оборудване ще имат още по-големи шансове за спечелване на бъдещи проекти. Тези фирми ще имат предимство пред фирмите които не са се възползвали от предишни програми и същевременно имат остра нужда от ново технологично оборудване. Помислете как да не се ущетяват предприятията, които се намират в този казус С Уважение: инж. Емил Митев Управител на фирма "МИТЕВ" ЕООД	
64.	Д. Кузманова info@elitconsultbg.com	19.04.2015	Уважаеми дами/господа, Приложено изпращам своите предложения и коментари във връзка с Общественото обсъждане по горепосочената процедура съгласно предоставената ми възможност. **I. <u>Коментари и предложения по Приложение 3 „Критерии и методология за оценка на проектни предложение".</u>** **1. В Раздел III. Ефект от изпълнението на проекта в прогнозни показатели:** - Нарастване на производителността; - Увеличаване на приходите от износ;	I. 1. Предложението е взето предвид и е отразено в Критериите и методологията за оценка. Годината на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ (M) е изключена от формулите за изчисление на показателите съгласно раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта", а годината на изпълнение на договора/проекта (N) се използва единствено за изчисляване на

			- Повишаване на ефективността на производствените разходи Са заложени изчисления за сумиране на прогнозния период чрез 5 год (M, N, N+1, N+2, N+3), където M е годината на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ (ДБФП), а N е годината на изпълнение на договора/проекта. **Считам, че е некоректно да се отчитат като ефект от проекта годините M и N. За да бъде отчетен ефекта на проекта би следвало да се отчетат само годините N+1, N+2, N+3.** Изчисляването на тези прогнозни показатели на база 5 години освен, че не е целесъобразно, прави и твърде трудно получаването на точки/, освен ако не се заложат нереалистично високи ръстове/, тъй като в **годините M и N съвсем логично няма особен ръст в измерваните стойности, а липсата на ръст през тези години следва да се компенсира от следващите 3год, който отчитат действителния ефект на проект**а. **Пример:** ✓ **При изчисляване на Нарастване на производителността** (M, N, N+1, N+2, N+3) по досегашната методика за тестово избран кандидат с непроменен брой заети лица ръстът на нетните приходи от продажби на отчетната година спрямо 2014г, за да постигне максималния брой точки е около 800%, което е твърде оптимистично, нереалистично и недостижимо. ✓ **При изчисляване на Нарастване на производителността без годините M, N, и респективно изчисление на средната стойност за прогнозен 3 годишен период** ръстът на нетните приходи от продажби на отчетната година спрямо 2014г, за да постигне същият тестово избран кандидат	показател 1 „Вътрешна норма на възвръщаемост". Посочените години се използват за прогнозни данни единствено в бизнес плана (Приложение Б). 2. По отношение на показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III, коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. Показателят е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта". II. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Насоките за кандидатстване. Текстът е променен по следния начин: *„Разход, който не е обоснован в т. 7 и т. 11 на Формуляра за кандидатстване ще бъде…"*.

			максималния брой точки е около 440% и действително отчита само ефекта от изпълнението на проекта. **Аналогично е положението и при останалите два гореописани прогнозни показателя.** **<u>Предложение:</u> Методиката за оценка по Раздел III. Ефект от изпълнението на проекта да бъде променена по следния начин:** **III. Ефект □т изпълнението на проекта** — **28** **2. Нарастване на производителността (~~M, N~~, N+1, N+2, N+3)** — **7** — *Бизнес план, Таблица 9 „Прогноза за Нетните парични потоци", Ред 1 „Нетни приходи от продажби", сумата на колони ~~B, F,~~ Д, Е и Ж / Таблица 4 „Разходи за заплати и социални осигуровки", колона Б „Брой на заетите лица", сумата на редове „Общо" за ~~M, N~~, N+1, N+2 и N+3.* **3. Увеличаване на приходите от износ (~~M, N~~**, N+1, N+2, N+3) — **7** — *Бизнес план, Раздел II „Финансово-икономически статус – приходи и разходи", Таблица 1 „Приходи от дейността (основна дейност)", колона И „Износ", сумата на редове „Общо" за ~~M, N,~~ N+1, N+2 и N+3.* **4. Повишаване на ефективността на производствените разходи** (~~M, N,~~ N+1, N+2, N+3) — **7** — *Бизнес план, Таблица 9 „Прогноза за Нетните парични потоци", Ред 5 „Разходи за суровини, материали и външни услуги", сумата на колони ~~B, F,~~ Д, Е и Ж / Ред 1 „Нетни приходи от продажби", сумата на колони ~~B, F~~, Д, Е	III. Моля, вижте становището на УО по т. 3. В окончателния вариант на Насоките за кандидатстване е указан начина на комуникация с УО. IV. 1. В Приложение Ц „Използвани съкращения и основни дефиниции" от публикувания за обществено обсъждане пакет документи по процедурата е включено определение на понятието ресурсна ефективност/ефикасност. 2. Понятията „нов стопански обект" и „съществуващ стопански обект" са съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 и УО не може да ги доразвива, тълкува и променя. След изпратено запитване (изх. № 04-19-204/15.05.2014) за значението на тези понятия във връзка със среща относно модернизиране на режима на държавни помощи между представители на Република България и Европейската комисия, е получен отговор, че Комисията може да извършва преценка само при наличие на конкретен случай/казус.

				и Ж.		3. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на документите по процедурата. Текстът е прецизиран.

2. В Раздел III. Ефект от изпълнението на проекта, Критерий 3. „Увеличаване на приходите от износ".

<u>Коментар:</u> Според методологията за оценка **кандидат, който не е реализирал износ към 2014г., не може да получи точки по този показател** поради наличието на 0 в базовата година и респективно наличие на 0 в знаменателя, съгласно бележките под таблицата за оценка.

Този подход противоречи на целта на процедурата: *„Целта на настоящата процедура е директно свързана с постигане на специфичната цел на Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" за повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на българските МСП".* В допълнение дори кандидати, които имат реализиран износ, но в година 2014 по някаква причина нямат такъв също не могат да получат точки, което не смятам за коректно.

<u>Предложение:</u> Методиката да бъде променена по следния начин:

3. Увеличаване на приходите от износ (~~**М, N,**~~ N+1, N+2, N+3)	**7**	*Бизнес план, Раздел II „Финансово-икономически статус – приходи и разходи", Таблица 1 „Приходи от дейността (основна дейност)", колона И „Износ", сумата на редове „Общо" за*

					~~**M, N**~~, *N+1, N+2 и N+3.*	
				Изпълнението на проекта ще доведе до средно увеличаване на приходите от износ < 5% за период от 5 години спрямо 2014 г. Или **Проекта ще доведе до реализиране на приходи от износ (В случай, че е кандидатът няма износ за базовата година/износът за 2014г.= 0)**	1	
				Изпълнението на проекта не води до увеличаване на приходите от износ на кандидата.	0	

II. Коментари и предложения по Формуляр за кандидатстване

1. Коментар: На стр. 17 от Насоките се казва: *„Разход, който не е обоснован в т. 7 на Формуляра за кандидатстване ще бъде премахнат от бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) служебно от оценителната комисия".*

Считам, че **изискваната към момента в посочената т. 7 информация не включва обосновка на разхода. Тази обосновка намирам в т. 11, ред 1: „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение" от същия документ**.

Предложение:

- **Да се коригира горепосоченият текст по следния начин**: *„Разход, който не е обоснован в **т. 11** на Формуляра за*

кандидатстване ще бъде премахнат от бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) служебно от оценителната комисия;

Или

- **Ред 1 от т. 11 да се премести в таблицата по т. 7** (вариант, който считам за по-логичен):

Дейност	
Организация отгов□рна за изпълнението на дейността	
Обосновка на необходимостта от осъществяването на дейността (основни проблеми и ограничения пред развитието на предприятието, които налагат изпълнението на дейността)	
Описание	
Начин на изпълнение	
Резултат	
Месец□за стартиране на дейността	
Продъ□жителност	
Сто□ност	

III. Коментари и предложения по начина на представяне на проектните предложения и обмена на информация чрез ИСУН 2020.

<u>Констатация:</u> По процедурата е възможно кандидатстване единствено по електронен път. Искането на допълнителни документи/разяснения от страна на оценителната комисия и представяне на допълнителни документи/разяснения от страна на кандидатите също е предвидено изцяло по електронен път-

			чрез ИСУН 2020. На стр. 35 от Насоките за кандидатстване е указано *"**За дата на получаване на исканията за документи/разяснения се счита датата, отбелязана в ИСУН 2020.** Исканията за представяне на допълнителни документи и разяснения ще се изпращат чрез ИСУН 2020. В този случай кандидатът получава автоматично съобщение на електронна поща за изпратеното искане и проверява съдържанието и датата на искането в ИСУН*". **Подкрепям обмена на информация по електронен път**, **но смятам, че описаните по-горе условия поставят кандидатите в неравнопоставено положение и/или ги възпрепятстват по следните причини**: - **Електронното подаване на проекти и допълнителни документи/разяснения е единствена възможност.** Липсва алтернатива, което само по себе си би могло да се тълкува като възпрепятстващо кандидатите условие. - Много от фирмите имат КЕП с титуляр на подписа ЮЛ, но не разполагат с КЕП за всеки от представляващите в лично качество. В същото време по процедурата се изисква декларация, която се подписва от имащите право да представляват кандидата независимо заедно или поотделно, както и декларации, които следва да са подписани с КЕП в лично качество от представляващите заедно кандидата. **Тези условия биха поставили в неравностойно положение кандидати, които се представляват от 2-3 или повече лица**. - Искането на допълнителните разяснения и/или документи е изключително важен момент за кандидатите, тъй като неотговарянето на искането в срок води до отпадане на проектите им и в този смисъл **не приемам за коректно да се счита за получено известието за Искане на допълнителни документи/разяснения**	

			според датата на ИСУН и уведомлението по ел. поща, тъй като това по никакъв начин не гарантира получаването на искането то кандидата. Опитът в досегашните процедури/по ОПИК и ФАР показва, че има иначе качествени проекти, които отпадат по причина - неполучено искане. **<u>Предложения:</u>** 1. **Да се предостави алтернативна възможност на кандидатите за представяне на проекта и на допълнителни документи/разяснения** - на хартия и диск/където е необходимо/. 2. **Да се даде възможност на кандидатите за избор на начин на получаване и предоставяне на допълнителни документи/разяснения във връзка с искания от страна на оценителната комисия**: - **Чрез ИСУН 2020** по начина, който е разписан към момента Или - **Чрез куриер.** В този случай би могло да се ползва разписаната в предходния програмен период практика: *„В случаите, когато е избрана опцията куриер в обратната* *разписка се вписват трите имена на получаващото лице, длъжността, която то заема в предприятието на кандидата, както и подпис на получателя на искането."* *„Договарящият орган не носи отговорност в случаите, когато получената и доставена кореспонденция на посочения в проектното предложение адрес не бъде предадена на законно представляващия/те кандидата лице/а от разписалото се като получател в обратната разписка лице".* *„В случай че бъде избрана възможността за получаване на*	

			информация от страна на ДО във връзка с проектното предложение чрез куриер, с настоящото кандидатът приема разходите за куриерски услуги да бъдат извършени за негова сметка". **IV. Коментари и предложения във връзка с обективността на оценката и допустимостта на проектните предложения.** **Напълно разбирам и подкрепям стремежът Ви към обективност в оценката на проектните предложения. Смятам, обаче че в предложената документация за кандидатстване има недоуточнени моменти, които биха могли да опорочат доброто намерение за обективност**. **<u>Констатации:</u>** 1. **Никъде в документацията не се посочва какво ще се счита за дейности за подобряване на ресурсната ефективност,** а в същото време тези дейности освен всичко друго представляват и приоритет- IV.3 от критериите и методологията за оценка на проекти. 2. **Липсват дефиниции за:** - **Създаването на нов стопански обект;** - **Разширяването на капацитета на съществуващ стопански обект**, а това е изискване за допустимост на инвестициите, които ще бъдат закупени по проекта. 3. На стр. 17-18 от Насоките се казва: *„В случаите, когато кандидатът **не е посочил подробно описани минимални технически/функционални характеристики на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални актив**и*	

			или те не съответстват на посочените в офертата и/или извлечението от каталог на производители/доставчици и/или проучването в интернет, ***съответният разход ще бъде премахнат от бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) служебно от Оценителната комисия***". Считам, че **не е редно оценителната комисия да премахва разход на основание, че не е с подробно описани характеристики, без да се уточни какво ще се счита за подробно**. **<u>Предложения (в случай, че описаните констатации не са взети предвид и не са разписани в непредставените към момента документи за обществено обсъждане: „ПриложениеХ" и „Приложение 1А"):</u>** 1. **Да бъдат уточнени и разписани конкретните дейности, които ще се считат за подобряващи енергийната ефективност.** Така ще се избегне проява на субективизъм при оценяването. 2. **Да бъдат дефинирани понятията „Създаването на нов стопански обект" и „Разширяването на капацитета на съществуващ стопански обект"**. Така ще се избегне проява на субективизъм при оценяването и подаването на „недопустими проекти". 3. **Да бъде уточнено кое описание на минимални технически/функционални характеристики на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални актив ще се счита за подробно**. С уважение:	

			19.04.2015г. Д.Кузманова - управител на „Елит Партнер Консулт" ЕООД	
65.	Светослав Тодоров stekly@outlook.com	19.04.2015	Моля да бъде предвидена възможността, подаване на проектни предложения освен по електронен път чрез системата на ИСУН, да може да бъде подготвено и входирано и на хартиен носител, защото в противен случай ще го считаме за **ОГРАНИЧИТЕЛНО!** По начина, който е предвиден **принуждавате** всяка една фирма да се снабди с КЕП, за подписването на декларациите искате и КЕП за физически лица. Сами разбирате, че това е свързано с разходи за придобиване на КЕП и с абонамент за поддръжка и подновяване. Също така, по този начин ни ограничавате в случай, че потърсим помощ за подготовката на формуляра за кандидатстване и попълването на образците. Как ще стане това, като устройството е свързано с инсталация, един вид да раздаваме устройството напред назад!?! Какво ще стане, ако при подаване на формуляри по електронен път възникне срив в системата или някакъв друг проблем, например в последния за прием ден ден(както често се получава)? Ще кажете, че сме виновни защото не сме успели по-рано или просто ще бъдем отхвърлени? Моля да вземете в предвид изразеното мнение да бъдат предвидени двата начина за подаване на проектни предложения по предстоящата схема. С уважение Светослав Тодоров	Моля, вижте становището на УО по т. 3.
66.	office@evroprogrami.com Павлина Ветрилова	19.04.2015	Здравейте, Във връзка с публикувания проект на Насоки за кандидатстване по процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП" имам следните коментари:	1. Формулата за изчисляване на показател „Вътрешна норма на възвръщаемост" е посочена в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка.

			1. Да се уточни какъв ще е дисконтовият %, при който се изчислява показателят "Вътрешна норма на възвръщаемост"? 2. Да се конкретизира какво се разбира под израза „нов стопански обект". Ново предприятие (фирма) или нов производствен цех или друго? 3. Предвид значително по-ниския процент безвъзмездна финансова помощ, на който имат право предприятията, извършващи дейност в ЮЗР, за тях да се промени прагът на минималната безвъзмездна финансова помощ, така че общата сума на минималната инвестиция, която трябва да реализират тези кандидати, да е равна на тази, която трябва да реализират предприятията от другите райони на планиране. 4. Въведена СЕ маркировка да може да се удостовери, освен със сертификат също и с Декларация за съответствие, придружена с Протокол от изпитвания. 5. Вместо кодът на основната дейност да се доказва с Удостоверение от НСИ, да се взимат предвид данните от Годишния отчет на кандидата за последната финансова година 6. Да се конкретизира кои кодове по КИД попадат в областите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС): -мехатроника и чисти технологии; -ИКТ и информатика; -индустрия за здравословен живот и биотехнологии; -нови технологии в креативните и рекреативните индустрии 7. В Методологията за оценка, част „Критерии за техническа и	2. Моля, вижте становището на УО по т. 64.IV.2. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36. 4. Моля, вижте становището на УО по т. 33.3. 5. Моля, вижте становището на УО по т. 9.2. 6. Моля, вижте становището на УО по т. 53.9. 7. Посочената формула за изчисление на показателя е достатъчно ясна и не е необходимо нейното прецизиране. 8. С оглед улеснение на кандидатите, включването на подобна класификация на персонала е нецелесъобразно. 9. Настоящата процедура попада в рамките на инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на

			финансова оценка", точка 1 към I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта, е посочено, че ***„****Коефициентът за предходните три финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) се изчислява като претеглен сбор от коефициентите за трите години, взети със следната относителна тежест по години: 2012 г. - 20%, 2013 г. – 30% и 2014 г. – 50%".* Това е твърде неразбираемо. Да се даде конкретна формула. Например: EBITDA=(EBITDA$_{2012}$*20%+ EBITDA$_{2013}$*30%+ EBITDA$_{2014}$*50%)/3 Да се дадат конкретни формули и за изчисляване на останалите коефициенти, които са посочени в методологията за оценка. 8. В бизнес плана, таблица 4 „Разходи за заплати и социални осигуровки", в колона „Вид персонал", вместо Управленски, Административен и Производствен, да се използва класификацията на персонала, приета в ОТЧЕТА ЗА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА, СРЕДСТВАТА ЗА РАБОТНА ЗАПЛАТА И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ТРУД, а именно: • Ръководители • Специалисти • Техници и приложни специалисти • Помощен административен персонал • Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната • Квалифицирани работници в селското, горското, ловното • и рибното стопанство • Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии • Машинни оператори и монтажници • Професии, неизискващи специална квалификация 9. Да се предостави възможност на предприятия, които нямат за основен предмет на дейност, посочените приоритетни кодове, но искат	ОПИК. Заложените в инвестиционния приоритет интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020 (НСНМСП), приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Следва да се има предвид, че ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал.

			да инвестират в тях, да кандидатстват. С уважение, Павлина Ветрилова *Управител*	
67.	Димитър Банов d.banov@first-bg.com	19.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с публикуваните насоки за кандидатстване по процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП" Ви изпращаме някои предложения и коментари, които биха могли да се вземат в предвид при оформяне на правилата за участие и оценка, както следва: I. По отношение на Насоките за кандидатстване предлагаме : 1. Средствата, предвидени за разпределение по сектори Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства/ Интензивни на знание услуги/ Ниско технологични и средно ниско технологични промишлени производства, предвидени за разпределение в процентно съотношение 50/10/40 **да се преразпределят в посока на завишаване на стойността на средствата за Интензивни на знание услуги, които да бъдат минимум 25%. Основен аргумент** – да се подпомогне **изграждане на „икономика на знанието",** която се прокламира като една от основните цели за настоящето развитие на българската икономика. 2. Да се предвиди възможност за включване като допустим разход ползването на „облачни услуги" като съвременна информационна	I. 1. Посоченото в Насоките за кандидатстване разпределение на бюджета на процедурата е съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОПИК методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Следва да имате предвид, че информационните и комуникационните технолгоии и информатиката са обект на подкрепа и по Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации" на ОПИК. 2. Допустими по настоящата процедура са единствено разходи за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи и разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи, необходими за изпълнението на дейностите по проекта.

			технология II. По отношение критериите за оценка предлагаме: 1. В т.II.1. да се вземе в предвид и размерът и на дълготрайните нематериални активи (ДНА). Аргумент – при сегашното положение се подценяват инвестициите в нематериални активи, които обикновено са разработки на проекти и/или специализиран софтуер, което е отразено знание, т.е. отново се подценява елемента „икономика на знанието" . 2. В т.IV.4 е предвидена оценка на досегашните успешни участия в ОППКБИ в „негативен" план. Предлагаме тази оценка да отпадне. Аргумент (един от многото) – в тези конкурси се сравняват качество на проекти; обидно е да се намаляват оценки на проекти, защото фирмата, която ги предлага има вече изпълнени успешни проекти ...!?!... III. По отношение на сключваните договори – да отпадне клаузата за сконтиране на средствата, когато има междинно плащане за извършена окончателна доставка по дадена позиция в договора Ако имате някакви допълнителни въпроси, не се колебайте да ме потърсите. Поздрави, Димитър Банов, Управител на ФИРСТ ООД	II. Предложението е взето предвид. В окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата са включени освен дълготрайните материални активи и дълготрайните нематериални активи. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 23.3. III. Сконтирането на помощта произтича от разпоредбите на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014.
68.	Атанас Милев	19.04.2015	Уважаеми господа,	1. Избраният режим на държавна помощ по настоящата процедура е в

	a.milev@tech-center.com		Изпращам предложения и коментари по Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", публикувани на основание чл. 13, ал. 4 от ПМС №107/20.05.2014 г. от УО на ОПИК 2014 – 2020 г. на 02.04.2015 г., както следва: **1. Приложими режими държавна помощ** 1.1. Според Протокол №15 от 15.04.2015 г. на МС относно одобряване на доклад относно резултатите от последващата оценка за изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район за периода 2007-2013 г. е налице ясно изразен вътрешнорегионален дисбаланс в развитието му. ***По редица показатели стойностите на областите Софийска, Благоевград, Кюстендил и Перник, взети заедно, ги поставят в по-неблагоприятна позиция от други райони на страната – като Югоизточен, Южен централен и Североизточен***. По тази причина е необходимо е да се допусне избор на приложим режим на държавна помощ на етап кандидатстване [регионална (с интензитет БФП до 45%-70% от размера на общите допустими разходи в зависимост от района на планиране) или минимална (с интензитет БФП до 100% от размера на общите допустими разходи)] с цел оптимизация на интензитета поради дисбаланс при районите на планиране (ниво 2) /по-конкретно в Югозападен район на планиране/. Допускането на избор на приложим режим държавна помощ от страна на кандидатите по Процедурата ще гарантира спазването от страна на УО на ОПИК на разпоредбата по чл. 125, ал. 3, т. а (ii) от Регламент 1303/2013 г. да изготвя и прилага подходящи процедури и критерии за подбор на операции, които са ***недискриминационни*** и прозрачни.	резултат на настъпилите промени в европейското законодателство основно по отношение на минималната помощ. По-конкретно, новото определение за едно и също предприятие значително ограничава размера на помощта, която може да се предостави под този режим, като същевременно се създава допълнителна административна тежест, както за бенефициентите, така и за УО. Процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП" е предимно инвестиционна в своята същност и е свързана с по-висока стойност на разходите, което предполага използването на по-благоприятен за бенефициентите режим, какъвто е режим „групово освобождаване". 2. Моля, вижте становището на УО по т. 47.2. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2. По отношение на критерий „Вътрешна норма на възвръщаемост", формулата за

			Забележка 1.1.1. По такъв начин и предприятия с по-ограничен възможности за осигуряване на съфинансиране/мостово финансиране (по-конкретно вкл. от Северозападен район на планиране) могат по-успешно да участват в процедурата/изпълнението на проекти по нея, избирайки подходящ режим държавна помощ. 1.2. Методът за определяне на получена *de minimis* помощ представлява част от съществуваща методика за определяне на свързани предприятия при установяване на МСП статус на дадено предприятие, като първата и версия е използвана за първи път през 2008 г по процедура за предоставяне на БФП по ОПРКБИ. Т. (4) от преамбюла на Регламент 1407/2013 г. указва следното: *„от ясно посочените критерии за определяне на „свързани предприятия" в определението за малки и средни предприятия (МСП) в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията (1) и в приложение I към Регламент (ЕО) № 800/2008 на Комисията (2), Комисията избра тези, които са подходящи за целите на настоящия регламент.* ***Критериите са вече известни на публичните органи*** *и, предвид приложното поле на настоящия регламент, следва да се прилагат както за МСП, така и за големите предприятия."* **2. Секторно обособяване на сесии за кандидатстване** 2.1. Уместно е кандидатстването да бъде възможно в една от трите обявени сесии от всички допустими сектори, като бюджетите по сектори/вид МСП се разделят пропорционално и при неразпределен ресурс, същият се преразпределя автоматично за следващата оценителна сесия в рамките на същата категория сектор/вид МСП. 2.2. Предвид времевите рамки през 2015 г., броят на сесиите за	неговото изчисляване е посочена в окончателния вариант на документите по процедурата. Показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта". 4. Съпоставяне със стойността на заявените общи допустими разходи по проекта се прилага при изчисляването на показател 4 от раздел I на критериите за оценка. EBITDA е по-комплексен показател, който включва и данни за приходите от оперативна дейност на кандидата и в този смисъл съпоставянето между средната му стойност за 2012, 2013 и 2014 и разходите по проекта е по-релевантно.

			кандидатстване може да се намали до два пъти, тъй като резултатите от дадена оценителна сесия няма да бъдат готови и/или преминали в следващ етап на оценка преди края на подаване през съответната следващата сесия. **3. Наблюдение и контрол на индикатори за изпълнение** 3.1. Заложеният механизъм за постигане на обективно проверими индикатори за изпълнение на целите на проекта в петгодишен период е уместно да се съпостави с изходната позиция на даден кандидат/бенефициент в контекста на съответния сектор спрямо постигната позиция съответния кандидат/бенефициент в контекста на съответния сектор в референтния период. Така в случай на значителна промяна на бизнес средата на национално/европейско равнище (положителна или отрицателна) спрямо годината на провеждане на процедурата, ще бъде отчитан относителен напредък спрямо изходната позиция, съпоставена със сектора, а не просто номинални изменения в показателите. 3.2. В случай на преизпълнение на индикаторите (напр. при постигане на коефициенти, по-добри от средноевропейските за даден сектор, които са по-високи за съответния сектор в Р.България), да се предвиди премия/допълнително стимулиране за съответния кандидат/бенефициент, балансираща наказателната мярка за предприятията, неизпълнили заложените стойности. 3.3. Залагането на праг от 75% за изпълнение на заложените индикатори за изпълнение може да се тълкува като възможност за преднамерено подобряване с 25% на приложими стойности в бизнес плана с оглед получаване на максимален брой точки.	5. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване (на база историческите данни на кандидата за предходните три години) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията, представен в изисквания за целта бизнес план. Приоритизирането на проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. Дейностите по настоящата процедура са допустими само ако представляват инвестиции в материални и нематериални активи, свързани със: създаването на нов стопански обект; разширяването на капацитета на съществуващ стопански обект. Това са единствените две възможности по отношение на допустимите дейности,

			3.4. В текущата версия на комплекта Насоки за кандидатстване не съществува обективно проверим механизъм за изчисление на индикатор „Вътрешна норма на възвръщаемост" по подобие на формулите, заложени за останалите три индикатора, а именно „Нарастване на производителността", „Увеличаване на приходите от износ" и „Повишаване на ефективността на производствените разходи". В таблица 10 от формуляр „Бизнес план" формулата ред „РЕЗУЛТАТ" следва да се измени с оглед изчисление на индикатор „Вътрешна норма на възвръщаемост". Забележка 3.4.1: В случай че дадено предприятие не е реализирало износ през 2014 г. формулата за „Увеличаване на приходите от износ" е математически неприложима (делител = 0). Забележка 3.4.2: Във формулата за изчисление на индикатор „Нарастване на производителността" е допусната техническа грешка по отношение на делителя („общо допустими разходи по проекта…"). Формулата би следвало да бъде, както следва: $\Delta П = (П_{прог} – П_{2014})*100 / П_{2014}$, където $\Delta П$ – промяна в производителността в периода 2014 г. – Година $_{N+3}$ $П_{прог}$ - средна производителност в периода Година $_{М}$ - Година $_{N+3}$ $П_{2014}$ - производителност през 2014 г. **4. Съотношение Нетни приходи от продажби за периода 2012-2014 г./ размер на търсена БФП** 4.1. Необходимо е, с оглед свеждане на риска от неизпълнение на даден проект до минимум, да се заложи адекватно изискване за реализирани нетни приходи от продажби, съпоставено с размер на	т.е. основната промяна в производствения процес и диверсификацията на съществуващ стопански обект не попадат сред тях и посоченото задължение не е приложимо. Показател 3 „Устойчиво развитие" от раздел IV оценява включването (или не) в проектното предложение на последната от четирите допустими дейности посочени в т. 13.1. от Насоките за кандидатстване. Предвид същността на показателя, степенуването чрез прилагане на точки по него е нецелесъобразно. Моля, вижте становището на УО по т. 34.2, т. 41.1. и т. 53.9. 6. Моля, вижте становището на УО по т. 3.

			търсена БФП. Текущо предприятие с приходи за тригодишен период от 250 хил. лв. може да кандидатства за БФП в двоен размер, която се разходва за двойно по-къс период. От друга страна предприятие с приходи за тригодишен период от 6000 хил. лв. може да кандидатства за БФП в размер под 17% от реализираните приходи, която се разходва за период от до 18 месеца. Възможен е подход на обвързване на сумата БФП (с коефициент), за която се кандидатства и реализираните нетни приходи от продажби за периода 2012 – 2014 г. при установяване на определен минимум. **5. Критерии и методология за оценка на проектните предложения** 5.1. Не е уместно даден критерий самостоятелно да има тежест над 8,5% от общата оценка. 5.2. Вж. подхода, указан в т. 4.1 по-горе. 5.3. Добавена стойност, генерирана от предприятието или Добавена стойност/заети лица би могъл да бъде друг обективно измерим индикатор както за оценка на текущото състояние на предприятието, така и за установяване на степента на изпълнение на целите на проектите по процедурата (добавената стойност по сектори е разглеждана в рамките на оценката на сферата на въздействие на ОПИК 2014 – 2020 г.). 5.4. По какъв начин се проверя съответствието с чл. 14, ал. 7 от Регламент 651/2014 г. (относно съотношение допустими разходи/активи)?	

			5.5. Какъв е методът за установяване на приоритетен сектор по ИСИС съобразно секторите по НСНМСП по НКИД 2008 г. и обективно проверим ли е (с оглед и на времевите рамки на разработване на технологичните пътни карти, свързани с тематичните области, където са конкретизирани продуктовите и технологични ниши и прогнозните срокове на обявяване на сесиите по кандидатстване по разглежданата процедура)? 5.6. Степенуване на точкуване по отношение на критерий „Устойчиво развитие" 5.7. Липса на бонификация (допълнителни точки) за съответствие с хоризонтална политика на ЕС „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация". 5.8. Следва да се обърне внимание, че критерий „EBITDA/нетни приходи от продажби" осигурява точки на и за потенциално задлъжнели и така непропорционално компенсира нисък резултат по критерий „Задлъжнялост". 5.9. Следва да се намали тежестта на критерий „Внедрени стандарти и системи за управление" или да се увеличат изискванията към присъждане на точки за брой сертификати. **6. Подаване на проекти предложения** 6.1. Допускане на възможност лице, различно от законно представляващите, при наличие на нотариално заверено пълномощно, да подава с КЕП проектни предложения (по подобие на подаване на данни в НАП или ТР).	

			6.2. Предварително тестване на ИСУН 2020 с оглед непрекъснато функциониране на портала за подаване на проектни предложения при едновременно подаване на повече от 5000 различни предложения по едно и също време. 6.3. При липса на достатъчна степен на увереност в надеждността на непрекъсната достъпност до модулите за подаване на проектни предложения в ИСУН 2020 да се осигури възможност за подаване на проектни предложения и в отпечатан вариант (за валиден момент на подаването да се счита часът на получаване от УО, а не час на изпращане по товарителница) по ОПИК през 2015 г. С уважение, Анастас Милев Координатор Център за техническа подкрепа	
69.	Красимира Иванова euros.consulting@gmail.com	19.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, Във връзка с публикуваните на 02.04.2015г., Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедурата "Подобряване на производствения капацитет в МСП" на основание чл.13, ал. 3 от ПМС №107/20.05.2014г., бихме искали да изразим следните предложения и коментари: 1.Относно определеното в точка 11.Допустими кандидати, подточка 11.1. Критерии за допустимост на кандидатите, точка 4) Да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва:	1. Моля, вижте становището на УО по т. 9. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2.

			За средно предприятие ≥ 6 000 000 лева Считаме, че така определената стойност е значително висока и имайки предвид целите на програмата, а именно подпомагане конкурентоспособността на МСП, това изискване е дискриминационно и сравнено с останалите категории предприятия е изключително завишено. За пример категорията малко предприятие – чийто средно списъчен персонал за последната приключена финансова година е максимум 49 човека, се изисква доказване на 1 000 000 лева нетни приходи от продажби, а за едно средно предприятие със средно списъчен персона за последната приключена финансова година с 51 човека персонал, се изисква доказване на 6 000 000 лева нетни приходи от продажби. Така определените критерии поставят в неравностойно положение именно развиващите се предприятия, които наистина имат необходимост от финансова помощ, за сметка на значително развитите и намиращите се на границата на голямо предприятие. При сравняване със стойностите на БФП в минимални и максимални граници, едно малко предприятие с НПП от 1 000 000 лева, може да усвои 750 000 лв. БФП, а едно средно предприятие с НПП от 5 000 000 лв., не може да усвои 1 000 000 лв. Разчитаме, че ще бъдат преразгледани финансовите критерии и наистина ще бъдат заложени реалистични и приемливи условия за всички кандидати, с което да се гарантира недискриминационно начало. 2. Относно тока 26.2. Техническо изпълнение на проектите, напълно сме съгласни с изискването да бъдат постигнати предварително заложените индикатори в проектното предложение, и съответно да	

			подлежат на санкции кандидатите, които не са изпълнили прогнозните стойности, но считаме че минимум 75% от два от индикаторите е сравнително висок индекс. Предвид бързо променящите се икономически, политически и финансови условия в Югоизточна Европа (за пример ограничаване износа за Русия) и фактори, независещи от бенефициента, по-реалистичен би бил процент в рамките на 50-55%. Реалистично би било и така определените финансови санкции да бъдат наложени, при условие, че за кандидата не са настъпили форсмажорни обстоятелства породили невъзможността на същия да изпълни предварително заложените индикатори (Например бедствие, пожар, поражение от природни сили или военно положение и други). Благодарим за възможността да изразим становище по ОП „Иновации и конкурентоспособност" и отворената ви политика за диалог с бизнеса, което показва наистина професионален европейски подход за постигане до ефективно и ефикасно усвояване на предоставените от ЕФРР средства. „Иноватив Консулт" ЕООД	
70.	Ваньо Александров regul_04@abv.bg	19.04.2015	Уважаеми Господин Министър, С настоящето бихме искали да изложим позицията си във връзка с публикувания проект на Насоки за кандидатстване по горепосочената процедура. По-конкретно по **т. 11** Допустими кандидати **11.1** Критерии за допустимост на кандидатите **Т. 4** реализираните нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012. 2013 и 2014) за малки предпрятия трябва да са равни или по-големи от 1 000 000 лева.	Моля, вижте становището на УО по т. 7.

			В предходния период - 2007-2013 - изискването беше три последователно приключени финансови години и праг на нетните приходи през последната година 300 000 лева. Нашето предприятие произвежда облекло. Нетните ни приходи за последните три години са: 2012 – 288 000 ; 2013 – 303 000 и 2014 – 367 000 лева или общо 958 000, т.е. недостиг от 48 000. **Въведеното ново изискване от 1 000 000 лева за три години** не ни допуска да кандидатстваме за безвъзмездна финансова помощ, с което се спъва нашето развитие. Предлагаме това ограничение да отпадне, с което такива малки предприятия като нашето ще имат достъп до финансиране. Оставаме с надеждата, че това ще допринесе за развитието на малките предприятия. С уважение: Ваньо Александров	
71.	Иван Михайлов bgconsult_link@abv.bg	19.04.2015	Здравейте, Имам следните коментари и предложения по публикуваните документи: **Критерии за оценка** **Раздел I** Коефициент на рентабилност на EBITDA – прекалено голяма тежест се дава на този показател (10 от общо 85 точки). Това е недопустимо и би изкривило оценката. Предлагам точките по показателя да се намалят на 6. Освен това, от къде се появиха процентите при претеглянето през трите години – кой е определил коя от трите години е по-важна от другите две, на база на какво са тези проценти – за едни предприятия по-силна е 2014, а за други 2012. В тази връзка предлагам да се изчислява просто средно аритметична стойност за трите години или да се проследява дали има нарастване или не по	**Критерии за оценка** Критериите и методологията за оценка на проектните предложения по настоящата процедура са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване на база историческите данни на кандидата за предходните три години (раздел I от Критериите и методологията за оценка) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията (раздел III от Критериите и методологията за

			показателя. И още нещо – в лявата колона сте записали „средно претегления", а в дясната само „претегления" – кое от двете е правилното. Производителност на кандидата – тук се наблюдава обратното – точките по показателя са занижени. Предлагам точките да бъдат увеличени на 6. Приходи от износ – вижте коментара за EBITDA по-горе – и тук е намерило място необоснованото претегляне по години. Коефициент на задлъжнялост – точките да се увеличат на 6 както по останалите показатели. В заключение – раздел I трябва да има най-голяма тежест, защото съдържа данни, които са обективно проверими към момента на оценката. За целта трябва да се увеличи броя точки по част от показателите, като същевременно се добавят и нови такива. **Раздел II** Съдържа показатели, които са изцяло обективни и проверими – може да се обмисли включването и на други показатели тук. **Раздел III** Тук е най-голямата слабост на цялата оценка. Да оценяш бизнес план по този начин, чрез точкуване е безумно (вижте коментарите по-долу). Да степенуваш IRR по-скала е недопустимо – значението на този показател е единствено да се прецени дали проектът се приема или не, т.е. дали IRR > дисконтовия процент => проектът е изгоден. Това е, нищо повече. А вие му давате точки. Предлагам този показател да отпадне изцяло. Следващите два показателя – съгласен съм, че трябва да ги има, че	оценка), представен в изисквания за целта бизнес план. По отношение на показателите от раздел II от Критериите и методологията за оценка, първият от тях е с цел гарантиране устойчивостта на направената инвестиция и доказване опита на кандидата в изпълнение на проекти за инвестиции, които са сходни с допустимите за финансиране по процедурата. Във връзка с последното, в окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата са включени освен дълготрайните материални активи и дълготрайните нематериални активи. По отношение на втория показател от този раздел, в практиката е установено, че системите за управление са основен фактор за повишаване на конкурентоспособността, че внедряването и ефективното използване на системи за управление води до въвеждане на единен начин на работа в една организация, намаляване на

			трябва да се оценят – те все пак са най-важните по процедурата и са пряко свързани с целта й и с индикаторите по инвестиционния приоритет, но те не трябва да са част от този раздел, защото те са свързани с цялостното развитие на фирмата и реално проектът е инкорпориран в това развитие. Освен това, за какъв ефект от проекта говорим като през почти половината от периода на бизнес плана нямаме резултати от проекта?! Впоследствие при мониторинга след изпълнението експертите Ви много добре знаят, че документално няма как да разделят проекта от цялостното развитие на фирмата. Затова предлагам двата показателя (увеличаване на производителността и увеличаване на приходите от износ) да бъдат обособени в отделен раздел за бъдещото развитие на фирмата, като всеки от тях получи по 10 точки. Последният показател от този раздел, подобно на първия, е ненужен. Наистина не знам каква полезна информация и добавена стойност за оценката Ви носи. Предлагам той също да отпадне. По никакъв начин не е свързан с индикаторите по инвестиционния приоритет, нито с целите на процедурата. Обобщение – да се обособи нов раздел за бъдещото развитие на фирмата, включващ единствено двата показателя по-горе като всеки получи по 10 точки. Това е напълно достатъчно за измерване на ефекта върху фирмата в бъдеще, имайки предвид че това все пак са само прогнози. **Раздел IV** Единствената ми забележка тук е към устойчивото развитие. Смятам, че след като оценката ще се базира само на написаното във формуляра за кандидатстване, т.е. няма да бъде толкова обективна като по останалите показатели от раздела, точките по този показател	производствените разходи, увеличение на производителността при намалена себестойност, нарастване на печалбата и елиминиране на неефективните бизнес процеси. Същевременно посоченият критерий дава възможност за обективна оценка на капацитета на кандидата въз основа на официални документи. Приоритизирането на проекти съгласно раздел IV от Критериите и методологията за оценка (устойчиво развитие, тематично и регионално приоритизиране) е в унисон със задължението на всяка страна-членка, разходваща средства по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове да допринесе за постигането на трите взаимно допълващи се типа растеж съгласно стратегия „Европа 2020" (интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж) и в съответствие с предвиденото в ОПИК и в Споразумението за партньорство. Допълнително, приоритизирането на проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се

			трябва да бъдат намалени от 5 на 3. **Бизнес план** Най-добре е бизнес планът да отпадне! Връщате се години назад, към 2006-2007 г., към изключително негативния опит на програма ФАР и първата процедура по ОП „Конкурентоспособност", която беше истинско фиаско. Нима искате така да стартира и новата програма?! Всички сме съгласни, че трябва да има обективни критерии, но оценяването на бизнес план за 5 годишен период е много далеч от обективност. Всяка една прогноза, колкото и да е точна, си остава прогноза, т.е. нещо бъдещо и в голяма степен несигурно. Да наказвате фирмите за неизпълнение на финансови прогнози е безумно (в земеделието санкциите са за съвсем различно неизпълнение). Да не говорим за кандидатите, които си залагат по-реални прогнози - няма ли да са дискриминирани спрямо онези, които ги манипулират с цел получаване на повече точки. Още нещо, за какъв ефект от изпълнение на проекта говорим, за каква прогноза, за каква обективност говорим, като през 2, понякога повече от 5-те години на бизнес плана нямаме проект, нямаме ефект и резултати от него! Последното компрометира в голяма степен полезността от представяне на бизнес план и ще създаде редица проблеми. Предполагам обаче, че бизнес планът е дело на някой от новите управляващи в министерството и това предложение няма да се приеме, затова предлагам следната алтернатива: бизнес планът да не бъде оценяван, а да служи единствено за за това да се види дали инвестицията би имала възвръщаемост и в какъв период – такава е и практиката в министерството на земеделието. В този смисъл той следва да бъде максимално опростен и да съдържа минимално необходимата информация за преценка на горното. Проектът, който е публикуван до голяма степен е приемлив, като изключим таблици 7 и	увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. Показател 4 „Участие в процедури по ОПРКБИ" от този раздел е включен в критериите за оценка по процедурата като част от механизма, разработен от УО за насърчаване финансирането на нови предприятия за повишаване на конкурентоспособността им. Наличието на подобен механизъм е продиктувано от констатации и препоръки на Сертифициращия орган, свързани с необходимостта от предоставянето на възможност по-широк кръг предприятия да получават финансиране за повишаване на конкурентоспособността си, а не концентрирането на финансов ресурс в едни и същи предприятия. Концентрирането на публични ресурси в определени предприятия, което води по-скоро до изкривяване на конкуренцията и в известна степен до зависимост от получаване на публична подкрепа, е констатирано и по време на проверка на място от страна на ЕК, както и по време на публичното

			10, които трябва да отпаднат – те просто не Ви носят никаква полезна информация. Още повече, че при изчисляването на показателите за прогнозния период се взимат данните на цялото предприятие, а не само тези в резултат на изпълнението на проекта. Надявам се да вземете предвид предложенията ми, за да може процедурата да стартира безпроблемно, още повече, че тя ще бъде първата по новата оперативна програма и всички погледи ще са съсредоточени в новото ръководство на министерството. Поздрави, Иван Михайлов	обсъждане на проекта на ИГРП за 2015 г. Допълнително, в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка по процедурата са направени промени в скалата на присъждане на точки, формулите за изчисление и броя точки по част от критериите. **Бизнес план** Моля, вижте становището на УО по т. 23.2.
72.	Димитрина Петрова stodi_tex@abv.bg	20.04.2015	Здравейте Моля вижте прикачените файлове. С уважение: Д.Петрова Уважаеми дами и господа, Бихме искали да изкажем нашето остро несъгласие с един от посочените критерии за допустимост на кандидатите: • Средните предприятие с персонал от 50 до 250 души да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) **повече от 6 000 000 лева.** Считаме, че така определен, този критерий е крайно несправедлив и водещ до ограничаване на възможността за кандидатстване на голям брой средни предприятия от сектора „Производство на облекла", където не винаги се продава готов продукт, а често се осчетоводява (фактурира) само труда за изработкана на изделията и на практика е невъзможно фирма със служители от 50 до 100 човека да реализира 6 млн. оборот за 3 години.	Моля, вижте становището на УО по т. 60.

			Приветстваме стремежа да се намали субективизма при оценяване на проектните предложения и да се оценяват преди всичко икономически и финансови показатели. Считаме, обаче, че при повечето от критерии са заложени изключително високи изисквания предвид на това, че наблюдаваният период (2012¬2014 г.) се характеризираше с икономическа и финансова криза, свити пазари и всеобща стагнация. Изразяваме опасения, че при така заложените критерии много малко български фирми от сектора „Производство на облекла" биха преминали минималната граница от 51 точки, за да бъдат допуснати до класиране. Така например се дава сериозно точково изражение на критериите „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти за управление". Така отново до финансиране от оперативната програма ще се доберат малката група елитни фирми, които и в предишния програмен период са имали възможност да се модернизират технологично и да внедрят стандарти за управление, ползвайки безвъзмездна финансова помощ. Друг сериозен проблем, който стои пред нас като производители на облекла е, че често възлагането на поръчките за изработването на продукция за чужди възложители и предназначена за износ (вътрешнообщностна доставка) става чрез създадени в България търговски дружества на големите западни компании и затова статистически не се отразява като износ в годишните ни отчети. ***В тази връзка предлагаме:*** *1. Да се намали изискуемият оборот за последните 3 години за средните предприятия от 6 млн. ле. на 2 млн. ле. или да се разработи емпирична формула, по която да се определят нетните приходи от продажби в зависимост от средно списъчния състав на персонала.* *2. Да се намалят точките по критерии „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти и системи за управление" от 5 на 3,*	

			като с освободените точки се завишат някои други критерии, например „Производителност на кандидата" и/или „Коефициент на задлъжнялост ". *3. Експортната ориентация на фирмите да се доказва със сключени договори, от които да се вижда, че произведената на ишлеме продукция е предназначена за международния пазар.* С уважение, Д. Петрова	
73.	Александрина Савова alex_savova@yahoo.com	20.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с предстоящата процедура за подобряване на производствения капацитет в микро, малки и средни предприятия по ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 г. бихме искали да обърнете внимание на едно от изискванията за допустимост на кандидатите, а именно стойностите на нетните приходи от оборот за три последователни години. Въпреки че условията от предишните схеми по ОП "РКБИ" 2007 - 2013 г. са облекчени, остава трудността за постигане на оборот от 1 млн. лв. за малко предприятие, особена трудност е това изискване за гранични предприятия (между микро и малко - средносписъчен брой от 12-15 души). Твърде голяма е ножицата в сумите за доказване на оборот от 200 000 лв. за микро, през 1 млн. лв. за малко, до 6 млн. лв. за средно, което веднага дискриминира и отрязва предприятията, които са на границата между микро и малко и съответно между малко и средно. Обърнете внимание на това условие, защото във време на криза то се оказва твърде важно, освен това нарушава един от основните хоризонтални принципи на ЕС за равнопоставеност и недопускане на дискриминация.	Моля, вижте становището на УО по т. 7.
74.	Димитър Даскалов	20.04.2015	Нашите предложения за обсъждане са следните: 1. Изискването за средните предприятия- нетните приходи от	Моля, вижте становището на УО по т. 15 и т. 54.IV.

	dimitar.daskalov@mechanics-group		продажби да се намалят от 6 милиона лева на 3 милиона лева. 2. Да бъде променено изискването за невъзможност за участие в програмата на свързани предприятия, попадащи в един и същи клас (КИД-2008), но с различни технологии и дейности. С Уважение: Димитър Даскалов "ММ Механикс"	
75.	Лила Николова lila_n@mail.bg	20.04.2015	Изумително е колко много дискриминационни прагове са заложени и колко много негативизъм : - Бизнес план, рентабилност на печалба без значение на отрасъл, високи обороти за предходните три години, приоритизация на отрасли, приоритизация на региони.....Всичко това комулативно е дискриминация към фирмите имащи потребност от подкрепа. Всичко това комулативно, насочва към тесен кръг потребители. Това ли е целта на пограмата? Защо трябва да има такива и толкова много ограничения? Защо да не се даде възможност на повече фирми да могат да кандидатстват, защо трябва да се ощетяват фирмите? Ако в предния програмен период е имало неусвояване на средства или непостигане на индикатори - то за това не са виновни фирмите, че да се затяга колана през този програмен период. Дайте възможност схемата да бъде достъпна до колкото се може повече кандидати, а определете ясни индикатори на изпълнение. Считам, че всяка фирма може да си прецени възможностите при конкретни и точно разписани индикатори!!! С уважение, Лила Николова консултант	Заложените в инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" (в рамките на които се обявява настоящата процедура) интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020 (НСНМСП), приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Следва да се има предвид, че ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност

				и притежават експортен потенциал.
76.	Цанко Шандров shandrov@regio-bg.eu	20.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с публикуваните за обществено обсъждане документи за кандидатстване по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване на производствения капацитет" по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 отправяме следните предложения за изменения и допълнения в насоките за кандидатстване: 1) <!--[endif]-->В т. 11.1. „Допустимост на кандидатите" в първия критерий да се допълни „юридически лица" и окончателният вариант на текста да бъде „Да са юридически лица - търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите; 2) <!--[endif]-->Критериите за оценка (т. 21) да се прецизират, като се посочат обстоятелствата, които ще са основание за присъждане на брой точки, различен от определения максимален брой и да се използва оценителна скала за оценка на всеки от показателите на икономическата и финансовата стабилност, на капацитета на кандидата и на ефекта от изпълнението на проекта (раздели I-III). Подходящо е определяне на прагови стойности (абсолютен обем или дял на приходи от износ, стойности на коефициент на рентабилност, стойности на вътрешна норма на възвръщаемост и т.н.). Например при оценка на показателя ВНВ да се присъждат при до 6% - 1 т., до 10% - 3 т., над 10% - 7 т. Следва да се отбележи, че в поканата за обществено обсъждане УО на ОПИК твърди максимална обективност и балансираност при оценката на проектните предложения. Приемането на предложеното от нас прецизиране ще позволи ясна и непротиворечива оценка на проектните предложения, като се вземе предвид, че оценката на тези групи показатели формира до 66 т. от общо 85 т. и е основание за класиране или отхвърляне на проектите. В сегашния вид на	1. Посоченото в Насоките за кандидатстване е в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014. 2. Критериите за оценка на проектните предложения по процедурата са описани подробно в Приложение 3 към Насоките за кандидатстване.

			критериите и методологията за оценка не става ясно как ще бъдат класирани кандидатите - например с присъждане на пропорционални оценки, или ще бъдат оценявани според правила, които не са публични. С уважение, Цанко Шандров Изпълнителен директор Фондация „Регионални инициативи"	
77.	office@eurostart2008.eu	20.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, Във връзка с предоставената възможност за изпращане на предложения и коментари по публикувания проект на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", Ви изпращаме нашите конкретни виждания за промени и усъвършенстване на документацията. С уважение, Екипът на "Евростарт 2008" **Предложения и коментари по отношение на документация процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" ОП „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020"** 1. Считаме, че заложените в Насоките за кандидатстване в т. 11 „Допустими кандидати", т. 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите", подточка 4. изисквания за реализирани нетни приходи от продажби за последните три финансови години - 2012, 2013 и 2014 г. са твърде високи, особено с оглед на икономическите процеси в последните години. Нашето виждане за посочените прагове и следното: **Нетни приходи от продажби**	1. Моля, вижте становището на УО по т. 4 и т. 9. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 53.4. 4. Моля, вижте становището на УО по т. 47.2 и т. 53.12. 5. Моля, вижте становището на УО по т. 53.9. 6. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2.

			<table><tr><th>Категория на предприятието</th><th></th></tr><tr><td>Микро предприятие</td><td><u>≥ 160 000 лева</u></td></tr><tr><td>Малко предприятие</td><td><u>≥ 900 000 лева</u></td></tr><tr><td>Средно предприятие</td><td><u>≥ 4 500 000 лева</u></td></tr></table> 2. В контекста на това, че в проекта на Насоки за кандидатстване е заложено, че „...критериите за допустимост и за техническа и финансова оценка по настоящата процедура са насочени към разрешаване на предизвикателствата, свързани с ... - специфичната секторна структура...", предлагаме коефициентът за рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA), който е част от Раздел 1 „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта", да се определя от сектора, в който работи съответният кандидат. Считаме, че заложен по този начин критерият благоприятства това предприятията от отрасли с обичайно по-висока рентабилност да бъдат облагодетелствани, а предприятията от отрасли, характеризиращи се с по-ниска рентабилност да бъдат поставени в неравнопоставени условия. 4. Предлагаме да се актуализират и променят сроковете на кандидатстване, като не се определят от кодовете на икономическа дейност и съответните сектори (нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства, високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства и интензивни на знание услуги), в които функционират кандидатите, тъй като по този начин се дава преимущество на определени сектори за сметка на други. Времето за подготовка на едно проектно предложение не зависи от сектора и кода на икономическа дейност, в които оперира съответния кандидат. Ще Ви бъдем благодарни да вземете това	

			предвид и да обявите сроковете за кандидатстване на база критерий, който ще дава равнопоставеност на кандидатите по отношение на време за подготовка на качествени проектни предложения, особено с оглед на факта, че съществуват редица различия в сравнение с начина на кандидатстване по предшественика на ОП „Иновации и конкурентоспособност" – ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика". 5. Считаме за целесъобразно да посочите кои са секторите съгласно КИД-2008, които част от областите от ИСИС, тъй като от посочената информация в III. Критерии за техническа и финансова оценка от Приложение 3 Критерии и методология за оценка на проектни предложения, не ни става ясно как ще бъде изведена адекватно информация за това от оценителите. 6. Предлагаме заложеното условие за санкции в случай на неизпълнение на най-малко два от индикаторите за изпълнение на проекта от страница 29 от Насоките за кандидатстване: **ВАЖНО: В случаите, когато в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента не бъдат постигнати най-малко 75 % от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение (вътрешна норма на възвръщаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи), Управляващият орган ще изиска възстановяване на от 5% до 25 % от реално платения размер на безвъзмездната финансова помощ при условията и по реда, посочени в договора за безвъзмездна финансова помощ (Приложение И към настоящите Насоки за кандидатстване).** да бъде придружено от конкретна методология за извършване на тези корекции – с оглед на това, че всеки един кандидат трябва да има	

			достатъчно предварителна информация, за да прецени доколко изпълнението на проекта би било реализируемо и доколко ще допринесе за увеличаване на добавената стойност. Молим Ви да вземете предвид промяната в условията на макроикономическата среда и развитието на единния европейски пазар, в който сме неразделна част като страна-член на ЕС (който силно се влияе от световните икономически и финансови процеси), от които е възможно да се генерират неочаквани промени в микроикономически аспект, а от там и на отделните предприятия. Ще се радваме да видим отразени направените предложения в окончателния вариант на Насоките за кандидатстване и съответните приложения към тях по процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП"! Благодарим за отделеното време и внимание! С уважение, Екипът на „Евростарт 2008" ЕООД	
78.	lruseva@agria.bg	20.04.2015	**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,** Бихме искали да използваме възможността да Ви благодарим за положените усилия и своевременното обявяване на първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, по одобрената Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. Оценяваме факта, че насоките за кандидатстване и пакетът документи към тях, бяха публикувани за обществено обсъждане, което ни дава възможност да изкажем мнения и дадем препоръки за успешното провеждане на процедурата, справедливото разпределение и ефективното усвояване на предвидената безвъзмездна финансова помощ. Агрия АД е бенефициент по три процедури от приключилата ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013 и с опита си от участието в тях Ви поздравяваме за	1. Максималните прагове на БФП за отделните категории предприятия са съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОПИК (в който участват представители на социално икономическите партньори, вкл. представители на бизнеса) методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". 2. и 3. Посочените разходи за услуги не попадат сред допустимите

			въвеждането на дългоочакваното електронно подаване на проектни предложения чрез Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020), което очакваме да облекчи в значителна степен работата ни по окомплектоването и подаването на проектните предложения. Като положителна промяна на досегашната практика отчитаме и по-дългия срок за изпълнение на проектите, 18 месеца от сключването на ДБФП. Досегашният ни опит показва, че за успешна подготовка, провеждане и одобрение от УО на тръжните процедури, както и сключване на договор с избрания изпълнител, обикновено са необходими до 6 месеца, след което изпълнителят нормално има нужда от 9 до 12 месеца за изработване, доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на машините. Бихме искали обаче, отново с увереността от досегашния ни опит, да предложим и някои промени. Предложенията ни за промени в публикуваната за обсъждане процедура са следните: **1.** Въпреки, че процедурата предвижда разделяне на предприятията на 3 групи: високотехнологични и средно високотехнологични; интензивни на знание услуги и нискотехнологични и средно нискотехнологични, максималният размер на БФП е един и същ, съобразен само с размера на предприятията – микро, малки и средни. **Смятаме, че трябва да се отчете факта, че високотехнологичните сектори на икономиката ползват по-скъпо оборудване. За да може средно предприятие в тези сектори да постигне реално увеличение на капацитета си, чрез инвестиции в материални и нематериални активи, свързани със:** **– създаването на нов стопански обект;** **– разширяването на капацитета на съществуващ стопански**	разходи съгласно приложимия по процедурата режим на държавна помощ - регионална инвестиционна помощ (чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014). 4. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2.

			обект, **предвиденият максимален грант от 1 000 000 лв, при интензитет 60%, е недостатъчен и той трябва да бъде увеличен на 2 000 000 лв.** **2.** По настоящата процедура не е предвидено финансиране на дейностите свързани с консултантски услуги за подготовка на проектните предложения. **Въпреки натрупания опит от фирмите, смятаме, че той все още не е достатъчен за самостоятелна подготовка на проектните предложения, в частта попълване на апликационната форма, изготвяне на бизнес план и бюджет и е необходимо, както досега, да се предвиди финансиране за ползване на консултантски услуги за подготовка на проектните предложения.** **3.** По настоящата процедура разходите за визуализация и одит са недопустими за финансиране. Въпреки това, бенефициентите следва да финансират със собствени средства посочените разходи с оглед изпълнение на задълженията им по Регламент 1303/2013 за мерки за комуникация и информация и съответно за представяне на доклад от външен одитор. **Считаме, че след като са задължителни, тези разходи е справедливо също да бъдат финансирани по процедурата, а не да бъдат оставени само за сметка на бенефициентите.** **4.** В процедурата са разписани индикатори за изпълнение, по които ще се измерва ефективността от реализацията на проекта: вътрешна норма на възвращаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи. Данните за тях ще се изискват по служебен път от Националния статистически институт. Ако в рамките на три приключили финансови години след окончателното плащане на безвъзмездната помощ фирмата не постигне най-малко 75% от	

			стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение, управляващият орган на оперативната програма ще изиска възстановяване на от 5% до 25% от реално платения грант. **По наше мнение оценяването на проектни предложения на базата на финансови прогнози за бъдещето е изключително рисковано и в голяма степен нереалистично. Това са само прогнози, а част от оценката ще зависи от тях. Същевременно предвидените наказания за неизпълнение на тези прогнози, до 25 %, и то в един кратък период от 3 години, са изключително тежки. Необходимо е разбиране, че постигнатите финансови показатели зависят и от международната конюнктура, върху която фирмите не могат да влияят. Всяка промяна в нея, например ембаргото на руския пазар, няма как да бъде предвидено, а то е в състояние да преобърне всичките ни планове и сметки.** **Смятаме, че предвидените санкции трябва да отпаднат, тъй като финансирането от страна на бенефициентите, на минимум 40 % от инвестицията, е достатъчна гаранция, че средствата ще бъдат изразходвани разумно, с мисъл за бъдещето и грижата на добри стопани.** Надяваме се, че предложенията ни ще бъдат взети под внимание при изготвяне на финалния вариант на процедурата. С уважение: **ЛАЗАР ИВАНОВ КОЧИЕВ** **ИЗП. ДИРЕКТОР** **АГРИЯ АД**	
79.	Ралица Петкова info@bake	20.04.2015	Уважаеми дами и господа, Моля да се запознаете с коментарите на БАКЕП по пуснатата за обществено обсъждане документация по процедура за предоставяне на БФП „ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КАПАЦИТЕТ В МСП"	**Принципни коментари** 1. 2. и 3. С цел улесняване на кандидатите и постепенно

	p.org		Поздрави, Ралица Петкова координатор БАКЕП **ПРИНЦИПНИ КОМЕНТАРИ** 1. МИ предлага едновременно: 1.1. абсолютно нов пакет от документи, изискуема информация и начин на оценка. Теоритично невъзможно е МИ да предвиди всички недостатъци и пропуски в изискуемата информация и начина на оценка преди всички проекти да бъдат подадени и процесът на оценка да е започнал. 1.2 кандидатстване само по електронен път, през система, която никога до сега не е била използвана. Отново теоритично невъзможно е да не се появи технически проблем, който да не позволи проектите да бъдат подадени според указанията на МИ. **Комбинирането на абсолютно нов пакет от документи, изискуема информация и начин на оценка с абсолютно нов начин на кандидатстване през електронна платформа нетествана в реална среда, носи неприемливо висок риск за провал на цялата процедура. Считаме, че такъв риск не може да бъде поет за най-очакваната схема от целия бизнес, първата, с която ще се стартира ОПИК, при нулева 2014г. Този подход носи реална заплаха от нулева 2015г. по договаряне и**	преминаване към изцяло електронно кандидатстване, в окончателния вариант на документите по процедурата е възприет подход на електронно подаване в системата ИСУН 2020 **единствено** на Формуляра за кандидатстване (за което не се изисква КЕП), а всички останали допълнителни документи да бъдат подавани **на хартиен носител** съгласно указания в Насоките за кандидатстване начин. На 30.04.2015 г. Управляващият орган стартира тестване на системата ИСУН 2020 за попълване на формуляра за кандидатстване, за да могат потенциалните кандидати да се запознаят с тестовата версия на примерна процедура за кандидатстване. 4. Предложението е взето предвид и е отразено в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка. 5. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на документите по процедурата. Текстът

			нулева 2014, 2015 и 2016г. по реално усвояване. **Предлагаме минимум следния подход за смекчаване на риска:** 1.3. **В Насоките за кандидатстване да бъде предоставена и разписана алтернатива за подаване на проектите в пакет от документи на хартия, вкл. само за тази първа и най-масова схема. Изискването на ЕК е единствено проектите на бенефициентите, т.е. на спечелилите кандидати, да бъдат изцяло качени в ИСУН, следователно в договора за БФП може да бъде заложено задължението за качване на цялостната кандидатура и последващото изпълнение в ИСУН.** Такъв подход е задължителен за схема, чрез която ще се тества електронната система за подаване на проекти. В противен случай, ако системата не позволи подаването на проектите според указанията, МИ и целият бизнес ще се окажат пред ситуация, в която след изтичане на крайния срок за кандидатстване или в неговия край, процедурата ще трябва да бъде прекратена тъй като Насоките за кандидатстване не могат да бъдат променяни в ход. 1.4. **В Насоките за кандидатстване да бъде предвидено автоматично удължаване на срока за прием при пад в системата в крайния срок** - проблем случил се в подобна процедура за висши училища с пъти по-малък брой подадени проекти; 2. Първият вече неминуем системен проблем при подаване по електронен път, който настояваме да бъде решен преди стартиране на	е прецизиран. 6. Съответствието на минимални технически и функционални характеристики на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални активи с посоченото в приложените офертата и/или извлечението от каталог на производители/доставчици и/или проучването в интернет е с цел гарантиране на реалистичност на предвидените разходи. Допълнително, при оценката на допустимостта водещ е размерът на заявената безвъзмездна помощ. 7. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2. Годината на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ (М) е изключена от формулите за изчисление на показателите съгласно раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта", а годината на изпълнение на договора/проекта (N) се използва единствено за изчисляване на показател 1 „Вътрешна норма на възвръщаемост". Посочените години се използват за прогнозни данни

			процедурата: **не е възможно технически или е изключително трудно декларациите, които трябва да бъдат подписани от всички представляващи да бъдат подписани с електронен подпис от всички тези представляващи. Предлагаме декларациите, които трябва да бъдат подписани от всички представляващи да бъдат подписани на хартия пред нотариус, сканирани и подадени с електронния подпис на представляващия, който подава цялото проектно предложение. Настоящото изискване за фирми–кандидати, които имат няколко представляващи и представляващи в чужбина е неизпълнимо.** Изискването за наличие на лични електронни подписи от всяко едно лице, представляващо кандидата представлява неоправдана административна тежест, след като за всяко друго подаване на декларации и други документи към правителството е достатъчен само един подпис на фирмата. Още по-разумен подход, чрез който ще се избегне основен риск от проблем при електронното подаване, е всички декларации от лично естество или от името на кандидата да бъдат подписани на хартия и качени в системата в сканиран вариант. На етапа на договаряне могат да бъдат изискани в оригинал. 3. **Предлагаме да се предостави възможност за упълномощаване при подаване на проектното предложение по електронен път.** По проектното предложение може да се работи единствено онлайн в ИСУН, тъй като при сваляне на файлове, уширението е isun, т.е. нечетими файлове извън системата. **Ако се**	единствено в бизнес плана (Приложение Б). 8. Моля, вижте становището на УО по т. 15. 9. Моля, вижте становището на УО по т. 54.IV. 10. Бизнес планът съдържа указания за неговото попълване. Указанията за електронното попълване на Формуляра за кандидатстване (Приложение А) са публикувани като част от окончателния вариант на документите по процедурата. 11. Моля, вижте становището на УО по т. 54.IX. **Критерии за оценка** 1. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване (на база историческите данни на кандидата

			изисква електронен подпис на представляващия за влизане всеки път в профила на кандидата, то тогава процедурата е обречена на провал, тъй като няма управител на фирма, който подготвя сам цялото си проектно предложение, окомплектова, проверява и изпраща лично. Тази задача се възлага на служител, отдел или външен изпълнител - консултант. С предложения начин на подготовка на проектни предложения и подаването им се изисква или управителите лично да подготвят и подадат проекта, или да предоставят електронния си подпис на свой служител или консултант, на който е възложена тази задача. Последното първо е незаконно и второ е абсолютно нереалистично с оглед рисковете за носителя на подписа. По хоризонталните програми на ЕС (Хоризонт 2020) не се изисква никакъв електронен подпис на етапа кандидатстване, а същите изискуеми обстоятелства, предмет на деклариране от кандидатите се декларират с отбелязване на съответните клетки да/не във формуляра. Всякаква официална информация е предвидена на етапа на договаряне само с одобрените кандидати. **4. В Насоките за кандидатстване и Критерии за оценка да бъде изрично указана възможността, както във всички предходни процедури по ОПК, всички придружителни документи, т.е. всички с изключение на формуляра за кандидатстване и бизнес плана, да бъдат изисквани повторно при непредставяне или при представяне във формат или съдържание, което не отговаря на изискванията. В Критерии за оценка, текстът на стр. 4 да бъде коригиран по следния начин: „В случай, че след допълнителното изискване по установения ред документите <u>по</u>	за предходните три години) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията, представен в изисквания за целта бизнес план. Приоритизирането на проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. 2. Посоченият критерий за оценка е приложим по процедурите за разработване и внедряване на иновации в предприятията по Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации" на ОПИК. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 53.9. 4. Моля, вижте становището на УО по т. 41.1. 5. Формулата за изчисляване на показател „Вътрешна норма на възвръщаемост" е посочена в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка.

			<u>т.4 до т.16</u> включително не бъдат предоставени от кандидата или бъдат предоставени, но не съгласно изискванията, проектното предложение се отхвърля." Една голяма част от предвидените за подаване придружителни документи не е предвидено да бъдат изисквани повторно или коригирани при пропуски при попълването или подаването им. Необходимо е да се избегне порочната практика забравена през последните години за отхвърляне на проекти по чисто бюрократични причини, без да се дава възможност на кандидатите да отстранят пропуските. Така проектно предложение може да бъде отхвърлено заради незначителен пропуск в подадена оферта за предвидените активи или заради пропуск в попълване на декларациите към проекта, свързан с дата или друг атрибут в документа или заради непредставянето на документи, които не са публикувани в ТР и не са подадени заедно с проектното предложение. Ако не се допусне изискването на всички допълнителни документи повторно, то се въвежда възможност за отхвърляне на проектно предложение напр.,ако не са достатъчно подробно описани техническите характеристики на планираните активи или не съответстват напълно на предложените примерни оферти -напълно субективен критерий, който в миналото беше използван за тенденциозна дисквалификация на проекти. Практиката до момента показва, че на над половината от кандидатите по последни подобни процедури, в които оценката е била добронамерена и обективна се е изпращало искане на допълнителни уточнения за офертите и оборудването, а в субективни процедури офертите са били използвани като инструмент за дисквалификация. В	6. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка по процедурата. Формулата за изчисляване на показател 2 „Нарастване на производителността" от раздел III е ревизирана. 7. Показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта". 8. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка по процедурата. Формулата за изчисляване на показател 4 „Повишаване на ефективността на производствените разходи" от раздел III е ревизирана.

			тази връзка: 5. **Абсолютно необходимо е да бъде дефинирано количествено понятието „достатъчно" минимални технически характеристики с оглед на условието:** „В случаите, когато кандидатът не е посочил подробно описани минимални технически/функционални характеристики на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални активи или те не съответстват на посочените в *оферта и/или извлечение от каталог на производители/ доставчици и/или проучване в интернет*, съответният разход ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от Оценителната комисия." **Количествено и еднозначно дефиниране означава минимално изискуем брой технически характеристики.** **6**. **Абсолютно необходимо е да бъде дефинирано понятието „съответствие/несъответствие" на характеристики между минимални технически характеристики и характеристики в офертата с оглед на условието:** В случаите, когато кандидатът не е посочил подробно описани минимални технически/функционални характеристики на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални активи или те не съответстват на посочените в *оферта и/или извлечение от каталог на производители/ доставчици и/или проучване в интернет*, съответният разход ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от Оценителната комисия. **По провалената последна процедура за технологична модернизация критериите по т.5 и т.6 бяха използвани за дисквалификация на проекти, които иначе щяха да бъдат**	

			класирани сред първите одобрени за финансиране. При премахване на разходи от бюджети поради необоснованост, много проекти могат да паднат под изискуемия минимум за БФП и да бъдат дисквалифицирани. Поради опасност от субективизъм или неминуема дисквалификация понятията по т.5 и т.6 трябва да бъдат дефинирани, а всички оферти и минимални технически характеристики трябва задължително да бъдат изисквани повторно не само при липса, но и поради несъответствие с изискванията. **7. 1.Предлагаме финансовите санкции при неизпълнение на стойностите заложени в ефекти от проекта да бъдат в размер до 10% от получената БФП. Аргументът в посока такава промяна е ясен: постигането на тези критерии зависи в огромна степен от националната и глобална бизнес среда, която не зависи по никакъв начин от кандидата, независимо от усилията му.** Няма нормативно основание за включване на подобна санкция. Освен това финансови санкции следва да бъдат предвидени в нормативен акт, подобно на останалите финансови корекции, предвидени в ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно в самата методология). Не е ясно на каква база са определени понастоящем размерите на санкциите, още повече те на практика обезсмислят кандидатурите от ЮЗ район на планиране. **7.2. Предлагаме финансовите санкции при неизпълнение на стойностите заложени в ефекти от проекта да бъдат налагани само при условие, че при преизчисление на оценката, с която е**	

			одобрен проекта със стойностите на реално постигнатите ефекти, тази оценка би била по-ниска от оценката на последния одобрен кандидат в съответната категория предприятие. **7.3. Предлагаме санкции да се налагат, ако не бъдат постигнати най-малко 60% /не 75%/ от стойността на най-малко два от индикаторите за изпълнение**, в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента. **По-ниският процент ще неутрализира тежестта на данните за годините M и N, които са включени в изчисляване постигането на индикаторите, но през които де факто няма направени инвестиции по проекта.** През годините M (годината на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ), и N (годината на изпълнение на договора/проекта) инвестициите няма да бъдат направени, съответно няма да са се подобрили производителността/ефективността на предприятието. В същото време стойностите за тези години са включени във формулите в методиката за оценка на проектите (Вътрешна норма на възвръщаемост (M, N, N+1, N+2, N+3), Нарастване на производителността (M, N, N+1, N+2, N+3), Увеличаване на приходите от износ (M, N, N+1, N+2, N+3) и Повишаване на ефективността на производствените разходи (M, N, N+1, N+2, N+3), за които ако не бъдат постигнати най-малко 75 % от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение, в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента, Управляващият орган ще	

			изиска възстановяване на от 5% до 25 % от реално платения размер на безвъзмездната финансова помощ. **Така поставени изискванията означават, че предприятието трябва да увеличава посочените показатели дори и без направена инвестиция, което е непосилно и неизпълнимо бреме. Следователно, процентът на изпълнение на индикаторите трябва да се намали, така че да неутрализира тежестта на данните за годините M и N, в които инвестицията не допринася за постигането им, тъй като още не е направена, като същевременно се запазват изискванията към годините N+1; N+2 и N+3.** **8. Минимален общ оборот от 6 млн. лв. за последните три приключили финансови години за средни предприятия е несъразмерно висок спрямо изискуемия за микро и малки предприятия и ще направи недопустими кандидати - жизнеспособни средни предприятия.** Масово ще бъдат засегнати средните предприятия от повечето нискотехнологични сектори, в които средно предприятие с персонал от напр. 55 души генерира не повече от 1 млн. лв. годишен оборот. Индивидуален изискуем оборот от 6 млн. лв. ще направи недопустими голяма част от средните предприятия от Северозападен район, които представляват фокус на настоящата схема. 9. **Предлагаме да отпадне ограничаването на едновременно кандидатстване от свързани предприятия** Според новия регламент на ЕС ограничението за получаване на д-	

			вна помощ от свързани предприятия е както следва	
			1) Максимално допустимия размер на помощта по чл. 4, пар. 1, буква „а" от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, както следва: а) левовата равностойност на 18 750 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван в Югозападен район (NUTS2) б) левовата равностойност на 37 500 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван извън Югозападен район (NUTS2).	
			В много случаи едно предприятие създава дъщерни фирми, които произвеждат детайли и заготовки за дейността му и съответно попадат в един КИД, въпреки по същество различните производства. **10. Абсолютно необходимо е изготвяне на ясни и подробни указания за попълване на бизнес плана и указания за попълване на формуляра като отделни документи към пакета документи или под всяка таблица в бизнес плана да се дефинира точно и посочи какво съдържание трябва да се попълни.** В противен случай се дава огромна свобода за вписване на съвсем различни данни от съвсем различни раздели на ОПР или извън ОПР в бизнес плана и съответно невъзможност за обективна оценка при равни условия на кандидатите. **11. Към момента е допустим 40% аванс от одобрената безвъзмездна помощ. Предлагаме авансовото плащане да се**	

			увеличи до 65%, какъвто процент беше възприет по ОПРКБИ. Над 30% от проектите по предишната ОПРКБИ не бяха реализирани поради затруднено финансиране. Друго предложение в същата връзка е да се допуска отново междинно плащане при подписан и одобрен от УО договор с доставчик и изплатен аванс към него. А в средносрочен план да се въведе възможност за изплащане на помощта на 90% по специална тристранна сметка (ЕСКРОУ), за да се облекчи режима на получаване на аванс без необходимост от допълнителни разходи за банкова гаранция. **КОМЕНТАРИ ОТНОСНО КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА** **1. БАКЕП тества предложената оценителна таблица върху 69 потенциални кандидата – фирми с ниска задлъжнялост, нарастващи обороти, печалби. 34 от тях не биха могли да преминат минималния праг от 51 т. включително и теоритично.** Според предложената оценка търсените за финансиране фирми трябва да имат следния профил: - 25% печалба за последните 3 години, и - износ >60% за последните 3 години, и - нарастваща производителност през последните 3 години, и - внедрени 3 системи и софтуер за управление, добри практики. и т.н. , и - инвестиции в машини през последните 3 години общо колкото 80% от исканата БФП и - от Северозападен регион, и	

			- не получавали досега БФП, за да постигнат всичко горепосочено. Такива изисквания нямат общо с реалностите в българската икономика. **При наличие на 330% по-висок бюджет спрямо предходни технологични модернизации, не е логично да се прилага оценка, която ще дисквалифицира половината от кандидатите, които отговарят на всички критерии за допустимост.** Във връзка с праг на допустимост за качество на проекта, който е толкова висок, че може да доведе до неусвояване на бюджета по процедурата и други пропуски или несъвършенства в предложените критерии за оценка, предлагаме: 2. **За да бъде избегната преработката на предложената оценка, която като цяло е смислена, обективна, отразяваща целите на ОПИК,** предлагаме в оценката да бъде заложен още един критерий, който е измерим и за проверката на който има създадена добра практика по схемите за внедряване на иновации по ОПК: **чрез проекта ще бъде внедрен нов продукт с тежест на критерия 5т. и съответно повишаване на общия брой точки от 85 до 90 т. Този критерий ще направи по-достижим съответно увеличеният минимален праг от 54т.** **3. По т. IV/1 от критериите за оценка оценяваща тематично приоритизиране:** **Ако критерият се оценява по НКИД на проекта, то никой от**	

			проектите в нискотехнологични сектори по дефиниция няма да може да получи тези 4т. Тоест, всички предприятия от първия прием могат да получат максимум 81 т. Следователно в групата, която най-трудно ще достигне предложените 51т. за минимално изискуемо качество, всички проекти ще бъдат автоматично лишени от още 4т. и така дисквалифицираните ще нарастнат масово. В тази връзка предлагаме текстът на критерия да бъде променен по следния начин: **Проектът се изпълнява в една от тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС):** - **мехатроника и чисти технологии;** - **ИКТ и информатика;** - **индустрия за здравословен живот и биотехнологии;** - **нови технологии в креативните и рекреативните индустрии** **или** **Проектът внедрява иновации за ресурсна ефективност или иновации свързани с ИКТ приложения в предприятия от цялата промишленост** **или** **Чрез проекта ще бъде реализирана инвестиция, внедряваща иновация в областта на мехатрониката/чрез проекта ще бъде**	

			реализирана високотехнологична инвестиция. **4. С оглед да се избегне припокриване на предложения по т.2 по-горе критерий с критерий IV/3 свързан с устойчиво развитие – ресурсна ефективност, предлагаме последният критерий за внедряване на ресурсна ефективност да бъде преформулиран като такъв, който оценява хоризонтални политики като заетост или енергийна ефективност.** 5. Във формулата в т. III.1 за оценка на ефекта от проекта **е необходимо да се посочи формулата за изчисляване на ВНВ, както и конкретния дисконтов процент за изчисляване на Нетна настояща стойност.** **6. В т. III.2. Нарастване на производителността (M, N, N+1, N+2, N+3) посочената формула е концептуално неправилна.** **Претеглянето на нарастването на производителността изчислена през персонала към инвестициите не дава икономически смисъл. Производителността се измерва или през персонала или през активите като средства за производство, но смесването им с инвестициите не дава смислен финансов резултат.** **Пример: приходи 4 млн. лева при персонал 70 човека, нарастват на 5 млн. лева пак при 70 човека, което е ръст на приходите с 25%! При инвестиция 2 млн. лева описаният**	

			показател ще бъде с резултат 0,007143 или 0,7143% - 0 точки при сериозен ефект от инвестицията върху производителността. Формулата така не работи! **Предлагаме да се замени с: [(Средната стойност на производителността за разглеждания прогнозен период минус производителността за 2014 г.) / производителността за 2014 г]умножено по 100** 7. **Така заложената формула в т. III.3 за оценка на ефекта от проекта върху износа:** - **<u>Ще дисквалифицира всички предприятия, които не са изнасяли през 2014г., но са заложили като цел на проекта засилване на експортния потенциал, според текста в края на документа Критерии за оценка и неотчитането на растеж при 0 базова стойност.</u>** В знаменателя на формулата при липса на износ през 2014 ще стои нула. Това автоматично означава, че формулата е неприложима в този случай, защото дори и при приходи от износ в числителя на формулата, тъй като числителя не може да се дели на нулева стойност за 2014 в знаменателя, оценителната комисия няма да признае растеж и ще присъди 0т. по този показател. - **<u>Ще лиши автоматично всички предприятия, които не са изнасяли през 2014г. от 7 т. в оценката и възможността чрез проекта да започнат да изнасят.</u>**	

			Формулата дискриминира напълно всички фирми, които са имали износ преди 2014г., но нямат такъв през 2014г. или искат да започнат да изнасят чрез проекта. - **Чрез формулата предприятията, които изнасят малко (15 000 лева) и имат възможност да увеличат износа си с 40% (на 21 000 лева) от общ оборот 5 000 000 лева ще получат повече точки от предприятие, което увеличава износа си от 4 000 000 лева на 4 100 000 лева при общ оборот от 5 000 000 лева.** **Нашето предложение е в знаменателя да стои стойността на инвестицията от бюджета, а в числителя да стои сумата на приходите от износ за прогнозния период. По този начин се измерва за какви приходи от износ ще допринесе инвестицията** и се избягват гореописаните аномалии при оценката. **8. В т. III.4 за оценка на ефекта от проекта също е концептуално неправилна и води до по-ниска оценка за реално по-добър резултат.** **Посочената формула е тази за ефективност на приходите, а не на разходите, и така при увеличаване на приходите с по-голям темп отколкото на разходите, което е целта, посочената формула се влошава. За да се постигне желаният ефект е необходима формулата ефективност на разходите, при която разходите са в знаменателя, а не в числителя (формулите са**	

			коригирани във файла Критерии и методика за оценка), като е необходимо да се приложи за темпа следният коефициент: **[(Средната стойност на ефективността на производствените разходи за разглеждания прогнозен период – ефективността на производствените разходи за 2014 г.)/ ефективността на производствените разходи за 2014 г.)] умножено по 100.** Оставам с уважение, **КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА** Председател на УС на БАКЕП	
80.	Милен Тенев nevi_tex@abv.bg	20.04.2015	Уважаеми дами и господа, Бихме искали да изкажем нашето остро несъгласие с един от посочените критерии за допустимост на кандидатите: • Средните предприятие с персонал от 50 до 250 души да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) **повече от 6 000 000 лева.** Считаме, че така определен, този критерий е крайно несправедлив и водещ до ограничаване на възможността за кандидатстване на голям брой средни предприятия от сектора „Производство на облекла", където не винаги се продава готов продукт, а често се осчетоводява (фактурира) само труда за изработкана на изделията и на практика е невъзможно фирма със служители от 50 до 100 човека да реализира 6 млн. оборот за 3 години. Приветстваме стремежа да се намали субективизма при оценяване на проектните предложения и да се оценяват преди всичко икономически и финансови показатели. Считаме, обаче, че при повечето от критерии са заложени изключително високи изисквания предвид на	Моля, вижте становището на УО по т. 60.

			това, че наблюдаваният период (2012¬2014 г.) се характеризираше с икономическа и финансова криза, свити пазари и всеобща стагнация. Изразяваме опасения, че при така заложените критерии много малко български фирми от сектора „Производство на облекла" биха преминали минималната граница от 51 точки, за да бъдат допуснати до класиране. Така например се дава сериозно точково изражение на критериите „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти за управление". Така отново до финансиране от оперативната програма ще се доберат малката група елитни фирми, които и в предишния програмен период са имали възможност да се модернизират технологично и да внедрят стандарти за управление, ползвайки безвъзмездна финансова помощ. Друг сериозен проблем, който стои пред нас като производители на облекла е, че често възлагането на поръчките за изработването на продукция за чужди възложители и предназначена за износ (вътрешнообщностна доставка) става чрез създадени в България търговски дружества на големите западни компании и затова статистически не се отразява като износ в годишните ни отчети. ***В тази връзка предлагаме:*** *1. Да се намали изискуемият оборот за последните 3 години за средните предприятия от 6 млн. ле. на 2 млн. ле. или да се разработи емпирична формула, по която да се определят нетните приходи от продажби в зависимост от средно списъчния състав на персонала.* *2. Да се намалят точките по критерии „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти и системи за управление" от 5 на 3, като с освободените точки се завишат някои други критерии, например „Производителност на кандидата" и/или „Коефициент на задлъжнялост ".* *3. Експортната ориентация на фирмите да се доказва със сключени договори, от които да се вижда, че произведената на*	

			ишлеме продукция е предназначена за международния пазар. С уважение, Лидия Тенева	
81.	Христо Чорбаджийски office@integra-group.eu	20.04.2015	Привет! Във връзка с "Обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП", изпращаме следните коментари: 1. Коефициентът EBITDA, зависи изключително много от икономическата дейност на предприятието. Тоест предприятия с икономическа дейност, която по подразбиране е с по-ниска рентабилност, няма да могат да се конкурират с предприятията от отрасли, характеризиращи се с по-висока рентабилност. 2. Редно е да се уточнят кои сектори по КИД-2008 попадат под приоритетните области на ИСИС. 3. Да се ограничи субективизма заложен във възможността, предвидена в т. 19.2 от Насоките оценителната комисия да може да променя едностранно бюджета, ако прецени, че има „неефективни дейности" или"нереалистични разходи". Да се въведат критерии кое е „ефективно" и „реалистично". 4. Финансовите прогнози да се попълват в Excel, по образец на Управляващия орган. УО да състави с формули таблиците така, че Таблица 10 Финансов анализ в Бизнес-плана да се изчислява автоматично. Автоматичното изчисляване ще се избегне трудностите при попълването и ще предпази от неумишлени грешки на фирмата-кандидат. 5. Общият брой на точките да се повиши на 100 за сметка на увеличаване на точките по III. Ефект от изпълнението на проекта. Така ще се избегне опасността реалната сега опасност добри проекти на добри фирми, които обаче не получават точки за приоритизация,	Моля, вижте становището на УО по т. 53.

			да не преминат минималното изискване от 60% от точките – сега 19 т. от 85 са от проритизация. 6. Хубаво е да се даде възможност, освен с електронен подпис чрез системата ИСУН да се кандидатства и както досега на хартия, тъй като се изискват много документи, правилата са твърде нови и много лесно могат да се допуснат грешки при подаването, а не е редно фирмите да се отхвърлят само заради това, че не са успели да спазят всички изисквания за подаване на проекта по електронен път. 7. Тъй като за пръв път се предвижда връщане на безвъзмездна помощ при непостигане на проектни индикатори, и то в период от 3 години след приключването на проекта, то трябва да се изясни при какви условия УО ще иска възстановяване – кои индикатори трябва да не са изпълнени, с колко %, кога ще се проверява изпълнението (в края на 3те години или за всяка от тях поотделно), каква ще е пропорционалността между неизпълнението и сумата на БФП за възстановяване. Поздрави, Христо Чорбаджийски	
82.	Петя Божкова petya.bozhkova@balkanservices.com	20.04.2015	Здравейте, Приложено ще намерите коментарите на „Балкан Сървисис" ООД, във връзка с публикуваните за обществено обсъждане насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Оставам с уважение, Петя Божкова УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Предвид предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП", в изпълнение на	Моля, вижте становището на УО по т. 13.

			Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, бихме искали да представим експертно становище относно необходимостта от включване като допустими по настоящата процедура дейности и разходи за закупуването на ERP, CRM и други подобни системи и модули към тях. С огромното ни уважение към Вас, моля да бъде взето предвид следното: A. Много световни практики показват, че за да се развива успешно едно предприятие, задължителен елемент от тяхното развитие е да изградят организацията си като единна производствено-пласмента система, посредством ERP (Enterprise Resource Planning) и CRM (Client Relationship Management) система. По своята същност ERP и CRM са системи, обединяващи всички бизнес процеси в единна база като инструмент, позволяващ на предприятията да бъдат икономически ефективни,' да провеждат гъвкави политики в изпълнение на редица инвестиционни проекти, както и други ползи в процеса на растеж, като крайният резултат е предприятие със стабилна пазарна позиция и с възможности за разширяване на производственият си капацитет. B. ERP и CRM системите оказват пряко влияние върху повишаването на производствения капацитет в предприятията, тъй като осигуряват ефективно управление върху производствените процеси, допринасят за ефективно и ефикасно използване на ресурсите, както и спомагат за оптимизиране на инвестициите в материали и суровини, в резултат на което се откриват нови възможности за инвестиране на средства за подобряване и утвърждаване на конкуренти пазарни позиции. C. ERP и CRM системите, дават възможност на предприятията да бъдат в съответствие с изискванията на редица международни стандарти, което допринася за повишаване на конкурентоспособността и експортният потенциал на малките и	

			средни предприятия в България. D. Повишаването на производственият капацитет и оптимизиране на производствената верига, както и намаляването на производствените разходи, чрез използването на ERP и CRM води след себе си и редица благоприятни последици за развитието на българска икономика, като важна част от тях е и повишаването на добавената стойност. E. Като следствие от споменатите по-горе доводи не би следвало ERP и CRM системи да бъдат приравявани към софтуер за административни нужди - споменатите системи подобряват управлението производствени и бизнес процеси, и отношения с клиенти на дадено предприятие и така спомагат за повишаване на производствения капацитет, оптимизация на съществуващите бизнес процеси, а отгам и подобряване на конкурентоспособността на предприятията. С оглед на гореизложеното, считаме, че за реализиране на устойчива пазарна конкурентоспособност на българските МСП, повишаване на производителността и експортният им потенциал, като част от целите за реализация на „ОПИК" 2014-2020, закупуването на ERP и CRM системи и други подобни системи и модули към тях, трябва да бъде причислено към допустимите разходи и дейности по процедурата. С уважение, Владимир Рашев Управител „Балкан Сървисис" ООД	
83.	Мариана Танчева mtancheva @bcci.bg	20.04.2015	Уважаеми колеги, Във връзка с общественото обсъждане на публикуваната от Министерство на икономиката документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ" Подобряване на производствения капацитет на МСП",	**Процедура за участие** 1. Моля вижте становището на УО по т. 3.

			Ви изпращаме писмо на Председателя на БТПП и обобщени коментари и предложения, направени въз основа на постъпила в БТПП информация от Браншови организации и фирми – членове на Палатата. Желаем Ви успех и оставаме на разположение за сътрудничество във всяка една насока, която ще подпомогне МСП за успешно усвояване на планираните средства по Програмата. Поздрави, Мариана Танчева **I. <u>ПРОЦЕДУРА ЗА УЧАСТИЕ</u>** **<u>Процедурата за участие с проектни предложения е усложнена в две направления:</u>** 1. Електронен път за кандидатстване при това **<u>с квалифициран електронен подпис</u>**/КЕП/ и предоставяне на около 15 бр. Документи с КЕП. 2. При кандидатстването се изискват **<u>освен формуляр и разработване на</u> <u>сериозен бизнес-пла</u>н**, от който зависи дали предприятието **ще има финансови корекции** (след изпълнението на проекта), т.е. <u>изискват се 2 основни документа и твърде много приложения .</u> Пожително оценяваме усилията на УО за <u>въвеждане на електронно подаване на документи,</u> но избраният начин е твърде сложен,а аизискването за подаване на около 15 бр. документи с КЕП в никакъв случай не облекчава фирмите, които нямат опит за работа с ИСУН 2020.	2. Окончателният вариант на документите по процедурата съдържа Указания за електронно попълване на Формуляра за кандидатстване (Приложение А), които детайлно описват начина на подаване на формуляра. Допълнително, по време на информационните дни за представяне на процедурата ще бъдат давани подробни разяснения за начина на попълване на електронния формуляр. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 53.12. 4. Списъкът по т. 23 от Насоките за кандидатстване съдържа минималния брой документи, които са необходими за извършване на оценката на проектните предложения по процедурата. **Критерии за оценка** Моля, вижте становището на УО по т. 34.

			Възникват следните въпроси: ➢ ИСУН 2020, готова ли е да приеме толкова много по обем информация; ➢ Колко микро, малки и средни фирими имат КЕП/квалифициран електронен подпис/; ➢ Проведена ли е информационна кампания за разясняване на електронното подаване на предложения; ➢ Проведено ли е обучение на МСП как да се справят с електронното подаване на предложения и документи – около 15 бр. с КЕП; **Предложения:** 1. На първия етап на подаване на проектни предложения, или до края на 2015 г. да се дадат 2 възможности за подаване на предложения – електронно и на книжен носител. 2. Да се проведе адекватна информационна кампания по отношение изискванията към бенефициентите, да са проведат обучения за МСП; 3. Да се изтегли срока на сесиите за подаване на проектни предложение с един месец за да се разясни на фирмите начина на подаване на документите. Фиксираният срок за първата покана за набиране на предложения 30 юни 2015 г. е кратък и нереалистичен. 4. Да се направи внимателен преглед на всички изискуеми приложения към формуляра за кандидатстване и бизнес плана и да се намали техния брой, като някои от тях се изискват след класиране на проектното предложение. Ако се базираме на **„добрите европейски практики", използвани при он-лайн подаване на проектни предложения** при общностни програми на първи етап се подава само проектното предложение, бюджет и една декларация, а всички др. съпровождащи	

			документи, се представят на втория етап, **<u>след класиране на проектната идея.</u>** **II. <u>КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА</u> - Приложение 3, " Критерии и методология за оценка на проектните предложения"** **1. <u>Унифицирани критерии към групите кандидати</u>** Допустимите предприятия са разделени в **три групи в зависимост от технологичната интензивност на секторите за икономическа дейност** и в съответствие с това има три сесии за кандидатстване: *за високотехнологични и средно високотехнологични предприятия; за предприятия, интензивни на знания и услуги; и за нискотехнологични и среднотехнологични предприятия.* В същото време, критериите за оценка са унифицирани за всички групи кандидати. Някои от тези критерии <u>не са релевантни към дейността на среднотехнологичните и особено на нискотехнологичните кодове от дейността.</u> **<u>Предложение:</u>** Да се диферинцират критериите за техническа оценка по група сектори на предприятията/ сесии за кандидатстване. **2. <u>Завишени критерии за финансова икономическа оценка на предприятията</u>** Оценката включва последните три години – 2012, 2013 и 2014 г. Тези години се характеризират с неблагоприятна макрорамка, особено за 2014 г. – банковата криза с КТБ, ръст на БВП около и под 1%, което се отразява по верижен път на всички предприятия в страната. В същото време показателите за оценка са силно завишени (особено в	

			сравнение с подобни показатели, поставени пред предприятията през миналия планов период 2007-2014г.). Това прави основната част от предприятията неконкурентни към условията за кандидатстване. **<u>Предложения:</u>** 1. Да се детайлизират критериите за оценка според реалните условия на външната среда, в която са оперирали предприятията-кандидати през изминалите три години. Критерийте, свързани с „реализирани нетни приходи от продажби" за последните три финансови години за малки предприятия да бъдат намалени в диапазона 500 - 750 х.лв. , а за средни 3-4 млн. лв. 2. Да се намалят точките по критерии „Инвестиционна дейност на кандидата" и „Внедрени стандарти и системи за управление" от 5 на 3 точки, като с освободените точки да се завишат някои други критерии, например „Производителност на кандидата" и / или „Коефициент на задлъжнялост"; 3. Експортната ориентация на фирмите да се доказва със сключени договори, от които да се вижда, че производството на ишлеме продукция е предназначена за международния пазар/масов случай при фирмите от текстилния бранш/; 4. Да се намали минималния сбор точки за участие в класирането от 51 на 45; 5. Да отпадне намаляването на размера на субсидията за предприятията, осъществяващи своята дейност в Югозападния район.	
84.	Елка Бойкова elkaruse@abv.bg	20.04.2015	Здравейте, как може да кандидатства малко предприятие с 10 работници за нови машини по предстоящото еврофинансиране с: междуфирмена задлжнялост, кредити и неизплатени пари от некоректни(избягали) клиенти!? В посочените документи няма отговор на живата действителност, в	Заложените в инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" (в рамките на които

			която оцеляват МСП! Елка Бойкова	се обявява настоящата процедура) интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020 (НСНМСП), приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Следва да се има предвид, че ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал.
85.	Десислава Георгиева dbconsulting@abv.bg	20.04.2015	Уважаеми Колеги, Изпращаме Ви прикачени нашите коментари и предложения! Искрено се надяваме, че те ще намерят отражение в окончателния вариант на документацията. С пожелание за успешна седмица, "Ди Ей Би Консултинг" ЕООД **Уважаеми Колеги,** **В следствие на направен обстоен анализ на публикуваната документация, представяме на Вашето внимание следните предложения и коментари за изменения в Насоки за**	Моля, вижте становището на УО по т. 53.

			кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП": 1. Считаме за целесъобразно да се променят стойностите на нетните приходи от продажби за последните три години за трите категория предприятия - с намаление от минимум 10 % за всяка една от тях, като съответно се направи и изменение на съответните минимални стойности на безвъзмездната помощ, с която може да се кандидатства. 2. Предлагаме да се премахнат изискванията проектите да отговарят на поне едно от двете изисквания „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие" като условия за допустимост. Специално внимание обръщаме на изискването за „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" , което изключително субективно може да бъде определен, особено в контекста на реализацията на инвестиционен проект. Също така, критерият „Устойчиво развитие" следва да остане само като критерий за приоритизация, но не и за допустимост, тъй като и той е обект на субективно тълкуване и ако остане като критерий за допустимост, е възможно да допринесе за неправомерното отстраняване на проектни предложения. 3. Коефициентът за рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA) се определя от сектроа, в който работи функционира съответния кандидат. В тази връзка считаме, че предприятията от сектори с по-висока обичайна стойност на рентабилност ще бъдат облагодетелствани, а предприятията от сектори, характеризиращи се с по-ниска рентабилност, ще бъдат ощетени, без това да зависи от дейността на фирмите-кандидати. Това следва да бъде отчетено и да направят корекции, които в максимална степен да благоприятстват равнопоставеността на кандидатите в различните сектори.	

			4. Да се намали относителната тежест на критерия за оценка II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление спрямо общия брой точки от 12 % на не повече от 5 %. 5. Да се оптимизират таблиците в бизнес плана - финансовите прогнози да се попълват в Excel, по образец на Управляващия орган. УО да състави с формули таблиците така, че Таблица 10 „Финансов анализ" в Бизнес-плана да се изчислява автоматично на база на въведените вече данни. Автоматичното изчисляване ще се избегне трудностите при попълването и ще предпази от неумишлени грешки на кандидатите, които могат да доведат до значителни разминавания по отношение на изведените данни. 6. В окончателния вариант на насоките за кандидатстване и съпътстващата документация да включите и методологията, която ще се прилага при извършването на корекции за неизпълнение на индикатори, която да отразява и изменения в микро и макро икономическата среда, за които кандидатът трудно може да направи предвиждания и които могат значително да се отразят върху неговите финансови показатели, без да има възможност да противодейства на това. 7. Ще сме благодарни да посочите кои сектори и съответно кодове на икономически дейности КИД-2008 попадат под приоритетните области на ИСИС? На този етап не е ясно как те ще бъде определено дали едно предприятно, респективно със съответния проект попадат в някой от тях. 8. Да се премахне критерият „Участие в процедури по ОПРКБИ", тъй като считаме, че е нередно да се поставят в неравностойно положение, кандидати, които имат проекти по ОПРКБИ - не става ясно защо един проект, в който кандидатът е участвал за получаване на сертификация или за участие в бизнес форуми и др. следва да допринесе за намаляване на общия му брой точки, спрямо друг	

			кандидат. Това по никакъв начин не влияе на качеството на проекта и на добавената стойност, който той генерира. Този критерии за оценка, единствено може да съществува като такъв, за кандидати, които са осъществили или осъществявали инвестиционни проекти (за закупуване на ДМА и ДНА), и то единствено ако процедурата цели да насърчи кандидатстването от страна на предприятия, които до този момент не са изпълнявали проекти по ОПРКБИ. 9. Общият брой точки, които може да получи едно проектно предложение да е 100. 10. Да отпадне възможността, предвидена в т. 19.2 от Насоките за кандидатстване, оценителната комисия да може да променя едностранно бюджета, ако прецени, че има „неефективни дейности" или"нереалистични разходи". Това са понятия, подлежащи на напълно субективно тълкуване без обективен критерий за това кое е „ефективно" и „реалистично", и не трябва да се дава възможност на оценителната комисия без прилагането на каквито и да е предварително известни обективни изисквания сама да решава кое е ефективно и реалистично, и кое не е. Ако критерият остане, молим да бъде представено обективно и ясно определяема/измерима дефиниция за „неефективни дейности" и "нереалистични разходи". 11. Сроковете за кандидатстване не следва да се определят от класификацията на секторите спрямо тяхното технологично ниво (тъй като от това не се определя способността за подготовка на проектното предложение и изготвянето на адекватен бизнес план в по-кратки срокове). В тази връзка, предлагаме да се удължи първият срок за подаване на предложения с поне 1 месец Благодарим предварително за отделеното време и внимание! Изразяваме своят оптимизъм, че нашите препоръки и коментари ще бъдат взети предвид! С пожелание за ползотворно сътрудничество, Екип на „Ди Ей Би	

			Консултинг" ЕООД	
86.	Румен Генов rgenov@ariri.org	20.04.2015	Здравейте, Във връзка с предложените за обсъждане Проект на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" на основание чл. 13, ал. 4 от ПМС №107/20.05.2014 г., имаме следното предложение: 1. В Насоките за кандидатстване да се добави Забележка под линия по т.21. "Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест", която да уточнява, че в случай на свързано предприятие или предприятие партньор, за нуждите на оценката, както и за нуждите на бизнес-плана, се ползват индивидуалните финансови показатели от отчетите на предприятието-кандидат. Основание за предложението ни е, че декларирането на свързаност е с оглед определяне категорията на предприятието-кандидат и класифицирането на интензитета на подпомагане. този смисъл, за оценката на кандидата е необходимо да се вземат в предвид неговите индивидуални резултати, защото чрез БФП ще бъде подпомогнат този конкретен бизнес и въздействието на инвестицията е в икономическата логика на конкретното предприятие/бизнес. Същото се отнася и до бизнес-плана. Предложението ни се основава и на факта, че за МСП които са във фактическа ситуация на свързаност, не е ясно кои данни да ползват консолидираните или индивидуалните. С пожелание за успешна работа, инж.Румен Генов	При извършване на оценката на проектните предложения съгласно критериите, посочени в т. 21 от Насоките за кандидатстване, ще се използват индивидуалните данни на предприятието-кандидат. Данните на свързаните предприятия и/или предприятията-партньори се взимат предвид единствено за определяне на категорията на кандидата.

			Председател на УС	
87.	Александър Анчев vikconsulting@abv.bg	20.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, В прикачения файл, можете да намерите нашите предложения и коментари по проекта на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". С уважение, Екип на "ВИК Консултинг" ЕООД **Предложение 1:** Да се намалят изискваните минимални обороти на кандидатите за предходните 3 приключили години по категории предприятия. Посочените прагове са твърде високи в контекста на влошената икономическа ситуация в страната през последните години. Съответните прагове, посочени в таблицата на стр. 9 от Насоките, да се намалят с съответно с 20 %, 15 % и 10 % за микро, малки и средните предприятия. **Предложение 2** Да се намалят минималните стойности на безвъзмездната финансова помощ за трите категория предприятия съответно с 20 %, 15 % и 10 % за микро, малки и средните предприятия. **Предложение 3** С оглед на затруднението, което ще се появи за много предприятия, свързано с електронното подаване на проектните предложения и в частност с издаването на КЕП на всички представляващи дружествата, особено в конктекста на първия краен срок за кандидатстване, Ви призоваваме да вземете предвид рисковете, произтичащи от това за предприятията и да направите максимално безпроблемно тяхното кандидатстване по предстоящата процедура. **Предложение 4**	1. Моля, вижте становището на УО по т. 4 и т. 9. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 26. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 3. 4. За да се намали неравнопоставеността между секторите на икономиката и за да се гарантира конкуренция между близки по показатели предприятия, по настоящата процедура бяха определени групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност, които да са допустими по отделните крайни срокове за кандидатстване. По този начин предприятия от сходни сектори, със сходни показатели ще се конкурират помежду си. 5. Моля, вижте становището на УО по т. 53.9.

			Крайните срокове за кандидатстване да не се определят спрямо сектора, в който оперират кандидати, а да се определи друг критерии, който не предоставя предимства на определени сектори за сметка на други. **Предложение 5** Конкретизирайте кои сектори и кои кодове на икономически дейности попадат под приоритетните области на ИСИС?	
88.	Красимир Асенов assenovk@abv.bg	20.04.2015	**<u>ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА (на основание чл. 13, ал. 4 от ПМС 107/2014 г.) ПО ПРОЕКТ НА НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ТЯХ по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020</u>** **<u>ПО НАСОКИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ</u>** **<u>Становище/предложение № 1</u>**: **Поради продължаващата липса на специален закон за средствата от ЕСИФ при определянето на вида на насоките като административен акт** (<u>без което не може да бъде направена преценка на тяхната законосъобразност</u>) **следва да се изхожда от общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който е приложим за „административните производства пред всички органи на Република България, доколкото със закон не е установено друго" (чл. 2, ал. 1 от АПК) и чийто общи правила не могат да бъдат дерогирани (изключени) с подзаконови нормативни актове (каквито са постановленията на Министерския съвет) – аргумент от чл. 5, ал. 1 от АПК и чл. 15, ал. 1 и 3 от Закона за нормативните актове. Необходимостта**	1. Приемаме аргументите, че Насоките за кандидатстване не покриват всички белези на общ административен акт. Налице са аргументи, че Насоките за кандидатстване са документ изготвян в рамките на Административнопроизводствените действия на административния орган по издаване на акта по смисъла на чл. 64 от АПК, който акт е решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, съответно за отхвърляне на проектното предложение или за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Аргументите са свързани с това, че Насоките за кандидатстване се ограничават в рамките очертани от оперативната програма, одобрена с решение на ЕК и Критериите за подбор на операции, одобрени от Комитета за

			от преценка на законосъобразността на насоките за кандидатстване произтича не само от българското законодателство (чл. 107 от Конституцията на РБългария, чл. 4, чл. 16, ал. 1, т. 1 от АПК, чл. 2, ал. 1, т. 1 от Закона за администрацията и др.), но и от чл. 6 на Регламент (ЕС) 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета, установяващ принцип, че „операциите получили подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове, съответстват на приложимото право на Съюза и националното право, свързано с прилагането му („приложимо право"). Допълнително в чл. 74, параграф 3 от Регламент (ЕС) 1303/2013 е вменено задължение на държавите-членки да гарантират, че „съществува ефективна уредба за разглеждане на жалби във връзка с европейските структурни и инвестиционни фондове", както и да отговарят „за обхвата, правилата и процедурите във връзка с тези разпоредби" съгласно своята „институционална и правна рамка". Също така в преамбюла на Регламент (ЕС) 1303/2013 е записано: „...държавите-членки използват европейските структурни и инвестиционни фондове законосъобразно и без нередности и в съответствие с принципа на доброто финансово управление по смисъла на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (Финансовия регламент). Държавите-членки, на съответното териториално ниво и в съответствие с тяхната институционална, правна и финансова рамка, и определените от тях за целта органи следва да отговарят за подготовката и изпълнението на програмите" (т. 10 от преамбюла); „държавите-членки следва да приемат адекватни мерки, за да гарантират правилната структура и правилното функциониране на своите системи за управление и	наблюдение и пряко от Насоките не могат да възникнат права или задължения или непосредствено да се засегнат права, докато предприятието не подаде проектно предложение и докато не се извърши оценка на проектното предложение и, като актът, който създава права и задължения е решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В тази насока е налице и определение на Административен съд –София град. Налице е и съдебна практика на Върховния административен съд съгласно, която Насоките за кандидатстване не представляват общ административен акт, а представляват индивидуален административен акт, тъй като се отнасят само до една конкретна процедура за безвъзмездна финансова помощ. В тази връзка следва да се вземе предвид и чл. 22 от АПК съгласно, който производството по АПК не се прилага за. административни актове, за които е предвидено специално производство с оглед на естеството им. През програмен период 2007-

			<u>контрол, за да дават гаранции за законосъобразното и редовно използване на европейските структурни и инвестиционни фондове</u>" (т. 65 от преамбюла). Съгласно мотиви изразени в Тълкувателно Решение № 2 от 16.04.2013 г. по т. д. № 4/2011 г., ОСК на Върховния административен съд (ВАС) "общите административни актове са ненормативни, съдържат властническо волеизявление с еднократно правно действие по отношение на неограничен брой адресати, които, въпреки че не са индивидуално идентифицирани, са определени по дадени признаци. Съдържанието им е конкретно и действието на общия административен акт се преустановява с еднократното изпълнение от адресатите". **<u>Очевидно е, че насоките за кандидатстване не са индивидуален административен акт, тъй като не касаят отделни граждани или организации (т.е. не попадат в предметния обхват на чл. 21 от АПК)</u>**, а по-скоро предвиждат права и задължения/ засягат права и законни интереси на неопределен брой лица, т.е. навлизат в дефиницията за общ административен акт (чл. 65 от АПК). Същевременно обаче насоките не отговарят в пълна степен на другото кумулативно изискване на чл. 65 от АПК, за да се приеме че са общ административен акт - да са с еднократно правно действие, тъй като съдържат редица текстове, които имат по-скоро многократно правно действие и се отнасят за периода след етапа на кандидатстване (напр. изискването, че "в процеса на изпълнение на проектите, бенефициентите следва да се придържат към правилата и процедурите, описани в Оперативното ръководство за изпълнение на договорите за БФП, разработено за целите на настоящата процедура" - стр. 44 от Насоките), дори и след изпълнение на проекта (напр. за възстановяване на от 5 % до 25 % от реално платения размер на БФП в случай на неизпълнение в определени проценти на част или всички от индикаторите за изпълнение - стр. 29 и 45 от Насоките; за спазване на "всички	2013 разглеждането на ПМС №121/2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз за програмния период 2007 – 2013 г., като специален ред за провеждане на процедурите по безвъзмездна финансова помощ представлява трайна съдебна практика. Следва да се има предвид и че съгласно чл. 1, ал. 2, т. 5 от ПМС №70/2010 г. заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика ръководи изготвянето на нормативните актове за изпълнение на програмите, финансирани със средства от Европейския съюз, за периода 2014 - 2020 г. и ръководи процеса по изграждане на съответната институционална уредба; Не на последно място правилата и системите за управление на средствата от ЕС, прилагани през програмен период 2007-2013 г. от управляващите органи са

			писмени инструкции и указания на Ръководителя на Управляващия орган, свързани с изпълнението на проекта, включително такива, предоставяни след влизането в сила на договора за безвъзмездна финансова помощ", които "имат задължителен характер за бенефициентите по настоящата процедура за предоставяне на БФП" - стр. 46 от Насоките). **Дори обаче да се разглеждат като общ административен акт** (тъй като ако се приеме, че са нормативен административен акт законовата процедура за издаването им би била коренно различна, вкл. и с оглед на тяхната форма, органа, който може да ги издава, т.е. ще са налице поредица от закононарушения) **законово регламентираната (в АПК) процедура за издаването им е нарушена, тъй като чл. 69, ал. 2 от АПК изисква предоставяне от административния орган на възможност за участие на заинтересованите лица в производството по издаване на акта (чрез една или повече от формите, посочени в чл. 69, ал. 1 - писмени предложения и възражения, обществено обсъждане и др.) в "разумен срок", който не може да бъде по-кратък от един месец от деня на уведомяването по чл. 66**". Това само по себе си е основание за отмяна на административния акт (Насоките за кандидатстване) на основание чл. 146, т. 3 от АПК (тъй като понастоящем определеният срок е значително по-кратък). **Недопустимо е администрацията (административният орган), която санкционира бенефициентите за всяко, било то и чисто формално, неспазване на нормативна разпоредба или разписана процедура, да не спазва и да погазва действащото законодателство (вкл. основните законови принципи, от които следва да се ръководи в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност -**	многократно одитирани от национални и европейски одитни и контролни органи и съответно са съобразени с препоръките от съответните одити. ПМС 107/2014 г. също е част от нормативната уредба и създава специален ред за провеждане на процедурата по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Със съдържаща се уредба относно: обществено обсъждане на индикативната годишна работна програма и на проекта на Насоките за кандидатстване; искане на разяснения по обявените Насоки за кандидатстване; провеждане на разяснителни кампании по обявените процедури; предоставяне на минимален срок за кандидатстване (подготвяне на проектното предложение); забрана за промяна на критериите по време на оценка, както и информиране на кандидатите за резултатите и възможност за възразяване от тяхна страна на практика на всеки етап от оценката, считаме че постановлението обхваща основните принципи по АПК, като установява и

			чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията). **Във връзка с горното, моля да бъде подробно и нормативно обосновано аргументирано (съобразно понастоящем действащото законодателство) по какъв начин ще бъдат спазени гореизложените разпоредби при издаването на Насоките за кандидатстване?** **<u>Становище/предложение № 2</u>**: Защо няма да се изисква и предоставя служебно от НСИ и кодът на основната икономическа дейност на кандидатите (подобно на информацията за постигане на индикаторите – т. 7.1., стр. 3 от Насоките), а се изисква удостоверение от НСИ – стр. 32, буква е). от Насоките? **В тази връзка, във връзка с изискванията за намаляване на административната тежест и във връзка с цитираните в становище/предложение № 1 нормативни разпоредби,** з**ащо не се спазват законовите изисквания да не се събират повторно вече събрани или създадени данни и за служебното им събиране от първичния администратор на данни – чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление (ЗЕУ), чл. 13а от АПК, чл. 1, ал. 5 от ПМС 107/2014 г.?** **<u>Становище/предложение № 3</u>**: **Липсват следните 2 приложения към Насоките за кандидатстване - Указания за попълване на формуляра за кандидатстване (Приложение А1) и Методологически насоки за индикаторите по процедурата (Приложение Х)? Приложенията са неразделна част от Насоките за кандидатстване съгласно утвърдения от зам. министър-председателя по управление на средствата от ЕС типов образец по чл. 13, ал. 3 от ПМС 107/2014 г.** <u>Чл. 13, ал. 4 от ПМС 107/2014 г. изисква</u>	допълнителни права за кандидатите. 2. Министерството на икономиката е в процес на обсъждане с НСИ относно възможностите и условията за служебно получаване на информация. 3. Посочените приложения към образеца на Насоки за кандидатстване са примерно, а не изчерпателно изброени, видно и от забележките под линия към тях, а също и от техния характер (напр. предвидено е приложение образец на бюджет и указания за попълването му, като съгласно утвърдения образец на формуляр за кандидатстване, бюджетът не представлява отделно приложение, е т. 5 от Формуляра за кандидатстване); Конкретно по посочените в становището приложения, бихме искали да уточним следното: Указанията за попълване на формуляра за кандидатстване не могат да се отклоняват от Указания за условията и реда за подаване на проектни предложения и тяхната

			предварителното публикуване за предложения и становища на Насоките съгласно типовия образец (т.е. заедно с всички приложения към тях). **Непубликуването на насоките в пълния им обем (без две от най-важните им приложения) представлява нарушение на тази императивна разпоредба и опорочава процедурата по издаването на Насоките за кандидатстване (отделно от вече изложеното в становище/предложение № 1)**. **Допълнително по този начин се нарушават принципите на законност, откритост и достъпност и предвидимост по чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, като и принципите по чл. 12, ал. 1 (за достъпност, публичност и прозрачност) и чл. 13 (за последователност и предвидимост) от АПК**. **Недопустимо е администрацията (административният орган), която санкционира бенефициентите за всяко, било то и чисто формално, неспазване на нормативна разпоредба или разписана процедура, да не спазва и да погазва действащото законодателство (вкл. основните законови принципи, от които следва да се ръководи в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията).** **Във връзка с горното, моля да бъде подробно и нормативно аргументирано (съобразно понастоящем действащото законодателство) по какъв начин ще бъдат спазени гореизложените разпоредби в процедурата по издаването на Насоките за кандидатстване при положение, че не са публикувани за предложения и становища Приложение А1 и Приложение Х към Насоките за кандидатстване?**	оценка по електронен път чрез Информационната система за управление и наблюдение 2020 „ИСУН" 2020, утвърдени от заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика по чл. 6 от ПМС №107/2014 г., а също и не могат да излизат извън техническите условия на „Ръководство за потребителя за модул "Е-кандидатстване", които са утвърдени от заместник министър-председателя по европейските фондове след обявяването на насоките за кандидатстване за обществено обсъждане, когато е финализирана и работата по самия модул. Не на последно място Указанията за попълване на формуляра за кандидатстване следва да бъдат съобразени и с окончателно предвидените условия в Насоките за кандидатстване след отразяване на бележките от общественото обсъждане, включително и относно начина на кандидатстване с използване на квалифициран електронен подпис или без използването му. В допълнение

			<u>Становище/предложение № 4</u>: Необходимо е да се поясни какво следва да се разбира под „**място на изпълнение на проекта**" (т. 10, на стр. 7 от Насоките) – напр. мястото където ще се изпълняват дейности/дейност по проекта, мястото където ще настъпят резултати/резултат от изпълнението на проекта или мястото където ще бъде създаден нов стопански обект или разширен капацитетът на съществуващ стопански обект (след като предварително се дефинират и изяснят в Насоките тези неясни понятия – нов стопански обект и съществуващ стопански обект)? Във връзка с неяснотата на понятието „**място на изпълнение на проекта**" възникват редица допълнителни въпроси, чийто отговор не може да бъде извлечен от Насоките. Например, ако бъде регистриран клон на предприятието извън ЮЗР и там се изпълняват дейностите по проекта, това достатъчно ли ще бъде, за да се приеме, че предприятието може да кандидатства за по-високия максимален интензитет на помощта (60/70 % в зависимост от категорията)? В този случай този клон ще се приема ли за нов стопански обект? Ще трябва ли да не бъде закриван след изпълнение на проекта и ако да в какъв период? Ще има ли и ако да какви изисквания по отношение на връзката между мястото на изпълнение на проекта, седалището на предприятието, на неговия клон, мястото на новия или съществуващия стопански обект към момента на кандидатстване, по време на изпълнение на проекта и след неговото приключване? Кога, с оглед смисъла, който се влага в понятието „място на изпълнение на проекта", проектът е възможно да се изпълнява едновременно в два района с различен максимално допустим интензитет на помощта (първия абзац на стр. 8 от Насоките)? **Следва да бъде дадена детайлна, изчерпателна и разбираема**	Указанията за попълване на формуляра за кандидатстване имат по-скоро отношение към техническото изготвяне и подаване на проектното предложение, отколкото към изискванията за изготвянето му по същество. Същевременно управляващият орган, трудно би могъл да вземе предвид бележки и предложения по документ, който е технически предопределен от възможностите на ИСУН2020, които са извън неговите компетентности. Не на последно място следва да се има предвид и че кандидатите разполагат със 60 дневен срок за изготвянето, включително и техническото подаване на проектното предложение, а също и с възможност да искат разяснения в срок до 21 дни преди крайния срок за подаване на проектни предложения. По отношение на Методологическите насоки за индикаторите по процедурата, те не представляват задължително приложение към Насоките за кандидатстване и не съдържат информация, която е от значение за оценка на проектното

			дефиниция за място на изпълнение на проекта с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство)- законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията. **<u>Становище/предложение № 5</u>**: Съгласно чл. 29, ал. 1 от АПК „**<u>ако в специален закон не е предвидено друго</u>, искането за издаване на индивидуален административен акт се подава писмено или устно, като <u>заявителят избира формата и начина на заявяване</u>**". Съгласно чл. 29, ал. 4 от АПК „съобразно наличните технически възможности **писменото искане и приложенията към него могат да се подадат по електронен път, лицензиран пощенски оператор, факс или по друг начин, оповестен от органа като технически възможен**". **При липсата на специален закон за средствата от ЕСИФ следва да се изхожда от общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който е приложим за административните производства пред всички органи в РБългария, доколкото със закон не е установено друго (чл. 2, ал. 1 от АПК) и чийто общи правила не могат да бъдат дерогирани (изключени) с подзаконови нормативни актове (каквито са постановленията на Министерския съвет) – аргумент от чл. 5, ал. 1 от АПК и чл. 15, ал. 1 и 3 от Закона за нормативните актове.**	предложение, а оповестяват начина, по който управляващият орган ще изчислява и отчита изпълнението на индикаторите по оперативната програма като цяло. 4. В следствие на направеното предложение в Приложение Ц е дадена дефиниция за място на изпълнение на проекта. Следва да се има предвид и следното, терминът използван в проекта на Насоки е <u>място</u> за изпълнение на <u>проекта,</u> като в Приложение Ц е дадена дефиниция на проект, от която е видно, че проектът се състои от дейности. От своя страна, за да са допустими дейностите, те следва да представляват инвестиции в дълготрайни активи. Допълнителни пояснения относно посоченото са налице и в каре „Важно", поместено в т. 10 от Насоките за кандидатстване относно възможността за прилагане на различни интензитети при проекти (инвестиции), изпълнявани в региони с различни максимално допустими интензитети. Бихме искали да обърнем внимание, че

			Във връзка с изложеното без наличието на изрична разпоредба на специален по отношение на АПК закон подаването на Формуляра за кандидатстване и приложенията към него (както и на допълнителни разяснения и/или документи) не може да бъде ограничавано да се извършва само и единствено по електронен път, както това е направено в Насоките за кандидатстване (т. 22, 23, т. 19.2. от Насоките). **Във връзка с изложеното следва Насоките за кандидатстване да бъдат цялостно приведени в съответствие с действащата нормативна уредба по отношение на възможните начини за подаване на Формуляра за кандидатстване и приложенията към него!** **Недопустимо е администрацията (административният орган), която санкционира бенефициентите за всяко, било то и чисто формално, неспазване на нормативна разпоредба или разписана процедура, да не спазва и да погазва действащото законодателство (вкл. основните законови принципи, от които следва да се ръководи в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията).** **Във връзка с горното, моля да бъде подробно и нормативно обосновано аргументирано (съобразно понастоящем действащото законодателство) по какъв начин ще бъдат спазени гореизложените разпоредби при предвиденото в Насоките подаване на Формуляра за кандидатстване и приложенията към него (както и на допълнителни разяснения**	проекта на Насоки не се използват термини, като „място на резултатите от проекта", нито „място на дейността" или съответно „място на регистрация" на бенефициента, а използваният термин е „място на изпълнение на проекта", т.е. дейностите/инвестициите. Относно понятията за „създаването на нов стопански обект" и „разширяването на капацитета на съществуващ стопански обект" същите представляват термини, установени в чл. 2, пар. 49 от Регламент 651/2014 г., и не могат да бъдат дефинирани от Управляващия орган поради риск от противоречие с пряко приложим акт на ЕС. Управляващият орган многократно е повдигал чрез Министерство на финансите пред Европейската комисия въпроса за необходимостта от поясняването на посоченото понятие, като след последното писмо на Министерство на икономиката (№04-09-204/15.05.2014 г.) от страна на ЕК е отговорено, че съответствието с посочените изисквания се оценява съобразно конкретния случай.

			и/или документи) единствено по електронен път, както и на какво законово основание се ограничават възможните начини (регламентирани в АПК) за подаване на тези документи в рамките на административното производство по издаване на Решение/отказ за предоставяне на БФП? **<u>Становище/предложение № 6</u>**: **Следва да бъде дадена детайлна, изчерпателна и разбираема дефиниция на понятията „<u>нов стопански обект</u>" и „<u>съществуващ стопански обект</u>" (т. 13.1. на стр. 16 от Насоките) с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, <u>откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност</u> - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията.** **<u>Становище/предложение № 7</u>**: Следва да бъде допълнително конкретизиран първият абзац на стр. 20 (т. 14.2 от Насоките), а именно: „ВАЖНО: Дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проекта, <u>следва да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта</u>, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и <u>да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта</u>, за срок от <u>минимум три години</u>." Във връзка с първия подчертан пасаж е необходимо да се поясни	5. Вследствие на постъпилите множество предложения в рамките на общественото обсъждане относно осигуряване на възможност за подаване на документи и на хартиен носител, начинът на кандидатстване по процедурата е променен, като е приложен този от технически възможните начини за кандидатстване, който отговаря в най-голяма степен на постъпилите предложения и коментари, а именно попълването и подаването на формуляра за кандидатстване чрез ИСУН 2020 без използването на електронен подпис и представяне на придружителните документи на хартиен носител. Относно характера на ПМС 107/2014 г. на нормативен акт, уреждащ специален ред за провеждане на процедурата по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ повече информация е предоставена по становището/предложението ви № 1, тук бихме искали да уточним, че без специален ред Управляващият орган не би могъл да изпълни ангажиментите си по чл. 125 от

			какво следва да се разбира под „стопански обект". Предвид формулировката към момента възниква и логичният въпрос: Не получава ли помощта предприятието-кандидат, а не стопанският обект? Следва тази част да бъде допълнително конкретизирана и изяснена във връзка с изясняването по-горе на понятията за нов/съществуващ стопански обект и място на изпълнение на проекта. Във връзка с втория подчертан пасаж е необходимо да се поясни какво означава дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проекта „да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта"? Във връзка с третия подчертан пасаж е необходимо да се поясни от кой точно момент тече срокът от „минимум три години" – напр. приключване на изпълнението на проекта, подаване на финален отчет, одобряване на финалния отчет, превеждане на окончателното плащане от страна на УО и т.н. **Следва да бъде дадена детайлна, изчерпателна и разбираема информация относно горепосочените неясни моменти в Насоките с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, <u>откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност</u> - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията.** **<u>Становище/предложение № 8</u>**: В първия абзац на стр. 23 от Насоките (т. 16) е записано:	Регламент 1303/2013 г. С оглед осигуряване на техническа възможност за изпълнение на задълженията на чл. 122, пар. 3 от Регламент 1303/2013 г., а именно да се гарантира, че не по-късно от 31 декември 2015 г., всеки обмен на информация между бенефициерите и управляващия орган, сертифициращия орган, одитния орган и междинните звена може да се извършва посредством електронните системи за обмен на данни в чл. 6, ал. 2 от ПМС №107/2014 г. е предвидено, че условията и редът за подаване на проектни предложения и тяхната оценка по електронен път чрез ИСУН2020 се определят с указания на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика. Посочените указания предвиждат само следните начини на подаване на проектните предложения: електронно (формулярът за кандидатстване и придружителните документи се подписват с квалифициран електронен подпис и подават чрез ИСУН 2020) и на хартия

			„Възстановяването на неправомерно предоставена държавна помощ се извършва по реда на раздел V от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи, съгласно който решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ подлежи на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Когато с решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на сумата, която трябва да се възстанови, администраторът на помощ издава допълнително и акт за установяване на публично вземане по реда на чл. 166, ал. 2 и 3 от ДОПК." **Във връзка с цитирания абзац моля да бъде подробно и нормативно обосновано аргументирано (съобразно понастоящем действащото законодателство) защо не се издава акт за установяване на публично вземане по реда на ДОПК във всички случаи на установени нередности, налагащи извършването на финансови корекции? Защо само във визирания в горепосочения текст и в раздел V от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи случай вземанията за недължимо платените и надплатените суми, както и за неправомерно получените или неправомерно усвоени средства се приемат за публични държавни вземания (т.е. за такива, които възникват въз основа на административен акт – чл. 162, ал. 2, т. 8 от ДОПК) и за принудителното им събиране се прилага редът по ДОПК, а в останалите случаи (т.е. в общия случай) те се третират като частни държавни вземания (т.е. такива, които възникват въз основа на договор – чл. 3, ал. 7, т. 6 от Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП)) и за**	(формулярът за кандидатстване се изготвя и подава чрез ИСУН 2020, а придружителните документи на хартиен носител). Следва да се вземе предвид и разпоредбата на чл. 29, ал. 4 от АПК съгласно която писмените искания се подават по начин, оповестен от органа като технически възможен. 6. Както беше отбелязано по становище/предложение № 4, посочените термини се прилагат по силата на пряко приложим акт от европейското законодателство, който не може да бъде доразвиван и отклонението, от който може да доведе до възстановяване на помощтата от бенефициента заедно с лихвите от датата, на която тя е станала разполагаема за получателя за първи път. 7. Цитираният текст от насоките възпроизвежда изискването по чл. 14, пар. 8 от Регламент 651/2014 г. , което е задължително при схеми за регионална инвестиционна помощ, каквато представлява настоящата процедура.

			принудителното им събиране се прилага редът по ГПК? **В случай, че не може да бъде дадена нормативно обоснована аргументация (съобразно понастоящем действащото законодателство) за посочения нееднакъв подход и нееднакво прилагане на цитираните закони, следва (с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - <u>законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност</u> - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията) в Насоките да бъде посочен еднакъв законов ред, който ще се прилага при възстановяването на неправомерно предоставена държавна помощ (недължимо платените и надплатените суми, както и неправомерно получените или неправомерно усвоените средства по финансираните проекти) по разглежданата процедура.** **<u>Становище/предложение № 9</u>**: Във втория абзац на стр. 23 от Насоките (т. 16) е записано: „Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите Раздел IX от ДНФ № 2/01.07.2014 г. относно сертифициране на разходите по оперативни програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз за финансовата рамка 2014 - 2020 г. (Приложение	По поставените от Вас въпроси: - Къде следва да бъде използван актива: не се използва формулировка свързана с предприятието-кандидат, тъй като съгласно чл. 14, пар. 2 от Регламент 651/2014 г. регионалната помощ се предоставя в подпомаган регион по смисъла на чл. 2, пар. 27 от същия регламент, допълнително е налице и условие придобитите активи да бъдат включени в активите на предприятието получател на помощта; - По втория въпрос: текстът казва „да <u>останат</u> свързани", посоченото означава да продължат да се използват за това за което са одобрени; - Условието гласи „.., и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от минимум три години." Посоченото означа че минимум три години е времето през което придобитите активите следва да са включени в

			О към Насоките за кандидатстване)." **Във връзка с предишното становище, следва да бъде подробно и <u>нормативно обосновано аргументирано</u> (съобразно понастоящем действащото законодателство) защо за вземания, възникващи въз основа на един и същи фактически състав – административен акт (Решение за предоставяне на БФП) и договор (Договор за БФП), се прилагат избирателно два различни законови текста (цитираните в предишното становище разпоредби от ДОПК и ЗНАП) и съответно различен ред за принудително изпълнение (по ДОПК и ГПК)?** Докато няма изрична законова регламентация в специален закон, трябва да се приведат текстовете на ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно самата методология) в съответствие с нормативните актове от по-висок ранг и преди всичко ДОПК и ЗНАП. **Извършването на финансовите корекции от УО, без да има акт за установяване по основание и размер на държавното вземане (независимо дали публично или частно) по реда на ДОПК или на ЗНАП е незаконосъобразно. Редът за принудително събиране на частните и публичните държавни вземания също е изрично предвиден в ГПК и ДОПК и това което е предвидено в Методологията (едностранно прихващане, упражняване на права по обезпечения) е незаконосъобразно.** **Посоченото в горецитирания текст от Насоките ДНФ 2/01.07.2014 г. не е нито нормативен акт** (тъй като липсва законова делегация за издаването на такъв подзаконов акт (арг. от чл. 3, ал. 2 от ЗНА) – посочените в ДНФ-то като основания за издаването му разпоредби не съдържат делегация за издаване на подзаконов	активите на предприятието и да останат свързани с проекта. 8. Възстановяването на неправомерно предоставена държавна помощ не може да се извърши по реда за налагане на финансови корекции, тъй като представлява възстановяване на ситуацията преди предоставяне на помощта и включва възстановяването изцяло на помощта заедно с лихвите по чл. 11 от Регламент 794/2004 г., а не на процент от помощта, както е повечето случаи на финансови корекции. Друго съществено различие е че възстановяването на неправомерно предоставено държавна помощ се извършва въз основа на решение на Европейската комисия и не подлежи на преценка на Управляващия орга, като произтича пряко от чл. 108 и 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз, а не от договора за безвъзмездна финансова помощ. Същевременно случаите, в които са налице публични вземания са

			нормативен акт, а също така ДНФ-то не е издадено на основание чл. 7а от ЗНА, нито отговаря като форма, структура и процедура по приемането му на конституционните и законовите изисквания - вкл. за обнародване на нормативните актове), **нито общ административен акт** (няма еднократно правно действие, с което да се създават права или задължения или пък да се засягат права, свободи или законни интереси на неопределен брой лица), **нито индивидуален административен акт** (не създава права или задължения и не засяга права, свободи или законни интереси на отделни граждани и организации, а има опосредено влияние върху тяхната правна сфера, чрез административните актове (общи или индивидуални), които са съобразени с него, от които произтичат конкретни задължения за конкретни субекти, от което пък следва, че правата и законните им интереси ще бъдат засегнати едва след евентуалното издаване на тези актове, в съответствие с указанията, дадени в ДНФ-то). **То би могло единствено да бъде възприемано като вътрешнослужебен акт, със задължителен характер за подчинени на издалия го орган лица. <u>Във връзка с това и предвид, че частта относно реда за възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени и неправомерно усвоени средства (Раздел IX) от ДНФ 2/01.07.2014 г. съдържа указания в нарушение на законово установения ред в ДОПК и ЗНАП, а също така и в отклонение и противоречие на ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно на самата методология), препращането към посочения в този документ (включен като част (Приложение 0) от Насоките за кандидатстване) ред е незаконосъобразно</u>**. **С оглед на изложеното, както и с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи**	изрично посочени в чл. 162, ал. 2 от ДОПК, като в тях изрично е включен в т. 6 случаят на решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ, като относно недължимо платените и надплатените суми, както и за неправомерно получените или неправомерно усвоените средства по Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, публични са вземанията въз основа <u>на административен акт</u>. Следователно няма как да се издаде акт за установяване на публично държавно вземане по отношение на частно държавно вземане. Следва да се има предвид и разпоредбата на чл. 5, ал.1, т. 1 от ПМС №107/2014 съгласно която безвъзмездна финансова помощ се предоставя въз основа на писмен договор, сключен между ръководителя на управляващия орган и бенефициента; Относно уредбата в раздел V от ППЗДП, следва да се уточни, че акт за установяване на публично вземане по реда на ДОПК се издава

			администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, в Насоките за кандидатстване следва да бъде посочен законоустановеният ред, по който следва да се извършва възстановяването на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства. **<u>Становище/предложение № 10</u>**: Поради продължаващата липса на специален закон за средствата от ЕСИФ следва да се изхожда от общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който е приложим за административните производства пред всички органи в РБългария, доколкото със закон не е установено друго (чл. 2, ал. 1 от АПК) и чийто общи правила не могат да бъдат дерогирани (изключени) с подзаконови нормативни актове (каквито са постановленията на Министерския съвет) – аргумент от чл. 5, ал. 1 от АПК и чл. 15, ал. 1 и 3 от Закона за нормативните актове. С оглед на това, както и на изложеното в становище/предложение № 1 по-горе **точка 19 от Насоките (Етапи и начин за оценяване на проектните предложения, вкл. провеждане на предварителен подбор на концепции за проектни предложения) следва да бъде съобразена с разпоредбите на АПК, касаещи производството по издаване на индивидуални административни актове (Глава пета, раздел I от АПК)**.	само, когато с решението на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на сумата, която трябва да се възстанови. 9. Неспазването на Указания на Министерство на финансите ДНФ № 2/01.07.2014 г. може да доведе до отнемане/прекратяване на лимити на Управляващия орган, което означа, че няма да могат да бъдат извършвани плащания по съответните договори за безвъзмездна финансова помощ. Оповестяването на правилата, съдържащи се в посочените указания е именно в съответствие с принципите за прозрачност и предвидимост. Прилагането на приложимите указания на Министерство на финансите е въведено и в договора за безвъзмездна финансова помощ, който след подписването му е задължителен за страните и съгласно чл. 20а от ЗЗД е със силата на закон. Същевременно цитираният раздел от

			<u>Становище/предложение № 11</u>: Последното изречение от т. 19 на стр. 27 от Насоките гласи: „Техническият процес свързан с представянето на допълнителна информация/документи е подобно описан в ръководството на потребителите на ИСУН 2020". Такова ръководство не е приложено към Насоките за кандидатстване и следва да бъде приложено с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията. **<u>Становище/предложение № 12</u>**: Поради продължаващата липса на специален закон за средствата от ЕСИФ следва да се изхожда от общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който е приложим за административните производства пред всички органи в РБългария, доколкото със закон не е установено друго (чл. 2, ал. 1 от АПК) и чийто общи правила не могат да бъдат дерогирани (изключени) с подзаконови нормативни актове (каквито са постановленията на Министерския съвет) – аргумент от чл. 5, ал. 1 от АПК и чл. 15, ал. 1 и 3 от Закона за нормативните актове. С оглед на това, както и на изложеното в становище/предложение № 1 по-горе **точка 21 от Насоките (Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест) следва да бъде съобразена с разпоредбите на АПК, касаещи производството по издаване на индивидуални административни актове (Глава пета, раздел I от АПК)**.	ДНФ № 2/01.07.2014 г., не е в противоречие с ДОПК и ЗНАП, а урежда способите за възстановяване, приложими по силата на договора за безвъзмездна помощ преди сезирането на НАП за необходимост от събиране на вземанията. След сезирането на НАП приложим е ДОПК съответно ЗНАП. 10. Т. 19 от Насоките за кандидатстване е съобразена с специалния ред за провеждане на процедури за безвъзмездна финансова помощ – ПМС №107/2014 г. Прилагането на специален ред е необходимо с оглед осигуряване съответствие с изискванията за подбор на операции по чл. 125 от Регламент 1303/2013 г. 11. Посоченото ръководство описва чисто техническите стъпки по изготвяне на проектното предложение и е публикувано в на интернет страницата на информационна система ИСУН 2020. За улеснение на кандидатите в Насоките за кандидатстване е указан линк към ръководството. 12. Точка 21 е съобразена с чл. 125, пар. 3 от Регламент 1303/2013 и с

			Становище/предложение № 13: В последния абзац от т. 21 на Насоките (стр. 29) е записано: „ВАЖНО: В случаите, когато в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента не бъдат постигнати най-малко 75 % от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение (вътрешна норма на възвръщаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи), Управляващият орган ще изиска възстановяване на от 5% до 25 % от реално платения размер на безвъзмездната финансова помощ при условията и по реда, посочени в договора за безвъзмездна финансова помощ (Приложение И към настоящите Насоки за кандидатстване)." **Какво е нормативното основание за включване в Насоките <u>за кандидатстване</u> на подобен текст (вкл. и в по-голям детайл в Договора за безвъзмездна финансова помощ, който е приложение към Насоките), който касае период не само след приключване на процедурата по кандидатстване, но и след приключването (изпълнението) на проектите? <u>ПМС 107/2013 не предвижда насоките за кандидатстване да съдържат условия във връзка с изпълнението на проектите или последващия контрол върху резултатите от тях</u>. Подобни финансови корекции следва да бъдат предвидени в нормативен акт, подобно на останалите финансови корекции, предвидени в ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно в самата методология).** Дори да се абстрахираме от липсата на нормативно основание за включването на подобни изисквания в Насоките, те се явяват и лишени от логика. **При наличието на предварително дефинирани**	ПМС №107/2014 г. 13. Съгласно чл. 125, пар. 3 управляващият орган следва да гарантира, че избраните операции допринасят за постигането на конкретните цели и резултати по съответните приоритети на оперативната програма. Основните цели на инвестиционен приоритет 2.2. на приоритетна ос 2 са именно с нарастването на производителността и увеличението на приходите от износ. Същевременно залагането на нереалистични стойности единствено с оглед получаването на определен брой точки може да доведе до представяне на невярна информация и до нарушение, което е повлияло подбора на операцията по смисъла на чл. 85, пар. 2, буква „а" от Регламент 1303/2013 г. Следва да се има предвид, че предвиденото възстановяване на процент от платените средства не представлява финансова корекция, а вид обезпечаване на изпълнение на договорните задължения, тъй като проектното предложение, заедно със заложените в него индикатори,

			стойности (в методиката за оценка) на индикаторите за изпълнение, при които се получават съответен брой точки е повече от логично, че преобладаващата част от бенефициентите ще заложат процент на увеличение на индикаторите, равен на минимално необходимия за получаването на максимален брой точки (напр. 14 % нарастване на производителността спрямо 2014 г., 18 % вътрешна норма на възвращаемост и т.н.), тъй като именно точките получени относно ефекта от изпълнението на проекта (общо макс. 28) ще бъдат решаващи кой кандидат ще бъде одобрен за финансиране, предвид обстоятелството, че останалите точки се дават за показатели, които почти изцяло са така да се каже предварителна даденост (т.е. кандидатът или ги има или ги няма към момента на обявяване на процедурата и не може да влияе върху тях, с цел да получи финансирането). Същевременно предвидените санкции (само в диапазона от 5 до 25 %) са несъразмерни на степента на постигане на предварително прогнозирания ефект от изпълнението на проекта, заради който на практика най-вече ще бъде получено финансирането. Така напр. ако бъде получена 500 000 лева БФП и бъдат изпълнени 0 % (като дори бенефициентът може не само да не е подобрил, но изначително да е влошил своите показатели) и от 4-те индикатора (чиито прогнозни стойности на етап кандидатстване са донесли 28 точки), бенефициентът ще трябва да възстанови 125 000 лева, т.е. при условие, че вече ще е получил 500 000, реално санкцията ще се изрази в намаляване на получената БФП, която обаче въпреки пълната липса на ефект от проекта ще остане 375 000 лв. в полза на бенефициента. При по-големи проекти крайният размер на БФП в подобна ситуация (без реален ефект от проекта) може да достигне след приспадане на 25-те % 750 000 лв.?! Ако пък	представлява приложение, неразделна част от договора за безвъзмездна помощ. 14. Т.22 е в съответствие с чл. 29, ал. 4 от АПК и оповестява технически възможните начини за представяне на проектното предложение в съответствие с чл. 6, ал. 2 от ПМС 107/2014 и издадените въз основа на него указания на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика. 15. Посочените указания са били утвърдени по време на общественото обсъждане. Т. 22 е съобразена с окончателния утвърден вариант на указанията. Същите са приложение Ч към Насоките за кандидатстване. 16. Т. 23 не е в противоречие с АПК. 17. В конкретния случай не се касае за събиране на данни, а за документи, които са изготвени от лицата във връзка с изисквания на данъчното законодателство. В допълнение съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗЕУ, същият урежда дейността на административните органи при работа с електронни документи,

			бенефициентът изпълни на 100 % (или повече) два от четирите индикатора, но изпълни два от тях на 69 % , ще трябва да възстанови при БФП 500 000 лв. - 50 000 лв., т.е. БФП реално ще се намали на 450 000 лв. (т.е. реално този бенефициент ще получи само със 75 000 лв. повече от кандидатът, чийто проект е с нулев или отрицателен ефект. Едва ли е необходимо да се правят още конкретни изчисления, за да бъде онагледена тоталната липса на логика и пропорционалност в посочения механизъм за финансови корекции. Диспропорцията в реално получената като краен резултат БФП допълнително би се засилила, ако се съпоставят проекти с различен интензитет на помощта. **Допълнително на етап оценка на проектните предложения не е ясно дали оценителната комисия ще може (и ако да, по какъв ред ще го прави) да преценява реалистичността на заложените в бизнес плана индикатори, които предвид гореизложеното, както и липсата на изискване за представяне на основните допускания и изчисления, които са били направени, за да се стигне до заложените в бизнес плана крайни числа, е твърде вероятно да бъдат попълвани механично и нагласяни с оглед получаването на максимални оценки.** **Всичко изложено поставя под сериозно съмнение, че реално ще бъдат класирани и финансирани проекти, които ще постигнат "обещаните" ефекти (заради които са финансирани). Наред с това горепосочените изисквания не кореспондират с чл. 71, параграф 1 от Регламент (ЕС) 1303/2013, който изисква „<u>неправомерно платените суми във връзка с операцията</u>" да „<u>се възстановяват от държавата-членка пропорционално спрямо периода, за който изискванията не са били изпълнени</u>". От гореизложеното обаче е видно, че заложеният механизъм няма**	предоставянето на <u>административни услуги по електронен път</u> и обмена на електронни документи, между административните органи. В конкретния случай изискуемите документи не са ограничени до електронни документи, а се допускат копия на документи първоначално , изготвени на хартиен носител. Въпреки посоченото е предвидена възможност за служебна проверка в случай, че посочените документи са оповестени в Търговския регистър. 18. ПМС 107/2014 г. представлява специален ред за провеждане на процедурата по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. 19. Вижте отговора по становище/предложение №17. 20. Посоченият текст е включен в Насоките за кандидатстване за улеснение на кандидатите и с оглед прозрачност и предвидимост по отношение на условията за изпълнение на одобрените проекти. Цитираните текстове възпроизвеждат условия от договора за безвъзмездна финансова помощ. Утвърдения от заместник министър-председателя по

			да доведе до подобно възстановяване, тъй като могат да останат невъзстановени значителна (дори и преобладаващата) част от получените суми, макар усвояването им да не е довело до постигане на заложените първоначални цели (т.е. налице е значителна промяна, която води до подкопаване на първоначалните цели на операцията в срок от три години от окончателното плащане към бенефициента по смисъла на чл. 71, параграф 1, буква „в" от Регламент (ЕС) 1303/2013 – „значителна промяна, която засяга естеството, <u>целите</u> или условията за изпълнение <u>и която би довела до подкопаване на нейните първоначални цели</u>"). Горепосочените изисквания са в нарушение и на изискването чл. 143, параграф 2 от Регламент (ЕС) 1303/2013 за пропорционалност на финансовите корекции („Държавите-членки вземат предвид характера и сериозността на нередностите и финансовата загуба за фондовете или за ЕФМДР и <u>прилагат пропорционална корекция</u>"). **<u>Становище/предложение № 14</u>**: Поради продължаващата липса на специален закон за средствата от ЕСИФ следва да се изхожда от общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който е приложим за административните производства пред всички органи в РБългария, доколкото със закон не е установено друго (чл. 2, ал. 1 от АПК) и чийто общи правила не могат да бъдат дерогирани (изключени) с подзаконови нормативни актове (каквито са постановленията на Министерския съвет) – аргумент от чл. 5, ал. 1 от АПК и чл. 15, ал. 1 и 3 от Закона за нормативните актове. С оглед на това, както и на изложеното в становище/предложение № 1 по-горе **точка 22 от Насоките (Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест) следва да бъде съобразена с**	европейските фондове и икономическата политика образец на Насоки за кандидатстване предвижда възможност за управляващия орган в точка 26 „Допълнителна информация" да посочи по своя преценка друга информация приложима по процедурата. 21. Оперативното ръководство се изготвя с оглед равно третиране и предвидимост за бенефициентите при наблюдение изпълнението на проектите и верифициране на разходите. То има също така за цел да улесни бенефициентите при техническото и финансовото отчитане на изпълнението на проектите. Информацията, съдържаща се в оперативното ръководство не може да се обхване в цялост от Насоките за кандидатстване защото се отнася до етапа след подбора и одобрение на проектите и обхваща изпълнението на договорите за безвъзмездна помощ. 22. Посоченият текст представлява и договорна клауза, като кандидатите които не са съгласни с него не са

			разпоредбите на АПК, касаещи производството по издаване на индивидуални административни актове (Глава пета, раздел I от АПК). **<u>Становище/предложение № 15</u>**: Съгласно чл. 6,ал. 2 от ПМС 107/2014 г. „**<u>Условията и редът за подаване на проектни предложения и тяхната оценка по електронен път чрез системата по ал. 1 се определят с указания на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика".</u>** **Съгласно параграф 4 от ПЗР на ПМС 107/2014 г. „До издаване на указанията по чл. 6, ал. 2 проектни предложения не се подават по електронен път".** **С оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, <u>следва цитираните указания да бъдат издадени и публично оповестени, въз основа на тях да се допълнят и коригират Насоките (вкл. да се разпишат и добавят липсващите приложения) и едва след това да се публикуват Насоките, които предвиждат подаване на проектните предложения по електронен път, за обществено обсъждане</u>.** **Предвид липсата на указания по чл. 6, ал. 2 от ПМС 107/2014 г., с които следва да бъдат съобразени Насоките за кандидатстване, е безпредметно към настоящия момент да се**	задължени да подпишат договора за безвъзмездна финансова помощ. Текстът е предвиден с оглед гарантиране прилагането на чл. 125, пар. 4 от Регламент 1303/2013 г. и избягване на невъзстановяване на разходи от страна Европейската комисия.

			обсъжда точка 22 от Насоките. Освен с цитираните указания тази точка от Насоките трябва да бъде съобразена и с действащото законодателство (най-вече Закона за електронното управление и актовете по прилагането му, вкл. предвид разпоредбата на чл. 1, ал. 6 от ПМС 107/2014 г.). **<u>Становище/предложение № 16</u>**: Поради продължаващата липса на специален закон за средствата от ЕСИФ следва да се изхожда от общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който е приложим за административните производства пред всички органи в РБългария, доколкото със закон не е установено друго (чл. 2, ал. 1 от АПК) и чийто общи правила не могат да бъдат дерогирани (изключени) с подзаконови нормативни актове (каквито са постановленията на Министерския съвет) – аргумент от чл. 5, ал. 1 от АПК и чл. 15, ал. 1 и 3 от Закона за нормативните актове. С оглед на това, както и на изложеното в становище/предложение № 1 по-горе **точка 23 от Насоките (Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест) следва да бъде съобразена с разпоредбите на АПК, касаещи производството по издаване на индивидуални административни актове (Глава пета, раздел I от АПК)**. **<u>Становище/предложение № 17</u>**: Документите, изисквани съгласно т. 23, букви „е", „и", „й", „к", „л", „м" не следва се изискват , ако данните вече са събрани, предвид законовите изисквания да не се събират повторно вече събрани или създадени данни и за служебното им събиране от първичния администратор на данни – чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното	

			управление (ЗЕУ), чл. 13а от АПК, чл. 1, ал. 5 от ПМС 107/2014 г.? **В тази връзка, във връзка с изискванията за намаляване на административната тежест и във връзка с цитираните в становище/предложение № 1 нормативни разпоредби,** з**ащо не се спазват законовите изисквания да не се събират повторно вече събрани или създадени данни и за служебното им събиране от първичния администратор на данни – чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление (ЗЕУ), чл. 13а от АПК, чл. 1, ал. 5 от ПМС 107/2014 г.?** **<u>Становище/предложение № 18</u>**: Поради продължаващата липса на специален закон за средствата от ЕСИФ следва да се изхожда от общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който е приложим за административните производства пред всички органи в РБългария, доколкото със закон не е установено друго (чл. 2, ал. 1 от АПК) и чийто общи правила не могат да бъдат дерогирани (изключени) с подзаконови нормативни актове (каквито са постановленията на Министерския съвет) – аргумент от чл. 5, ал. 1 от АПК и чл. 15, ал. 1 и 3 от Закона за нормативните актове. С оглед на това, както и на изложеното в становище/предложение № 1 по-горе **точка 26.1 от Насоките (Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест) следва да бъде съобразена с разпоредбите на АПК, касаещи производството по издаване и оспорване на индивидуални административни актове (Глава пета, раздел I, Глава шеста, Глава девета, Глава десета, раздел I, Глава дванадесета от АПК)**. Като конкретен пример (но не единствен) може да бъде посочен	

			следният текст в началото на т. 26.1 от Насоките (стр. 38): „Управляващият орган уведомява писмено всеки от кандидатите от списъците с отхвърлени проектни предложения и съответно с резервни проектни предложения в срок до 10 работни дни от издаване на решението за одобрение на доклада на оценителната комисия и предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като посочва основанията за класирането/отхвърлянето им. В срок до 10 работни дни от получаване на решението кандидатът може да поиска писмено допълнителни разяснения относно основанията за класирането/отхвърлянето му. Искания за допълнителни разяснения, касаещи дадено проектно предложение по настоящата процедура, се подават в писмена форма до Ръководителя на Управляващия орган. Исканията се разглеждат като се извършва необходимата проверка и се изпраща писмен отговор до подателя, съдържащ конкретните основания довели до отхвърляне на съответното проектно предложение. Съгласно чл. 25, ал. 1 от ПМС № 107/10.05.2014 г., Управляващият орган уведомява по електронен път или на хартиен носител всички **одобрени кандидати** за решението си в срок до 10 работни дни от издаването му, като ги информира какви допълнителни документи и в какъв срок трябва да представят в съответствие с чл. 9, ал. 8, т. 2. от ПМС № 107/10.05.2014 г. Писментото уведомление до одобрените за финансиране кандидати, съдържа покана за сключване на договор и изискване на следните документи:" **Така посоченият срок от 10 работни дни за уведомяване на кандидатите противоречи на законово установения срок за съобщаване на акта по чл. 61, ал. 1 от АПК, който е тридневен.** **Цитираните разпоредби на ПМС 107/2014 г. противоречат на реда за съобщаване, обжалване и влизане в сила на индивидуалния административен акт по АПК, който следва да**	

			се прилага в случая съгласно чл. 5, ал. 1 от АПК, включително на <u>забраната за изпълнение на акта съгласно чл. 90, ал. 1 и 2 от АПК</u>: „Чл. 90. (1) Административните актове не се изпълняват, преди да са изтекли сроковете за тяхното оспорване, а при подадена жалба или протест - до решаването на спора от съответния орган. (2) Това правило не се прилага, когато: 1. всички заинтересовани страни писмено поискат предварително изпълнение на акта; 2. със закон или с разпореждане по чл. 60 е допуснато предварително изпълнение на акта." **С оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, информацията в насоките следва да бъде приведена в съответствие с действащото законодателство.** **<u>Становище/предложение № 19</u>**: Документите, изисквани съгласно т. 26.1, букви „а", „б" и „ж" не следва се изискват, при условие че данните вече са събрани, предвид законовите изисквания да не се събират повторно вече събрани или създадени данни и за служебното им събиране от първичния администратор на данни – чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление (ЗЕУ), чл. 13а от АПК, чл. 1, ал. 5 от ПМС 107/2014 г.? **В тази връзка, във връзка с изискванията за намаляване на**	

			административната тежест и във връзка с цитираните в становище/предложение № 1 нормативни разпоредби, защо **не се спазват законовите изисквания да не се събират повторно вече събрани или създадени данни и за служебното им събиране от първичния администратор на данни – чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление (ЗЕУ), чл. 13а от АПК, чл. 1, ал. 5 от ПМС 107/2014 г.?** **<u>Становище/предложение № 20</u>**: **Какво е нормативното основание за включване в Насоките <u>за кандидатстване</u> на точка 26.2 (Техническо изпълнение на проектите), която касае период след приключване на процедурата по кандидатстване? ПМС 107/2013 не предвижда насоките за кандидатстване да съдържат условия във връзка с изпълнението на проектите или последващия контрол върху резултатите от тях? Подобни текстове следва да бъдат предвидени в нормативен акт.** **<u>Становище/предложение № 21</u>**: **Какво е нормативното основание за издаване на Оперативното ръководство за изпълнение на договори за безвъзмездна помощ по процедурата за БФП (упоменато в т. 26.2 от Насоките като задължително за спазване от бенефициентите –** *„В процеса на изпълнение на проектите, бенефициентите следва да се придържат към правилата и процедурите, описани в Оперативното ръководство за изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ, разработено за целите на настоящата процедура*"**)? Какъв административен акт е то по смисъла на АПК и къде е нормативно регламентирано какво може да съдържа то? На**	

			какво нормативно основание е задължително за прилагане от бенефициентите? **Всички тези въпроси следва да бъдат еднозначно изяснени в Насоките с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, както и предвид изложеното в <u>Становище/предложение № 1 по-горе.</u>** **<u>Становище/предложение № 22</u>**: **Какво е нормативното основание за следния текст от т. 26.2 от Насоките (стр. 46):** „Всички писмени инструкции и указания на Ръководителя на Управляващия орган, свързани с изпълнението на проекта, включително такива, предоставяни след влизането в сила на договора за безвъзмездна финансова помощ, имат задължителен характер за бенефициентите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ."? **Какви административни актове са въпросните „писмени инструкции и указания" по смисъла на АПК? Какво е нормативното основание за издаването им от Ръководителя на Управляващия орган? <u>В Конституцията (чл. 115), Закона за нормативните актове (чл. 6, т. 1 и чл. 7, ал. 3) и Закона за администрацията (чл. 25, ал. 4) е изрично регламентирано какъв акт е инструкцията (нормативен акт), кога и кои органи могат да издават такива актове</u>.** **Как въпросните „писмени инструкции и указания" ще са**	

			задължителни ако нямат нормативно основание или противоречат на нормативен акт? Това е абсурден и незаконосъобразен текст! **Всички тези въпроси следва да бъдат еднозначно изяснени в Насоките с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, както и предвид изложеното в Становище/предложение № 1 по-горе.** **Моля, горепосочените становища/предложения да бъдат взети под сериозно внимание, тъй като в преобладаващата си част касаят „системни нередности" по смисъла на член 2, параграф 38 от Регламент (ЕС) 1303/2013, които не бяха отстранени през целия предишен програмен период (2007-2013 г.) и които продължават да се възпроизвеждат очевидно и през новия програмен период в грубо нарушение действащото законодателство и правото на ЕС.** **Моля, горепосочените становища/предложения да бъдат публикувани (така както са изпратени) заедно с подробна информация за степента на отразяването им в съответствие с чл. 13, ал. 5 от ПМС 107/2014 г.**	

			<u>С Уважение,</u> **<u>Красимир Асенов</u>**	
89.	Йорданка Кръстева ikrusteva@mail.bg	20.04.2015	**СТАНОВИЩЕ** <u>Относно: Обществено обсъждане</u> Процеура „Подобряване на производствения капацитет на малки и средни предприятия" Процедурата има за цел да повиши производствения капацитет на българските МСП, и така да засили експортния потенциал на МСП, които са ключов източник за създаване на работни места, нови бизнес идеи, предприемачески умения и иновации. **1. (В т.11) Допустимите кандидати,** следва да развиват своята основна икономическа дейност в следните сектори: 1. Високотехнологични и среднотехнологични промишлени производства; **2.** Интензивни, на знанието на услугите; **3.** Нискотехнологични. (В т.10) са дадени три срока за кандидатстване, до 30.06.2015; 31.08.2015 и 30.10.2015 г. , но информацията, че първият срок е за предприятията с нискотехнологична интензивност не е дадена непосредствено, а може да се извлече от съвсем друго място. Това може да заблуди потенциалните кандидати, от нискотехнологичните предприятия **да закъснеят** да подадат предложенията си в срок. 2. Иска се предприятията да имат 2012; 2013 и 2014 приключени години. В същото за 6-те месеца от 2015 г. преди обявяване на процедурата за подбор на проекти, няма да във взета актуална информация. Така **са ограничени** да кандидатстват предприятията постигнали 200 000 оборот, но, стартирали през 2013 г., например. 3. Относно индикаторите за резултат (т.7.1. Обем на износ на стоки и услуги; 2. Производителност на МСП). Възможността **само НСИ** да предоставя информацията за индикаторите, е отлична, но такава информация ще идва само за отчетените години.	1. Трите крайни срока за кандидатстване по процедурата са посочени в т. 24 „Краен срок за подаване на проектните предложения" от Насоките за кандидатстване. 2. Съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОПИК методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", кандидатите трябва да имат минимум три приключени финансови години преди датата на обявяване на процедурата за подбор на проекти. Предвид гореизложеното и с оглед равното третиране на кандидатите е нецелесъобразно използването на данни за 2015 г. 3. Посочените индикатори са специфични индикатори за резултат по Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020,

			Друг неблагоприятен ефект е, че МСП, за да осигурят висок обем на износ ще ограничат качествените стоки и доставки за разпространение в България, където живеем ние. 4. Високият минимален размер на помощта от 100 000 лева за микропредприятия, които е предвидено да се усвои за най-много 18 месеца, вероятно **ще ограничи** кандидатстващите нискотехнологичните предприятия, които са най-често с недостатъчен производствен капацитет, и ползват морално остарели технологии, малък екип и за тях този праг е висок. Относно **недопустимите разходи** (т. 14.3), за компютри и софтуер за административни нужди. Означава, ли това, че софтуер за проектиране на изделия-размери, форма, характеристики, математически модели, и други свързани с технологията на производствените процеси-дори за най-елементарните дървени палети, греди, или по-сложни машини и процеси ще бъдат причислени като административни. С уважение, И. Кръстева	която е одобрена от Европейската комисия на 13.03.2015 г. При определяне на базовата стойност на тези индикатори са използвани данни от Националния статистически институт (НСИ), а при определянето на целевата стойност като източник на информация в програмата отново е посочен НСИ. 4. Моля, вижте становището на УО по т. 26. При официалното обявяване на процедурата кандидатите ще могат да задават определена за целта електронна поща допълнителни въпроси и да искат разяснения във връзка с Насоките за кандидатстване. Отговорите на въпросите ще се публикуват на интернет страницата на Управляващия орган - www.opcompetitiveness.bg и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Европейските структурни и инвестиционни фондове – www.eufunds.bg
90.	Таня	20.04.2015	Здравейте!	1. Моля, вижте становището на УО по

	Пенева TPeneva@nemetschek.bg		Приложено изпращам коментарите и предложенията от фирма Немечек ООД във връзка с публикуваните за обществено обсъждане Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП": Успешна седмица, Таня Пенева **Предложения и коментари във връзка с публикуваната за обществено обсъждане документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" от Немечек ООД:** След направен преглед на публикувания комплект документи за кандидатстване имаме следните коментари и предложения: **1) Недопустима дейност - закупуване на компютърно оборудване и софтуер за административни нужди на предприятието (вкл. софтуерни системи за управление – ERP, CRM и други подобни системи и модули към тях).** **Коментар и предложение:** Включването на специализираните системи за управление на бизнеса (CRM, ERP и др.) в недопустимите за финансиране дейности противоречи на основната цел и очакваните резултати от горепосочената процедура, а именно: „***Очакваните резултати*** *от настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са свързани с подобряване на конкурентоспособността на предприятията и създаване на потенциал за експорт и като резултат – подобряване на пазарното присъствие на българските МСП -* ***чрез внедрени технологии за подобряване на производствения процес, постигане на по-висока производителност, намаляване***	т. 13. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 26. 3. Изискването за предоставяне на банкова гаранция е в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. 4. и 5. Посочените разходи за услуги не попадат сред допустимите разходи съгласно приложимия по процедурата режим на държавна помощ - регионална инвестиционна помощ (чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014).

			на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига, съответно повишаване на добавената стойност и активно включване във всички етапи на веригата за добавяне на стойност". Системите за управление на бизнеса не спадат към стандартния софтуер за административни нужди на фирмите, а представляват специализиран интегриран софтуер за ресурсно планиране и оптимизиране на работните процеси. Те допринасят за повишаване качеството на произвежданите стоки/предоставените услуги, за подобряване на производствените процеси и производителността като цяло, за оптимизиране на разходите и за повишаване на добавената стойност на компаниите – в пълно съответствие с описаните в текста на процедурата констатирани нужди в сектора на МСП за България, както и в цитираните по-горе очаквани резултати. Поради тази причина те би трябвало да бъдат включени в допустимите за закупуване по процедурата ДНА, с което българските компании реално да бъдат подпомогнати в усилията си за постигане на по-висока производителност и повишаване на експортния си потенциал. **2) Много високи прагове на минималните размери на безвъзмездната финансова помощ с оглед на много ниските проценти на финансиране за Югозападен регион.** **Коментар:** Голяма част от МСП в България разполагат с доста ограничени свободни финансови ресурси и изпитват трудности с набирането на капитал или кредитен ресурс. В същото време, за да могат да се възползват от безвъзмездната финансова помощ по тази процедура, те трябва да финансират всички дейности в момента на тяхното изпълнение със собствени средства, след което да ги отчетат и да очакват тяхното верифициране. По-високите минимални прагове, заложени по тази процедура са сериозно ограничение за голяма част	

			от МСП в България - за мащабите и оборотите на повечето българските **микро и малки фирми** проекти на стойност **по минимум 445 000,00лв. (за ЮЗР) / 270 000,00 лв. (извън ЮЗР)** са невъзможни за изпълнение, тъй като фирмите нямат необходимите средства, с които първоначално да финансират изцяло дейностите по проекта, каквото е изискването по програмата. По този начин се поставя индиректно ограничение към голяма част от българските компании, имащи реални нужди от модернизиране на производственото си оборудване, но нямащи необходимите оборотни средства. Това от своя страна изцяло противоречи на целите и очакваните резултати от тази процедура. **3) Изискване за банкова гаранция при получаване на авансово плащане.** **Коментар:** Поставянето на такова изискване на практика обезсмисля използването на тази опция от фирмите-кандидати, тъй като, за да получат банкова гаранция от тях се изисква да разполагат с цялата сума под формата на обезпечение. Наред с това банките начисляват и допълнителни такси и комисионни. Това от своя страна ограничава фирмите, тъй като без авансово плащане те трябва да покрият със собствени средства разходите по проекта до реалното получаване на финансирането. Така в крайна сметка често се получава сравнително дълъг период от време между началото на проекта и получаването на безвъзмездната финансова помощ, през който кандидатите финансират на 100% със собствени средства всички проектни дейности, въпреки констатирането на факта, че повечето фирми в България (особено микро и малките) разполагат с много ограничен и недостатъчен оборотен финансов ресурс. По този начин съществуващият проблем за МСП в България, свързан с оборотните средства, не намира решение, а напротив – задълбачава се, тъй като	

			фирмите, целящи да се развиват, са принудени да прибягват до кредитен капитал, което води до повишени разходи и по-голям риск за тях. **4) „Разходите за информация и комуникация (вкл. визуализация) и за одит са недопустими за финансиране по настоящата процедура. Въпреки това, бенефициентите следва да финансират със собствени средства посочените разходи с оглед изпълнение на задълженията им по Регламент 1303/2013 за мерки за комуникация и информация и съответно за представяне на доклад от външен одитор, в случаите когато такъв доклад се изисква съгласно договора за безвъзмездна помощ."** **Коментар и предложение:** С оглед на това, че пред кандидатите е поставено изричното задължение да извършат тези разходи по силата на горепосочения Регламент 1303/2013, то би трябвало те да бъдат финансирани на 100% от безвъзмездната финансова помощ по проекта, а не да бъдат изцяло за сметка на кандидатите. Това са разходи, свързани изцяло със спазването на изискванията на програмата за финансиране, тяхното извършване не допринася за повишаване конкурентоспособността на кандидатите и не води до конкретни икономически позлзи за тях. Поради това те би трябвало да бъдат включени в допустимите за финансиране разходи, като би могло да се поставят лимити за техния размер, каквато е била практиката към момента в предишния програмен период. **5) Разходите за консултантски услуги за подготовка и подаване на проектни предложения са изключени от дейностите, допустими за финансиране.** **Коментар и предложение:** Нефинансирането на тези разходи представлява допълнително	

			ограничение за фирмите, които биха желали да кандидатстват по тази процедура – пред кандидатите се поставят множество административни изисквания, които трябва да бъдат съобразени и спазени, което от своя страна води до необходимостта от консултантска помощ при подготовката и подаването на проектите. Наред с това се въвежда и нов режим на кандидатстване – по електронен път, което ще доведе до допълнителни усилия и затруднения във връзка със запознаването с новата система и подаването на първите проекти по нея. Това ще подтикне и повече фирми да използват професионална консултантска помощ при подготовката и подаването на проектите си, което представлява допълнителен разход във връзка с тяхното кандидатстване и би трябвало също да бъде включено в дейностите, допустими за финансиране, като би могло да се поставят лимити за техния размер, каквато е била практиката към момента в предишния програмен период.	
91.	Таня Цолова t.tsolova@bait.bg	20.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, От името на Петър Иванов, председател на БАИТ , приложно ви изпращаме прикаченото писмо, което тази седмица ще получите и в хартиен вид. Поздрави, Таня Цолова Маркетинг Мениджър БАИТ **Уважаема госпожо Пенева,** В отговор на поканата за обсъждане на **Насоки за кандидатстване по ОП Иновации и Конкурентоспособност**, излагаме нашето становище по една от посочените недопустими по процедурата дейности, а именно „закупуване на компютърнооборудване и софтуер	Моля, вижте становището на УО по т. 13.

			за административни нужди на предприятието (вкл. софтуерни системи за управление – ERP, CRM и други подобни системи и модули към тях)". Не съществува ефективен и конкурентоспособен производствен процес, в управлението на който не участват информационните технологии. В съвременната глобална икономика продуктите на информационните технологии управляват не само производствените процеси, но също осигуряват ефикасното управление на материалните запаси, осъществяват връзката между производство и продажби, а също и между продажби и парични потоци. Колкото по-комплексно е управлението на целия цикъл от планирането на нов продукт до реализацията на готовата продукция, толкова по-конкурентоспособно може да бъде съответното предприятие. Дефинирането на компютърно оборудване и софтуер като недопустими за финансиране по процедурата дейности, в частност софтуер като напр. ERP или CRM системи и компютърното оборудване, на което ще работи този софтуер, ще доведе до внедряване само на отделни елементи вместо на цялостна система за повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на предприятието. Нещо повече, дефинирането на ERP или CRM софтуер като продукт, обслужващ административните нужди на предприятието подвежда и самите предприятия да не проектират внедряване на цялостни системи за управление на производствените си процеси, с което да не отговарят на редица изисквания на свои потенциални задгранични контрахенти. В подкрепа на тези думи са и следващите два цитата от речта на комисар Йотингер на Digital Union and European Microelectronics-Strategy: ***The future of our society is digital****. Digital technologies transform entire business sectors with major impacts on the labour market and the society at large. Ahead of us are challenges and opportunities to be seized. We*	

			have no other option than to embrace these changes and build a stronger digital economy and society. Digital technologies not only transform the high-tech sector: they are disruptive for industry at large, high-tech and low-tech industry alike. The internet economy is fast moving and ruthless; ***catching up is not sufficient – leadership is needed.*** *Indeed, there is no single product or service or market that will not be affected by the digital revolution that you are enabling.* ***Digital technologies make products smarter, drastically improve manufacturing processes, transform business models, create markets and are essential in addressing societal challenges.*** *Hence we not only* ***need a strong digital sector AND we must facilitate the adoption of digital technologies in all sectors in Europe.*** *ICT needs to make a significant contribution to Europe's industrial renaissance. If it does not, there will be no industrial renaissance.* *...there is a need to* ***accelerate the digital transformation of all industry sectors.*** *Given the current disparities in the use of digital technologies, it is our ambition to* ***empower any business, wherever it is situated in Europe, and especially SMEs, to lead its own digital transformation.*** 10, март, Комисар Йотингер - Digital Union and European Microelectronics-Strategy Апелираме дейностите по „закупуване на компютърно оборудване и софтуер (вкл. софтуерни системи за управление – ERP, CRM и други подобни системи и модули към тях)" да бъдат включени като допустим разход по тази програма. Те са същностна част от ресурсите на всяко предприятие, което оперира в съвременната икономика, превръщат се в конкурентно предимство, служат за подобряване на управлението, усъвършенстване на процесите и въвеждане на нови продукти и услуги. Тези дейности са и необходимо условие за постигане на очакваните резултати. Нашето становище се подкрепя и от Българската Асоциация на Софтуерните Компании (БАСКОМ). Готови сме да организираме среща/	

			дискусия и отговор на Ваши въпроси с оглед положителното развитие по казуса. **С уважение:** **Петър Иванов,** **Председател на УС на БАИТ**	
92.	Богомила Георгиева B.Georgieva@aloeco.com	20.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, Приложено изпращане становище, относно Обществено обсъждане на Проектът на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП", изготвено от името на И Ар Пи България ООД и Балкан Сървисис ООД. Приятен ден, Богомила Георгиева Офис Мениджър И Ар Пи България ООД УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Предвид предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП", в изпълнение на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, бихме искали да представим експертно становище относно необходимостта от включване като допустими по настоящата процедура дейности и разходи за закупуването на ERP, CRM и други подобни системи и модули към тях. С огромното ни уважение към Вас, моля да бъде взето предвид следното: А. Много световни практики показват, че за да се развива успешно едно предприятие, задължителен елемент от тяхното развитие е да изградят организацията си като единна производствено-пласмента система, посредством ERP (Enterprise Resource Planning) и CRM (Client Relationship Management) система. По своята същност ERP и	Моля, вижте становището на УО по т. 13.

			CRM са системи, обединяващи всички бизнес процеси в единна база като инструмент, позволяващ на предприятията да бъдат икономически ефективни, да провеждат гъвкави политики в изпълнение на редица инвестиционни проекти, както и други ползи в процеса на растеж, като крайният резултат е предприятие със стабилна пазарна позиция и с възможности за разширяване на производственият си капацитет. B. ERP и CRM системите оказват пряко влияние върху повишаването на производствения капацитет в предприятията, тъй като осигуряват ефективно управление върху производствените процеси, допринасят за ефективно и ефикасно използване на ресурсите, както и спомагат за оптимизиране на инвестициите в материали и суровини, в резултат на което се откриват нови възможности за инвестиране на средства за подобряване и утвърждаване на конкуренти пазарни позиции. C. ERP и CRM системите, дават възможност на предприятията да бъдат в съответствие с изискванията на редица международни стандарти, което допринася за повишаване на конкурентоспособността и експортният потенциал на малките и средни предприятия в България. D. Повишаването на производственият капацитет и оптимизиране на производствената верига, както и намаляването на производствените разходи, чрез използването на ERP и CRM води след себе си и редица благоприятни последици за развитието на българска икономика, като важна част от тях е и повишаването на добавената стойност. E. Като следствие от споменатите по-горе доводи не би следвало ERP и CRM системи да бъдат приравнявани към софтуер за административни нужди - споменатите системи подобряват управлението на производствените и бизнес процеси, и отношения	

			с клиенти на дадено предприятие и така спомагат за повишаване на производствения капацитет, оптимизация на съществуващите бизнес процеси, а оттам и подобряване на конкурентоспособността на предприятията. С оглед на гореизложеното, считаме, че за реализиране на устойчива пазарна конкурентоспособност на българските МСП, повишаване на производителността и експортният им потенциал, като част от целите за реализация на „ОПИК" 2014-2020, закупуването на ERP и CRM системи и други подобни системи и модули към тях, трябва да бъде причислено към допустимите разходи и дейности по процедурата. С уважение, Наталия Футекова Владимир Рашев	
93.	Ангелина Добрева a.dobreva@addproekti.com	20.04.2015	Уважаеми колеги, Моля намерете приложени коментарите и препоръки на КРИБ по процедура за предоставяне на БФП „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Моля, освен на принципните коментари в първия файл, да обърнете особено внимание на Критерии и методология за оценка, където основните формули за оценка на ефекти са непълни или не могат да бъдат изчислени и биха довели до дисквалификация на кандидати или до обратна оценка на търсения резултат по съответния критерий. Моля, обърнете също особено внимание на последните таблици в предложения бизнес план – считаме, че трябва да бъдат коригирани, за да съответстват на първите таблици, както и на логиката на оценка, логиката на съставяне на бизнес план и логиката на финансови отчети. С уважение и пожелание за успешна работа, Ангелина Добрева	Моля, вижте становището на УО по т. 79.

			КОМЕНТАРИ НА КРИБ ПО ПАКЕТ ОТ ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО ОПИК, ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ „ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КАПАЦИТЕТ В МСП" **ПРИНЦИПНИ КОМЕНТАРИ** 1. **Комбинирането на абсолютно нов пакет от документи, изискуема информация и начин на оценка с абсолютно нов начин на кандидатстване през електронна платформа нетествана в реална среда, носи неприемливо висок риск за провал на цялата процедура. Считаме, че такъв риск не може да бъде поет за най-очакваната схема от целия бизнес, първата, с която ще се стартира ОПИК, при нулева 2014г. Този подход носи реална заплаха от нулева 2015г. по договаряне и нулева 2014, 2015 и 2016г. по реално усвояване.** **Предлагаме минимум следния подход за смекчаване на риска:** 1.1. **В Насоките за кандидатстване да бъде предоставена и разписана алтернатива за подаване на проектите в пакет от документи на хартия, вкл. само за тази първа и най-масова схема. Изискването на ЕК е единствено проектите на бенефициентите, т.е. на спечелилите кандидати, да бъдат изцяло качени в ИСУН, следователно в договора за БФП може да бъде заложено задължението за качване на цялостната кандидатура и последващото изпълнение в ИСУН.** Такъв подход е задължителен за схема, чрез която ще се тества електронната система за подаване на проекти. В противен случай, ако системата не позволи подаването на проектите според указанията, МИ и целият	

			бизнес ще се окажат пред ситуация, в която след изтичане на крайния срок за кандидатстване или в неговия край, процедурата ще трябва да бъде прекратена тъй като Насоките за кандидатстване не могат да бъдат променяни в ход. 1.2. **В Насоките за кандидатстване да бъде предвидено автоматично удължаване на срока за прием при пад в системата в крайния срок** - проблем случил се в подобна процедура за висши училища с пъти по-малък брой подадени проекти; 2. Първият вече неминуем системен проблем при подаване по електронен път, който настояваме да бъде решен преди стартиране на процедурата: **не е възможно технически или е изключително трудно декларациите, които трябва да бъдат подписани от всички представляващи да бъдат подписани с електронен подпис от всички тези представляващи. Предлагаме декларациите, които трябва да бъдат подписани от всички представляващи да бъдат подписани на хартия пред нотариус, сканирани и подадени с електронния подпис на представляващия, който подава цялото проектно предложение. Настоящото изискване за фирми–кандидати, които имат няколко представляващи и представляващи в чужбина е неизпълнимо.** Изискването за наличие на лични електронни подписи от всяко едно лице, представляващо кандидата представлява неоправдана административна тежест, след като за всяко друго подаване на декларации и други документи към правителството е достатъчен само един подпис на фирмата. Още по-разумен подход, чрез който ще се избегне основен риск от проблем при електронното подаване, е всички декларации от лично	

			естество или от името на кандидата да бъдат подписани на хартия и качени в системата в сканиран вариант. На етапа на договаряне могат да бъдат изискани в оригинал. 3. **Предлагаме да се предостави възможност за упълномощаване при подаване на проектното предложение по електронен път.** По проектното предложение може да се работи единствено онлайн в ИСУН, тъй като при сваляне на файлове, разширението е isun, т.е. нечетими файлове извън системата. **Ако се изисква електронен подпис на представляващия за влизане всеки път в профила на кандидата, то тогава процедурата е обречена на провал, тъй като няма управител на фирма, който подготвя сам цялото си проектно предложение, окомплектова, проверява и изпраща лично.** Тази задача се възлага на служител, отдел или външен изпълнител - консултант. С предложения начин на подготовка на проектни предложения и подаването им се изисква или управителите лично да подготвят и подадат проекта, или да предоставят електронния си подпис на свой служител или консултант, на който е възложена тази задача. Последното първо е незаконно и второ е абсолютно нереалистично с оглед рисковете за носителя на подписа. По хоризонталните програми на ЕС (Хоризонт 2020) не се изисква никакъв електронен подпис на етапа кандидатстване, а същите изискуеми обстоятелства, предмет на деклариране от кандидатите се декларират с отбелязване на съответните клетки да/не във формуляра. Всякаква официална информация е предвидена на етапа на договаряне само с одобрените кандидати. **4. В Насоките за кандидатстване и Критерии за оценка да бъде изрично указана възможността, както във всички предходни процедури по ОПК, всички придружителни документи, т.е.**	

			всички с изключение на формуляра за кандидатстване и бизнес плана, да бъдат изисквани повторно <u>при непредставяне или при представяне във формат или съдържание, което не отговаря на изискванията.</u> В Критерии за оценка, текстът на стр. 4 да бъде коригиран по следния начин: „В случай, че след допълнителното изискване по установения ред документите <u>по т.4 до т.16</u> включително не бъдат предоставени от кандидата или бъдат предоставени, но не съгласно изискванията, проектното предложение се отхвърля." В настоящия текст на стр. 4, напр. офертите не фигурират като документ задължително изискуем повторно от Оценителната Комисия. Една голяма част от предвидените за подаване придружителни документи не е предвидено да бъдат изисквани повторно или коригирани при пропуски при попълването или подаването им. Необходимо е да се избегне порочната практика забравена през последните години за отхвърляне на проекти по чисто бюрократични причини, без да се дава възможност на кандидатите да отстранят пропуските. Така проектно предложение може да бъде отхвърлено заради незначителен пропуск в подадена оферта за предвидените активи или заради пропуск в попълване на декларациите към проекта, свързан с дата или друг атрибут в документа или заради непредставянето на документи, които не са публикувани в ТР и не са подадени заедно с проектното предложение. Ако не се допусне изискването на всички допълнителни документи повторно, то се въвежда възможност за отхвърляне на проектно предложение напр.,ако не са достатъчно подробно описани техническите характеристики на планираните активи или не съответстват напълно на предложените примерни оферти -напълно субективен критерий, който в миналото беше използван за тенденциозна дисквалификация на проекти. Практиката до момента показва, че на над половината от	

			кандидатите по последни подобни процедури, в които оценката е била добронамерена и обективна се е изпращало искане на допълнителни уточнения за офертите и оборудването, а в субективни процедури офертите са били използвани като инструмент за дисквалификация. **Целият пакет от документи трябва да бъде редактиран, така че да бъдат недвусмислени текстовете касаещи задължително повторно изискване на Техническа спецификация и оферта, при нейното първоначално непредоставяне или предоставяне със съдържание, което не удовлетворява Комисията. В исканията за повторно предоставяне и/или кореция на съдържанието трябва да бъде указан ясно проблемът. При липса на такъв механизъм, Комисията може да дисквалифицира редица проекти като вади от тях разходи по своя преценка за необоснованост. Трябва да се има предвид, че Комисията не може да отрази необоснованост на разходите в оценката, като намалява точки от нея. <u>Дисквалификацията може да последва автоматично не толкова от премахване на всички разходи в бюджета, а най-вече от снижаване на бюджета на кандидата под изискуемия минимум за БФП след премахване на разходи.</u>** 5. Във връзка с т. 4 по-горе, **абсолютно необходимо е да бъде дефинирано количествено понятието „достатъчно" в условието за премахване на разходи от бюджета, което може да доведе до дисквалификация:** „В случаите, когато кандидатът не е посочил подробно описани минимални технически/функционални характеристики на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални активи или те не съответстват на посочените в *оферта и/или извлечение от каталог на производители/ доставчици и/или проучване в интернет*, съответният разход ще бъде	

			премахнат от бюджета на проекта служебно от Оценителната комисия." **Количествено и еднозначно дефиниране означава минимално изискуем брой технически характеристики. По провалената последна процедура за технологична модернизация този критерий беше използван за дисквалификация на проекти, които иначе щяха да бъдат класирани сред първите одобрени за финансиране.** **6. Във връзка с т.5 по-горе, абсолютно необходимо е да се предостави точна дефиниция на несъответствие/съответствие на характеристики в офертата с минималните технически характеристики. При условие, че несъответствието може да доведе до премахване на разход - спад на бюджета под минимално изискуемия - дисквалификация, такава дефиниция е задължителна.** **8. Минимален общ оборот от 6 млн. лв. за последните три приключили финансови години за средни предприятия е несъразмерно висок спрямо изискуемия за микро и малки предприятия и ще направи недопустими кандидати - жизнеспособни средни предприятия.** Масово ще бъдат засегнати средните предприятия от повечето нискотехнологично сектори, в които средно предприятие с персонал от напр. 55 души генерира не повече от 1 млн. лв. годишен оборот. Индивидуален изискуем оборот от 6 млн. лв. ще направи недопустими голяма част от средните предприятия от Северозападен район, които представляват фокус на настоящата схема. 9. Ограничението за допустимост по процедурата на едно от две или	

			повече свързани предприятия от сходни сектори е необосновано предвид текущия регламент на ЕК, който определя максимално допустим размер на помощта за свързани предприятия като сума, не като право на участие по дадена процедура. Тази сума е левовата равностойност на 18 750 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван в Югозападен район (NUTS2) и левовата равностойност на 37 500 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван извън Югозападен район (NUTS2). 10. Интензитетът на помощта за ЮЗ район представлява системна пречка пред получаване на еврофондове от предприятията от ЮЗ район. Засегнати са не само предприятията от гр. София, но заради столицата и в пъти по-голяма и неразвита територия извън София, включена в района. При последваща процедура за подобряване на производствения капацитет, за последваща година, в ИГРП и критерии за избор на операции се предлага да се предвиди: **- предоставяне на подкрепа конкретно за ЮЗ район с по-висок интензитет за малки проекти под режим де минимис.** **- много по-ниски прагове на минимална БФП за предприятията от ЮЗ район, тъй като към момента фирмите от този район масово се отказват от кандидатстване поради изискване за ненужно голяма инвестиция при процентно малък грант.** **ФИНАНСОВИ САНКЦИИ** **1.1. Предлагаме финансовите санкции при неизпълнение на стойностите заложени в ефекти от проекта да бъдат налагани**	

			само при условие, че при преизчисление на оценката, с която е одобрен проекта със стойностите на реално постигнатите ефекти, тази оценка би била по-ниска от оценката на последния одобрен кандидат в съответната категория предприятие. **1.2. Предлагаме занижаване процента на изпълнение /75%/ на най-малко два от заложените индикатори предвид: икономическата обстановка и включването на две от пет референтни години в изчисленията за постигането на индикаторите, през които години инвестицията по проекта все още няма да бъде направена.** **1.3. Финансовите резултати и финансовите прогнози се изготвят за цялата дейност на едно предприятие. В случай, че едно предприятие има повече от една дейност или произвежда повече от един продукт, оценката на промените на финансовите резултати няма даде реална представа за ефекта от изпълнението на проекта. Продуктът в който е инвестирано може да подобри значително своята реализация, за сметка на други продукти в които не е инвестирано, но това като цяло да има негативен ефект върху предприятието.** **1.4. Микро и малките фирми са много по-неустойчиви на пазарни промени и икономически промени в дългосрочен план. Те много по-трудно могат да предвидят развитието на своите продукти и пазари, особено като се има в предвид техния размер, достъпа им до информация и пазарните им позиции.**	

			1.5. Не смятаме, че е възможно за никоя фирма да планира развитието на пазара си за следващите три-пет години. Това зависи както от нейните усилия, така и от външни фактори извън нейния контрол – политика на правителството, наличие на договорни отношения и техните промени спрямо други държави, световни и регионални конфликти, промяна на данъчните и други механизми и др. **1.5. Този критерии създава предпоставка за неравнопоставеност на оценката на кандидатите. Ако един кандидат е по-консервативен в своята оценка, той ще получи по-малко точки и съответно ще бъде класиран по-назад от такъв, който е по-оптимистичен в своите предвиждания, без значение дали те са реалистични. В случай, че му бъде наложена санкция в последствие, това по никакъв начин не компенсира кандидатът, който е ощетен, заради своята прагматичност.** **КОМЕНТАРИ ОТНОСНО КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА** **1. При тестване на предложената оценителна таблица от консултантски фирми – членове на КРИБ върху 69 потенциални кандидата – фирми с ниска задлъжнялост, нарастващи обороти, печалби. 34 от тях не биха могли да преминат минималния праг от 51 т. включително и теоритично. При наличие на 330% по-висок бюджет спрямо предходни технологични модернизации, не е логично да се прилага оценка, която ще дисквалифицира**	

			половината от кандидатите, които отговарят на всички критерии за допустимост. Във връзка с праг на допустимост за качество на проекта, който е толкова висок, че може да доведе до неусвояване на бюджета по процедурата и други пропуски или несъвършенства в предложените критерии за оценка, предлагаме: 2. **За да бъде избегната преработката на предложената оценка, която като цяло е смислена, обективна, отразяваща целите на ОПИК, предлагаме в оценката да бъде заложен още един критерий, който е измерим и за проверката на който има създадена добра практика по схемите за внедряване на иновации по ОПК: чрез проекта ще бъде внедрен нов продукт с тежест на критерия 5т. и съответно повишаване на общия брой точки от 85 до 90 т. Този критерий ще направи по-достижим съответно увеличеният минимален праг от 54т.** **3. По т. IV/1 от критериите за оценка оценяваща тематично приоритизиране:** **Ако критерият се оценява по НКИД на проекта, то никой от проектите в нискотехнологични сектори по дефиниция няма да може да получи тези 4т. Тоест, всички предприятия от първия прием могат да получат максимум 81 т. Следователно в групата, която най-трудно ще достигне предложените 51т. за минимално изискуемо качество, всички проекти ще бъдат автоматично лишени от още 4т. и така дисквалифицираните ще нарастнат масово. В тази връзка предлагаме текстът на критерия да бъде променен по следния начин:**	

			Проектът се изпълнява в една от тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС): – **мехатроника и чисти технологии;** – **ИКТ и информатика;** – **индустрия за здравословен живот и биотехнологии;** – **нови технологии в креативните и рекреативните индустрии** **или** **Проектът внедрява иновации за ресурсна ефективност или иновации свързани с ИКТ приложения в предприятия от цялата промишленост** **или** **Чрез проекта ще бъде реализирана инвестиция, внедряваща иновация в областта на мехатрониката/чрез проекта ще бъде реализирана високотехнологична инвестиция.** **4. С оглед да се избегне припокриване на предложения по т.2 по-горе критерий с критерий IV/3 свързан с устойчиво развитие – ресурсна ефективност, предлагаме последният критерий за внедряване на ресурсна ефективност да бъде преформулиран като такъв, който оценява хоризонтални политики като заетост или енергийна ефективност.** 5. Във формулата в т. III.1 за оценка на ефекта от проекта **е**	

			необходимо да се посочи формулата за изчисляване на ВНВ, както и конкретния дисконтов процент за изчисляване на Нетна настояща стойност. **6. В т. III.2. Нарастване на производителността (M, N, N+1, N+2, N+3) посочената формула е концептуално неправилна.** **Претеглянето на нарастването на производителността изчислена през персонала към инвестициите не дава икономически смисъл. Производителността се измерва или през персонала или през активите като средства за производство, но смесването им с инвестициите не дава смислен финансов резултат.** **Пример: приходи 4 млн. лева при персонал 70 човека, нарастват на 5 млн. лева пак при 70 човека, което е ръст на приходите с 25%! При инвестиция 2 млн. лева описаният показател ще бъде с резултат 0,007143 или 0,7143% - 0 точки при сериозен ефект от инвестицията върху производителността. Формулата така не работи!** **Предлагаме да се замени с: [(Средната стойност на производителността за разглеждания прогнозен период минус производителността за 2014 г.) / производителността за 2014 г]умножено по 100** 7. **Така заложената формула в т. III.3 за оценка на ефекта от проекта върху износа:** - **Ще дисквалифицира всички предприятия, които не са изнасяли през 2014г., но са заложили като цел на проекта засилване на експортния потенциал, според**	

			текста в края на документа Критерии за оценка и неотчитането на растеж при 0 базова стойност. В знаменателя на формулата при липса на износ през 2014 ще стои нула. Това автоматично означава, че формулата е неприложима в този случай, защото дори и и при приходи от износ в числителя на формулата, тъй като числителя не може да се дели на нулева стойност за 2014 в знаменателя, оценителната комисия няма да признае растеж и ще присъди 0т. по този показател. - **Ще лиши автоматично всички предприятия, които не са изнасяли през 2014г. от 7 т. в оценката и възможността чрез проекта да започнат да изнасят.** **Формулата дискриминира напълно всички фирми, които са имали износ преди 2014г., но нямат такъв през 2014г. или искат да започнат да изнасят чрез проекта.** - **Чрез формулата предприятията, които изнасят малко (15 000 лева) и имат възможност да увеличат износа си с 40% (на 21 000 лева) от общ оборот 5 000 000 лева ще получат повече точки от предприятие, което увеличава износа си от 4 000 000 лева на 4 100 000 лева при общ оборот от 5 000 000 лева.** **Нашето предложение е в знаменателя да стои стойността на инвестицията от бюджета, а в числителя да стои сумата на приходите от износ за прогнозния период. По този начин се измерва за какви приходи от износ ще допринесе инвестицията**	

			и се избягват гореописаните аномалии при оценката. **8. В т. III.4 за оценка на ефекта от проекта също е концептуално неправилна и води до по-ниска оценка за реално по-добър резултат.** **Посочената формула е тази за ефективност на приходите, а не на разходите, и така при увеличаване на приходите с по-голям темп отколкото на разходите, което е целта, посочената формула се влошава. За да се постигне желаният ефект е необходима формулата ефективност на разходите, при която разходите са в знаменателя, а не в числителя (формулите са коригирани във файла Критерии и методика за оценка), като е необходимо да се приложи за темпа следният коефициент:** **[(Средната стойност на ефективността на производствените разходи за разглеждания прогнозен период – ефективността на производствените разходи за 2014 г.)/ ефективността на производствените разходи за 2014 г.)] умножено по 100.**	
94.	Светла Маринова almarex_bg@abv.bg	20.04.2015	Здравейте, След като подробно се запознахме с пакета от документи по настоящата процедура и тествахме 12 предприятия по предложената методология за оценка, бихме искали да изложим нашето виждане и да предложим някои промени: 1. Критериите за техническа оценка като цяло са силно завишени и не отговарят на реалното състояние на българските предприятия. От 12 предприятия (повечето с един и същи КИД) само три успяват да вземат около 63-65 точки. Всички останали предприятия лимитират около 51 т. (+-). 2. За отбелязване са следните показатели: Раздел I, т. 1; Раздел II, т. 1, Раздел III, т. 1 и т.3;	1. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване (на база историческите данни на кандидата за предходните три години) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията, представен в изисквания за целта бизнес план. Приоритизирането на

			В Методологията в два критерия е използван показателят за EBITDA, което по наше мнение не е правилно. Освен това, този показател отразява инвестиционната дейност на фирмата. Както е известно, основният източник на инвестиции за българския бизнес е европейското безвъзмездно финансиране. В този смисъл, резултатите за фирми, които за първи път кандидатстват и именно те се стимулират в Методологията за оценка, нямат добри шансове по тези показатели да се класират и да бъдат подпомогнати. Проблем за всички кандидати е критерият в Раздел II, т. 1. Този критерий ограничава размера на инвестицията и я прави несъизмерим към действителните потребности на предприятието. Това обстоятелство също отказва фирмите да кандидатстват. По отношение на критериите в раздел III, т. 1 и т.3 . Показателите са силно завишени. Обвързването на финансовите корекции (след реализацията на проекта) с прогнозните разчети, насочват бизнес-плана към един *песимистичен, предпазлив вариант* на прогнозиране. При това положение показателите, даже за предприятия с добри перспективи за развитие, попадат в последните нива на стойностни оценки. 3. По отношение на Бизнес плана, таблица 9 са допуснати неточности: - Заглавието на таблицата е Прогноза за Нетните парични потоци, а ред VII завършва с показател *Нетна печалба*. Всъщност и ред VII не е дефиниран коректно, тъй като в таблицата са включени разчетите за разходи за главница, а те като правило не участват във формирането на нетната печалба. Ако приемем, че в ред VII се *има предвид Нетен паричен поток* (така, както е заглавието на таблица 9), тогава защо не е включен като cash flow финансовата помощ по	проекти отговаря на необходимостта от фокусиране на финансирането, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. 2. Моля, вижете становището на УО по т. 41.20 и т. 51. По отношение на двата показателя от раздел III, коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, като стойностите от скалата са намалени. 3. Коментарът е взет предвид. Бизнес планът, който е част от окончателния пакет документи по процедурата съдържа минималната информация, необходима за оценката на проектните предложения. В бизнес плана се съдържат подробни указания за неговото попълване. С цел улеснение на кандидатите, той е публикуван във формат .excel, като в него е предвидена възможност за автоматично пренасяне на стойности

			проекта. - По отношение включването на ред „разходи за главница" (ред 11), по наше мнение *не е правилно*. Смисълът в таблицата е инвестицията по настоящия проект да се приспадне като изходящ паричен поток чрез кредита за нейната реализация – платими главници през годините – t1, t2,t3,t4 и т.н. Тази методология „обезценява" във времето инвестицията по проекта, защото изходящия поток, т.е. плащането по проекта се е реализирало в момент t1, а не както е отразено в таблицата, ред 11 (през няколко години). **4.** Показателят за износ, посочен както в <u>Раздел I, така също и в Раздел III – създава неравнопоставеност между предприятията.</u> Приемаме математическата логика, която се следва в оценката на прогнозата. Но също така отчитаме, че ако едно предприятие не е имало износ през историческите три години (неговата оценка се намалява), то и бъдещия прогнозен период , даже да реализира износ, неговата оценка пак пада (поради математически причини). Това обезмисля кандидатстването на този тип предприятия. Нашите предложения: 1. Да се прецизират и коригират критериите за Техническа оценка и стойностите по всеки един от тях да се съобрази с реалиите на българския бизнес, защото в този вид отказват предприятията, поради ниските оценки, които получават по методологията. 2. Да се прецизира Таблица 9 от Бизнес-плана и да се дадат коректни пояснения по отделните редове. В заключение, Когато стартираше ОПИК, на всички презентации и публични изяви, се	между отделните таблици. 4. Показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта".

			лансираше идеята, че новата ОПИК ще осигури по-лесен и бърз начин за достигане на европейските пари до потребностите на българските МСП и без необходимост от консултантска помощ. На практика, въвеждането в Пакета документи разработване на Бизнес-план с последици за финансови корекции, прави невъзможно едно предприятие да се подготви индивидуално. Бизнес-планът изисква специални знания, познаване на финансови категории като IRR (вътршна норма на възвращаемост) и др., за които повечето предприятия нямат умения и подготвени вътрешни специалисти. Как едно микропредприятие от 3 души би могло да си разработи документацията. Всъщност това са въпроси, които си задават самите потенциални кандидати. Поздрави, Светла Маринова	
95.	office@firstconsulting.bg	20.04.2015	**Становище по новата процедура за подобряване на производствения капаците на МСП по ОП „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020"** ***„Фърст Консултинг" ЕООД*** ✓ Да се намалят изискваните минимални обороти на кандидатите за предходните 3 години. Предложените прагове са твърде високи в условията на криза. ✓ Тъй като за пръв път се предвижда връщане на безвъзмездна помощ при непостигане на проектни индикатори, и то в период от 3 години след приключването на проекта, считаме, че трябва още сега много добре да се изясни при какви условия Управляващият орган ще иска възстановяване – кои индикатори трябва да не са изпълнени, с колко %, кога ще се проверява изпълнението (в края на 3те години или за всяка от тях поотделно), каква ще е пропорционалността между неизпълнението и сумата на БФП за	Моля, вижте становището на УО по т. 53.

			възстановяване. ✓ Да отпадне възможността оценителната комисия да премахва от бюджета разходи за инвестиции, за които не са посочени подробно описани минимални технически/функционални характеристики. На етапа на кандидатстването не е необходимо, а и не е възможно, да се специфицират подробно предвидените за закупуване машини и оборудване, а само да се посочат няколко основни техни характеристики, които да ги индивидуализират в достатъчна степен. Освен това машините са толкова разнообразни и специфични, че е невъзможно да се изведе общо правило каква да бъде степента на подробност при описването на техническите им характеристики. Ето защо това изискване е неподходящо, тъй като то дава възможност на оценителната комисия, без да е специалист по съответната технология, по субективна преценка да намалява бюджетите и дори да отстранява проекти. ✓ Да отпадне възможността, предвидена в т. 19.2 от Насоките оценителната комисия да може да променя едностранно бюджета, ако прецени, че има „неефективни дейности" или"нереалистични разходи". Това са понятия, подлежащи на напълно субективно тълкуване без обективен критерий за това кое е „ефективно" и „реалистично", и не трябва да се дава възможност на оценителната комисия без прилагането на каквито и да е предварително известни обективни изисквания сама да решава кое е ефективно и реалистично, и кое не е. ✓ Коефициентът за рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA) се определя от отрасъла, в който работи съответният кандидат. По тази причина предприятията от отрасли с по-висока типична рентабилност ще бъдат облагодетелствани, а предприятията от отрасли, характеризиращи се с по-ниска рентабилност, ще бъдат ощетени, без това да зависи от дейността	

			на фирмите-кандидати. ✓ Производителността на труда да не се измерва само като промяна от година в година, а да се вземат пред вид и абсолютния размер на изменението и/или изменението да се съпостави с оборота на предприятието. ✓ Финансовите прогнози да се попълват в Excel, по образец на Управляващия орган. УО да състави с формули таблиците така, че Таблица 10 Финансов анализ в Бизнес-плана да се изчислява автоматично от другите въведени данни, а не фирмите да ги попълват сами без да знаят какво точно се изисква от тях. Автоматичното изчисляване ще се избегне трудностите при попълването и ще предпази от неумишлени грешки на фирмата-кандидат. ✓ Да отпадне оценяването по „опит в инвестиционни проекти и управление". Твърде много точки, в сравнение с другите критерии, тук се дават за формални неща, които не са свързани с изпълнението на проекта и изпълнението на целите на процедурата за повишаване на производствения капацитет на фирмите. Размерът на инвестициите през последните години и броя на въведените СУК зависи от особеностите на отрасъла, в който фирмата работи и от етапа на развитие на фирмата – възможно е бизнесът в този отрасъл да не изисква значителни инвестиции, или е възможно необходимите инвестиции да се извършени преди повече от 3 години, или пък въвеждането на СУК или добри практики да няма значение или приложимост в съответния отрасъл. По тази причина тези критерии не следва да се ползва като критерии за оценка. ✓ Да се премахне критерия „Участие в процедури по ОПРКБИ". Считаме, че той е абсурден – по предишните процедури по ОП „Конкурентоспособност" фирмите получаваха по-високо класиране,	

			ако имат повече изпълнени инвестиционни проекти, а сега, съвсем внезапно и без фирмите да са знаели предварително това, се въвежда точно обратното изискване. Това не е правилно и несправедливо засяга фирмите, които са изпълнявали предишни проекти, тъй като, ако бяха знаели навремето, че ще има такива ограничения, те биха обмислили още тогава по кои процедури да участват, за да получат максимален ефект за себе си, без да бъдат ощетени. А така предишното изпълнение на проекти се превръща в своего рода негатив за фирмите. Освен това проектите по ОПРКБИ са много различни, напр. има проект за внедряване и сертифициране на ISO е съвсем различен по от проект за технологична модернизация и проект за разработване и за въвеждане на иновации. Ако това дискриминационно изискване остане, то ще означава, че се определя като негативно за фирмата обстоятелство, че тя е изпълнявала проект за иновации, което ни се струва абсурдно. ✓ Всички критерии в III. Ефект от изпълнението на проекта да се редактират, като изменението на съответните показатели (нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи) се съотнесе към стойността на проекта, а не да остане само като процентен ръст. Ако те се мерят само като процентно нарастване, не се взема пред вид нито абсолютния размер на нарастването, нито приноса на проекта за това, а това може да доведе до доста абсурди, например фирми с много малки обороти, чието ниво преди проекта е било много ниско, ще могат да декларират голямо изменение, което обаче да е незначително по размер, докато за фирми с много големи обороти изменението да е малко като процент, но пък много по-голямо в абсолютен размер, при това тези фирми може да са с много високо ниво на конкурентоспособност по	

			тези показатели и преди проекта. Във всички тези случаи непрецизната формулиране на начина за определяне на показателя за оценка реално ще ощети фирмите с високо стартово ниво и/или с голяма стойност на подобрението в абсолютен размер, за сметка на фирми с ниско стартово ниво и/или незначителна по абсолютна стойност промяна на показателя. ✓ Общият брой на точките да се повиши на 100 за сметка на увеличаване на точките по III. Ефект от изпълнението на проекта. Така ще се избегне опасността реалната сега опасност добри проекти на добри фирми, коит обаче не получават точки за приоритизация, да не преминат минималното изискване от 60% от точките – сега 19 т. от 85 са от проритизация. ✓ Правилата за кандидатстване са радикално променени, особено изискването да се кандидатства с бизнес план и финансови разчети, и на фирмите ще имат трябва повече време за подготовката на проектите си. А първият срок за кандидатстване на фирмите от първата група сектори е само 2 месеца. Считаме, че поне този първи срок трябва да се удължи на минимум 3 месеца, за да има достатъчно време за адаптация към новите правила за кандидатстване. ✓ Да се премахнат изискванията проектите да отговарят на поне едно от двете изи сквания „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие" като условие за допустимост. Изискването за „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" следва да отпадне, защото изпълнението на инвестиционен проект няма с какво да допринесе за тези цели. „Устойчиво развитие" следва да остане само като критерий за приоритизация, но не и за допустимост, тъй като подлежи на произволно тълкуване и ако остане като критерий за допустимост, може да бъде ползван от оценителната комисия да отстранява	

			проекти по напълно субективна преценка. ✓ Да се посочи конкретно кои сектори по КИД-2008 попадат под приоритетните области на ИСИС, в противен случай въобще няма да е ясно кои проекти следва да получат точки за приоритизация по ИСИС. ✓ Предлагаме да се даде възможност, освен с електронен подпис чрез системата ИСУН да се кандидатства и както досега на хартия, тъй като се изискват много документи, правилата са твърде нови и много лесно могат да се допуснат грешки при подаването, а не е редно фирмите да се отхвърлят само заради това, че не са успели да спазят всички изисквания за подаване на проекта по електронен път.	
96.	Гергана Николов mdd_consult@abv.bg	20.04.2015	По подобие на ПРСР се въвежда кандидатстване с бизнес план. Чудесно - обективен проект, обективна оценка, но дотук. За разлика от ПРСР, процесите в едно индустриално предприятие, особено при по-големите малки и средни, са много по-сложни. Бизнес планът ще е сложен, а прогнозите са обвързани с отговорност за постигане на индикатори за успех на проекта (в случая на кандидата) като цяло, т.е. – ако не се постигнат , ще се налага връщане на получената сума. По ПРСР има конкретни индикатори за резултат, а не за постигане на финансови параметри от бизнес плана - напр. да се запази техниката, да се обработва земята, да спази определени срокове, да увеличи размера на стопанството и т.н. (можете да видите проекта на наредба по подмярка 6.1 на новата ПРСР). Не подлежи на връщане субсидията, ако не се постигне определен приход и печалба 3-4г. след подаване на проекта с прогнозите, т.е. там санкцията се налага за съвсем различен вид неизпълнение. По ПРСР не се оценява с точки бизнес плана, а има изискване да е обективен и да показва жизнеспособност на инвестицията. От там оценката е по-съвсем различни критерии. Тук се оценяват с точки и ще се сравняват и класират по еднакви	В съответствие със засилване на изискванията за ориентирани към резултат инвестиции, през новия програмен период са предвидени по-строги механизми за наблюдение и контрол на ефекта от изпълнението на проектните предложения, като при сериозно неизпълнение на заложените на етап кандидатстване индикатори ще бъде изискано възстановяване на част от реално платената безвъзмездна финансова помощ съобразно размера на неизпълнение. Въвеждането на подобен корективен механизъм, който да има възпиращ ефект е продитувано и от анализа и научените уроци от програмен

			критерии предприятия от различни сектори с приложими различни стандарти за приета средна норма на печалба, възвръщаемост на инвестиция и т.н. В тази връзка предлагам бизнес плана да отпадне изцяло от документите по процедурата. Още един аргумент в подкрепа на това – структурата му е такава, че през почти половината от прогнозния срок от 5 години (2, а в някои случаи 2 ½ години) няма да има реално ефект от проекта, а от начина на изчисление на показателите е видно, че взимате цялостното развитие на фирмата – това ще създаде сериозни затруднения при мониторинга впоследствие, както и сериозни предпоставки и мотиви за атакуване на Вашите решения за връщане на помощта. Да не говорим за задължителното постигане на milestone-ите по програмата. Вторият вариант – ако все пак решите да оставите бизнес плана, то той не следва да се оценява с точки и по скала със степенуване – това, за което единствено трябва да Ви е нужен е да прецените дали проекта е жизнеспособен или не. Който и от двата варианта да приемете, може просто във формуляра за кандидатстване да сложите полета за двата основни показателя – бъдещите износ и производителност и при мониторинга да следите за тяхното изпълнение. Само тези два индикатора реално Ви интересуват и са от значение за постигането на целите и ефекта на програмата. Поздрави, Г. Николова	период 2007-2013. В този смисъл, задължение на кандидатите по настоящата процедура е да залагат реално постижими стойности на индикаторите за изпълнение. Предвид изложеното и с оглед стремежа към измеримост и контрол на ефекта от изпълнение на проектите по процедурата е необходимо въвеждането на документ, в който кандидатите да посочат прогнозни данни, на базата на които да бъде извършена оценката по съответните показатели. Допълнително, годината на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ (M) е изключена от формулите за изчисление на показателите съгласно раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта", а годината на изпълнение на договора/проекта (N) се използва единствено за изчисляване на показател 1 „Вътрешна норма на възвръщаемост". Посочените години се използват за прогнозни данни единствено в бизнес плана

				(Приложение Б).
97.	Веселина Купенова info@sos-predpriemachi.com	20.04.2015	Здравейте, Приложено Ви изпращаме позицията и препоръките на Фондация SOS Предприемачи по отношение на провежданото обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Светлина и успехи, Веселина Купенова *Председател на Съвета на фондацията* ***Уважаеми дами и господа,*** С настоящото писмо екипът на Фондация „ЕС О ЕС Предприемачи" изразява своята **подкрепа** за основната насока, която УО на ОПИК 2014-2020 е предприел по отношение на концепцията за първата процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по програмата, а именно: ✓ ***стремеж към намаляване на възможността за субективизъм в оценката на проектите чрез използването на обективно измерими показатели;*** ✓ ***стремеж към измеримост и контрол на ефекта от изпълнение на проектите;*** ✓ ***по-добра обвързаност с националните и европейски политики;***	1. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване на база историческите данни на кандидата за предходните три години (раздел I) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията (раздел III). Същевременно, раздел II също вклюва критерии, при които се оценява капацитета на кандидата (в инвестиционни проекти и управление) в исторически план. 2.1. Критериите за оценка по раздел III. „Ефект от изпълнението на проекта" са прецизирани с постигане на по-голяма обективност и равнопоставеност при оценката на проектните предложения. 2.2. Моля, вижте становището на УО по т. 53.2. 2.3. В Приложение Ц „Използвани съкращения и основни дефиниции" е

			✓ ***въвеждане на възможност за електронно кандидатстване.*** В същото време, считаме, че така предложена, **структурата и логическата рамка на документацията, може да бъде подобрена** в следните насоки: ***1) Да се предложи методика за оценка, в която икономическата и финансова стабилност на кандидатите и оценката на техния капацитет да имат значителна тежест (напр. от 70%)*** *Предложението ни е обвързано със следните съображения:* – *голяма част от одобрените проекти през периода 2007-2012 не бяха изпълнени от бенефициентите, именно поради това, че не беше направен анализ на тяхната икономическа жизнеспособност и финансова стабилност;* – *недостатъчна тежест на историческите финансовите показатели ще доведе до това, че кандидати, които нямат капацитет да изпълнят проекти, ще бъдат оценявани еднозначно с кандидати с доказан опит, а това не е правилно;* – *безвъзмездната помощ трябва да бъде предоставяна устойчиво, т.е. ако кандидата не докаже, че е във възможност да управлява и развива по-чисто стопански начин ресурсите и дейността си през последните 3 години, то няма как да се очаква че в бъдеще ще има резултати, независимо какви са прогнозите му на етап кандидатстване;* – *УО де факто принуждава кандидатите да направят своите „прогнози" с твърде голяма степен на оптимистичност, тъй като това*	включено определение на понятието ресурсна ефективност/ефикасност. 2.4. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на документите по процедурата. Текстът е прецизиран. 2.5. Моля, вижте становището на УО по т. 53.4. 2.6. Моля, вижте становището на УО по т. 53.8. 2.7. Моля, вижте становището на УО по т. 53.9. 2.8. Приоритизирането на проекти, които се изпълняват на територията на Северозападен район за планиране е в съответствие с предвиденото в Споразумението за партньорство прилагане на териториален подход за целенасочена подкрепа на този район. 2.9. С оглед целта на настоящата процедура и специфичните индикатори за продукт по

			ще им даде значително конкурентно предимство в оценката – поради това е добре да се обмисли тежестта на показателите за ефективност да не превишава 10-15% от общата оценка; – *когато дойде момента за връщане на пари, почти всеки бенефициент ще ползва правата си да обжалва решението на УО. Юридически казусът ще върви в посока на това УО да докаже, че бенефициентите виновно не са изпълнили поетите ангажименти. Трябва да се вземе предвид – и съдът ще вземе предвид – че бенефициентите се задължават да поемат ангажимент по изпълнение на показатели, които не зависят от тях – виж т. 6 по-долу;* – *въпросът кога ще се върнат парите в бюджета на програмата, продължава да стои, както и дали тези – да ги наречем „загуби" – ще се отразят и как в отчетността при усвояване на средствата и по правилата N+2/N+3.* *Примерно съотношение за отделните раздели – към момента и според предлаганото от нас разделение:* *Раздел* / *Тежест към момента* / *Тежест - предложение* I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата / 33% / **50%** II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление / 12% / **20%** III. Ефект от изпълнението на проекта / 33% / **15%**	Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на ОПИК, в рамките на който се обявява процедурата, включването на подобни показатели е нецелесъобразно. Подобен вид показатели биха били приложими по Инвестиционен приоритет 2.1. „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството" на ОПИК. 2.10. Моля, вижте становището на УО по т. 26. 3.1. и 3.2. Моля, вижте становището на УО по т. 3. 3.3. Моля, вижте становището на УО по т. 23.2. 3.4. В указанията за попълване на електронния формуляр (Приложение А) се съдържа подробна информация относно начина на попълване на полетата от формуляра. 3.5. Предложението е взето предвид и е отразено в окончателния вариант на документите по процедурата.

			IV. Приоритизиране на проекти	22%	**15%**

2) Да се прецизират показателите в методиката за оценка, по отношение на тяхната лесна и равнопоставена измеримост, секторна чувствителност и адекватност спрямо целите на процедурата. *Предложението ни отразява следните наблюдения и предложения:*

2.1) В раздел „III. Ефект от изпълнението на проекта" **по-голямата част от критериите оценяват *динамика и ръст* на показателите, а не се отчита и взима предвид развитието на абсолютната стойност**. Такъв модел на оценка дава сериозно предимство на кандидати (с малък персонал или дори без такъв, с ниски финансови резултати и приходи от износ), които нямат постоянен и устойчив ръст до момента, а са „прогнозирали" динамично очакванията си за ефект от изпълнение на проектите си. В същото време кандидат, който реализира – в абсолютна стойност – значим ръст на приходи и износ, който е създал заетост на „светло", ще получи по-малък брой точки – и съответно може да отпадне от класиране в подобна конкуренция.

2.2) Критерият за оценка на допустимост на проекта, касаещ съответствие с минимум един от следните принципи на хоризонталните политики на ЕС – „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие" създава **условия за неравнопоставеност на кандидатите**.

2.3) В раздела за техническа и финансова оценка също има посочен критерий „Устойчиво развитие" с тежест от 5 точки, който не е изрично формулиран и обективно измерим – **не е ясно как се**

3.6. Предложението е взето предвид. В окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата са включени освен дълготрайните материални активи и дълготрайните нематериални активи.

3.7. Предложението е взето предвид и е отразено в окончателния вариант на Насоките за кандидатстване по процедурата. Текстовете относно изискуемите документи са прецизирани.

3.8. Моля, вижте становището на УО по т. 54.IV.

3.9. От текста не става ясно към кои изисквания и текстове от документацията по процедурата се реферира.

По отношение на направените бележки, моля, вижте становището на УО по т. 16, т. 46.2, т. 57 и т. 78.

			определя проектът включва ли или не дейности за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес. **2.4)** На страници 26 и 27 от документа „КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ" текст за „подробно описани минимални технически/функционални характеристики", тъй като **не става ясно какво оценителната комисия ще разбира по „подробно описани"**. Да се преосмисли текстът и поставянето на подобно изискване към друга част от методиката за оценка. **2.5)** В Критерии за техническа и финансова оценка, раздел „I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта", са включени **показатели със сериозна секторна чувствителност** (като EBITDA и производителност напр.)**, т.е. създават се условия за неравнопоставено третиране на кандидатите от различните сектори**. Също така, някои от показателите – конкретно EBITDA – се ползват два пъти в математическия модел на техническа и финансова оценка, което не е допустимо. **2.6)** Могат **да се променят изцяло критериите за техническа и финансова оценка в раздел „III. Ефект от изпълнението на проекта", като се обвържат със стойността на предоставяната субсидия по съответния проект**. Така ще се избегне обща оценка на резултатите от всички дейности, извършвани от кандидата, и оценката ще се фокусира върху конкретния ефект от вложените като субсидия средства. **2.7)** От представените документи и критерии не става ясно как ще се извършва оценка по „Тематично приоритизиране", касаеща съотносимост на проектите към някоя от областите на ИСИС. Не става	

			ясно ще има ли съотнасяне на текстове от бизнес плана и/или проверка по КИД-2008 на кандидата/проекта. Също така, **като недостатък бихме посочили липсата на конкретна методика, по която кандидатите да определят КИД-2008 на своите проекти** – методиката на НСИ за определяне на КИД-2008 като концепция представлява регистриране на индивидуални сведения за статистическите единици (в случая допустимите предприятия кандидати), а не за даден проект; **2.8)** По отношение на раздел „Регионално приоритизиране" от МЕТОДИКАТА, **може да се обмисли дали да не се стимулират и други области, които имат сходна – на Северозападен район за планиране** – стойност на БВП на глава от населението. **2.9) Да се добави критерий за създаване на зелени работни места** (Определение за зелени работни места – съгласно Закона за насърчаване на заетостта – *„Зелени работни места" са работни места, разкрити в икономически дейности, свързани с производство на стоки и предоставяне на услуги, подпомагащи опазването на околната среда, съгласно списък с икономически дейности, утвърден от министъра на околната среда и водите и министъра на труда и социалната политика.*" Списъкът за 2014 тук, а информация за европейски политики в тази насока могат да се видят и тук) **2.10) Да се съотнася минималния размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект пропорционално на интензитета на помощта за съответното разделение по райони** – в противен случай се създават условия за неравнопоставено третиране на кандидатите, които кандидатстват с проекти на една и съща стойност – напр. при проект на обща стойност 200 хил. лв., проект на кандидатите от ЮЗР е недопустим, а на тези извън ЮЗР е допустим кандидат.	

			3) Да се прецизират регулативната рамка, изискуемите документи и административните задължения, вменявани на кандидатите. *Предложението ни отразява следните коментари и предложения:* **3.1)** Кандидатстването **на хартиен носител също да е допустимо**, предвид фактът, че ИСУН 2020 все още се тества,. Моля УО да вземе предвид, че в отговор от 25.03.2015 г., Г-жа Малина Крумова, Директор Дирекция „Системи за управление на средствата от ЕС" към МС, ни отговори, че провеждане на обучения за бенефициентите не са предвидени, а публичния достъп до системата не е възможен – а също и че *„По отношение на събитията за популяризиране на системата, на този етап не предвиждаме провеждане на обучения за бенефициентите, но организираме и провеждаме обучения на управляващите органи,* ***които в рамките на информационните дни за популяризиране на схемите си да запознават кандидатите и с формулярите за кандидатстване и тяхното попълване в системата.***" Поради това и се надяваме, че **към момента на оповестяване на информационните дни, УО ще има готовност да проведе отделна обучителна сесия за кандидати по време на информационните дни, касаеща конкретно електронното подаване на документи в системата**. **3.2)** Да се обмисли внимателно възможността електронното кандидатстване да бъде въведено по образец на Еразъм+ и Хоризонт 2020, където няма изискване за КЕП, а декларации от кандидатите и всички техни представляващи се представят сканирани към момента на подаване през системата и в оригинал към момента на подписване на договор.	

			3.3) В **образеца на Бизнес плана се изисква твърде раздробена и фрагментирана информация**, от която в оценка влизат общи сборове и стойности – това не е разумно, предвид това, че много от предприятията предлагат множество отделни продукти (в някои производства дори над 2000) - напр. Таблица 4 Разходи за заплати и социални осигуровки, са посочени отделни раздели за Управленски, Административен и Производствен персонал, а в оценка се взима обща стойност. Също така искането да се представя такъв обем от информация не е релевантно за ограниченото време на подготовка, с което ще разполага първата група от кандидати. **3.4)** В т. 9.Екип от Формуляра е изисква информация да се посочат лица с конкретна информация за позиция по проекта. Изискваната информация е ненужна за УО, а също така не става ясно дали ще се следи кой от страна на бенефициента администрира проекта и как това се отнася към УО. **3.5) Да се даде възможност на кандидатите да представят в допълнение някой от посочените придружителни документи** (извън Бизнес плана и Формуляра за кандидатстване). Предвид това, че е възможно да се допуснат технически пропуски по отношение на изискуемата форма на декларациите, техническата спецификация и прилежащите оферти или други административни документи, същите да могат да се изискват допълнително от Оценителната комисия в процеса на оценка с адекватен срок за предоставяне от поне 5 работни дни. **3.6) Да не се изисква документът „Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи", а да се ползва „Справката за нетекущите (дълготрайните) активи"**, в	

			която освен оценка върху стойностите само на ДМА, е важно да се взимат предвид и инвестициите в ДНА, още повече че те са допустими като категория разход и също формират стойността на инвестицията. **3.7) Да се прецизират изискваните документи – посочени в методиката и касаещи доказването на критерия „2. Внедрени стандарти и системи за управление", като се допуснат и други, освен „сертификати"** – и по конкретно за „Валиден сертификат", което не е приложимо например за CE маркировка – която се доказва със протокол от изпитване или удостоверение. **3.8) Изискването към кандидатите, че „проектно предложение може да подаде само едно предприятие от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност" е неадекватно**, като още по неадекватно е да се търси наказателна отговорност на представляващите кандидата лица, подписали декларация Приложение Г. **3.9)** Няма ясна обосновка на текстове и изисквания, които се вменяват на кандидатите, като не са посочени препратки към регламенти, постановления и др., които да обосновават налаганите от УО ограничения. Във връзка с координацията и стратегическата имплементация на процедурата, бихме желали още веднъж да подчертаем, че:	
			БЕЛЕЖКА 1: **Предложените по-строги механизми за наблюдение и контрол на ефекта от изпълнението на проектните предложения не са добре обосновани, както и няма яснота за тяхното изпълнение. По практично и за двете страни, би било УО да обмисли <u>как да стимулира</u>, а не как да накаже бенефициентите.** Трябва има съгласувана отделна методика/приложение към ДБФП за това как, колко, при какви случаи	

			и извън-форсмажорни обстоятелства ще бъде прието кандидатите да постигнат по-ниски от очакваните резултати. Такива ситуации са възможни и могат сериозно да променят пазара на конкретен бенефициент, без той да има влияние – напр. влизането на България в еврозоната и промените на ценовите нива на суровините/стоките; ембарго и забрана за продажби на чужди територии – примерът с Руските пазари и загубите, които българските производители реализират след налагането на санкциите от ЕК.	
			БЕЛЕЖКА 2: **Защо кандидати с недопустим КИД-2008 да не са допустими да изпълняват проект по допустим КИД-2008?** Моля да вземете предвид, че броя на МСП в страната не е динамичен фактор, от което следва, че е логично предприятия, развиващи дейност в сектор със силно изразен дисбаланс – като търговия например, да могат да пренасочат своята икономическа активност в сектори, определени като приоритетни. Има и други въпроси – напр. защо ако предприятие кандидат, има основна дейност по КИД-2008, която не е приоритетна, но някоя от вторичните му дейности е приоритетна, да не може да кандидатства с цел да развие капацитета си именно в приоритетната област?	
			БЕЛЕЖКА 3: **Липсват допустими разходи за консултантска помощ и управление.** УО трябва да аргументира с категорична яснота защо се създават образци на документи, които са направени така, че да затруднят максимално кандидатите, без допустимост на разходите, които ще бъдат направени за консултантски услуги. Ако разходите за подготовка на проектни предложения няма да бъдат допустими за целия период на изпълнение на ОПИК 201-2020, следва да се опростят	

			максимално образците на документите за кандидатстване, така че кандидатите да могат да се справят самостоятелно. БЕЛЕЖКА 4: **УО трябва изключително внимателно да обмисли отпадането на дискриминационното условие за ограничение на размера на безвъзмездната финансова помощ за последните седем години по ОПРКБИ и/или ОПИК** към съответния краен срок за подаване на проектни предложения. И не на последно място, при планиране на предстоящите процедури, бихме желали УО да се стреми към по-добро съответствие с провежданите инициативи за намаляване на административната тежест и подобряване на бизнес средата, Програмата за по-добро регулиране и Ръководство за изготвяне на оценка на въздействието на законодателството, като се надяваме да вземете предвид че: - Не всяко предприятие и представляващ разполагат с КЕП, изискват се инвестиции и допълнителни разходи; - След като УО ще извършва служебна проверка в НСИ, защо трябва да се представя Удостоверение от НСИ, което също представлява разход за кандидата? *С уважение,* *Веселина Купенова* *Председател на Съвета на фондацията*	
98.	Вероника Костадинова	20.04.2015	Здравейте, Както в критериите за оценка, така и при дефинирането на дейностите, допустими по настоящата процедура, се говори за	В Приложение Ц „Използвани съкращения и основни дефиниции" от публикувания за обществено

	veronika164@abv.bg		"ресурсна ефективност и ефикасност в производствения процес". Бихте ли точно дефинирали тези понятия. Благодаря! Вероника Костадинова	обсъждане пакет документи по процедурата е включено определение на понятието ресурсна ефективност/ефикасност.
99.	Веселина Купенова info@sos-predpriemachi.com	20.04.2015	Здравейте, Във връзка с проведената на 15.04.2015 г. публична дискусия на тема „Обсъждане на документация по процедура за предоставяне на БФП „Подобряване на производствен капацитет на МСП" по ОПИК", реализирана с подкрепата на Областен информационен център София-град и София-област, в партньорство с Професионална асоциация Европейски и национални програми за развитие и Фондация SOS предприемачи, приложено Ви изпращаме обобщени изведените коментарите и препоръки. Моля да вземете предвид, че списък на участниците в дискусията, както и всички свързани с провеждането и материали са на разположение в Областен информационен център София-град и София-област. С пожелание за пролетна и светла седмица, Веселина Купенова *Председател на Съвета на фондацията* **ИЗВОДИ И ОБОБЩЕНИ ПРЕПОРЪКИ** Участниците в проведената публична дискусия бяха представители на различни фирми, неправителствени организации, консултанти и експерти. Дискусията протече с активното участие на всички присъстващи като след встъпителните думи от Г-жа Елза Григорова и кратко представяне на Областен информационен център София-град и София-област, експертите от Професионална асоциация Европейски и национални програми за развитие и Фондация SOS предприемачи представиха своите позиции. В хода на събитието	Моля, вижте становището на УО по т. 97 по-горе. Моля, вижте и становището на УО по т. 3, т. 4, т. 9, т. 54.IV и т. 67.1.

			участниците изразиха множество препоръки, свързани със специфика както на отделните документи – насоки за кандидатстване, бизнес план и методика, така и по отношение на логическата рамка на процедурата и очакваните крайни резултати от изпълнението на проектите. ✓ Представителите на бизнеса изразиха своето категорично становище срещу твърде рестриктивните мерки, свързани с проследяване на резултатите от изпълнението на проектите. Бяха изказани мнения за възможни множество ситуации, които да променят пазарната среда – напр. очакваното приемане на България в еврозоната, ситуации на налагане на икономически санкции и ембарго на чужди страни по решение ЕК, резки промени на валутния пазар и др. подобни ситуации, които не попадат в понятието „форсмажор" и които могат да доведат невиновно неизпълнение на поетите от предприятията кандидати ангажименти по отношение на прогнозните критерии – предмет на оценка по процедурата. В този смисъл бе направено предложение да се преразгледат критериите, обособени в раздел „III. Ефект от изпълнението на проекта" от методиката за оценка на проектите. ✓ Направена бе препоръка да не се допуска дублиране на критерии за допустимост и критерии за оценка, каквито се наблюдават – напр. при критериите за „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие". ✓ Възникна дискусия с различни становища относно изисквания минимален размер на реализирани нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години. Общото мнение е, че изискванията за кандидатите – малки и средни предприятия – са завишени и че посочените прагове трябва да бъда намалени. ✓ Категорично бе и становището на присъстващите по отношение на изискването за единствено подаване на документи по електронен	

			път – бе направена препоръка да се допусне възможността да се кандидатства чрез подаване на документите на хартиен носител. В тази връзка бяха изразени мнения да се направи подаване не с КЕП, а с ПИК или др. сходен механизъм, така че да се улесни ползваемостта и да се намалят разходите на кандидатите малки и средни предприятия. ✓ Експерти направиха предложение да се преосмисли внимателно размера на минималния праг на помощта, тъй като в противен случай ще се допусне неравнопоставено третиране на кандидатите, които кандидатстват с проекти на една и съща стойност, но от различни райони на планиране. Конкретното предложение е да се намали прага според интензитета на помощта. ✓ Друго предложение, свързано с намаляване на разходите на кандидатите бе изискваното удостоверение от НСИ да не се изисква, при положение че основния код съгласно КИД-2008 на всяко предприятие е изрично посочен към Годишния отчет за дейността на предприятията. Друга предпоставка да не се усложняват излишно кандидатите е и описаната в насоките възможност за служебна проверка в системата на НСИ, което предполага че Оценителната комисия ще има достъп до данните за всеки кандидат. ✓ Постъпи конкретно предложение да се прецизират изискваните документи – посочени в методиката и касаещи доказването на критерия „2. Внедрени стандарти и системи за управление", като се допуснат и други, освен „сертификати" – и по конкретно за „Валиден сертификат", което не е приложимо например за СЕ маркировка – която се доказва със протокол от изпитване или удостоверение. ✓ Постъпи предложение да не се изисква документът „Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи", а да	

			се ползва „Справката за нетекущите (дълготрайните) активи", в която освен оценка върху стойностите само на ДМА, е важно да се взимат предвид и инвестициите в ДНА, още повече че те са допустими като категория разход и също формират стойността на инвестицията. ✓ Имаше коментари, по отношение на това, че Управителя или Управителния орган на едно дружество няма как да оказва влияние върху решението на друго – било то и свързано предприятие, както и фактът, че не съществува правна рамка, според която е задължение на свързаните предприятия да се уведомяват едно друго за взетите от тях еднолични решения. В този смисъл изискванията към кандидатите - според текста на насоките, а именно, че „проектно предложение може да подаде само едно предприятие от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност" е неадекватно, като още по неадекватно е да се търси наказателна отговорност на представляващите кандидата лица, подписали декларация Приложение Г. ✓ Бе направена констатация, че няма ясна обосновка на текстове и изисквания в процедурата към нормативната рамка – вкл. нови регламенти, постановления и др., които да обосновават налаганите от УО ограничения, изисквания и вменявани на кандидатите задължения. Като конкретна препоръка – да се направят препратки към конкретните регламенти и нормативни документи. ✓ „Не е адекватно да се ползва образеца на Бизнес плана на ДФЗ в процедурите на ОПИК – образеца на ДФЗ е разписан компетентно, но за определените на ПРСР 2014-2020 цели" – този и други коментари бяха направени, по отношение на това, че в образеца на публикувания бизнес план се изисква твърде раздробена и фрагментирана информация, от която в оценка влизат общи сборове и стойности – това не е разумно, предвид това, че много от	

			предприятията предлагат богати продуктови портфолиа – някои с дори повече от 2000 отделни продукта – и искането да се представя такъв обем от информация не релевантно за ограниченото време на подготовка, с което ще разполага първата група от кандидати. ✓ По отношение на критериите, посочени в раздел „III. Ефект от изпълнението на проекта", бяха изразени основателни притеснения, че по-голямата част от критериите оценява динамика и ръст на показателите, а не се отчита и взима предвид абсолютната стойност. Такъв модел на оценка дава сериозно предимство на кандидати (с малък персонал или дори без такъв, с ниски финансови резултати и приходи от износ), които нямат постоянен и устойчив ръст до момента, а са „прогнозирали" динамично очакванията си за ефект от изпълнение на проектите си. В същото време кандидат, който реализира – в абсолютна стойност – значим ръст на приходи и износ, който е създал заетост на „светло", ще получи по-малък брой точки – и съответно може да отпадне от класиране в подобна конкуренция. ✓ Отправени бяха препоръки да се обмисли преструктуриране на разпределението на наличния общ бюджет в зависимост от технологична интензивност на секторите на икономическа дейност – Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства, Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства и Интензивни на знание услуги. Част от участниците изказаха мнение, че кандидатите от Интензивни на знание услуги са ощетени. ✓ Друг важен коментар бе направен, по отношение на възможността кандидати, които извършват няколко дейности, една от които – но не основната – е с допустим за кандидатстване код по КИД-2008. Такъв тип кандидати реално нямат достъп до финансиране, въпреки че извършват определена като приоритетна дейност, и явно имат	

			потенциал и могат да развият тази си дейност и дори да я превърнат в основна за своя бизнес. ✓ Постъпиха и коментари, какво би се случило, ако в края на изпълнение на проекта, кандидатът е започнал или развил друга, неприоритетна по процедурата дейност по КИД-2008. ✓ И отново, бе обсъдена темата – защо кандидати с недопустим КИД-2008 да не са допустими да изпълняват проект по допустим КИД-2008? Също така в документацията е посочен КИД-2008 и на проекта, и на кандидата, но никъде е посочено коя методика се прилага, за да се определи КИД-2008 на проекта. В Методиката на НСИ се коментират характеристики на юридическо лице, а не на проект, а в документацията няма препратка по тази тема. Освен направените в дискусията коментари и предложения, към настоящия документ са приложени и: 1) Предложения и препоръки от Професионална асоциация Европейски и национални програми за развитие; 2) Предложения и препоръки от Невяна Бумбарова, експерт. 3) Други, постъпили предложения, изпратени до 12,00 ч. на 17.04.2015 г.	
100.	Надя Минкова nadia@npack.net	20.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, Във връзка с публикуваните на 02.04.2015г. , Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедурата "Подобряване на производствения капацитет в МСП" на основание чл.13, ал. 3 от ПМС №107/20.05.2014г., бихме искали да изразим следните предложения и коментари: 1. Относно поставеното в точка 11. Допустими кандидати, подточка 11.1. Критерии за допустимост на кандидатите, точка 4) Да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и	Моля, вижте становището на УО по т. 15.

			2014г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва: За средно предприятие ≥ 6 000 000 лева Считаме, че така определената стойност е значително висока и имайки предвид целите на програмата, а именно **подпомагане конкурентоспособността на МСП**, това изискване е **дискриминационно** и сравнено с останалите категории предприятия е значително по-висока. За пример категорията малко предприятие – чийто средно списъчен персонал за последната приключена финансова година е максимум 49 човека, се изисква доказване на 1 000 000 лева нетни приходи от продажби, а за едно средно предприятие със средно списъчен персона за последната приключена финансова година с 51 човека персонал, се изисква доказване на 6 000 000 лева нетни приходи от продажби. Така определените критерии **поставят в неравностойно положение именно развиващите се средни предприятия**, които наистина имат необходимост от финансова помощ, за сметка на подпомагане значително развитието на намиращите се на границата на голямо предприятие. *Управляваното от мен дружество ЕНПАК ЕООД е 99% експортно ориентирано и има нетни приходи от продажби за последните три години 5 894 800 лв, като фирмата ни е в категорията „средни предприятия" от една година. Запазвайки границата за нетни приходи от продажби на 6 000 000лв ние няма да можем да кандидатстваме. Ако не за фирми като нашата, то за кого е насочена програмата?* Разчитаме, че ще бъдат преразгледани финансовите критерии и	

			наистина ще бъдат заложени реалистични и приемливи условия за всички кандидати, с което да се гарантира недискриминационно начало. Благодарим за възможността да изразим становище по ОП „Иновации и конкурентоспособност" и отворената ви политика към бизнеса, което показва наистина професионален европейски подход за достигане до ефективно и ефикасно усвояване на предоставените от ЕФРР средства. Управител: Надежда Минкова	
101.	Владимир Димитров	20.04.2015	Уважаеми колеги, Приложено изпращаме Ви позиция на Асоциация на рециклиращата индустрия (АРИ) във връзка с обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване на производствения капацитет в МСП" . С уважение, Владимир Димитров Изпълнителен директор Асоциация на рециклиращата индустрия **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЛУКАРСКИ,** Асоциация на рециклиращата индустрия (АРИ) е неправителствена организация за дейност в обществена полза, която обединява над 50 фирми в областта на събиране, предварително третиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци от хартия, стъкло, пластмаса, черни и цветни метали, както и масово разпространените отпадъци (в т.ч. излезли от употреба моторни превозни средства, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, излезли от употреба гуми,	Заложените в инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 (ОПИК) интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020, приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Следва да се има предвид, че ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на

			отработени масла и отпадъци от опаковки) и др. По последни данни на Европейската комисия рециклиращата индустрия в държавите - членки на Европейския съюз /ЕС/ има оборот над 145 млрд. евро годишно и създава между 1,5 и 2 млн. работни места. Според анализаторите пълното спазване на политиката на ЕС в областта на управлението на отпадъци би могло да създаде още 400 000 работни места в рамките на ЕС, както и допълнителен годишен оборот, възлизащ на 42 милиарда евро. За разлика от ЕС, в България на бизнеса с управление на отпадъци се гледа като на бранш, който само търгува с отпадъци, без да се отчита промяната в социално-икономическата реалност, увеличаващата се ресурсна криза в света. В Европа рециклиращата индустрия предоставя все по-големи количества суровини за реалното производство - минимум 50 % от хартията и пр. В България местните металургични комбинати, като Стомана Индъстри АД, използват над 95 % вторични суровини за своето производство, като количествата предоставени от местния пазар са недостатъчни за индустрията. В България се рециклират под 5 % от събираните разделно отпадъци, по данни на Националния статистически институт. Например, от около 3 млн. тона, колкото приблизително са годишно отпадъците в България, едва 36 000 тона се рециклират. В същото време, по официални данни на Министерството на околната среда и водите /МОСВ/, годишните цели за рециклиране, които се поставят пред организациите по рециклиране и фирмите, се изпълняват. Със своя оборот, рециклиращата индустрия, формира около 3,5 % от Брутния Вътрешен Продукт (БВП) на България, а фирмите са сериозен генератор на нови работни места. В бранша преобладават малките и средни предприятия, които са определяни като „гръбнак на българската икономика". Същевременно към бранша има редица	процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал.

			изисквания, които са непосилни за повечето малки и средни фирми. Част от приходите на тези фирми се формира от търговската им дейност с отпадъци, но освен търговия те извършват и дейности по управление на отпадъците, включително третиране, рециклиране, оползотворяване на отпадъци по смисъла на § 1, т. 41, 43 и 44 от ДР на Закон за управление на отпадъците (в сила от 13.07.2012 г.). Една от целите, която АРИ и нейните членове преследват, е преобразуването на отпадъците в краен продукт с висока добавена стойност. Съвременните производители на рециклираща и производствена техника се фокусираха върху производството на оборудване за малки и средни предприятия, тъй като големите компании са малко на брой и вповечето случаи вече разполагат с необходимата техника. Въпреки това, цената на техниката е непосилна за българските малки и средни предприятия. Екологосъобразното извършване на тези дейности в съответствие с високите европейски изисквания налага закупуване на скъпоструващи съоръжения, инсталации, оборудване, транспортни средства и друга техника, например машини за сепариране на кабели, машини за третиране на масла и др. течности от ИУМПС, специализирани машини за рязане, балиране, брикетиране, кранове за товарене, индустриални багери за сортиране и товарене на отпадъци, поточни линии за рециклиране на отпадъци от пласмаса и хартия и др. Не на последно място е и оборудването за производство на краен продукт от отпадъци от гуми, метали и др. Поради липса на достатъчно финансови средства, голяма част от операциите по третиране на отпадъци в България се извършват ръчно или с техника втора употреба, което води до по-големи рискове за живота и здравето на хората, вреда за околната среда и неконкурентни позиции на българския бизнес спрямо останалите европейски компании.	

			В отминалия програмен период 2007 - 2013 г., целият бранш на рециклиращата индустрия **беше изключен** от възможността да кандидатства за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура BG1e61PO003-2.1. „Технологична модернизация в малки и средни предприятия" на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007 - 2013. Главната причина за това е, че кодът на основната икономическа дейност на фирмите от сектор рециклиране и преработка на отпадъци не е сред допустимите на бенефициентите по оперативната програма. Във връзка с общественото обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване на производствения капацитет в МСП", като първа процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по одобрената Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, **с огромно разочарование забелязахме,** че фирмите от рециклиращата индустрия **отново не са включени** в списъка на бенефициентите по оперативната програма. **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,** С оглед на гореизложеното, предлагаме, да се допълни списъкът с бенефициенти по ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, така, че фирмите от рециклиращата индустрия да имат възможност да кандидатстват за финансиране за закупуване на съоръжения, оборудване и превозни средства, предназначени за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или третиране на отпадъци. Считаме, че това е единственият начин за преодоляване на посочените ограничения и подпомагане на малките и средните предприятия в бранша за осъществяване на инвестиции и обновяване на технологичната база. От друга страна, получаването на финансиране ще даде възможност за стимулиране и на българското	

			машиностроително производство на специализирана техника за рециклиращата индустрия, тъй като голяма част от необходимото оборудване се предлага и от български производители. Ето защо се обръщаме към Вас с молба за провеждане на работна среща в удобно време и час с Вас и Ваши експерти отговарящи за ОП "Иновации и конкурентоспособност" 20142020 с цел намиране на изход от създалата се ситуация и включване на фирмите от рециклиращата индустрия като бенифициенти по оперативната програма. Стимулирането на малките и средните предприятия е и основен приоритет заложен в Европейската харта за малките предприятия и доразвит в приетия през 2008 г. от Европейската комисия Акт за малкия бизнес на Европа (Small Business Act for Europe). Чрез разширяване диапазона на допустимите за кандидатстване фирми с проектни идеи, които могат да се финансират от европейските фондове, може да се постигне и една от общите цели, залегнала в Лисабонската стратегия - Европейският съюз да се превърне в най-конкурентната и динамична икономика в света, основана на знанието, осигуряваща устойчив икономически растеж, генерираща повече и по-добри работни места, и по-силна социална сплотеност. Това ще покаже готовността и степента на конкурентоспособност на българската икономика, за да се справи с най-голямото глобално предизвикателство ресурсната криза и увеличаващите се обеми отпадъци. Някой от най-напредналите страни в ЕС, са постигнали почти нулево депониране, като преработват почти 97 % от своите отпадъци в ги връщат отново като суровини в икономиката си. Като предварително благодарим за оказаното съдействие, очакваме Вашия отговор! С уважение, Владимир Димитров	

			Изпълнителен директор	
102.	office@agrotehchast.bg	20.04.2015	Уважаеми госпожи/господа. На 02.04.2015 г. в официалния сайт на Управляващия орган на ОП „Иновации и конкурентоспособност" е публикувано предложение за обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП". След преглед на публикуваните документи установихме, че един от индикаторите за резултат и продукт на ниво инвестиционен приоритет с **обем на износа на стоки и услуги, реализиран от МСП.** Това е залегнало и в критериите за техническа и финансова оценка на проектите (т. 3 от раздел I). Във връзка със специфичната цел на приоритет 2.2 - повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на българските МСП, считаме че посоченият по - горе критерий не е обективен и не дава ясна представа за износа на предприятието. Този извод се налага от следното, законодателят дава възможност на юридическите лица да учредяват дружества (чл. 65, ал. 1 ТЗ). Това е направено с цел същите да бъдат улеснени в дейността си, да я оптимизират, а също и за диверсифициране на риска. Възползвайки се от тази възможност през м. декември 2012 година „Агротехчаст" АД като юридическо лице учреди дружество „Агротехчаст експорт" ЕООД, в което е едноличен собственик на капитала и по този начин не само оптимизирахме производствените процеси в предприятието, но и постигнахме по - голяма ефективност по отношение на документооборота. Продължителните данъчни проверки и дългото чакане за възстановяване на ДДС бяха непосилни за нас и изключително затрудняваха работата ни. Дружеството „Агротехчаст експорт" ЕООД е учредено само и единствено с цел да обслужва експортната дейност на предприятието производител. Ето защо, въпреки че произвеждаме 90 % от продукцията си за износ,	С оглед равното третиране и недопускането на дискриминация на кандидатите, наличието на приходи от износ се удостоверява чрез Справката за приходите и разходите по видове и икономически дейности за съответната година. Следва да имате предвид, че при извършването на оценката на проектните предложения, ще се взимат предвид финансово-икономическите показатели единствено на предприятието кандидат.

			рискуваме да получим по - малък брой точки и съответно да не се класираме по обявената процедура, независимо че отговаряме на всички критерии и че благодарение на иновациите, които въведохме през последните години, успяхме да увеличим производителността, а съответно и износа, което доведе до увеличаване на броя на работните места в предприятието и ръст на оборота. Важно е да се отбележи, че „Агротехчаст" АД не е изолиран случай. Това е често използвана практика, особено когато има големи обеми на износа. Допълването на този критерий ще реши проблема на редица предприятия, които към момента са с намалени шансове за класиране. С оглед на гореизложеното предлагаме да се предвиди в критерия за оценяване възможност износа да се преценява с оглед на реално изнесената продукция, макар и през дъщерно дружество, създадено точно за тази цел и 100 % собственост на предприятието производител. С уважение, Сашко Маринов	
103.	Добрин Савчев dobrin.savchev@gmail.com	20.04.2015	Здравейте, Надяваме се да е възможно да включите кратък разяснителен текст в насоките относно случаи, когато едно предприятие по собствени икономически показатели е микро/малко, а по свързаност/партньорство е от по-висока група. Във връзка с това е необходимо да се знае как в процеса на оценката ще се определи стойността според която ще се провери изискването за общ оборот през последните 3 години, защото има случаи, в които тези предприятия ще станат недопустими участници ако стойността се формира от собствените приходи, а се разглеждат и класират в по-високата група. Считаме, че е по-разумно за всички участници това да е ясно изразено, вместо да подлежи на тълкуване. Ако стойността се формира от собствените приходи на самото малко/микро предприятие,	Разпоредбите за свързаност и/или партньорство на Закона за малките и средните предприятия са приложими единствено при определянето на категорията предприятие. При извършването на оценката на проектните предложения (вкл. по отношение на минималния размер нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години), ще се взимат предвид финансово-икономическите показатели единствено на

			а допустимостта се разглежда в по-високата група, то посочените прагове са неуместни. Не само във връзка с това, но една от възможностите, която виждаме е тези прагове да отпаднат, тъй като те по смисъл се дублират с някои от критериите за финансова оценка. Другият мотив за това предложение е, че посочените стойности поставят извън допустимите кандидати не малък брой предприятия, които едновременно имат нужда от подкрепа за да развият своята дейност, и в същото време притежават капацитет да извършат това. Като цяло, мнението ни е, че е по-добре да бъдат намалени преградите за участие, като се увеличи значението на оценката. Тези прагове изразяваме съмнение, че ще бъдат от голяма полза дори за северозападен регион. Освен това - намираме за разумно да се подкрепи развитието на Северозападен регион, но предимството, което се дава не считаме за оправдано. С поздрав, Добрин Савчев – ТЕХНОР ЕООД	предприятието кандидат.
104.	Вера Илиева project@basscom.org	20.04.2015	**УВАЖАЕМА ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,** Във връзка с обявеното обществено обсъждане на документацията по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по „ОПИК" 2014-2020, бихме искали да внесем своите предложения и коментари, както следва: **1) Недопустими дейности:** ***1.1) Закупуване на компютърно оборудване и софтуер за административни нужди на предприятието (вкл. софтуерни системи за управление – ERP, CRM и други***	1. Моля, вижте становището на УО по т. 13. 2. Посочените разходи за услуги не попадат сред допустимите разходи съгласно приложимия по процедурата режим на държавна помощ - регионална инвестиционна помощ (чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014). 3. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36.

			подобни системи и модули към тях). В качеството си на професионална организация, бихме искали да представим експертно становище относно необходимостта от включването като допустими по процедурата на дейностите и разходите за закупуване на ERP, CRM и други сходни системи и модули към тях: • Включването на специализираните системи за управление на бизнеса (CRM - Client Relationship Management, ERP - Enterprise Resource Planning и др.) в недопустимите за финансиране дейности/разходи противоречи на основната цел и очакваните резултати от горепосочената процедура, а именно: „Очакваните резултати от настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са свързани с подобряване на конкурентоспособността на предприятията и създаване на потенциал за експорт и като резултат – подобряване на пазарното присъствие на българските МСП - чрез внедрени технологии за подобряване на производствения процес, постигане на по-висока производителност, намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига, съответно повишаване на добавената стойност и активно включване във всички етапи на веригата за добавяне на стойност". Системите за управление на бизнеса не спадат към стандартния софтуер за административни нужди на фирмите, а представляват специализиран интегриран софтуер за ресурсно планиране и оптимизиране на работните процеси. Те допринасят за повишаване качеството на произвежданите стоки/предоставените услуги, за подобряване на производствените процеси и производителността като цяло, за оптимизиране на разходите и за повишаване на добавената стойност на компаниите – в пълно съответствие с описаните в текста на процедурата	4. Моля, вижте становището на УО по т. 26. 5. Моля, вижте становището на УО по т. 90.3. 6. Моля, вижте становището на УО по т. 53.9.

			констатирани нужди в сектора на МСП за България, както и в цитираните по-горе очаквани резултати; • Много световни практики показват, че за да се развива успешно едно предприятие, задължителен елемент от тяхната стратегия следва да е изграждане на организацията в качеството на единна производствено-пласмента система, посредством ERP и CRM система. По своята същност ERP и CRM са системи, обединяващи всички бизнес процеси в единна база като инструмент, позволяващ на предприятията да бъдат икономически ефективни, да провеждат гъвкави политики в изпълнение на редица инвестиционни проекти, както и други ползи в процеса на растеж, като крайният резултат е предприятие със стабилна пазарна позиция и с възможности за разширяване на производственият капацитет; • ERP и CRM системите оказват пряко влияние върху повишаването на производствения капацитет в предприятията, тъй като осигуряват ефективно управление върху производствените процеси, допринасят за ефективно и ефикасно използване на ресурсите, както и спомагат за оптимизиране на инвестициите в материали и суровини, в резултат на което се откриват нови възможности за инвестиране на средства за подобряване и утвърждаване на конкуренти пазарни позиции; • ERP и CRM системите, дават възможност на предприятията да бъдат в съответствие с изискванията на редица международни стандарти, което допринася за повишаване на конкурентоспособността и експортният потенциал на малките и средни предприятия в България; • Повишаването на производственият капацитет и оптимизиране на производствената верига, както и намаляването на производствените разходи, чрез използването на ERP и CRM води след себе си и редица благоприятни последици за развитието на българска икономика, като	

			важна част от тях е и повишаването на добавената стойност. В заключение, не би следвало ERP и CRM системи да бъдат приравнявани към софтуер за административни нужди – споменатите системи подобряват управлението на производствените и бизнес процеси, и отношения с клиенти на дадено предприятие и така спомагат за повишаване на производствения капацитет, оптимизация на съществуващите бизнес процеси, а оттам и подобряване на конкурентоспособността на предприятията. С оглед на гореизложеното, считаме, че за реализиране на устойчива пазарна конкурентоспособност на българските МСП, повишаване на производителността и експортният им потенциал, като част от целите за реализация на „ОПИК" 2014-2020, закупуването на ERP и CRM системи и други подобни системи и модули към тях, трябва да бъде причислено към допустимите разходи и дейности по процедурата. **2) Недопустими разходи:** ***2.1) Разходи за одит и визуализация.*** Вземайки под внимание факта, че пред кандидатите/бенефициентите е поставено изричното задължение да изпълнят тези дейности по силата на Регламент 1303/2013, то би следвало разходите да бъдат допустими по процедурата, а не да бъдат изцяло за сметка на предприятията. Това са дейности/разходи, свързани изцяло със спазването на изискванията на финансиращата Програма, тяхното извършване не допринася за повишаване конкурентоспособността на кандидатите и не води до конкретни икономически ползи за тях. Предвид гореизложеното те би следвало да бъдат включени в допустимите за	

			финансиране разходи, като може да се поставят лимити за техния размер, например разходи за визуализация в размер до 2 % от стойността на общите допустими разходи и ненадвишаващи 3 000 лв. (съгласно ПМС 119/2014 г.); ***2.2) Разходи за организация и управление.*** На основание основание чл. 9 (2), т. 1 от ПМС 119/2014 г. да се обмисли възможността за включване на разходите за организация и управление (разработване и управление на проектите) в качеството им на допустими разходи по разглежданата процедура. Техният размер би могъл да бъде лимитиран до 10 % от общите допустими разходи по съответния проект. **3) Интензитет на безвъзмездната финансова помощ**. В съответствие с принципа на насоките на ЕК за приоритетна подкрепа за регионите в най-неравностойно положение, е намален интензитетът за регионални помощи в Югозападен регион (включващ области София-град, София-област, Перник, Благоевград и Кюстендил) на 25%. Това не засяга особено предприятията в икономически най-активната област София-град, но прави кандидатстването силно затруднено за фирмите във всички останали населени места в ЮЗР. УО може да предостави възможност за по-малки проекти за закупуване на ДМА/ДНА с по-висок интензитет на БФП под режим "de minimis"; **4) Много високи прагове на минималните размери на безвъзмездната финансова помощ с оглед много нисък процент на финансиране за Югозападен регион.**	

			Голяма част от МСП в България разполагат с ограничени свободни финансови ресурси и изпитват трудности с набирането на капитал или кредитен ресурс. В същото време, за да могат да се възползват от безвъзмездната финансова помощ по тази процедура, те трябва да финансират всички дейности в момента на тяхното изпълнение със собствени средства, след което да ги отчетат и да очакват тяхното верифициране и възстановяване. По-високите минимални прагове, заложени по тази процедура, са сериозно ограничение за голяма част от МСП в България - за мащабите и оборотите на повечето българските микро и малки фирми проекти на стойност по минимум 445 000,00 лв. (за ЮЗР) / 270 000,00 лв. (извън ЮЗР) са практически невъзможни за изпълнение, тъй като фирмите нямат необходимите средства, с които първоначално да финансират изцяло дейностите по проекта, каквото е изискването по Програмата. По този начин се поставя индиректно ограничение към голяма част от българските компании, имащи реални нужди от модернизиране на производственото си оборудване, но нямащи необходимите оборотни средства. Това, от своя страна, изцяло противоречи на целите и очакваните резултати от тази процедура; **5) Изискване за банкова гаранция при получаване на авансово плащане.** Поставянето на подобно изискване, на практика, обезсмисля използването на тази опция от фирмите-кандидати, тъй като, за да получат банкова гаранция от тях се изисква да разполагат с цялата сума под формата на обезпечение. Наред с това, банките начисляват и допълнителни такси и комисионни. Това, от своя страна, ограничава фирмите, тъй като без авансово плащане те трябва да покрият със собствени средства разходите по проекта, като в крайна сметка се получава сравнително дълъг период от време между началото на	

			проекта и получаването на безвъзмездната финансова помощ. Да се предвиди възможност за изплащане до 90 % на безвъзмездната финансова помощ по специална тристранна сметка (ЕСКРОУ), за да се облекчи режимът на получаване на аванс без необходимост от допълнителни разходи за банкова гаранция. **6) Тематично приоритизиране** – следва да бъде в пълно съответствие с приоритетните сектори от областите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС). На вниманието на УО по ОПИК вече е внесено официално писмо-становище относно настоящата процедура от името на Българската асоциация по информационни технологии (БАИТ), подкрепено и от страна на БАСКОМ. Надяваме се, че нашите препоръки и коментари ще бъдат вземи под внимание и по този начин ще допринесат за по-качественото планиране и изпълнение на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по „ОПИК" 2014-2020. С уважение, **СТАМЕН КОЧКОВ** **ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС**	
105.	Елица Ненчева s.taseva@timbercham ber.com	20.04.2015	УВАЖЕМА ГОСПОЖО ПЕНЕВА, Във връзка с предложената за обществено обсъждане, документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, бих искала да направя следните предложения и коментари от името на Браншова камара на дървообработващата и мебелната промишленост /БКДМП/:	Моля, вижте становището на УО по т. 4 и т. 9.

			БКДМП като организация представляваща над 320 предприятия от секторите Дървообработване и Мебелно производство смятаме, че е необходимо ревизиране на критериите по отношение на нетните приходи от продажби за последните приключени три финансови години. С оглед на сложната икономическата обстановка и финансовата стабилност на предприятията след Глобалната Финансова Криза от 2008, както и приоритетното финансиране на предприятия от слаборазвитите региони, заложените стойности по този показател ще възпрепятства голяма част от малките и средни предприятия да се възползват от помощта по горепосочената процедура. Уверени в това, че ще срещнем Вашето разбиране, моля да приемете моите най-искрени поздрави. С уважение, Елица Ненчева, Изпълнителен директор на БКДМП	
106.	Екатерина Игнатова bamco@bamco.bg	20.04.2015	Препоръки на БАУКО по Насоките за кандидатстване 1. В раздела за техническа и финансова оценка е посочен критерий „Устойчиво развитие" с тежест от 5 точки, който не е изрично формулиран и обективно измерим – какви са тези дейности за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес, как се определя проектът включва ли или не такива дейности? 2. Да отпадне посочения на страници 26 и 27 от документа „КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ" текстът „подробно описани минимални технически/функционални характеристики", тъй като не става ясно какво оценителната комисия ще разбира по „подробно описани". Да се преосмисли текстът и поставянето на подобно изискване към друга част от методиката за оценка.	Моля, вижте становището на УО по т. 9 и т. 97.

			Също така какво означава „минимално" – спрямо какво. Кандидатът знае най-добре какво му трябва и трябва с това оборудване да докаже резултатите. Може да се допусне при доставката на оборудването да може да се намери друг доставчик и с още по-добри параметри, като кандидатът трябва да докаже с какво това оборудване е по-добро. 3.На стр. 37 от НАСОКИТЕ е описано, че в рамките на процедурата „проектно предложение може да подаде само едно предприятие от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност". Под сходна дейност следва да се разбира дейност, попадаща в същия клас (четирицифрен код) съгласно Класификация на икономическите дейности - КИД-2008 (Приложение С)." Под линия е посочено също, че „В случай че един и същи кандидат е подал повече от едно проектно предложение, Оценителната комисия разглежда само последното постъпило проектно предложение, а предходните се считат за оттеглени." В методиката липсва съответстващ на подобно условие текст. От друга страна, текстът (както и текстовете по ред 12 и 13 от раздел „2. Критерии за оценка на допустимостта на кандидата" в МЕТОДИКАТА) трябва да отпадне в този му вид. Ако подобни текстове се включват, то те трябва да реферират към конкретен регламент или друга нормативна рамка, така че да се постигне прозрачност защо се поставят подобни изисквания към кандидатите. 4. Изискването за допустимост на кандидатите – малки предприятия – относно реализирани нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години равни на или надвишаващи 1 000 000 лв. не е адекватно, посоченият праг трябва да бъде намален. 5. Изискването за допустимост на кандидатите – средни предприятия – относно реализирани нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години равни на или надвишаващи 6 000 000 лв. не е адекватно, посоченият праг трябва да бъде значително	

			намален. 6. Да се съотнася минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект пропорционално на интензитета на помощта за съответното разделение по райони – в противен случай се създават условия за неравнопоставено третиране на кандидатите, които кандидатстват с проекти на една и съща стойност – напр. при проект на обща стойност 200 хил. лв., проект на кандидатите от ЮЗР е недопустим, а на тези извън ЮЗР е допустим кандидат. 7. Да се даде възможност на кандидатите да представят в допълнение някой от посочените придружителни документи (извън Бизнес плана и Формуляра за кандидатстване). Предвид това, че е възможно да се допуснат технически пропуски по отношение на изискуемата форма на декларациите, техническата спецификация и прилежащите оферти или други административни документи, същите да могат да се изискват допълнително от Оценителната комисия в процеса на оценка с адекватен срок за предоставяне от поне 5 работни дни. 8.Кандидатстването на хартиен носител също да е допустимо, предвид факта, че ИСУН 2020 все още се тества, публичния достъп до системата не е възможен, а провеждане на обучения за бенефициентите не са предвидени. 9.Да се обмисли внимателно възможността електронното кандидатстване да бъде въведено по образец на Еразъм+ и Хоризонт 2020, където няма изискване за КЕП, а декларации от кандидатите и всички техни представляващи се представят сканирани към момента на подаване през системата и в оригинал към момента на подписване на договор. 10.В Критерии за техническа и финансова оценка, раздел „I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта", са включени показатели със сериозна секторна чувствителност (като EBITDA и производителност напр.), т.е.	

			създават се условия за неравнопоставено третиране на кандидатите от различните сектори. Също така, някои от показателите – конкретно EBITDA – се ползват два пъти в математическия модел на техническа и финансова оценка, което не е допустимо. 11.Да се променят изцяло критериите за техническа и финансова оценка в раздел „III. Ефект от изпълнението на проекта", като се обвържат конкретно със стойността на предоставяната субсидия по съответния проект. Така ще се избегне обща оценка на резултатите от всички дейности, извършвани от кандидата, и оценката ще се фокусира върху конкретния ефект от вложените като субсидия средства. 12.От представените документи и критерии не става ясно как ще се извършва оценка по „Тематично приоритизиране", касаеща съотносимост на проектите към някоя от областите на ИСИС. Ако ще има съотнасяне на текстове от бизнес плана, а не проверка по КИД-2008 на проекта, то редно е броят на точките да бъде намален като тежест в общата оценка. (Ще има ли проверка в последствие дали проектът наистина е съотнесен към някоя от областите или не?) 13.По отношение на раздел „Регионално приоритизиране" от МЕТОДИКАТА, може да се обмисли дали да не се стимулират и други области, които имат сходна – на Северозападен район за планиране – стойност на БВП на глава от населението. 14.Да отпадне дискриминационното условие за ограничение на размера на безвъзмездната финансова помощ за последните седем години по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения. 15. Да се включи възможността за искане на междинно плащане, при извършено авансово плащане към доставчици. (това и в предходните процедури на ниво Насоки не присъства, но го имаше в ръководствата)	

			16. Има противоречие между това, че се дават точки за опит в изпълнение на предишни проекти и в същото време се отнемат, ако предприятието вече е получило БФП. Не е ясно каква е волята на УО – дали да намалят риска от провал, предоставяйки помощ на опитни бенефициенти, или да увеличат броя на получилите БФП бенефициенти. С уважение, Екатерина Игнатова Изпълнителен директор на БАУКО	
107.	Виктория Момчилова VMomchilova@paraflow.bg	20.04.2015	УВАЖАЕМИ Г-Н ЛУКАРСКИ УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, С оглед предстоящото обявяване на прием на проектни предложения по първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бихме искали да представим нашето становище изготвено на база анализ на публикуваните предварителни насоки за реализирането на заложените в процедурата цели, а именно изричното изключване на ERP1, CRM2 и други системи и модули към тях като допустими дейности и разходи. Бихме искали да вземете под внимание следното: ERP системите са многофункционален инструмент за управление на бизнеса, с чието използване управляващите на различни нива разработват, прилагат и оптимизират своя стратегия и тактика на управление. При тях са на лице силно застъпени възможности за единно планиране на цялата фирма и контрол на изпълнението, което води до ефективно и ефикасно използване на ресурсите в МСП. Ефективното и ефикасно използване на ресурсите от страна на МСП ще допринесе за постигане на устойчиво развитие, каквато цел има ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 1303/2013.	Моля, вижте становището на УО по т. 13.

			CRM е софтуерна система, която обхваща всички аспекти от управлението на взаимоотношенията с клиентите. CRM обединява всички релевантни данни, като предоставя гъвкав инструмент за оптимално обслужване и постигане на високи нива на клиентска удовлетвореност. Тази софтуерна система е стратегия за създаване на дългосрочни и взаимоизгодни взаимоотношения с клиентите чрез разбиране на техните индивидуални потребности. Системата от една страна е предназначена да удовлетвори и задържи клиентите, а от друга страна служи за оптимизиране на дейността на компанията. Основната цел на внедряването на CRM-системата е да се създаде конвейер за привличане на нови клиенти и развитие на отношенията с досегашните клиенти, което спомага за повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на предприятията, което е основна цел на приоритетна ос 2 „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Повишаването на клиентската удовлетвореност е добра предпоставка за подобряване нивото на устойчиво развитие на микро, малките и средни предприятия, което е идентифицирано в Оперативна програма „Иновации и Конкурентоспособност" 2014-2020. Посочените системи водят до ефективно използване на факторите на производството и повишаване на производителността, подобряват производствените процеси и създават реални предпоставки за разширяване на капацитета на стопанските обекти. Внедряването на бизнес системи в предприятията води до намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига, съответно повишаване на добавената стойност и активното включване във всички етапи на веригата за добавяне на стойност. Подобряване на производствените процеси и повишаване на производствения капацитет може да бъде постигнато посредством използването на горепосочените софтуерни системи и други системи и	

			модули към тях, тъй като същите водят до ефективно и ефикасно използване на ресурсите от страна на предприятията. Изразяваме нашето становище, че същите следва да бъдат заложени като допустими дейности и разходи по процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. Николай Аврамов, Управител Парафлоу Комуникейшънс ООД	
108.	Георги Василев gvasilev55@abv.bg	20.04.2015	При липса на износ за 2014 г. бенефициентът ще получи нула точки по критерий "Увеличаване на приходите от износ". В резултат на новозакупени машини може да се реализира износ за отчетния период (M, N, N+1, N+2, N+3), което е една от целите на Оперативната програма. Дали тази формула за изчисляване на точките по критерий "Увеличаване н приходите от износ" е най удачна? С уважение: Георги Василев	Показател 3 „Увеличаване на приходите от износ" от раздел III е ревизиран с оглед недискриминирането на кандидати, които не са осъществявали износ през базовата 2014 г., но планират да реализират такъв като резултат от изпълнението на проекта. Името на показателя е променено на „Изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта".
109.	Д.Кузманова info@elitconsultbg.com	20.04.2015	Уважаеми дами/господа, Приложено изпращам допълнение към изложените вече свои предложения и коментари във връзка с Общественото обсъждане по горепосочената процедура съгласно предоставената ми възможност. I. Коментари и предложения по Приложение 3 „Критерии и методология за оценка на проектни предложение". Коментар: В Раздел II. Капацитет на кандидата в инвестиционни	I. Моля, вижте становището на УО по т. 51. II. Моля, вижте становището на УО по т. 9.

			проекти и управление, т. 1. Инвестиционна дейност на кандидата са заложени твърде високи изисквания, за да бъде отчетена някаква инвестиционна дейност на кандидатите, което не смятам за редно по следните причини: ✓ Инвестиционната дейност на кандидата/както е заложена/ се основава само на финансов критерий, което не е редно. В предходния програмен период се отчиташе и „сходство" на изпълнената вече от кандидата инвестиционна дейност и тази, заложена за изпълнение по проекта. Смятам че капацитетът на кандидатите за изпълнение на инвестиционни проекти не може да се отчита само по финансов критерий. Н-р на кандидат, закупил 1бр. машина за достатъчно сериозна сума по сегашната методика ще бъдат дадени макс. 5 т. В същото време кандидат, който е реализирал инвестиционна дейност в 10-15 машини, но поради естеството на дейността си е платил за тях значително по-малка сума е възможно да получи 0т. по този критерий. Според предложената методика първият кандидат разполага с капацитет/опит, а вторият не, което не е реално. Освен това финансовият капацитетът, с който разполагат кандидатите се оценява с други показатели от методиката за оценка. ✓ Високите стойности, които се изискват, за да бъде отчетена инвестиционна дейност могат да направят в някои случаи приоритет „Участие в процедури по ОПРКБИ" безполезен по очевидни причини. <u>Предложение:</u> 1. Да се добави присъждане на точки за капацитет/опит на кандидата по „сходство" на изпълнената вече от кандидата инвестиционна дейност и тази, заложена за изпълнение по проекта.	

			2. Ако ще се отчита само по финансов критерий капацитетът на кандидата в Методиката за оценка по II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти и управление, т. 1. Инвестиционна дейност на кандидата да бъдат значително намалени изискваните % от заявената безвъзмездната финансова помощ по проекта, за да се присъдят точки на кандидатите. II. Коментари и предложения по Насоките за кандидатстване. Констатация: В Насоките стр.9 е заложено следното изискване за допустимост на кандидатите: „Да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва: **Категория на предприятието** / **Нетни приходи от продажби** Малко предприятие / ≥ 1 000 000 лева +11%/на база досегашна практика за годишни нетни приходи от продажби/ Средно предприятие / ≥ 6 000 000 лева +170% на база досегашна практика за годишни нетни приходи от продажби/ Смятам че тези прагове за категорията малки и средни предприятия са ненужно високи по следните причини: - Предвидената методика за оценка е достатъчно „рестриктивна" и с изискване за качество, поради което не намирам за необходимо да се	

			поставя и това ограничаващо изискване „още на входа". <u>Предложения:</u> 1. Да се занижат изискванията за реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) за малки и средни предприятия като се сведат поне до изискваните досега нива. С уважение:Д.Кузманова-управител на „Елит Партнер Консулт" ЕООД	
110.	Ана Николова a.nikolova@abconsulting-bg.com	20.04.2015	Здравейте! Във връзка с Обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП, имаме следните коментари и препоръка към тях. В Насоките за кандидатстване в т. 11.1 Критерии за допустимост на кандидата в таблица са посочени Нетните приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат. За категория „Средно предприятие" са посочени НПП ≥ 6 000 000 лв. Съгласно нашето проучване сред тази категория фирми и опитът ни, считаме, че тази стойност е твърде голяма и не малък процент от средните предприятия в България, които биха отговаряли на другите изисквания, не биха могли да отговорят на това. Категорията „средни предприятия" обхваща много широк диапазон що се отнася до брой персонал (от 50 до 250 човека) и в този смисъл е напълно реалистично да се очаква предприятие с персонал 50 човека и такова с 200 могат да имат голяма разлика в НПП. През предния програмен период изискването беше НПП за последната	Моля, вижте становището на УО по т. 15.

			година да са ≥ 750 000 лв. Ако тази стойност се сметне за 3 години, то стойността, която се получава, е под 3 000 000 лв. Считаме, че икономическата действителност през последните години не предполага това изискване да бъде повишено два пъти. С оглед на горепосочените коментари, нашето предложение е стойността на НПП за категория средни предприятия да бъде намалена на ≥ 3 000 000 лв. Надяваме се нашите коментари и препоръка да бъдат взети под внимание при изготвянето на крайния вариант на документите. С уважение, Ана Николова Бизнес консултант	
111.	Анна Найденова office@ictalent.org	20.04.2015	Уважаема госпожо Малхасян, В приложение Ви изпращам обобщено становище от ИКТ фирмите във фондация "Клъстер информационни и комуникационни технологии" (ИКТ Клъстер) във връзка с обявената за обществено обсъждане първа процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ - "Подобряване на производствения капацитет в МСП" - по одобрената Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. С уважение, Анна Найденова Изпълнителен директор ИКТ Клъстер **УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МАЛХАСЯН,** Във връзка с обявата на УО на ОПИК за обществено обсъждане на първата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по одобрената Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 - "Подобряване на производствения капацитет в МСП", Фондация „Клъстер информационни и комуникационни технологии" изготви консолидирано становище на	I. Моля, вижте становището на УО по т. 4, т. 9, т. 26 и т. 53.2. II. Моля, вижте становището на УО по т. 16. III. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36.

			фирмите от ИКТ сектора в клъстера. Предоставям на Вашето внимание следните препоръки и коментари : **I. Относно критериите за допустимост на кандидатите по процедурата** Съгласно т. 9 от насоките за кандидатстване минималните размери на безвъзмездната финансова помощ зависят от категорията на предприятието както следва: за микро предприятия 100 000 лв.. за малки предприятия - 200 000 лв., за средни предприятия - 300 000 лв. **Коментар:** Предвид процента на самоучастие от страна на кандидата и икономическото развитие на приоритетния регион считаме, че трябва да се намали минималния размер на безвъзмездната финансова помощ, за да има възможност за кандидатстване и с по-малки проекти. Съгласно т. 11.1, 4/ от насоките за кандидатстване реализираните нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години трябва да са по- големи или равни на: за микро предприятия 200 000 лв., за малки предприятия - 1 млн. лв., за средни предприятия - 6 млн. лв. **Коментар:** Считаме, че тези минимални стойности са твърде нереалистични за предприятията от приоритетните региони и трябва да бъдат намалени. Съгласно т. 11.1, 2/ от насоките за кандидатстване клонове на юридически лица, регистрирани в България, не могат да участват в процедура за подбор на проекти поради липса на самостоятелна правосубектност. **Коментар:** Фирми, които имат реални клонове, операции и назначени служители извън София, въпреки адреса им по регистрация, да се признават за опериращи извън Югозападен регион. За да бъдат	

			предотвратени възможни манипулации, предлагаме да съществува изискване служителите да са назначени до определен период или преди официалното излизане на програмата. Това може да бъде проверено чрез справка на трудови договори. Съгласно т. 17 от насоките за кандидатстване по настоящата процедура следва да е налице съответствие на проектните предложения с поне един от следните принципи за хоризонтални политики на ЕС: равнопоставеност и недопускане на дискриминация или устойчиво развитие. **Коментар:** Това изискване няма отношение към настоящата процедура и трябва да отпадне или да се обясни ясно при какви условия да е изпълнено. По-подходящо би било да се заложи като критерий за оценка, а не за допустимост. **II. Относно критериите за оценка на проектните предложения по процедурата** Съгласно т. 9 от насоките за кандидатстване безвъзмездната финансова помощ по процедурата, заедно с договорената за последните седем години по ОПРКБИ и /или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения, не може да надвишава 2 500 000 лв. за микро и малки предприятия и 5 000 000 лв. за средни предприятия. **Коментар:** Въпреки поставените прагове за БФП по ОПРКБИ и /или ОПИК през последните 7 години, който е критерий за допустимост на кандидатите, в критериите за оценка кандидатите, които нямат приключили или в изпълнение проекти получават 5 точки, с 1 проект - 3 т., с 2 проекта - 1т, а с повече от два - 0 т. По този начин се получава дискриминация за кандидатите, който са изпълнили два или повече проекта, но не достигнали съответния праг на финансиране и са допустими за кандидатстване. Предлагаме този критерий за оценка	

			на кандидатите да отпадне. **III. Други коментари** Съгласно т. 10 от насоките за кандидатстване максималния интензитет на безвъзмездната финансова помощ по процедурата в Югозападен район на планиране е както следва: 45% за микро и малки предприятия, 35% за средни предприятия. **Коментар:** Предлагаме Интензитета за безвъзмездна помощ да бъде променен както следва: – микро и малки предприятия за дейности извън Югозападен район на планиране – (NUTS II) - 60 % – средни предприятия за дейности извън Югозападен район на планиране (NUTS II) - 55 % – средни предприятия за дейности в Югозападен район на планиране (NUTS II) - 45%. С уважение, Анна Найденова Изпълнителен директор Фондация ИКТ Клъстер	
112.	Колю Колев mail.kolev @abv.bg	20.04.2015	Уважаеми Дами/Господа Във връзка с обявеното обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" ще се възползвам от възможността да направя някои коментари и предложения по проекта на насоки за кандидатстване. Разпределението на бюджета на процедурата в зависимост от	Следва да се има предвид, че с ограничения финансов ресурс, с който разполага Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на процедура „Подобряване на

			технологична интензивност на секторите на икономическа дейност е неадекватно и неотговарящо на реалната икономика. Като високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства са определени дейности като химическа индустрия, фармацевтична индустрия, производство на компютри, производство на автомобили и превозни средства. Аргументи: - в тези браншове успешно реализират дейност големите предприятия а в някои производства само големите световни концерни. Процедурата е за МСП. И да има такива МСП работещи в тези сектори те са еденици. В резултат бюджета насочен в тези групи остава без реални потенциални бенефициенти. - твърде относителна е презумцията че точно в тези сектори и то всички предприятия в тях са високотехнологични. В определените сектори като нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства има множество предприятия, които могат да се определят като многократно по-високо технологични от избраните за такива сектори. Примерно производителите на детайли и компоненти за автомобилната промишленост, които са един успешно развиващ се клъстер, развиват дейност в сектори като производство на изделия от каучук и пластмаси, производство на метални изделия, производство на изделия от текстил и др. и доколкото съществуват такива предприятия те са средни и големи. Предложението е разпределението на бюджета по технологична интензивност на секторите да отпадне, като вместо това се дават допълнителни точки на кандидата ако той дествително докаже изпълнението на високотехнологични дейности.	производствения капацитет в МСП" са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал. Разпределянето на бюджета на процедурата по технологична интензивност на секторите на икономическа дейност е в съответствие с необходимостта от фокусиране на подкрепата, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. Моля, вижте становището на УО по т. 9, т. 16, т. 23.3 и т. 67.1.

			Критерият за допустимост на кандидатите съгласно т.4 – Реализирани нетни приходи от продажби е некоректен и създава неравнопоставеност между кандидатите. Изискванията към различните кандидате са неравни. Кандидат с 49 човека персонал се изисква да има 1 млн приходи или по 20х.лв на човек, кандидат с 51 човека персонал следва да има 6 млн лева или по 120 х.лв. на човек, и кандидат с 249 човека персонал следва да има същите приходи колкото кандидата с 51 човека персонал но в съотношение по 25 х.лв на човек. Така заложения критерий създава различни изисквания за предприятията с различен брой персонал. Предложение: да се въведе общо пропорционално изискване за нетни приходи на човек от персонала. Примерно 50х лева/човек. Трето предложение е да отпаднат точките за регионално приоритизиране на проектите. Аргументи: веднъж вече има такова направено чрез процента на съфинансиране. Като цел на процедурата е посочено „повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на българските МСП", а не мерки за регионално развитие или социални аспекти за осигуряване на заетост в регионите с ниски доходи. За тези дейности има други инструменти. Четвърто предложение е да отпадне ограничението от 2 500 000 лева за микро и малки предприятия и 5 000 000 лева за средни предприятия максимален размер на финансовата помощ за последните 7 години или да се преразгледа по отношение на размер и период. Няма логика да се спре финансирането напредприятия при които се е получил ефект от финансиране и да се пренасочат парите към предприятия в които е под въпрос положителния резултат.	
113.	Радост	20.04.2015	Здравейте !	Моля, вижте становището на УО по т.

	Енчева radost_nimis@abv.bg		Казвам се Радост Енчева и съм управител на мебелна микро фирма според вашите определения в гр Сливен! Преди 7-8 години във фирмата ми работеха 25 човека и всичко беше наред ,до момента в който настъпи така наречената криза. След толкова години ,след този период моята фирма продължава да съществува макар и от 5 човека ,естествено с много трудности и лишения!Разполагам с машини имам си клиенти ,сключвам договори с по големи фирми ,за които работя и слава богу се справям и с поставените ми от тях срокове!Желанието ми е да работя още и с по-голям замах ,за което се нуждая от НОВИ машини .Като целта ми е да си увелича капацитета на производство и отново да наема повече хора!И за това се насочих към програмата за Конкурентноспособност и по специално към Технология и модернизация! Не бях и изненадана ,когато прочетох на какви условия ,трябва да отговаря за тази програма една малка фирма,а за микро фирма и дума да не става! Бих желала да си върна годините ,в които фирмата ми беше средна!Но според условията ,които се поставят по тази програма аз нямам шанс.От двадесет години съм в мебелния бранш и повярвайте ми почти няма малка фирма ,която да прави оборот 1млн лв за година или две. Чрез тази програма се дава шанс ,отново на големите фирми ,които могат да се преброят на пръстите на едната ми ръка и никакъв шанс на малките! По този начин НЕ се се стимулира вътрешната икономика на една страна , а бавно и методично се убива малкия бизнес. Надявам се това писмо да бъде прочетено и ако все още има мислещи хора ,да се помисли за промяна на въпросните условия по ОП Конкурентноспособност. Всички сме наясно и каква е корупцията на разходване на средствата ,чрез кухи фирми по тези програми!	4 и т. 9.

			Ако аз не отговарям на тези условия като микро фирма със сигурност ще се намерят други микрофирми ,които да отговарят - но с нереални и подправени резултати! Предложението ми е ,когато се определят условията ,на които трябва да отговаря дадена фирма - да НЕ се търсят само обороти за една или две години на зад а да се проучи историята на фирмата от самото и създаване . Защото със сигурност има такива като мен които искат да работят както са работили преди! Другото ми предложение е да се вземе под внимание и областта в която функционира кандидатстващата фирма за да се подпомогне и намаляването на безработицата в съответния район !	
114.	Райчо Георгиев nts-bg@mech-ing.com	20.04.2015	Приложено Ви изпращам предложение по насоките по процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП" С уважение: д-р инж. Райчо Георгиев Гл. секретар на НТС по машиностроене **ПРЕДЛОЖЕНИЯ** от клуб „Жени в науката и индустрията" при Научно технически съюз по машиностроене ОТНОСНО: Проблеми в старта на новата ОПИК 2014-2020 с процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" **1. За първи път се въвежда и за бизнеса изцяло електронно кандидатстване** **<u>Проблеми:</u>** - Въвежда се нова система за електронно кандидатстване в ИСУН,	Моля, вижте становището на УО по т. 54.

			което голяма стъпка напред в опростяване на процеса на кандидатстване и администриране на схемите за безвъзмездна помощ. Следва да се отчете, че за всяка нова система е редно да има тестов период, в който се работи при по-гъвкави правила, докато се отчетат и отстранят потенциални проблеми. Настоящият вариант на системата не е тествай на практика с реална схема за прием на проекти до момента. Променена е дори от изпитания в предишния програмен период с няколко процедури за финансиране по ОПРР и ОГ1РЧР система. Па практика системата ще се изпита за първи път от предприятията от нискотехнологични и среднонискотехнологични сектор!', за първи път по всички програми. По този прозорец за прием се очаква най-голям брой подадени проекти, които са от потенциалните кандидати с най-ниска дигитална култура и капацитет от Зте групи кандидати по процедурата. Предвидено е точно ге да изпитат и проиграят системата за първи път в страната. - Не са отчетени проблеми възниквали с тези първи схеми за електронно подаване и отчитане на проекти, а напротив повтарят се отново. Например предвиждане на автоматично удължаване на срока за прием при пад в системата в крайния срок-проблем случил се в подобна процедура за висши училища с пъти по-малък брой подадени проекти; проблем с необходимост от наличие на лични ел. подписи от всички лица оправомощени да представляват кандидата /отново намерил решение в предишни процедури по ОПРР и ОПРЧР/ и др. - В системата има редица недомислици- например задължително е всички лица представляващи кандидата /управители на фирми напр./- всеки един от тях следва да разполага е личен електронен подпис, за да се подаде проектното предложение. Не са изготвени изисквания и насоки за оперативна съвместимост на системата. Подразбира се. че	

			за участие с проект е необходимо наличие на Офис пакет и браузър в Интернет на Майкрософт. Възможно е системата да не функционира с други продукти- например с Open office или с компютър с друга операционна система. - Възприет е отново подход, че бизнеса по презумпция е нарушител и с престъпни намерения. Насоките за кандидатстване са изпълнени е предупреждения, граничещи със заплахи. 'За разлика от всички останали хоризонтални програми на ЕС се предприема подход отново за голяма бумащина и бюрократичноет- голям брой прпдружителни документи, изискване за полагане на отделни лични електронни подписи ог страна на всеки един от представляващите фирмата лица/управителите/. - Една голяма част от предвидените за подаване прпдружителни документи не е предвидено да бъдат изисквани повторно или коригирани при пропуски при попълването или подаването им. В това число влизат и декларации към проекта, оферти за предвиденото оборудване и др. Т.е. връща се порочната практика забравена през последните години за отхвърляне на проекти по чисто бюрократични причини, без да се дава възможност на кандидатите да отстранят пропуските. Така проектно предложение може да бъде отхвърлено заради незначителен пропуск в подадена оферта за предвидените активи, която е само ориентировъчна за оценителите или заради пропуск в попълване на декларациите към проекта, свързан с дата или друг атрибут в документа. Въвежда се възможност за отхвърляне на проектно предложение напр. .ако не са достатъчно подробно описани техническите характеристики на планираните активи или не съответстват напълно па предложените примерни оферти, което е напълно субективен критерии, който ще се прилага от абсолютно	

			некомпетентни в областта оценители. Практиката до момента показва, че на над половината от кандидатите по последни подобни процедури се е налагало искане на допълнителни уточнения за офертите и оборудването. **<u>Предложение:</u>** - Като първи прием на проекти по електронен път и с оглед риска да отпадат проекти поради проблеми с електронната система, е задължително да има опция за избор на електронен или хартиен носител да се внесе проектното предложение. На етапа на договаряне вече може да се задължат бенефициентите да работят изцяло по електронен път. Тогава вече комуникацията с УО е на друго ниво и има възможност търсене на съдействие от съответните мониторинг експерти. - Да е достатъчен 1 електронен подпис за кандидат/бенефициент за работа със системата, като личните декларации се подписват на хартия и качват сканирани или декларациите да се изискат в оригинал от одобрените кандидати на етапа на подписване на договор за финансиране. С оглед на това, че в България изостава с въвеждането на електронно правителство все още бизнеса използва само базисни електронни услуги, а дори за използването на наличните електронни услуги (към ПАН и някои общини) най -често се упълномощава адвокатската кантора или счетоводна къща да представлява фирмата, е редно да се даде възможност за упълномощаване за работа в системата. Всички декларации от лично естество или от името на кандидата да се допусне да бъдат подписани на хартия и качени в системата в сканиран варгант. На етапа на договаряне могат да бъдат изискани в оригинал. Следва да се има предвид и че управителите на фирми много рядко подготвят и изпращат проектите лично. Тази задача се	

			възлага на служител, отдел или външен изпълнител. С този начин на работа или трябва лично да подготвят и подадат проекта, или да предоставят електронния си подпис на свой служител, на който е възложена тази задача (което е незаконно). При всички случаи абсурдно е да се изисква наличие на личьи електроннл подписи от всяко едно лице. представляващо кандидата, гьи като за всякакви други електронни услуги е достатъчен само един подпис на фирмата. По хоризонталните програми на НС (Хоризонт 2020) не се изисква никакъв електронен подпис на етапа на кандидатстване, а същите изискуеми обстоятелства, предмет на деклариране от кандидатите се декларират с отбелязване на съответните клетки да/не във формуляра. Всякаква официална информация е предвидена на етапа на договаряне само с одобрените кандидати. Или друг вариант: Декларациите на представляващите дружествата, които към момента трябва да са подписани от всеки един с електронен подпис, да са с нотариална заверка на подписа - така, че изискванията за отговорност по програмата както е записано, да са спазени. Смисълът на декларациите да са подписани с ел. подпис по програмата мотивират с оглед наказателната отговорност, която е лична и не може да бъде заместена от друго лице. което подава документите с ел. подпис. Ако една декларация носи нотариална заверка, то ще се спази това изискване, а трето упълномощено лице ще може да подаде с неговия си ел. подпис вече подписаната пред нотариус декларация на представляващия дружеството. По същия начин трябва да се разгледа и възможността едно лице да може да подава документите с ел. подпис, като това лице да е упълномощено. Т. е. тук отново може да се направи предложение упълномощаването на лицето, което дд подаде документите по програмата със своя ел. подпис да е упълномощено от представителите на дружествата с нотариално заверено пълномощно.	

			Добре е да се посочи и като мотив възможността представляващия дружеството да е чужденец и в деня на подаване на документите да не е в РБ. например или представляващият да е юридическо лице (което пък се представлява от изп. директен или от изрично посочено от борда лице. което има изрично упълномощаване да представлява ЮЛ в управлението на дружеството, което ще кандидатства по проекта.). - Да се даде на кандидат ите възможност за изискване на пояснение и коригиране на всички съпътстващи документи, освен формуляра за кандидатстване и бизнес плана. **2. Въвежда се финансова санкция за проекти на бизнеса, които не са изпълнили 75% от прогнозирани в проекта за период от 3 г. след приключване на проекта 4 финансови показатели.** /Вътрешна норма на възвръщаемост; Нарастване на производителността; Увеличаване на приходите от износ; Повишаване на ефективността на производствените разходи/ Няма нормативно основание за включване на подобна санкция. Освен това финансови санкции следва да бъдат предвидени в нормативен акт. подобно на останалите финансови корекции, предвидени в ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно в самата методология), Не е ясно на каква базь са определени понастоящем размерите на санкциите, още повече те поставят в неравноправно положе г.е бенефициентите от ЮЗ район, които и без това получават с 25% по -нисък интензитет на помощта. Подобни корекции не се прилагат по с подобен наказателен подход в останалите д-ви от ЕС аналогични на ОПИК. От една страна практиката е по-скоро поощрителна- от кредит с облекчени условия при постигане на по-високи параметри на изпълнение преминаване на	

			по-висок процент към безвъзмездна помощ. Или даване на възможност на бенефициентите да наваксат планираните индикатори с удължаване на срока или преразглеждане на индикаторите след определен срок с оглед обективни промени в бизнес средата. Положителна стъпка е програмата ла се ориентира към по-обективни критерии за оценка и към по-голяма степен ориентация към резултатите отколкото към процеса, както и да се търси реална отговорност при неизпълнение. Но това следва да се извършва по-много по-гъвкав и обоснован механизъм от предложения бюрократичен подход и проследяване на ограничен брой индикатори за изпълнение по служебен път. Предприема се подход към бизнеса като към потенциален нарушител. Следва да е ясно, че бизнесът работи по презумпция с цел да постига по-големи приходи и по-бърза възвръщаемост на инвестициите, а не с цел да усвоява европейско финансиране. По настоящата процедура се подкрепят само фирми с опит и доказан капацитет. Още повече, че финансирането на проект по процедурата е свързано с 30%-65% собствено участие в инвестициите на бенефициентите, което си има своята цена /на кредит, гаранция и т.н./ а и самата безвъзмездна помощ не се отпуска еднократно със старта на проекта за използване от бенефициента, а има своята цена за осигуряване на банкова гаранция и мостово финансиране. Никое предприятие не предприема инвестиционен проект с идеята, че няма да има реална полза и възвръщаемост. От друга страна подобна несигурната икономическа обстановка в момента е абсурдно е да се ангажират кандидатите за финансиране със санкции за неизпълнение на бизнес плана си в размер до 25% за финансови прогнози за период от 5г. напред и то за цялостната си дейност, а не само по отношение на конкретната инвестиция. Още повече, че съгласно критериите за оценка на проекти и за най-	

			стабилните и силни на пазара предприятия е трудно с реалистична прогноза да преминат мнчималната оценка. Да редно е да има проследимост за резултатите от проекта, но индикаторите следва да са по избор на бенефициентите, както беше до момента. Всяко предприятие според спецификата си и сектора може да определи кои са целите, към конто се е насочило с проекта и да заложи обективно измерими количествен или качествен индикатори за тяхното постигане. Качествени критерии към момента изобщо не са предвидени. Размерът на санкциите също следва да е обоснован. Освен това при неизпълнение в резултат на резки промени във външната среда да не се предвиждат автоматично санкции. Следва да не се предвижда проследяване на индикатори единствено по служебен път. а да се допусне бенефициентите да обосноват и докажат изпълнение на заложените индикатори. Индикаторите могат да са свързани с въвеждане на нов перспективен продукт или услуга, увеличаване на пазарния дял или задържане ча пазарни позиции вследствие на последни пазарни тенденции и промени в изискванията, диверсификация на пазарите поради обективни пазарни причини, а не само процентно увеличаване на приходите от износ. Резки промени в средата биха могли да са промени в нормативната уредба, такси и др. пролени в условията за дейността пряко засягащи бизнеса на бенефициента, резки промени във валутните курсове, сри в в пазари на стоките или суровините (война, епидемии и др.) и др. Недопустимо е да не се отчитат подобни промени в условията при отчитане на прогнози за такъв период, особено когато се касае за нова дейност или нов продукт, с които кандидат бенефициентите нямат натрупан	

			опят, за да направят коректна прогноза. При непостигане на индикатори следва от една страна да се вземе предвид от една страна дали и въпреки неизпълнението предприятието отново би получило оценка над най-ниската получила финансиране и да не се налага санкция изобщо, или да се предвиди вариант за удължаване на срока за постигане, предоговаряне поради промени във външната среда и др. подобни по-гъвкави механизми. **3. Въвежда се кандидатстване с бизнес план и оценка на проекти изключително на базата на оценка на настояще финансово състояние и финансови прогнози в бизнес плана** Промяната определя няколко проблема за кандидатите за финансиране: 3.1. Предвидено е вместо опростяване на процеса на кандидатстване усложняването му. Кандидатите следва да разработят подробен бизнес план за целия си бизнес, като за услуги по изготвянето му не е предвидено финансиране, за разлика от практиката през последните години. Следва поне да се предприеме подход да може ла се планира само новата дейност и обоснове инвестицията. В производствения сектор работят предприятия с много широка продуктова гама и сложни процеси и изискване за бизнес план за цялата дейност, който при това да бъда изготвен в рамките на 8 седмици е необосновано усложняване на процеса. 3.2. Освен това с настоящата процедура се ощетяват предприятия от ниско технологични и средно ниско технологични сектори, тъй като те ще разполагат със само 60 дни за изготвяне на бизнес план до крайния срок за кандидатстване, а за останалите предприятия	

			сроковете ще са двойно и повече по-лълги по втори и трети прием. 3.3. Критериите за оценка на проектите целят по-висока обективност, което е силно положително. Но с настоящите критерии на практика е изключително трудно да премине едно силно на пазара предприятие границата от 51 точки, особено по отношение на нискотехнологичните предприятия, за които е предвиден най-голям дял от общия бюджет на процедурата. Освен това проблемите с обективност на оценката с последната процедура бяха свързани с въвеждане на допълнителни критерии и тълкуване на критериите и степенуване и сравняване на проекти по тях от оценителната комисия рамките на оценителния процес и след крайната дата за кандидатстване, без това да е публично. Тази практика е недопустима, но не е свързана със субективност на критериите, а с въвеждане на допълнителни тълкувания към обективно критерии. Тази практика не се ограничава с настоящите критерии, а напротив отново може да се предприеме по отношение неприемане или несъгласие с направени прогнози от страна на оценителите и отнемане на точки по субективна преценка. Бизнес прогнозите могат да са в различни сценарии и в никакъв случаи не са обективния критерия за оценка. 3.4. Към момента оценката на исторически постигнати показатели от кандидатите са изравнени с тези за бъдещи прогнози. Критериите са така завишени, че стимулират кандидатите да предприемат оптимистичен вариант на планиране, за да премине проекта долната граница на оценка. В този смисъл предлагането на подобна форма на кандидатстване е ненужно усложняване и оскъпяване на процеса, без да гарантира реално обективна оценка. За да има реално по-голяма обективност следва да се завишат критериите за настоящ опит и капацитет на кандидатите - поне 50-60%. Това са единствените	

			обективно проверими и доказуеми показатели на етапа на кандидатстване. По-добро решение би било запазване на старата изпитана и позната от бизнеса фоома на кандидатстване, със завишаваме изискванията към предоставяната информация и тежестта при оценката и прецизиране изискванията към индикаторите за резултат от проекта. 3.5. Критериите за оценка са свързани с финансови прогнози, които стават и индикатор за успех на проекта след неговата реализация. За неизпълнение са предвидени сериозни санкции. Същевременно в оценката критериите са общи за всички сектори и не са съобразени със средните за различните сектори - например ВНВ за бързооборотни стоки, ИТ продукти и за тежка индустрия и т.н. Това допълнително опорочава оценката и поставя в неравнопоставено положение кандидатите от различна сектори. Средни стойности в различни сектори на EBITDA и производителност са с много големи отклонения дори в групата на едно ниво технологичност. С тези критерии оценка се дава предимство на някои сектори, без да е стратегически обмислено кои са, защо и какво е предимството да се ползват с преференции. 3.6. Предвидено е 4те критерия да бъдат проследявани по служебен път от справките подавани от бенефициентите с годишните дакъч ш декларации в НСИ. Това е неприложимо и оценката ще бъде изкривена по няколко причини. Някои от критериите касаят доброволно отчитане на финансови показатели от фирмите по определен начин и не е коректно да променят предприетата политика, за да се гонят определени цифри под страх от финансови санкции с цел да улеснят работата на администрацията (напр. амортизация, износ и т.н.). В някои случаи и самият начин на представяне на	

			данните в справките не отразява обективно дейността на фирмите. Напр. износът се отчита само спрямо справкага за валутни приходи, а в много дейности част от приходите от износ не се отчитат в тази справка (напр. поръчка за производство и монтаж на място в чужбина на мебели, строителни дейности, осъществяване на експортната дейност от дъщерно търговск0 дружество и др. 3.7. Това не е бизнес план, а само част от бизнес план, която съдържа само маркетингова стратегия и частични финансови прогнози. Ако е бизнес план да е бизнес план, в който има място където да се обосноват финансовите прогнози-в момента те ‚висят' прикачени към едно кратко резюме на дейността и маркетингова част. И изобщо не е необходимо да има толкова позиции с информация, която не е предмет на оценка -маркетинговата част. Ако няма описание на продукт, структура и т.н нека си остане стария модел на кандидатстване и оценка с повече тежест на обективните критерии и завишени изисквания към обосновка на плановете за развитие и индикаторите за успех. В момента се изисква финансова обосновка на бизнес план за цялата дейност на предприятие съгласно бизнес план, конто не съществува. Как се стига до въпросните обективни критерии за оценка на прогнозите за развитие и как се определя тяхната реалистичност и как ще се разглеждат от оценителите дали са такива не е ясно. На практика с малко промени в предишния формуляр за кандидатстване и вкарване на таблици за финансова обосновка САМО на инвестицията /новата дейност /продукт предмет на проекта се постига същия резултат, без внасяне на генерални промени във вече познатата от бизнеса система и без това значително усложняване на кандидатстване.	

			1. Неправомерно ограничаване на едновременно кандидатстване от свързани предприятия В рамките на процедурата *„проектно предложение може да подаде само едно предприятие от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност". Под сходна дейност следва да се разбира дейност, попадаща в същия клас (четирицифрен код) съгласно Класификация на икономическите дейности - КИД-2008 (Приложение С).*" , а *„преди сключване на договор, Управляващият орган ще извършва и документална проверка за подаването на проектни предложения от кандидати свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност. В случай че бъде установено наличие на посоченото обстоятелство, ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на всяко проектно предложение, подадено след първото такова.*" Подобно ограничение следва да отпадне, тъй като помощта, която ще се получи е целева и при всички случаи насочена към създаване на продукти и услуги, дори от свързани предприятия. Според новия регламент на ЕС ограничението за получаване на държавна помощ от свързани предприятия е както следва: 1) Максимално допустимия размер на помощта по чл. 4, пар. 1, буква „а" от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, както следва: а) левовата равностойност на 18 750 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван в Югозападен район (NUTS2); б) левовата равностойност на 37 500 000 евро, в случай че проектът ще бъде изпълняван извън Югозападен район (NUTS2). Проверката за съответствие с максимално допустимия размер на помощта се извършва при вземане предвид на общия размер на държавната помощ и/или минималната помощ получена във връзка	

			със същите установими допустими разходи, които се припокриват частично или напълно с разходите по проекта. 2) Коригирания размер на помощта по чл. 14, пар. 13 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, в случай че стойността на допустимите разходи по единния инвестиционен проект е над левовата равностойност на 50 000 000 евро. Единен инвестиционен проект е всяка подпомогната първоначална инвестиция, по която работата е започната: а) от кандидата и от свързаните с него предприятия на равнище група; б) в рамките на последните три години до планираната дата на започване на инвестицията по проекта, за който се кандидатства; в) в същия регион от ниво 3 по Общата класификация на териториалните единици за статистически цели (административна област), в който ще се изпълнява проекта, за който се кандидатства. В много случаи едно предприятие създава дъщерни фирми, които произвеждат детайли и заготовки за дейността му и съответно попадат в един КИД , въпреки по същество различните производства. За въвеждане на нов продукт е напълно естествено да се инвестира за адаптиране и в двете дейности, а няма и нормативно ограничение за това да се получи и финансова подкрепа и от двете дейности. По същата причина, следва да отпадне дискриминационното условие за ограничение на размера на безвъзмездната финансова помощ за последните седем години по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения. Така ще бъдат ограничени най-конкурентните предприятия в икономиката, ако не на този прием, то в перспектива от 1-2 години, ако се запази това ограничение.	

			2. Изискването за допустимост на кандидатите - средни предприятия - относно реализирани нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години равни на или надвишаващи 6 000 000 лв. Изискването не е адекватно, посочения праг трябва да бъде значително намален. Няма посочени обективни статистически данни, на които се базира това изискване. На практика, в случая за едно предприятия 1 работно място повече означава необходимост от 5 млн. лв. допълнителни приходи за да участват в програмата (разликата м/у малки и средни предприятия - 49/50 заети) **3. Неравнопоставено третирате на кандидатите от Югозападен район за планиране** Предприятията от ЮЗ район за планиране могат да получат с 25% по-нисък интензитет на помощта по проекта. Същевременно са задължени да кандидатстват за същите минимални размери на безвъзмездна помощ кат кандидати от останали райони. Това означава да се задължат предприятията от ЮЗ район да поемат по-високи нива собствено финансиране сравнено с останалите кандидати. Така при проект на една и съща обща стойност проекти на кандидати от ЮЗ район ще са недопустими, а на такива от останалите райони ще са допустими за финансиране, поради разликата в интензитета на помощта. Следва да се отчете по-ниския интензитет и за тях да се прилагат пропорционално по-ниски минимуми на безвъзмездната помощ. **4. Прилагане на приоритизиране на проекти съгласно ИСИ само на вертикален принцип** Оценката по „Тематично приоритизиране", касаеща съотносимост на проектите към някоя от областите на ИСИС е предвидено да бъде на	

			основата на КИД-2008 на дейността на кандидата и проекта/или новата дейност, която ще развива. Следва тематичните приоритети на ИСИС да се прилагат като хоризонтален принцип към всички проекти, които имат отношение. Това е общ европейски принцип за стимулиране на приоритетни технологични области във всички области на икономиката. Напр. следва проекти от нискотехнологични сектори, които закупуват оборудване попадащо в областта на ИКТ или мехатроника или чисти технологии да получават оценка-точки за приоритетен сектор. **5. Посочено в Насоките за кандидатстване, че УО поддържа регистър на случаите на предоставяне на невярна и подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне па безвъамездна финансова помощ по ОПИК** *„Управляващият орган поддържа регистър на случаите на предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК, които при изпълнение на договор, сключен по проект финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и /или подвеждаща информация. Всеки кандидат може да подаде до Ръководителя на Управляващия орган сигнал за предоставяне на невярна и/или подвеждаща информация от кандидати в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК и/или от бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК, които при изпълнение на договор, сключен по проект финансиран от Европейския фонд за регионално развитие, предоставят невярна и /или подвеждаща информация за вписване в регистъра и проверка*" Неясно е защо подобен текст фигурира в Насоки за кандидатстване.	

			Всеки публичен регистър следва да е публичен или най-малкото бенефициентите да могат да се проверят и защитят. Нарушава се основен конституционен принцип - невинен до доказване на противното. Недопустимо е УО да работи с термини като,сигнали' и ,подозрения' без доказателства и извън правораздавателната система на страната. Всеки случай на нередност следва да се разглежда и третира съгласно нормативната база, а след като компетентните органи се изкажат и се вземе официално решение, ако се поддържа списък на осъдените/санкционирани кандидати и/или бенефициенти, то този регистър да бъде публичен. **6. Към момента е допустим 40% аванс от одобрената безвъзмездна помощ** Над 30% от проектите по предишната ОПРКБИ до 2014г., когато се променят възможностите за изплащане на помощта, не се реализират поради затруднено финансиране. Да се увеличи авансовото плащане до 65% и да се допуска отново междинно плащане при подписан и одобрен от УО договор с доставчик и изплатен аванс към него. Да се въведе възможност за изплащане на помощта на 90% по специална тристранна сметка (ЕСКРОУ), за да се облекчи режима на получаване на аванс без необходимост от допълнителни разходи за банкова гаранция.	
115.	Екатерина Ганчева <katia@spb.bg>	20.04.2015	Здравейте, Във връзка с общественото обслужване на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване на производствения капацитет на МСП ни правят впечатление високите изисквания за нетни приходи от продажби за кандидатите - общо за последните 3 години - за микро предприятия (с до 10 човека) е минимум 200 000 лв, за малко предприятие - над 1 000 000 лв, а за средно над 6 000 000 лв., особено за микро предприятие.	Моля, вижте становището на УО по т. 4 и т. 9.

			Предложението ни е прагът да е по-нисък, примерно 100 000 – 150 000 лева. С Уважение: Сдружение "Произведено в България - съюз на малкия и среден бизнес"	
116.	Стефан Желязков info@batt-bg.org	20.04.2015	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Представяме на Вашето внимание Становище на БАТТ, гр. София относно новата процедура за подобряване на производствения капаците на МСП по ОП „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020", обявена за обществено обсъждане на 02.04.2015 г. - Общият брой на точките да се повиши на 100 за сметка на увеличаване на точките по III. Ефект от изпълнението на проекта. Така ще се избегне опасността реалната сега опасност добри проекти на добри фирми, коит обаче не получават точки за приоритизация, да не преминат минималното изискване от 60% от точките – сега 19 т. от 85 са от проритизация. - Да се премахнат изискванията проектите да отговарят на поне едно от двете изисквания „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие" като условие за допустимост. Изискването за „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" следва да отпадне, защото изпълнението на инвестиционен проект няма с какво да допринесе за тези цели. „Устойчиво развитие" следва да остане само като критерий за приоритизация, но не и за допустимост, тъй като подлежи на произволно тълкуване и ако остане като критерий за допустимост, може да бъде ползван от оценителната комисия да отстранява проекти по напълно субективна преценка. - Предложените прагове са твърде високи в условията на криза. Да се намалят изискваните минимални обороти на кандидатите за	Моля, вижте становището на УО по т. 53.

			предходните 3 години. - Коефициентът за рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA) се определя от отрасъла, в който работи съответният кандидат. По тази причина предприятията от отрасли с по-висока типична рентабилност ще бъдат облагодетелствани, а предприятията от отрасли, характеризиращи се с по-ниска рентабилност, ще бъдат ощетени, без това да зависи от дейността на фирмите-кандидати. - Да отпадне възможността оценителната комисия да премахва от бюджета разходи за инвестиции, за които не са посочени подробно описани минимални технически/функционални характеристики. На етапа на кандидатстването не е необходимо, а и не е възможно, да се специфицират подробно предвидените за закупуване машини и оборудване, а само да се посочат няколко основни техни характеристики, които да ги индивидуализират в достатъчна степен. Освен това машините са толкова разнообразни и специфични, че е невъзможно да се изведе общо правило каква да бъде степента на подробност при описването на техническите им характеристики. Ето защо това изискване е неподходящо, тъй като то дава възможност на оценителната комисия, без да е специалист по съответната технология, по субективна преценка да намалява бюджетите и дори да отстранява проекти. - Финансовите прогнози да се попълват в Excel, по образец на Управляващия орган. УО да състави с формули таблиците така, че Таблица 10 Финансов анализ в Бизнес-плана да се изчислява автоматично от другите въведени данни, а не фирмите да ги попълват сами без да знаят какво точно се изисква от тях. Автоматичното изчисляване ще се избегне трудностите при попълването и ще предпази от неумишлени грешки на фирмата-кандидат. - Да отпадне оценяването по „опит в инвестиционни проекти и	

			управление". Твърде много точки, в сравнение с другите критерии, тук се дават за формални неща, които не които не са свързани с изпълнението на проекта и изпълнението на целите на процедурата за повишаване на производствения капацитет на фирмите. Размерът на инвестициите през последните години и броя на въведените СУК зависи от особеностите на отрасъла, в който фирмата работи и от етапа на развитие на фирмата – възможно е бизнесът в този отрасъл да не изисква значителни инвестиции, или е възможно необходимите инвестиции да се извършени преди повече от 3 години, или пък въвеждането на СУК или добри практики да няма значение или приложимост в съответния отрасъл. По тази причина тези критерии не следва да се ползва като критерии за оценка. - Производителността на труда да не се измерва само като промяна от година в година, а да се вземат пред вид и абсолютния размер на изменението и/или изменението да се съпостави с оборота на предприятието. - Всички критерии в III. Ефект от изпълнението на проекта да се редактират, като изменението на съответните показатели (нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи) се съотнесе към стойността на проекта, а не да остане само като процентен ръст. Ако те се мерят само като процентно нарастване, не се взема пред вид нито абсолютния размер на нарастването, нито приноса на проекта за това, а това може да доведе до доста абсурди, например фирми с много малки обороти, чието ниво преди проекта е било много ниско, ще могат да декларират голямо изменение, което обаче да е незначително по размер, докато за фирми с много големи обороти изменението да е малко като процент, но пък много по-голямо в абсолютен размер, при това тези фирми може да са с много високо ниво на конкурентоспособност по тези показатели и преди проекта.	

			Във всички тези случаи непрецизната формулиране на начина за определяне на показателя за оценка реално ще ощети фирмите с високо стартово ниво и/или с голяма стойност на подобрението в абсолютен размер, за сметка на фирми с ниско стартово ниво и/или незначителна по абсолютна стойност промяна на показателя. - Да се премахне критерия „Участие в процедури по ОПРКБИ". Считаме, че той е абсурден – по предишните процедури по ОП „Конкурентоспособност" фирмите получаваха по-високо класиране, ако имат повече изпълнени инвестиционни проекти, а сега, съвсем внезапно и без фирмите да са знаели предварително това, се въвежда точно обратното изискване. Това не е правилно и несправедливо засяга фирмите, които са изпълнявали предишни проекти, тъй като, ако бяха знаели навремето, че ще има такива ограничения, те биха обмислили още тогава по кои процедури да участват, за да получат максимален ефект за себе си, без да бъдат ощетени. А така предишното изпълнение на проекти се превръща в своего рода негатив за фирмите. Освен това проектите по ОПРКБИ са много различни, напр. има проект за внедряване и сертифициране на ISO е съвсем различен по от проект за технологична модернизация и проект за разработване и за въвеждане на иновации. Ако това дискриминационно изискване остане, то ще означава, че се определя като негативно за фирмата обстоятелство, че тя е изпълнявала проект за иновации, което ни се струва абсурдно. - Да отпадне възможността, предвидена в т. 19.2 от Насоките оценителната комисия да може да променя едностранно бюджета, ако прецени, че има „неефективни дейности" или"нереалистични разходи". Това са понятия, подлежащи на напълно субективно тълкуване без обективен критерий за това кое е „ефективно" и „реалистично", и не трябва да се дава възможност на оценителната комисия без прилагането на каквито и да е предварително известни	

			обективни изисквания сама да решава кое е ефективно и реалистично, и кое не е. - Да се посочи конкретно кои сектори по КИД-2008 попадат под приоритетните области на ИСИС, в противен случай въобще няма да е ясно кои проекти следва да получат точки за приоритизация по ИСИС. - Правилата за кандидатстване са радикално променени, особено изискването да се кандидатства с бизнес план и финансови разчети, и на фирмите ще имат трябва повече време за подготовката на проектите си. А първият срок за кандидатстване на фирмите от първата група сектори е само 2 месеца. Считаме, че поне този първи срок трябва да се удължи на минимум 3 месеца, за да има достатъчно време за адаптация към новите правила за кандидатстване. - Предлагаме да се даде възможност, освен с електронен подпис чрез системата ИСУН да се кандидатства и както досега на хартия, тъй като се изискват много документи, правилата са твърде нови и много лесно могат да се допуснат грешки при подаването, а не е редно фирмите да се отхвърлят само заради това, че не са успели да спазят всички изисквания за подаване на проекта по електронен път. - Тъй като за пръв път се предвижда връщане на безвъзмездна помощ при непостигане на проектни индикатори, и то в период от 3 години след приключването на проекта, считаме, че трябва още сега много добре да се изясни при какви условия Управляващият орган ще иска възстановяване – кои индикатори трябва да не са изпълнени, с колко %, кога ще се проверява изпълнението (в края на 3те години или за всяка от тях поотделно), каква ще е пропорционалността между неизпълнението и сумата на БФП за възстановяване. С уважение, Стефан Желязков Председател БАТТ	
117.	Никола Димитров	20.04.2015	Здравейте, Казвам се Никола Димитров и съм управител на "ОПТЕКО И	1. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36.

	nikola_dimitrov@optec o-bg.com		ПАРТНЬОРИ" ООД. Дружеството е от категорията "малко предприятие" в съответствие с разпоредбите на Закона за малките и средни предприятия, и е с адрес на регистрация и фактическа дейност в гр.София. Предприятието е производствено с код на икономическа дейност С26.70 Производство на оптични уреди и елементи. В рамките на процедурата за обществено обсъждане искам да искажа несъгласие с два основни пункта от публикуваните НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ по процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП". 1. По т.10 Процент на съфинансиране - за ЮЗР е определено 45% - извън ЮЗР: 70% ВЕРОЯТНА ПРЕДПОСТАВКА: Югозападния район е развит, останалата част от страната не. Ако се имат в предвид общите икономически резултати на ЮЗР и останалата част от страната, това може би е вярно. Когато говорим обаче за МСП занимаващи се с ПРОИЗВОДСТВО, това е АБСОЛЮТНО ГРЕШНА ПРЕДПОСТАВКА. На примера на гр. София може да се каже следното: - тук са регистрациите на почти всички банки и застрахователни дружества в страната; - тук са централите на голямата част от големите търговци (местни и чуждестранни); - тук са централите на телекомуникационните дружества и някои от дружествата монополисти в определени видове дейности. - тук живее почти 25% от населението на страната и съответно функционират чисто търговски дружества, които обслужват това население.	2. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2.

			Всички гореизброени дружества отчитат икономическите си резултати в гр. София и това създава илюзията че София е развит регион. Да, но никъде в гореизброените сфери не става въпрос за производство. А смисъла на процедурата е подобряване на ПРОИЗВОДСТВЕННИЯ капацитет на МПС. От тази гледна точка МПС в гр. София, заети с ПРОИЗВОДСТВО нямат никакво предимство пред тези разположени в останалата част от страната, и за тях е валидна същата обща констатация направена в т.6 от Насоките за кандидатстване в часта "Обосновка". Напротив, плащат по-големи наеми и по-големи заплати (в съответствие с пазара на имоти и на работната сила). Предложението съфинансирането за технологични инвестиции за производителите в ЮЗР да е различно от това в останалото част от страната означава да се поставят тези производители в положение да не могат да бъдат конкурентоспособни, т.е. ефекта ще е диаметрално противоположен на заявеното намерение "Развитие на конкурентоспособността....). ПРЕДЛОЖЕНИЕ: ДА СЕ ПРЕМАХНЕ ДИСКРИМИНАЦИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА ПО ТЕРИТОРИАЛЕН ПРИНЦИП. Допълнително основание: Развитието на отделните региони е различно по отделните видове икономически дейности. Например за икономическа дейност С26.70 "Производство на оптични уреди и елементи", развитият регион не е ЮЗР а Панагюрище. Защо тогава нашето дружество би получило (евентуално, при спечелен проект) по малко съфинансиране от дружество работещо в по-развития в тази икономическа дейност район. Преференциите по региони могат да бъдат направени и по друг начин. Като пример: +5 т. в оценката на проектите за регионално	

			приотизиране на СЗР при мен не предизвикват възражение. 2. Силно обезпокояващо е условието, Управляващия орган да изисква възстановяване от 5 до 25% от реално платения размер на безвъзмездната помощ при непостигане най-малко на 75% от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение. Нормално е проектите да се пишат и предвижданията да се правят при нормално функциониране на пазарите. Очевидно е също, че в период на кризи предвижданията няма как да бъдат постигнати. Това са периоди когато предприятията се борят за оцеляване (за времето на съществуването на нашата фирма сме минали през две такива кризи: 2002-2003 г. и 2008-2009). Ясно е, че за тези кризи МПС нямат вина. И ако едно предприятие с опит в преодоляване на кризи би имало шанс да преодолее поредната такава, едно изискване при това да се справи и с наложените му санкции от Управляващия орган няма икономическа логика, и най вероятно би довело предприятието до фалит. Като се има в предвид срока за изпълнение на проекта плюс три финансови години след приключването му, вероятността да има такава криза в една 4 –5 годишна перспектива е очевидна. Във всеки случай никой, нито на национално ниво, нито на ниво Европейски съюз не може да отрече такава вероятност. ПРЕДЛОЖЕНИЕ: ДА СЕ ПРЕМАХНЕ ТОВА УСЛОВИЕ, като едновременно се засили контролът по използване на безвъзмездната помощ по предназначение. С уважение, д-р, инж. Никола Димитров Управител ОПТЕКО И ПАРТНЬОРИ ООД	

			гр. София	
118.	Владимир Иванов vladimir_nav@yahoo.com	20.04.2015	ВЪЗРАЖЕНИЕ СРЕЩУ НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ по процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП" Във връзка с точка 8 от насоките за кандидатстване в част за разпределение на безвъзмездната финансова помощ : **Микро предприятия** / **Малки предприятия** / **Средни предприятия** **Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства**: 14 688 725 лева 7 500 000 евро / 51 340 537.5 лева 26 250 000 евро / 80 677 987.5 лева 41 250 000 евро **Интензивни на знание услуги**: 2 933 745 лева 1 500 000 евро / 10 268 107.5 лева 5 250 000 евро / 16 135 597.5 лева 8 250 000 евро **Ниско технологични и средно ниско**: 11 734 980 лева 6 000 000 евро / 41 072 430 лева 21 000 000 евро / 64 542 390 лева 33 000 000 евро	Следва да се има предвид, че с ограничения финансов ресурс, с който разполага Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал. Разпределянето на бюджета на процедурата по технологична интензивност на секторите на икономическа дейност е в съответствие с необходимостта от фокусиране на подкрепата, като целта е по този начин да се увеличи осезаемия икономически ефект от ограничената публична подкрепа. Посоченото в Насоките за кандидатстване разпределение на бюджета на процедурата е съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОПИК методология и

			технологични				критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП". Следва да имате предвид, че информационните и комуникационните технолгоии и информатиката са обект на подкрепа и по Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации" на ОПИК. По отношение на показателите от раздел II от Критериите и методологията за оценка, първият от тях е с цел гарантиране устойчивостта на направената инвестиция и доказване опита на кандидата в изпълнение на проекти за инвестиции, които са сходни с допустимите за финансиране по процедурата. Във връзка с последното, в окончателния вариант на критериите за оценка по процедурата, при оценката на инвестиционната дейност на кандидата са включени освен дълготрайните материални активи и дълготрайните нематериални активи. По отношение на втория показател от този раздел, в практиката е установено, че системите за

Относно разпределение на бюджета на безвъзмездната финансова помощ е извършено дискриминационно разпределение на средствата в полза на определените за „**Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства"**
C20 „Производство на химични продукти"
C21 „Производството на лекарствени вещества и продукти"
C26 „Производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти"
C27 „Производство на електрически съоръжения"
C28 „Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение"
C29 „Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета"
C30 „Производство на превозни средства, без автомобили"

и поставените предприятията под наименованието : „**Интензивни на знание услуги" <u>е определен бюджет който цели не да стимулира развитието на предприятията но и противоречащ на политиката за икономическо развитие на ЕС.</u>**

J58 „Издателска дейност"
J59 „Производството на филми и телевизионни предавания, звук записване и издаване на музика"
J60 „Радио- и телевизионна дейност"
J61 „Далекосъобщения"
J62 „Дейности в областта на информационните технологии"
J63 „Информационни услуги"
M72 „Научноизследователска и развойна дейност"

			Според приетата **ИНОВАЦИОННА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2014-2020 г.** **Високотехнологични производства и интензивни на знание услуги.** Групата на високотехнологичните производства и високотехнологичните интензивни на знание услуги обхваща производството на лекарствени вещества и продукти, производството на компютри, електроника и оптика, услуги в сферата **на производство на филми и ТВ предавания, звукозапис и издаване на музика, радио-и ТВ дейност, далекосъобщения, информационните технологии, информационните услуги и научната и развойната дейност. (стр.27)** Предприятията от посочените кодове с изключение на кодове J58 и J59 формиращи т.н. „ИКТ сектор" са действително предприятия свързани с създаването и използването в тяхната дейност на високи технологии и иновации „В България ИКТ секторът е сред малкото отрасли с висока добавена стойност и конкурентоспособност в световен мащаб с повече от петкратен ръст за последните 10 години и трикратно увеличение на дела от БВП". Това заяви **заместник-министърът на икономиката Даниела Везиева** на четвъртото издание на годишната кръгла маса Bulgarian ICT Watch. През последните няколко години компаниите от бранша демонстрират устойчив ръст на продажбите, генериран предимно от износ (приблизително 60% от приходите), както и при създаването на нови работни места - 35 000 работни места през последните 10 години. Съществува потенциал да бъдат създадени още 30 000 нови работни	управление са основен фактор за повишаване на конкурентоспособността, че внедряването и ефективното използване на системи за управление води до въвеждане на единен начин на работа в една организация, намаляване на производствените разходи, увеличение на производителността при намалена себестойност, нарастване на печалбата и елиминиране на неефективните бизнес процеси. Същевременно посоченият критерий дава възможност за обективна оценка на капацитета на кандидата въз основа на официални документи. Следва да се отбележи, че по Раздел II от критериите за оценка се оценява капацитета на кандидата в инвестиционни проекти и управление финансирани както с публични средства, така и с друг вид финансиране, различно от публичното.

			места, допълни **заместник-министър Везиева** **http://computerworld.bg/47573_ikt_sektorat__konkurentosposoben_i_s_visoka_dobavena_stojnost** **Водени от горното, Ви моля , след като вземете под внимание и обсъдите изложените в настоящото възражение аргументи :** **Да извършите промяна на разпределението на общия бюджет а именно с премахване на разделението между посочените по-горе Високотехнологични производства и интензивни на знание услуги. Да се предостави възможност на всички предприятия за кандидатстване при равни условия и на конкурентен принцип .** **Да се премахнат „3 крайни срока за кандидатстване през 2015 г" и да се определи два краен срока за всички кандидати с оглед ускоряването на развитието на Българската икономика.** **Да се промени оценителния критерии: Инвестиционна дейност на кандидата (2012, 2013 и 2014 г.)** с изключване на инвестиционната дейност финансирана със средства получени по линя на оперативните програми на ЕС. ***(Тенденциозно е дискриминиращо е да се оценяват предприятия получили БФП спрямо кандидати които не са получили БФП в предходния програмен период и БФП да се измерва под формата на инвестиция .)*** **Да се промени оценителния критерии: Внедрени стандарти и системи за управление** с изключване на инвестиционната дейност финансирана със средства получени по линя на оперативните	

			програми на ЕС. ***(Тенденциозно е дискриминиращо е да се оценяват предприятия получили БФП спрямо кандидати които не са получили БФП в предходния програмен период и БФП да се измерва под формата на инвестиция .*** Владимир Иванов Управител НАВ Комуникации ООД	
119.	Стефан Желязков info@cm-bg.eu	20.04.2015	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Представяме Ви Становището на „Строителна Механизация" АД, гр. Казанлък по обявената за обществено обсъждане на 02.04.2015 г. нова процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020" Ø Необходимо е да се редактират всички критерии в III. Ефект от изпълнението на проекта, като изменението на съответните показатели (нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи) се съотнесе към стойността на проекта, а не да остане само като процентен ръст. Ако те се мерят само като процентно нарастване, не се взема пред вид нито абсолютния размер на нарастването, нито приноса на проекта за това, а това може да доведе до доста абсурди, например фирми с много малки обороти, чието ниво преди проекта е било много ниско, ще могат да декларират голямо изменение, което обаче да е незначително по размер, докато за фирми с много големи обороти изменението да е малко като процент, но пък много по-голямо в абсолютен размер, при това тези фирми може да са с много високо ниво на конкурентоспособност по	Моля, вижте становището на УО по т. 53.

			тези показатели и преди проекта. Във всички тези случаи непрецизната формулиране на начина за определяне на показателя за оценка реално ще ощети фирмите с високо стартово ниво и/или с голяма стойност на подобрението в абсолютен размер, за сметка на фирми с ниско стартово ниво и/или незначителна по абсолютна стойност промяна на показателя. Ø Коефициентът за рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA) се определя от отрасъла, в който работи съответният кандидат. Поради това предприятията от отрасли с по-висока типична рентабилност ще бъдат облагодетелствани, а предприятията от отрасли, характеризиращи се с по-ниска рентабилност, ще бъдат ощетени, без това да зависи от дейността на фирмите-кандидати. Ø Предложените прагове са изключително високи в условията на криза. Да се намалят изискваните минимални обороти на кандидатите за предходните 3 години. Ø Общият брой на точките, би било по-добре да се повиши на 100 за сметка на увеличаване на точките по III. Ефект от изпълнението на проекта. По този начин ще се избегне опасността реалната сега опасност добри проекти на добри фирми, коит обаче не получават точки за приоритизация, да не преминат минималното изискване от 60% от точките – сега 19 т. от 85 са от проритизация. Ø Добре би било да отпадне възможността оценителната комисия да премахва от бюджета разходи за инвестиции, за които не са посочени подробно описани минимални технически/функционални характеристики. На етапа на кандидатстването не е необходимо, а и не е възможно, да се специфицират подробно предвидените за закупуване машини и оборудване, а само да се посочат няколко основни техни характеристики, които да ги индивидуализират в достатъчна степен. Освен това машините са толкова разнообразни и	

			специфични, че е невъзможно да се изведе общо правило каква да бъде степента на подробност при описването на техническите им характеристики. Ето защо това изискване е неподходящо, тъй като то дава възможност на оценителната комисия, без да е специалист по съответната технология, по субективна преценка да намалява бюджетите и дори да отстранява проекти. Ø Би следвало да се премахнат изискванията проектите да отговарят на поне едно от двете изисквания „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие" като условие за допустимост. Изискването за „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" следва да отпадне, защото изпълнението на инвестиционен проект няма с какво да допринесе за тези цели. „Устойчиво развитие" следва да остане само като критерий за приоритизация, но не и за допустимост, тъй като подлежи на произволно тълкуване и ако остане като критерий за допустимост, може да бъде ползван от оценителната комисия да отстранява проекти по напълно субективна преценка. Ø Да отпадне оценяването по „опит в инвестиционни проекти и управление". Твърде много точки, в сравнение с другите критерии, тук се дават за формални неща, които не които не са свързани с изпълнението на проекта и изпълнението на целите на процедурата за повишаване на производствения капацитет на фирмите. Размерът на инвестициите през последните години и броя на въведените СУК зависи от особеностите на отрасъла, в който фирмата работи и от етапа на развитие на фирмата – възможно е бизнесът в този отрасъл да не изисква значителни инвестиции, или е възможно необходимите инвестиции да се извършени преди повече от 3 години, или пък въвеждането на СУК или добри практики да няма значение или приложимост в съответния отрасъл. По тази причина тези критерии не следва да се ползва като критерии за оценка.	

			Ø Добре би било финансовите прогнози да се попълват в Excel, по образец на Управляващия орган. УО да състави с формули таблиците така, че Таблица 10 Финансов анализ в Бизнес-плана да се изчислява автоматично от другите въведени данни, а не фирмите да ги попълват сами без да знаят какво точно се изисква от тях. Автоматичното изчисляване ще се избегне трудностите при попълването и ще предпази от неумишлени грешки на фирмата-кандидат. Ø Да се премахне критерия „Участие в процедури по ОПРКБИ". Считаме, че той е абсурден – по предишните процедури по ОП „Конкурентоспособност" фирмите получаваха по-високо класиране, ако имат повече изпълнени инвестиционни проекти, а сега, съвсем внезапно и без фирмите да са знаели предварително това, се въвежда точно обратното изискване. Това не е правилно и несправедливо засяга фирмите, които са изпълнявали предишни проекти, тъй като, ако бяха знаели навремето, че ще има такива ограничения, те биха обмислили още тогава по кои процедури да участват, за да получат максимален ефект за себе си, без да бъдат ощетени. А така предишното изпълнение на проекти се превръща в своего рода негатив за фирмите. Освен това проектите по ОПРКБИ са много различни, напр. има проект за внедряване и сертифициране на ISO е съвсем различен по от проект за технологична модернизация и проект за разработване и за въвеждане на иновации. Ако това дискриминационно изискване остане, то ще означава, че се определя като негативно за фирмата обстоятелство, че тя е изпълнявала проект за иновации, което ни се струва абсурдно. Ø Производителността на труда да не се измерва само като промяна от година в година, а да се вземат пред вид и абсолютния размер на изменението и/или изменението да се съпостави с оборота на предприятието. Ø Да се посочи конкретно кои сектори по КИД-2008 попадат под	

			приоритетните области на ИСИС, в противен случай въобще няма да е ясно кои проекти следва да получат точки за приоритизация по ИСИС. Ø Правилата за кандидатстване са радикално променени, особено изискването да се кандидатства с бизнес план и финансови разчети, и на фирмите ще имат трябва повече време за подготовката на проектите си. А първият срок за кандидатстване на фирмите от първата група сектори е само 2 месеца. Считаме, че поне този първи срок трябва да се удължи на минимум 3 месеца, за да има достатъчно време за адаптация към новите правила за кандидатстване. Ø Да отпадне възможността, предвидена в т. 19.2 от Насоките оценителната комисия да може да променя едностранно бюджета, ако прецени, че има „неефективни дейности" или"нереалистични разходи". Това са понятия, подлежащи на напълно субективно тълкуване без обективен критерий за това кое е „ефективно" и „реалистично", и не трябва да се дава възможност на оценителната комисия без прилагането на каквито и да е предварително известни обективни изисквания сама да решава кое е ефективно и реалистично, и кое не е. Ø Тъй като за пръв път се предвижда връщане на безвъзмездна помощ при непостигане на проектни индикатори, и то в период от 3 години след приключването на проекта, считаме, че трябва още сега много добре да се изясни при какви условия Управляващият орган ще иска възстановяване – кои индикатори трябва да не са изпълнени, с колко %, кога ще се проверява изпълнението (в края на 3те години или за всяка от тях поотделно), каква ще е пропорционалността между неизпълнението и сумата на БФП за възстановяване. Ø Предлагаме да се даде възможност, освен с електронен подпис чрез системата ИСУН да се кандидатства и както досега на хартия, тъй като се изискват много документи, правилата са твърде нови и много лесно могат да се допуснат грешки при подаването, а не е редно фирмите да	

			се отхвърлят само заради това, че не са успели да спазят всички изисквания за подаване на проекта по електронен път. С уважение: Стефан Желязков, Изпълнителен Директор	
120.	Галина Валявичарска g.valyavicharska@petrov-pm.com		Здравейте, Относно проекта на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" , приложено изпращам предложения и коментари по горепосочените документи от името на Петър Петров- фирма „Петров П.М." ЕООД. Час: 16.34 ч. Дата 20.04.2015г. *Поздрави* *Галина Валявичарска* Предложения и коментари **Относно проекта на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МС Г1" представям моите** предложения и коментари. „Петров П.М." ЕООД е българска компания, създадена през 1990 година с основна дейност в сектора С „Преработваща промишленост" с код на основната икономическа дейност 25.62- „Механично обработване на метал", съгласно Класификацията на икономическите дейности- 2008 г. Продуктовата гама на фирмата включва призматично- корпусни и ротационни машиностроителни детайли, зъбни колела и много други. Производството и е почти изцяло експортно ориентирано, като дела на експорта през 2013 г. възлиза на 99.3% от общите приходи от продажби на дружеството. Характерно за бранша е следването на политиката на ценообразуване за всички оперативни и производствени дейност, при текущо	В окончателния вариант на Критериите и методологията за оценка скалата на присъждане на точки по показател 1 „Коефициент на рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации – EBITDA" от раздел I е прецизирана. Минималните и максималните прагове по процедурата са определени на базата на анализ за минималния и максималния размер на БФП по аналогични процедури от предходния програмен период, както и на база значителния опит на УО от изпълнението на ОПРКБИ. Посочените стойности са съгласно одобрените от Комитета за наблюдение на ОПИК (в който участват представители на социално икономическите партньори, вкл. представители на бизнеса) методология и критерии за подбор на операции по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП".

			анализиране и поддържане към средните за сектора ценови равнища. Отрасъла от своя страна е изключително трудоемък, разходите са високи, приходите са сравнително ниски, което не позволява достигане на максимална средна стойност на коефициента на рентабилност на печалбите поставена в Приложение 3 за оценка на проектните предложения. Съгласно поставените от УО ограничения, определени спрямо категорията на предприятията (микро, малки и средни) и конкретно в случаите, когато кандидатът е микро предприятие, минималния общ размер на заявената безвъзмездна помощ е **100 000 лева,** а максималният е равен на 500 000 лева. Когато е малко предприятие, минималния общ размер е равен на 200 **000** лева, а максималният- **750 000** лева. Средно предприятие, пък може да заяви минимален общ размер на безвъзмездна помощ по-висок или равен на **300 000** лева, а максимален по-нисък или равен на **1 000 000 лева.** Тези ограничения, представени като съотношения (микро, малки и средни) са: за **минимална помощ е 1: 2: 1.5.** за **максимална помощ е 1: 1.5: Q5.** Съотношението минимален- максимален размер за заявена безвъзмездна помощ, от своя страна пък изглежда по следния начин: за **микро предприятия 1:5,** за **малки 1: 3.75** и за **средни 1: 3.4.** Задължителното изискване за допустимост, пък за Нетни приходи от продажби е поставено като съотношение 1:5:6 (Нетни приходи от продажби за Микро предприятие > 200 000 лева. Малко предприятие > 1 000 000 лева и Средно предприятие> 6 000 000 лева) Безвъзмездната финансова помощ по процедурата, от своя страна се предоставя, когато предприятието кандидат, не надвишава заедно с договорената за последните седем години безвъзмездна финансова помощ по ОПРКБИ и/ или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения, **2 500 000 лева** за микро и малки предприятия и **5 000 000 лева** за средни предприятия.	В окончателния вариант на документацията по процедурата минималният размер нетни приходи от продажби за микро предприятия е намален от 200 хил. на 175 хил лв., за малки предприятия - от 1 млн. на 750 хил. лв., а за средни предприятия от 6 млн. на 3 млн. лв. с цел предоставяне на възможност за по-широк кръг предприятия да получат финансиране за повишаване на конкурентоспособността си. Допълнително, моля, вижте становището на УО по т. 7, т. 16 и т. 36.

			Съгласно така поставените изисквания, обръщам внимание на **обединяването на микро и малки предприятия** под един показател и **съотношението 1:1:2.** Същевременно с това, съгласно Приложение 3 (Критериите и методологията за оценка на проектните предложения), предприятия участвали в процедури по ОПРКБИ, не са приоритизирани, а напротив, което пък затруднява достигането на максималния поставен праг, който в предвид състоянието на Българските машиностроителни предприятия, би бил от изключително важност. Най- важният проблем обаче, е интензитетът на помощта за дейности в югозападния район (ЮЗР), който е определен на 45 % за Микро и малки предприятия и на 35 % за Средни предприятия, като за обосноваване на интензитета е използвано, че района има основен принос на БВП, на ниво NUTS II и водещо място в произведената БДС от индустрията на България. В района попада основният икономически център на страната — столицата София, на която се дължи целия принос. Освен интензитета, с който всички предприятията намиращи се в ЮЗР са изключително ощетени, в предвид показателите на района (след изключване на София град), а пък и същите автоматично губят 5 точки при оценка на проектното предложение. След изключване на София град от ЮЗРП, съгласно статистките от НСИ, е видно, че ЮЗР без София град не показва никак добри показатели, а същевременно получава минимално финансиране, а райони с много по- добри показатели биват финансирани на 60- 70%. Тук предлагам районирането да бъде преразгледано, като район София град се отдели като самостоятелен район за планиране (както не една страна от ЕС е направила- пример: Чехия- Прага). Тази промяна предполагам обаче би отнела прекалено дълъг период от време, за това за момента предлагам просто преразглеждане на	

			приоритизирането, с което да бъде намалено ощетяването на целия ЮЗР. **В предвид поставените ограничения, и горе посочените съотношения, излиза че: колкото по- голямо е предприятието-толкова по-малко финансиране получава. Ангажиментите и изискванията към него растат, а помощта намалява, което е в разрез е нуждите на предприятията и целите им за развитие, като нарастване на производителността, откриване на нови работни места и увеличаване на числения брой служители.** **Концепцията за определяне на максимален брой точки, които може да постигне предприятие от машиностроителния бранш, позволява същите да получат между 51 и 57 точки. Това само по себе си дискриминира този отрасъл, което рязко контрастира с пропагандните декларации за насърчаване на предприятия в сектора на машиностроенето.** В заключение предлагаме да бъде преразгледан Проектът на Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" и най- вече Критериите и методологията за оценка на проектните предложения. Да бъдат изготвени по начин, съобразен с допустимите групи сектори на икономическа дейност и да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване (на база историческите данни на кандидата за предходните три години) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията, представен в изисквания за целта бизнес план. С уважение, Петър Петров	
121.	Ангел Венков	20.04.2015	Здравейте, прегледах документите по процедурата, и имам следната бележка и предложение за корекции при допустимостта на	Моля, вижте становището на УО по т. 4.

	angven7@gmail.com		кандидатите: Въведен е праг от нетни приходи от продажби за микропредприятия по-големи или равни на 200 000 лв. Ние сме микропредприятие с 3 приключили години, успешно приключили проект: „Разработване на иновации от стартиращи предприятия", внедряваме със собствени сили, това което разработихме. Сега се оказа, че ние от фирмите работили по процедура, 1.1.05 Разработване на иновации от стартиращи предприятия, отново са ни затворени вратите да можем да пуснем на пазара нашите разработки. Ние имаме разработки, а нямаме условия да ги произведем. Ние, които 2 години правихме иновативни разработки, какви продажби за 200 000 да направим, ние конструирахме, правихме изследвания, с надеждата, че на финала ще има последователност в намеренията на фонда и ще се подпомогне производството на иновативните разработки. Защо не се направи анализ на проектите по 1.1.05, и се видят какви са резултатите, дали въобще е имало смисъл тези нови фирми да се финансират, без последователност в политиката на Оперативната програма. Ако намерите микропредприятие с основна дейност, Научноизследователска и развойна дейност, да има приходи от 200 000 лева за последните 3 години, то това ще е изключение, просто защото от изследвания и развойна дейност, днес България не се печели. В тази връзка предлагам. МИКРО ПРЕДПРИЯТИЯ, КОИТО СА ИМАЛИ ОСНОВНА ИКОНОМИЧЕСКА	

			ДЕЙНОСТ: М72 „НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ" В ПОСЛЕДНИТЕ 3 ФИНАНСОВИ ГОДИНИ, ДА НЯМАТ ОГРАНИЧИЕ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА БАЗА: ПРАГ НА НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБА. Вярвам, че предложението в този или друг вариант, ще се обсъди и ще бъде взето предвид при обсъждането на окончателния вариант на процедурата. Моля подкрепете хората, които се мъчат да правят наука и нови разработки в България. А.Венков	
122.	Любомир Танев lyubomir.tanev@bestpartners.bg	20.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявяването за обществено обсъждане на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020, бихме искали да направим няколко предложения и коментари към заложените изисквания за допустимост на кандидатите. Във връзка с т. 8 от Насоките за кандидатстване в част за разпределение на наличния общ бюджет в зависимост от технологичната интензивност на секторите на икономическа дейност правим следните коментари и предложения: Предприятията от така обособената група Интензивни на знания услуги в голямата си част представляват т.нар. „ИКТ" сектор, който включва отрасли създаващи висока добавена стойност, демонстрирайки устойчив ръст на приходи, печалби и износ, както и създаване на работни места, но нуждаещ се от инвестиции в бързо амортизиращи се активи, но за него е предвиден малък бюджет в размер на 29 337 450 лева. и последни по срок за кандидатстване. Освен това съгласно ИНОВАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2014-2020	Моля, вижте становището на УО по т. 118.

			г.високотехнологичните производства и високотехнологичните интензивни на знание услуги са в една група, която обхваща производството на лекарствени вещества и продукти, производството на компютри, електроника и оптика, услуги в сферата на производство на филми и ТВ предавания, звукозапис и издаване на музика, радио-и ТВ дейност, далекосъобщения, информационните технологии, информационните услуги и научната и развойната дейност. (стр.27 от нея), която изкуствено е разделена в Насоките за кандидатстване. Нашето предложение е да се извърши промяна на разпределението на общия бюджет изразяващо се в премахване на разделението между посочените по-горе Високотехнологични производства и Интензивни на знание услуги и включването им в една група или увеличение на бюджета за сектор Интензивни на знание услуги за сметка на предвидения такъв за останалите сектори. Освен това предлагаме и срокът за оценка на тези проекти да се изнесе приоритетно напред с първи краен срок за кандидатстване, тъй като същите за заложени именно в тези национални стратегии. Приложено е копие на ИСИС, стр. 27 Любомир Танев Управител Бест Партнърс ООД Консултант по европейски програми и проекти	
123.	Илко Георгиев ilkogeorgiev@abv.bg	20.04.2015	Пишем Ви от гр. Габрово, от фирма: Ай-Кар ЕООД, с дейност: "Техническо обслужване и ремонт на автомобили, с код по икономическа дейност (КИД): G45.20. Във връзка с обсъждането на програмата по иновации и конкурентноспособност, изявяваме желанието си да бъдем включени в програмата, като смятаме, че предложените сфери за подпомагане са много ограничени. В нашите области има много необходимост от обурудване , иновации и	Моля, вижте становището на УО по т. 8.

			възможност за развитие с малко помощ. Както за нас, така и за обществото. Надяваме се , че ще удовлетворите желанието ни. Лек ден!	
124.	Любомир Танев lyubomir.tanev@bestpartners.bg	20.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявяването за обществено обсъждане на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020, бихме искали да направим няколко предложения и коментари към заложените изисквания за допустимост на кандидатите. 1. По отношение на текста в т. 21: Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест „В случаите, когато в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента не бъдат постигнати най-малко 75 % от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение (вътрешна норма на възвръщаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи), Управляващият орган ще изиска възстановяване на от 5% до 25 % от реално платения размер на безвъзмездната финансова помощ при условията и по реда, посочени в договора за безвъзмездна финансова помощ (Приложение И към настоящите Насоки за кандидатстване)", считаме, че: Планираните стойности на индикаторите от страна на МСП, особено в случаите, когато се стимулира повишаването на възможностите за износ, са обвързани не само с националната, но и с международната икономическа и политическа обстановка. Поради промяната различни макроикономически показатели, форсмажорни обстоятелства и др. причини, които не биха могли да бъдат предвидени, в голяма степен	Моля, вижте становището на УО по т. 46.2.

			стойностите на тези индикатори биха могли да станат невъзможни за изпълнение имайки предвид дългия срок от 3 години след края на проекта. Освен това при една лоша конюнктура може да се стигне не само до влошаване на финансовото състояние на бенефициента и неизпълнението на индикатори, но и допълнително утежняване на бизнеса вследствие на налагането на финансови санкции под формата на възстановяване на от 5% до 25 % от реално платения размер на безвъзмездната финансова помощ. С други думи в неподходящ за бенефициента момент може да се стигне до кумулиране на бизнес риск и финансов риск, което да повлияе на самото съществуване на даден бенефициент. Поради тези причини, смятаме за наложително отпадането на цитирания по-горе текст от Насоките за кандидатстване по процедурата или същият да бъде заменен с други ограничителни клаузи, налагащи ограничение на фирмите, например за участие в бъдещи процедури или намаляване на интензитета им при участие в бъдещи процедури. Любомир Танев Управител Бест Партнърс ООД Консултант по европейски програми и проекти	
125.	Станислав Вачков vachkov.s@cibolabg.com	20.04.2015	Здравейте, Във връзка с обявеното обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бих искали да направим следните предложения: - Декларацията по чл. 9, ал. 8, т.1 на ПМС 107 от 10.05.2014 г. да може да се подава с КЕП от упълномощеното лице като сканирано копие на подписана от управляващите/представляващите дружеството, а оригиналът да се предоставя лично от управляващите/представляващите дружеството при подписване на	Моля, вижте становището на УО по т. 3.

			договор за безвъзмездна финансова помощ. По този начин с подписа си подаващият документите ще ги удостоверява „вярно с оригинала". В противен случай, при наличие на повече от двама представляващи, процесът на подаване на проектното предложение ще бъде изключително затруднен. В случай, че не е възможно подаването на декларации да се извърши без електронен подпис на всеки един от представляващите, да се предостави възможност за подаване на проектите и на хартиен носител - Да се уточни дали Формулярът трябва да се подписва с КЕП - Да се върне списъка за проверка на административното съответствие за необходимите документи към формуляра за кандидатстване Поздрави, Станислав Вачков Експерт Международни програми и проекти	
126.	Дойчин Спиридонов info@alink.biz	20.04.2015	Здравейте, във връзка с обявеното обществено обсъждане на документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП, имаме въпрос във връзка с терминологична неяснота - на страница 11 на документ "Насоки за кандидатстване" се употребява термин "място на изпълнение" за разделение на максималния интензитет на помощта по области, който обаче никъде в документа не е пояснен. Конкретният пример за нас - имаме план за отваряне на офис в гр. Пловдив, както и закупуване на сървърна техника за хостинг услуги, но фирмата ни е с регистрация в София. Попада ли се в първа графа "извън ЮЗР", ако: - фирмата ни е регистрирана в София, но реализира проекта в център за колокация в гр. Пловдив, без да се отваря нов офис в Пловдив; - фирмата ни е регистрирана в София, но реализира проекта в център	При определяне на интензитета на безвъзмездната финансова помощ водещ критерий е мястото на изпълнение на проекта, а не мястото на регистрация на фирмата кандидат.

			за колокация в гр. Пловдив, както и отваря нов офис в Пловдив и наема служителил от гр. Пловдив. Благодарим Ви предварително за пояснението, както и ако такова бъде включено при редакцията на документ "Насоки за кандидатстване по процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП""" С уважение, Дойчин Спиридонов АЛИНК ЕООД	
127.	office@inmarketing.bg	20.04.2015	Коментари относно публикуваните за обществено обсъждане Насоки за кандидатстване по процедура „ Повишаване на производствения капацитет на МСП", ОПИК 2014-2020 1. По т. 11. Допустими кандидати, 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите, „Реализирани нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва: Категория на предприятието Нетни приходи от продажби Микро предприятие ≥ 250 000 лева Малко предприятие ≥ 1 000 000 лева Средно предприятие ≥ 6 000 000 лева Коментар: Предложените прагове за минимални реализирани приходи от продажби за предходните 3 финансови години, са твърде високи и ограничаващи по отношение на броя на потенциалните кандидати, особено съпоставено с другите ограничения по схемата и на фона на продължаващото лошо икономическо представяне на предприятията. От друга страна, нивата на приходи от продажби на предприятията в различните региони на планирани (NUTS2) имат значителни разлики –	1. и 2. Моля, вижте становището на УО по т. 4 и т. 9. 3. Коментарът е взет предвид и е отразен в окончателния вариант на документите по процедурата. Текстът е прецизиран. Допълнително, кандидатите по процедурата следва да представят оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в активи (ДМА и ДНА) с предложена цена от производителя/доставчика. 4. Моля, вижте становището на УО по т. 3. 5. Във връзка с възприетия нов подход за подаване на проектни

			в приходите от продажби. Регион за планиране Общо приходи от продажби за 2013 г (в хил.лв.) Северозападен 11 687 137 Северен централен 18 388 755 Североизточен 25 481 435 Югоизточен 32 976 972 Южен централен 30 665 398 Югозападен 124 066 112 Източник: НСИ Както е видно от таблицата, разликата между официално най-развития регион – Югозападен и най-изоставащият – Северозападен е 112 378 975 хил.лв. приходи от продажби или десет пъти повече от реализираните приходи за целия регион. При липса на всякакъв анализ и обосновка в Насоките как точно са определени тези нива на допустимост и въз основа на какви данни, възможността фирми от един или няколко региона на планиране да бъдат изключени почти изцяло от възможността да кандидатстват е сериозна. Предложение: 1. Да се въведат различни нива за минимални приходи от продажби за 3 години за фирмите от различните региони на планиране, които да съответстват на реалната икономическа ситуация в съответния регион и въз основа на адекватен анализ. 2. Праговете за минимални реализирани приходи от продажби, на практика представляват критерий за допустимост на кандидатите и като такъв би трябвало да бъдат одобрявани от Комитета за наблюдение на програмата (чл. 11 (1), т. 1 от ПМС № 79 от 10.04.2014	предложения, в окончателния вариант на документите по процедурата начинът на комуникация между УО и кандидатите е променен. 6. За голяма част от документите, които се изискват на етап кандидатстване е посочено, че ако те са оповестени в Търговския регистър към датата на кандидатстване и са в идентичен формат на този, в който са подадени към НСИ, съответното обстоятелство ще се проверява по служебен път съгласно чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър. Подобна възможност се обсъжда и за други документи, които се изискват при подаване на проектни предложения по бъдещи процедури по ОПИК, което максимално да улесни потенциалните кандидати и да сведе до минимум административната тежест. 7. При посоченото изискване за подаване на проектно предложение само от едно предприятие от няколко свързани предприятия,

			г. „Комитетът за наблюдение има следните функции "да разглежда и одобрява предложените от ръководителя на управляващия орган на съответната програма методология и критерии за подбор на операции, както и последващи изменения и допълнения в тях, а за операции, при които се предвижда финансовата помощ да се предоставя по повече от една програма – в частта за съответната програма; методология за подбор на операции се одобрява, когато това е приложимо). 3. По т. 14. Категории разходи, допустими за финансиране, 14.1. Условия за допустимост на разходите, изискването за реалистичността на предвидените разходи за закупуване на активи и „подробно описване на минимални технически/функционални характеристики на предвидените за закупуване дълготрайни материални и нематериални активи" е субективно, тъй като никъде не е указани характеристиките на това описание и какво ще бъде сметнато за достатъчно, за да не бъде премахнат разхода от бюджета. Подобно нерегламентирано изискване, което може да доведе до цялостно отхвърляне на проекта (в случаите, когато Комисията счете че всички активи са недостатъчно подробно описани във Формуляра), може да доведе до редица спекулации по време на оценката. Няма ясно описан праг на „подробно описание на минимални характеристики", при който да е видно какво оценителите еднозначно биха сметнали за достатъчно, което естествено ще доведе до лична преценка на всеки един оценител, а оттам и до възможност за неравнопоставено третиране на кандидатите. Не е описано и как ще се процедира в случаите, когато самата примерна оферта/каталог на производител/интернет страница , дават твърде ограничена информация за съответното ДМА/ДНМА и кандидатите не биха имали от къде да вземат по-подробно описание на актива. Още повече, че реалният избор на оборудване ще бъде	осъществяващи сходна дейност, под „свързани предприятия" се разбират предприятия по чл. 4, ал. 4-8 от ЗМСП. Моля, вижте становището на УО по т. 54.IV. Представянето на Справка за група предприятия за съответните години е във връзка с правилата за единен инвестиционен проект и първоначална инвестиция произтичащи от разпоредбите на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014. 8. Моля, вижте становището на УО по т. 3, т. 23.2 и т. 53.9. 9. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2. 10. Предложението е взето предвид в окончателния вариант на Насоките за кандидатстване и текстът е ревизиран.

			извършен на етап изпълнение на проекта, където всеки бенефициент ще подготви достатъчно подробни технически спецификации за желаното оборудване. Предложение: Кандидатите да прилагат доказващи документи за характеристиките на планираните за закупуване ДМА/ДНМА и да ги описват в съответния формуляр, но това да не е критерий за допустимост на разходите и да не води до санкции, ако се сметне че не е достатъчно подробно описано. При наличие на описани търговски марки и конкретна препратка към даден производител/доставчик и т.н, Комисията би могла да премахва служебно тези характеристики от Формуляра. 4. Начин на подаване на проектното предложение Насоките за кандидатстване предвиждат единствено електронно кандидатстване чрез ИСУН 2020 с КЕП. На няколко места в Насоките има посочено, че декларациите, които се подписват от представляващите кандидата в качеството им на физически лица също се подписват с КЕП. Никъде в Насоките за кандидатстване не е уточнено дали подаването на Формуляра през ИСУН 2020 ще става с КЕП на фирмата или с КЕП на официално представляващият компанията, но издаден в качеството му на физическо лице или на упълномощено лице. Съгласно чл. 13, ал. 3 от Закона за електронния документ и електронния подпис, квалифицираният електронен подпис има значението на саморъчен подпис, а досегашната практика беше, подаваните Формуляри на хартия да се заверяват от официалните представители на фирмите със саморъчен подпис и печат на фирмата. Моля да уточните дали и в кои случаи, ще се ползва КЕП, издаден на юридическо лице и КЕП , издаден на физическо лице. Означава ли това, че фирма, която има 3 управители, ще трябва да си извади	

			общо 4 КЕП-а – един за юридическото лице , с който да подаде Формуляра и 3 за всеки един от управителите , с които те да подпишат изискуемите приложения, в качеството им на физически лица. В допълнение, огромна част от кандидатите ползват консултантски услуги при изготвяне и подаване на документите за кандидатстване. Така описана, процедурата предполага кандидатът да предостави личния или фирмения си КЕП на консултанта, което е недопустимо. 5. Изискване на допълнителна информация по време на оценката – т. 19.2. Техническа и финансова оценка В Насоките за кандидатстване е описано, че „Допълнителни разяснения и документи от кандидатите могат да бъдат изискани като за целта ще бъде предоставян срок от 5 (пет) работни дни от датата на получаване на искането за предоставяне на допълнителни разяснения/документи, като денят на получаване на искането не се брои. За дата на получаване на исканията за документи/информация се счита датата отбелязана в ИСУН 2020." Подобно третиране на дата на получаване на искане за документи противоречи на практиката, установена в ГП, където срокът започва да тече от датата на физическото получаване на съответното искане, а не датата на изпращането му. В случая, този принцип е нарушен. В допълнение, тъй като става дума за електронно подаване, никъде в Насоките за кандидатстване не се третира въпроса, какво се случва при евентуален срив на ИСУН 2020 или срив на интернет връзката. При положение, че става въпрос за система, която не е тествана досега в реален режим на работа и при това със сериозно натоварване (по стара традиция повечето от кандидатите ще подават предложенията си в последните 0-5 дни преди крайния срок), има възможност стотици кандидати да не успеят да подадат	

			предложенията си, поради техническа неизправност на системата. Предложение: 1. Да бъде предвиден и алтернативен вариант за подаване на проектни предложения на хартиен носител, като за целта се разработят пълни формуляри за кандидатстване – публикуваните са използваеми само за електронно кандидатстване, защото голяма част от секциите и колоните са с надписи „ще бъде попълнено служебно". За да се осигури плавното преминаване към електронно кандидатстване, може да бъде въведено изискването само спечелилите и сключили договор кандидати да въведат проектите си в ИСУН 2020, ако са кандидатствали на хартиен носител. 2. За дата на получаване на искане за допълнителни документи, да се спазва разпоредбата на ГПК и да се счита датата на получаването от кандидата, което може да се установи с потвърждаваща електронна поща от него към УО. 3. Да се въведе практиката от хоризонталните европейски програми Хоризонт 2020, Еразъм и др. , при които формулярите за кандидатстване са интерактивни (pdf формат) и могат да бъдат сваляни и попълвани в рамките на периода, но финалното им валидиране (validation) и подаване (submission) става през интернет (при това не е необходим КЕП). Подкрепящите документи (форми за юридически статус и финансови идентификационни форми) са сканирани с подписи на деклариращата ги страна и са приложени към формуляра. По този начин, не се налага кандидата да носи лична отговорност за издадени и подписани от трети страни документи, какъвто би бил случаят с удостоверението с КЕП на съпътстващите документи (при кандидатстване на хартия, кандидата заверяваше с „Вярно с оригинала", но това означава, че той удостоверява че	

			копието е вярно с получения оригинал, а не че гарантира съдържанието на документа, каквато стойност би имала заверката на тези документи с КЕП). 6. По т. 23. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване от Насоките Насоките за кандидатстване, съдържат огромен списък от допълнителни документи, които да бъдат предоставени на етап кандидатстване. Между тях има и справки и части от Годишния финансов отчет, които всяко предприятие подава към Националния статистически институт до 31 март всяка година. Имайки предвид, че процедурата ще бъде отворена доста след този срок, а НСИ е орган към Министерство на икономиката, тези документи биха могли да бъдат изискани по служебен път от НСИ, а не да товарят кандидата допълнително. Още повече, че изискването за всички тях е да бъдат подписани с КЕП от лице, представляващо кандидата, дори и документи, официално подадени към държавен орган, и разпечатки от електронни пощи на доставчици и производители (логиката, някой да гарантира за съдържанието на чужда ел. поща със саморъчния си подпис е неясна). В допълнение, списъкът от 15 документа, които трябва да бъдат сканирани и след това подадени през ИСУН се различава от представата за въвеждане на електронни услуги за облекчение на бизнеса. Предложение: Всички справки, подадени към НСИ от предприятията и непубликувани в ТР, да бъдат изисквани по служебен път от Статистическия институт. 7. По т. 24. Краен срок за подаване на проектните предложения.	

			Насоките за кандидатстване поставят, че в рамките на настоящата процедура кандидатите могат да подадат само едно проектно предложение от само едно предприятие от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност. Насоките за кандидатстване не уточняват какво се има предвид под свързани предприятия – дали са свързани съгл. Чл.3 и чл. 4 от Закон за малки и средни предприятия или групи от предприятия съгласно справката в Годишния отчет към НСИ. Разликите са: - При ЗМСП, свързани предприятия са предприятията, които притежават повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото предприятие; или които осъществяват чрез едно или повече други предприятия или физически лица/група от физически лица, които действат съвместно, някое от отношенията по ал. 5 от ЗМСП. - според справката за група предприятия на НСИ, за да се определи група предприятия, трябва да има пряк или непряк контрол между две юридически (правни) единици: 1) юридическо лице, пряко притежава повече от 50 % от право на глас на друго юридическо лице (пряк контрол); 2) юридическо лице непряко притежава повече от 50 % от право на глас на друго юридическо лице, чрез дъщерни предприятия (непряк контрол); 3) Наличие на специално законодателно постановление или наредба, което дава право на правителството да определя корпоративната политика или да назначава директорите на юридическото лице (правна единица); 4) юридическо лице, което изцяло консолидира отчетите на друго юридическо лице и няма друга правна единица, която да консолидира същото юридическо лице (контрол по силата на пълна консолидация). Както е видно в случая, Справката за ГП на НСИ е по-малко ограничаваща от определението на ЗМСП. Това би могло да породи	

			проблеми при третиране на „свързани предприятия" при оценката, тъй като е възможно някои кандидатите, съответно оценители да прилагат разпоредбите на ЗМСП, които са по-ограничаващи, а други само справката към НСИ. Имайки предвид, че кандидатите така или иначе попълват Декларация за статут на малко и средно предприятия по ч. 3 и чл. 4 на ЗМСП, която обхваща всички хипотези, изброени в справката на НСИ, и допълнителни, е неясно защо се изисква въпросната справка като приложим документи и защо се въвежда ново понятие „свързани предприятия" не по ЗМСП. В случай, че кандидатстват 2 свързани предприятия, кодовете им на икономическа дейност така или иначе са посочени и във Формуляра и са видни от справката на НСИ, така че Комисията би могла служебно да провери дали е изпълнено условието за кандидатстване на свързани предприятия със сходна дейност. В допълнение, кандидатите могат въобще да не са уведомени за кандидатстването на техни „свързани предприятия" по процедурата и това би могло да доведе до ситуация, в която фирмите са отхвърлени поради липса на информация и комуникация между тях. Предложение: 1. Да отпадне изискването за предоставяне на Справката за група предприятия към ГФО, подаван към НСИ като придружаващ документи. Да се използват данните от декларацията по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП и в случай, на кандидатстване на 2 свързани предприятия, да се проверява дали работят в сходни области на дейност по предоставените от тях кодове за основна икономическа дейност. По този начин ще се намали броя на придружаващи документи и ще се избегнат всякакви двусмислени тълкувания. В допълнение, ако се прилагат разпоредбите на чл. 3 и 4 от ЗМСП, те са по-рестриктивни, защото ще изключат участието на свързани предприяти със сходни	

			дейности, при които свързаността е чрез физическо лице, нещо, което не се третира от справката към ГФО. 2. Поради обективна възможност един кандидат да не е уведомен за участието на някое свързано с него предприятие, при установяване на подобен случай, Оценителната Комисия да изпрати писма до всички свързани предприятия и те да заявят единодушно, кое от кандидатстващите предприятия да продължи участието си. При неполучаване на подобно становище, Оценителната Комисия вземе служебно решение кой кандидат да продължи. 8. Критерии за оценка 8.1. По т. III. Ефект от изпълнението на проекта, се изчислява Вътрешна норма на възвръщаемост – IRR (M – година на сключване на ДБФП, N година на изпълнение на проекта, N+1, N+2, N+3). Не е ясно къде точно се изчислява IRR, тъй като в бизнес плана никъде не се извеждат дисконтирани парични потоци и няма формула за изчисление на NPV или IRR. Ако този показател ще се изчислява служебно от Оценителната Комисия, би трябвало да се вземе под внимание, че IRR се дефинира с условно взета норма на дисконтиране, която изравнява алгебричната сума на дисконтираните положителни и отрицателни парични потоци, породени от проекта за инвестиции. IRR е процентът на дисконтиране, при който нетната настояща стойност става нула. Тази норма зависи само от паричните потоци на проекта, които го характеризират за целия срок на икономически живот на проекта, като Критерий за класиране и оценяване на проекти е максимална положителна разлика между IRR и процентът на дисконтиране, използван за изчисляване на NPV т.е.: IRR > r → проектът се приема IRR < r → проектът се отхвърля	

			IRR = r → проектът е на границата (изгоден - неизгоден) В Критериите и методологията за оценка като показател е въведен IRR с нива от 6% до 18%. Ако се предположи (макар, че в една методика за оценка на проектите, не трябва да са предполага, а критериите трябва да са максимално ясни и обективни), че тези проценти в диапазон от 6% до 18% са всъщност процентите на дисконтиране на паричните потоци, използвани за изчисляване на NPV, то откъде са взети тези проценти, на каква база и как е възможно те да са еднакви за фирми правещи инвестиции за 140 000 лв. (микро предприятия, при 70% грант и минимален праг на помощта) и фирми, осъществяващи инвестиции за 1 700 000 лв. (средни предприятия, при 60% грант и максимален праг на помощта), както и между фирми използващи заемни средства за осъществяване на проекта и фирми, работещи със собствени средства. Не е ясно и защо никъде не се показва колко е NPV на проекта и как ще се гарантира, че Оценителната Комисия ще използва един и същи дисконтиращ процент за всички предприятия. Освен това, тук всички IRR са положителни числа, което е в леко противоречие с постановките на критерия, а именно че всички проекти, при които IRR е положителен, то те са изпълними. При положение, че не се позволява кандидатът сам да въведе нормата на дисконтиране, няма никаква гаранция, че Оценителната Комисия няма нерегламентирано да използва всички възможности, при които IRR да стане положителна – т.е. да се вземат максимален брой точки от определена. От инвеститорска и бизнес гледна точка, е недопустимо външна трета страна да определя по този начин инвестиционни решения на фирма. Дори и в банковата практика, тези показатели могат да се изчислят и от клиента самостоятелно.	

			Предложение: 1. Формулярът за бизнес плана да бъде преработен и да бъде направен интерактивен, като на кандидатите бъде дадена възможност сами да изчислят NPV и IRR, а впоследствие Оценителната Комисия да проверява дали предприятието правилно е изчислило стойностите. По този начин, ще се повиши прозрачността по процедурата и ще се избегнат спекулации за коректността на оценката. 2. Да се въведе показател Нетна настояща стойност (NPV), и в случай, че NPV на проекта е отрицателен, той получава 0 т. , при положителна стойност – съответен брой точки – напр. 5. 8.2. В бизнес плана е предвидено да се правят прогнози за социални осигуровки във връзка с изчисление на разходите за труд. В момента се обсъжда пенсионна реформа и нивата на осигуровките са абсолютно непрогнозируеми – как ще се гарантира, че бенефициентите няма да бъдат наказани за неизпълнение на индикаторите си след приключване на проекта, поради увеличение на разходите за социални осигуровки, в следствие на за промяна в общата социална политика на държавата? 8.3. Приоритизация на проекти – 18 т. (тематична ИСИС, регионална СЗРП; устойчиво развитие , участие по ОПК). При определяне на приоритети по ИСИС не е ясно как Оценителната комисия ще определя обективно дали даден проект се изпълнява в една от областите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) – никъде не е посочено според какво ще се преценява – според КИД-2008 на кандидата или според реалната логика на проекта!? Ако се гледа само КИД на кандидата - Оценителната комисия ще може лесно и еднозначно да съотнесе кода на кандидата и да заключи, че и проектът ще се изпълнява в област	

			от ИСИС – логично, но може и да е неправилно съждение, тъй като кандидатите могат да кандидатстват за стартиране на нова дейност, напр. извън тематичните области по ИСИС, но в допустим по ОПИК сектор и обратното. Например предприятие с КИД в шивашки сектор, въвежда в производството си роботи. Такъв проект категорично реферира към тематична област мехатроника в ИСИС. Предложение: Приоритизацията по ИСИС да е на база сфера а изпълнение на проекта, като се вземе под внимание проектните дейности, а не историческия КИД на фирмата. Като се търси максимална обективност на тази преценка от страна на комисията. 9. Корекция за непостигане на индикатори Насоките за кандидатстване постановяват, че неизпълнение на най-малко 75% от стойността на минимум 2 индикатора за изпълнение, в рамките на период от 3 приключили финансови години след окончателното плащане, УО ще изисква възстановяване на част от гранта. При така разписани условия, е абсолютно неясно дали 75% неизпълнение е за всеки един от тези минимум 2 индикатора или общо за два индикатора, нито дали 75% ще се смята на средна стойност за трите години на индикатор или ще се гледа за всяка една година поотделно. Предложение: Ясно и точно изписване как ще се смята това неизпълнение и за кои стойности, напр: „ Ако в рамките на период от три приключили финансови години след окончателното плащане към бенефициента не бъдат постигнати най-малко 75 % от стойността на всеки един от минимум два от индикаторите за изпълнение (вътрешна	

			норма на възвръщаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи) за всяка една прогнозна година / средна стойност на постижение за трите години заедно за всеки един идникатор, Управляващият орган …….". . В допълнение, УО трябва да гарантира 100% екс пост проверка за изпълнение на индикаторите на всички проекти, както и проверка по едно и също време – след изтичането на тези 3 финансови години – тъй като това е единственият начин да се гарантира равно третиране на всички бенефициенти 10. Класиране на кандидатите при равен брой точки (21. Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест) Насоките за кандидатстване посочват, че за проектни предложения, които са получили еднакъв средноаритметичен брой точки на етап „Техническа и финансова оценка", ще бъдат прилагани допълнителни критерии, на базата, на които ще се извърши класирането им. 1. Допълнителни критерии, които да се въвеждат по време на оценката е недопустимо и нарушава ПМС 107/2014 г. 2. Посочените в Насоките критерии не са допълнителни, а „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта", „Приоритизиране на проекти" и „Ефект от изпълнението на проекта". Тези критерии вече са част от Методологията за оценка и наричането им „допълнителни" е некоректно. 3. Не е ясно как така ще бъдат оценявани повторно по тези критерии. Кандидатът веднъж е получил своите точки във всеки един раздел на Оценката и ако всичко е коректно оценено (имайки предвид, че критериите са преобладаващо обективни- базирани на	

			цифрови изражение и доказуеми стойности), то тогава няма как той да получи нова оценка на някои от тях, ако бъде повторно оценен. 4. Общовъзприетата практика е при наличие на предложения с еднакъв брой точки, да се класират всички предложения. Различно третиране от това, би нарушило принципа на равнопоставеност. Още повече, че ако тези предложения са накрая на списъка и има възможност да не стигне определения бюджет за съответната категория, ОПИК е в самото начало на изпълнение и може да увеличи бюджета за категорията и да финансира всички класирани с еднакъв брой точки. Прелдожение 1: Да се промени текста, че „в случай, че повече от едно проектни предложения получат еднакъв брой точки, то всички те ще бъдат класирани в съответния ред". Предложение 2 (ако не бъде възприето Предложение 1): Тъй като вероятно става дума за неясно изписване на условието, предложението е за следния текст: „За проектни предложения, които са получили еднакъв средноаритметичен брой точки на етап „Техническа и финансова оценка", ще бъде прилагана допълнителна вътрешна приоритизация. В случай, че две или повече проектни предложения, имат еднакъв брой точки, то на по-предна позиция ще бъде поставено това предложение, което има по-висок брой точки, получени при оценката на раздел „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта". В случай, че всички предложения с еднакъв общ брой точки имат също еднакъв брой точки в този раздел, ще се класират на по-предна позиция тези предложения, които имат присъден по-висок резултат в „Приоритизиране на проекти", а ако и там имат пълна еднаквост на	

			резултата, то ще се вземе под внимание по-високия брой точки в раздел „Ефект от изпълнението на проекта". При абсолютно еднакъв брой точки на две или повече проектни предложения в общия брой и във всеки един от посочените раздели, то ще се класират всички предложения, получили съответния брой точки. С уважение, екипът на "Ин Маркетинг" ООД	
128.	Димо Първанов dimo.parvanov@gmail.com	20.04.2015	Уважаеми господин Лукарски, Във връзка с представения за публично обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП", финансирана по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, правим следните коментари и предложения: • Обезпечение на аванс единствено с банкова гаранция Изискването за обезпечението на авансово плащане само с банкова гаранция затруднява кандидатстването и изпълнението на проекти, особено от малки и средни предприятие. Следва да се даде възможност за ползване и на друг вид обезпечение, освен банкова гаранция, например застраховка в полза на Управляващия орган. И банковата гаранция, и застраховката осигуряват нужното обезпхечение на аванса в полза на УО. В конкретния случай Бенефициентите би следвало да имат възможност да обезпечат авансово плащане чрез сключване на застраховка „ Разни финансови загуби „ (РФЗ), която се предлага както от български, така и от международни застрахователни компании, извършващи дейност в България.	В окончателния вариант на документите по процедурата, освен банкова гаранция, бенефициентите могат да предоставят и финансова гаранция за авансовото плащане, т.е. гаранция издадена от финансова институция вписана в регистъра на БНБ, с регистрация на територията на Република България, за дейности по чл. 3а, ал.1 от Закона за кредитни институции.

			Застраховката покрива разни финансови загуби от неизпълнение на различни договори с финансов елемент. Застрахован може да бъде всяко българско юридическо лице (вкл. и държавни учреждения, органи на държавната администрация, министерства, държавни агеници, общини и тн), което е сключило договор за финансова престация с друго българско юридическо лице (под престация се разбира – съдържанието на едно облигационно задължение. По силата на облигационно отношение, длъжникът трябва да престира т.е. да осъществи някакъв резултат) . Неизпълнението на финансовия елемент подлежи на обезщетение съобразно предвиденото в застрахования договор. Застраховката „Разни финансови загуби" е форма на обезпечение, алтернатива на банковата гаранция и запис на заповед. Предимствата й пред посочените две други форми на обезпечение, са: - По-евтина. Бенефициетът, който сключва застраховката в полза на УО, заплаща единствено застрахователна премия, която варира (в зависимост от Застрахователя, юридическата форма, застрахователния интерес, бранша, в който оперира застрахования, срока на валидност и други фактори) от 0,5% до 3% от застрахованата сума на договра (търговски или за финансиране). Няма допълнителни такси за ангажимент, за разглеждане, за обслужване и др, няма и допълнителни лихви, които се начисляват за периода на валидност на Застраховката, служеща за обезпечение на авансовото плащане. В случай на неизпълнение от страна на Застрахования (Бенефициента) на предвидените в договора за застраховка ангажименти, Застрахователят ще изплати застрахователно обезщетение на Застрахования (ОУ). При банковата гаранция, Бенефициентът ще трябва да заплати на банката такса за ангажимент (от 1,5% до 3%), плюс такса за обслужване (от 0,25%	

			до 0,50 % на тримесечие) за целият период на договора . Отделно, за да се възплва от банковата гаранция, Банката ще поиска от Бенефициентът допълнително обезпечение – ипотека на имот, блокиране на парични средства или ипотека на имущество на 3то лице, което се вписва като съдлъжник. Всяка ипотека е свързана с допълнителни разходи за Бенефициента . - По-достъпна. Основното неудобство при Банковта гаранция за бенефициента е, че трябва да я обезпечи чрез имот или парични средства в брой. Както беше посочено, това води и до допълнителни разходи за бенефициента, а много от компаниите нямат обективна възможност да изпълнят това условие. При застраховката подобни изисквания няма. Застрахователят оценява риска проучвайки бенефициента и договорните отношения между него и УО. В случай на одобрение, Застрахователят издава Полица в полза на УО. Цената на полицата (застрахователна премия) се заплаща от бенефициента, което е единствения му разход в случая. Обезпечението на аванс чрез застраховка би било особено удобно за малки и средни предприятия, НПО, асоциации, сдружения с нестопанска цел и др., които не разполагат с недвижима собственост, която да ипотекират за получаване на банкова гаранция, или са имали такава, но същата вече е била ипотекирана като обезпечение за закопуването й или за ползване на банково финансиране на основната дейност на бенефициента. - По-бърза и улеснена процедура. Одобрение и издаване на полица от страна на Застрахователя до няколко работни дни (не повече от седмица). Необходимо е да се попълни единствено въпросник/ заявление за застраховка и да се представи договора, по който се извършва финансирането. И Банковата гаранция и Застраховката е в полза на УО, а разходът по тях се поема от Бенефициента. И в двата случая интереса на УО е	

			защитен – в случай на неизпълнение на договорените ангажименти от страна на Бенефициета, УО може максимално бързо да се възползва от предоставеното обезпечение. Предвид изложените аргументи, смятаме, че предвиждането и на възможност за застраховка в окончателния вариант на насоките, дава гъвкава възможност за избор на обезпечението от страна на бенефициентите. В същото време, застраховката е допустим финансов способ, за обезпечение на авансовото плащане в полза на УО, съгласно ДНФ1 /01.07.2014, в което обезпечението не е ограничено единствено до банкова гаранция. Компанията, която представлявам ,СИ АЙ БИ ООД е консултантска компания в областта на управление на кредитния риск и в ежедневната ни работа основно с МСП-та, сме се сблъсквали с този проблем и сме коментирали трудностите при ползването на аванс и възможносттите за ползване на алтернативни обезпечения, които от една страна да са по- лесно достъпни за тях, а от друга интереса на държавата да е гарантиран. С уважение, Димо Първанов СИ АЙ БИ ООД Управител	
129.	Иван Иванов ivan.ivanov.net@gmail.com	20.04.2015	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявяването за обществено обсъждане на процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020, бихме искали да направим няколко предложения и коментари към заложените изисквания за допустимост на кандидатите.	Посоченото изискване за размера на БФП през последните седем години и показател „Участие в процедури по ОПРКБИ" са част от единен механизъм, включен в Насоките за кандидатстване по процедурата в резултат на констатации и препоръки на Сертифициращия орган, свързани с необходимостта от

			1. В т. 9 на проекта на Насоки за кандидатстване по процедурата на стр.6 е посочено специфично изискване: „Безвъзмездната финансова помощ по процедурата, заедно с договорената за последните седем години безвъзмездна финансова помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК към съответния краен срок за подаване на проектни предложения, не може да надвишава 2 500 000 лева за микро и малки предприятия и 5 000 000 лева за средни предприятия. В случай, че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на тези прагове, Оценителната комисия служебно ги намалява до максимално допустимия размер." Така поставените лимити обаче целенасочено ограничават от участие в процедурата МСП, които до момента убедително са доказали своята успеваемост, професионализъм и капацитет по отношение на подготовката и изпълнението на проекти с безвъзмездна финансова помощ, показват висока производствена ефективност, създават работни места, разширяват износа, реализират сериозен ръст на приходи и печалби и в този смисъл внасят данъци в големи размери. Предлаганият начин за предоставяне на неконкурентно предимство на предприятия, които не са успели в предходния програмен период да реализират качествени и обосновани проектни предложения, по никакъв начин не гарантира, че тези МСП могат да разработят през текущия период успешни такива проекти. Желанието ви да ограничите получаването на безвъзмездна помощ от кандидати, които вече са получили такава през предходния програмен период е достатъчно добре застъпено в т.4 Участие в процедури по ОПРКБИ от раздел IV Приоритизиране на проекти от Критерии и методология за оценка на проекти предложения (Приложение 3 към Насоките за кандидатстване), за което е предвидено неприсъждането на до 5 точки за 3 или повече приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ. По този начин се получава смесване и дублиране на по своята същност критерии за	предоставянето на възможност по-широк кръг предприятия да получават финансиране за повишаване на конкурентоспособността си, а не концентрирането на финансов ресурс в едни и същи предприятия, особено в случаите, когато се кандидатства с проектни предложения по няколко процедури по програмата, които предвиждат еднакви или подобни разходи. Концентрирането на публични ресурси в определени предприятия, което води по-скоро до изкривяване на конкуренцията и в известна степен до зависимост от получаване на публична подкрепа, е констатирано и по време на проверка на място от страна на ЕК, както и по време на публичното обсъждане на проекта на ИГРП за 2015 г.

			допустимост и критерии за техническа и финансова оценка, водеща до целенасочено „двойно наказване" на кандидати, които вече са били успешни бенефициенти. Нашето предложение е за отпадане на горецитираното и посочено в т.9 от Насоките за кандидатстване ограничение. С Уважение, Иван Иванов	
130.	chakarov@investaproject.com Йордан Чакъров	20.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, Във връзка с публикуваните на 02.04.2015г., Насоки за кандидатстване и пакет документи към тях по процедурата "Подобряване на производствения капацитет в МСП" на основание чл.13, ал. 3 от ПМС №107/20.05.2014г., бихме искали да изразим следните предложения и коментари, които се надяваме да бъдат взети под внимание: 1. Относно заложените изисквания за реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва: За средно предприятие ≥ 6 000 000 лева За малко предприятие ≥ 1 000 000 лева Считаме, че изискуемите стойности са неоснователно високи и не отговарят на реалностите в българската икономика. Моля да вземете под внимание и факта, че при определяне на категрията на едно предприятие по смисъла на ЗМСП, се вземат под внимание оборотите, сумата на актива и средносписъчния персонал и на свързаните с него предприятия, както и на такива предприятия, които се явяват партньори. При самото кандидатстване обаче се оценява само оборота на предприятието кандидат, което смятаме за дискриминационно.	1. Моля, вижте становището на УО по т. 9. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 3.

			Относно изискуемия оборот за категория микропредприятие нямаме възражения. В връзка с гореизложеното предлагаме изискуемите обороти на кандидатите за последните три приключени финансови години да бъдат коригирани: За средно предприятие ≥ 3 000 000 лева За малко предприятие ≥ 750 000 лева Считаме, че промените са наложителни за да бъде защитен интересът на българските малки и средни предприятия, които имат нужда от подпомагане в развитието си, а е от възпрепятстване на достъпа им до европейско финансиране чрез непосилни финансови изисквания. 2. Относно размера на предвидените финансови санкции при изпълнение на индикаторите по проекта. Считаме предложената санкция за прекалено висока, като се има предвид, че в проекта се залагат резултати, които могат да бъдат повлияни от форсмажорни обстоятелсва, които не зависят от кандидатите. Като цяло подкрепяме идеята за санкция на кандидати, които залагат нереалистични резултати в проектите си с цел по-високо точкуване на етап оценка на проектите. Възражението ни е насочено към размера на санкцията, която считаме за прекомерно висока. Предложението ни е да бъде намалена предвижданата санкция за неизпълнение на индикаторите по проекта от 5-25% на 5 до 15% от размера на получената БФП. 3.Относно допускането на кандидатстване само по електронен път. Считаме, че идеята за електронно кандидатстване е добра и наложителна, но поне за първите процедури, в които ще бъде приложена е желателно да бъде допуснат резервен вариант за кандидатстване с представяне и на всички документи на хартиен носител. По този начин ще се осигури по- плавен преход между досегашния начин на кандидатстване и изцяло електронния. Важно е	

			да се има предвид, че и бизнесът и администрацията ще имат нужда от време да се нагодят към новия начин на кандидатстване по ОПИК. Благодарим за възможността да изразим становище по ОП „Иновации и конкурентоспособност" и отворената ви политика за диалог с бизнеса, което показва наистина професионален европейски подход за постигане до ефектино и ефикасно усвояване на предоставените от ЕФРР средства. С уважение, Йордан Чакъров "Инвеста проект" ООД	
131.	Иван Иванов ikpi.bulgaria@gmail.com	20.04.2015	Уважаеми Дами и Господа, Изпращаме Ви становището на Сдружение по ЗЮЛНЦ „Индустриален Клъстер Подземна Инфраструктура" гр. София относно обявената за обществено обсъждане нова процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020" Добре би било общият брой на точките, би било по-добре да се повиши на 100 за сметка на увеличаване на точките по III. Ефект от изпълнението на проекта. По този начин ще се избегне опасността реалната сега опасност добри проекти на добри фирми, коит обаче не получават точки за приоритизация, да не преминат минималното изискване от 60% от точките – сега 19 т. от 85 са от проритизация. Необходимо е да се редактират всички критерии в III. Ефект от изпълнението на проекта, като изменението на съответните показатели (нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи) се съотнесе към стойността на проекта, а не да остане само като процентен ръст. Ако те се мерят само като процентно нарастване, не се взема пред вид нито абсолютния размер	Моля, вижте становището на УО по т. 53.

			на нарастването, нито приноса на проекта за това, а това може да доведе до доста абсурди, например фирми с много малки обороти, чието ниво преди проекта е било много ниско, ще могат да декларират голямо изменение, което обаче да е незначително по размер, докато за фирми с много големи обороти изменението да е малко като процент, но пък много по-голямо в абсолютен размер, при това тези фирми може да са с много високо ниво на конкурентоспособност по тези показатели и преди проекта. Във всички тези случаи непрецизната формулиране на начина за определяне на показателя за оценка реално ще ощети фирмите с високо стартово ниво и/или с голяма стойност на подобрението в абсолютен размер, за сметка на фирми с ниско стартово ниво и/или незначителна по абсолютна стойност промяна на показателя. Предложените прагове са значително високи в условията на криза. Добре ще е да се намалят изискваните минимални обороти на кандидатите за предходните 3 години. Коефициентът за рентабилност на печалбата преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA) се определя от отрасъла, в който работи съответният кандидат. Ето защо предприятията от отрасли с по-висока типична рентабилност ще бъдат облагодетелствани, а предприятията от отрасли, характеризиращи се с по-ниска рентабилност, ще бъдат ощетени, без това да зависи от дейността на фирмите-кандидати. По - добре би било финансовите прогнози да се попълват в Excel, по образец на Управляващия орган. УО да състави с формули таблиците така, че Таблица 10 Финансов анализ в Бизнес-плана да се изчислява автоматично от другите въведени данни, а не фирмите да ги попълват сами без да знаят какво точно се изисква от тях. Автоматичното изчисляване ще се избегне трудностите при попълването и ще предпази от неумишлени грешки на фирмата-кандидат. Добре би било производителността на труда да не се измерва само	

			като промяна от година в година, а да се вземат пред вид и абсолютния размер на изменението и/или изменението да се съпостави с оборота на предприятието. По - добре ще бъде ако отпадне възможността оценителната комисия да премахва от бюджета разходи за инвестиции, за които не са посочени подробно описани минимални технически/функционални характеристики. На етапа на кандидатстването не е необходимо, а и не е възможно, да се специфицират подробно предвидените за закупуване машини и оборудване, а само да се посочат няколко основни техни характеристики, които да ги индивидуализират в достатъчна степен. Освен това машините са толкова разнообразни и специфични, че е невъзможно да се изведе общо правило каква да бъде степента на подробност при описването на техническите им характеристики. Ето защо това изискване е неподходящо, тъй като то дава възможност на оценителната комисия, без да е специалист по съответната технология, по субективна преценка да намалява бюджетите и дори да отстранява проекти. Да се посочи конкретно кои сектори по КИД-2008 попадат под приоритетните области на ИСИС, в противен случай въобще няма да е ясно кои проекти следва да получат точки за приоритизация по ИСИС. По - добре би било да отпадне оценяването по „опит в инвестиционни проекти и управление". Твърде много точки, в сравнение с другите критерии, тук се дават за формални неща, които не които не са свързани с изпълнението на проекта и изпълнението на целите на процедурата за повишаване на производствения капацитет на фирмите. Размерът на инвестициите през последните години и броя на въведените СУК зависи от особеностите на отрасъла, в който фирмата работи и от етапа на развитие на фирмата – възможно е бизнесът в този отрасъл да не изисква значителни инвестиции, или е възможно необходимите инвестиции да се извършени преди повече от 3 години,	

			или пък въвеждането на СУК или добри практики да няма значение или приложимост в съответния отрасъл. По тази причина тези критерии не следва да се ползва като критерии за оценка. Да се премахнат изискванията проектите да отговарят на поне едно от двете изисквания „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" и „Устойчиво развитие" като условие за допустимост. Изискването за „Равнопоставеност и недопускане на дискриминация" следва да отпадне, защото изпълнението на инвестиционен проект няма с какво да допринесе за тези цели. „Устойчиво развитие" следва да остане само като критерий за приоритизация, но не и за допустимост, тъй като подлежи на произволно тълкуване и ако остане като критерий за допустимост, може да бъде ползван от оценителната комисия да отстранява проекти по напълно субективна преценка. Да отпадне възможността, предвидена в т. 19.2 от Насоките оценителната комисия да може да променя едностранно бюджета, ако прецени, че има „неефективни дейности" или"нереалистични разходи". Това са понятия, подлежащи на напълно субективно тълкуване без обективен критерий за това кое е „ефективно" и „реалистично", и не трябва да се дава възможност на оценителната комисия без прилагането на каквито и да е предварително известни обективни изисквания сама да решава кое е ефективно и реалистично, и кое не е. Да се премахне критерия „Участие в процедури по ОПРКБИ". Считаме, че той е абсурден – по предишните процедури по ОП „Конкурентоспособност" фирмите получаваха по-високо класиране, ако имат повече изпълнени инвестиционни проекти, а сега, съвсем внезапно и без фирмите да са знаели предварително това, се въвежда точно обратното изискване. Това не е правилно и несправедливо засяга фирмите, които са изпълнявали предишни проекти, тъй като, ако бяха знаели навремето, че ще има такива ограничения, те биха	

			обмислили още тогава по кои процедури да участват, за да получат максимален ефект за себе си, без да бъдат ощетени. А така предишното изпълнение на проекти се превръща в своего рода негатив за фирмите. Освен това проектите по ОПРКБИ са много различни, напр. има проект за внедряване и сертифициране на ISO е съвсем различен по от проект за технологична модернизация и проект за разработване и за въвеждане на иновации. Ако това дискриминационно изискване остане, то ще означава, че се определя като негативно за фирмата обстоятелство, че тя е изпълнявала проект за иновации, което ни се струва абсурдно. Предлагаме да се даде възможност, освен с електронен подпис чрез системата ИСУН да се кандидатства и както досега на хартия, тъй като се изискват много документи, правилата са твърде нови и много лесно могат да се допуснат грешки при подаването, а не е редно фирмите да се отхвърлят само заради това, че не са успели да спазят всички изисквания за подаване на проекта по електронен път. Правилата за кандидатстване са радикално променени, особено изискването да се кандидатства с бизнес план и финансови разчети, и на фирмите ще имат трябва повече време за подготовката на проектите си. А първият срок за кандидатстване на фирмите от първата група сектори е само 2 месеца. Считаме, че поне този първи срок трябва да се удължи на минимум 3 месеца, за да има достатъчно време за адаптация към новите правила за кандидатстване. Тъй като за пръв път се предвижда връщане на безвъзмездна помощ при непостигане на проектни индикатори, и то в период от 3 години след приключването на проекта, смятаме, че е необходимо още на този етап много добре да се изясни при какви условия Управляващият орган ще иска възстановяване – кои индикатори трябва да не са изпълнени, с колко %, кога ще се проверява изпълнението (в края на 3те години или за всяка от тях поотделно), каква ще е	

			пропорционалността между неизпълнението и сумата на БФП за възстановяване. С уважение: Иван Иванов, Изпълнителен Директор ИКПИ	
132.	Красимир Асенов <assenovk @abv.bg>	20.04.2015	ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА (на основание чл. 13, ал. 4 от ПМС 107/2014 г.) ПО ПРОЕКТ НА НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ТЯХ по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подобряване на производствения капацитет в МСП" по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 ПО ДОГОВОРА ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ (Приложение И към Насоките за кандидатстване) и Общите условия (Приложение Й към Насоките за кандидатстване) Становище/предложение № 1: Какво е правното основание за препращане към ДНФ 1/01.07.2014 г. в чл. 4.3. от Договора във връзка с авансовото плащане? Какво е правното основание за регламентиране в подобен документ (а не в нормативен акт) на условията и сроковете за извършване на авансово плащане за финансовата рамка 2014-2020 г.? Допълнително, не е отменено ПМС 179/2010 г. за определяне на механизма за верифициране на разходите и изплащане на БФП по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, на което въпросното ДНФ противоречи (следва да се има предвид, че независимо че ПМС-то е прието в съответствие с чл. 58 от Регламент (ЕО) 1083/2006, който е отменен с Регламент (ЕС) 1303/2013, в чл. 153, параграф 2 от последния е записано, че „позоваванията на отменения регламент се считат за	1. – 4. Съгласно чл. 126 от Регламент № 1303/2013 г., функциите на сертифициращия орган включват: ✓ изготвянето и изпращането до Комисията на заявления за плащане и удостоверяването, че те са продукт на надеждни счетоводни системи, основават се на проверими разходооправдателни документи и са били подложени на проверки от управляващия орган; ✓ удостоверяването на пълнотата, точността и достоверността на отчетите, както и че разходите, вписани в счетоводните отчети, са в съответствие с приложимото право и са били направени във връзка с операциите, избрани за финансиране в съответствие с критериите, приложими за оперативната програма, и са в съответствие с приложимото право; ✓ осигуряване на наличието на система за записване и съхранение в компютризирана форма на

			позоваванията на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието, изложена в приложение XIV, където е записано, че чл. 58 от Регламент (ЕО) 1083/2006 съответства на чл. 73 от Регламент (ЕС) 1303/2013). Посоченото ДНФ 1/01.07.2014 г. не е нито нормативен акт (тъй като липсва законова делегация за издаването на такъв подзаконов акт (арг. от чл. 3, ал. 2 от ЗНА) – посочената в самото ДНФ като основание за издаването му разпоредба не съдържа делегация за издаване на подзаконов нормативен акт, а също така ДНФ-то не е издадено на основание чл. 7а от ЗНА, нито отговаря като форма, структура и процедура по приемането му на конституционните и законовите изисквания - вкл. за обнародване на нормативните актове), нито общ административен акт (няма еднократно правно действие, с което да се създават права или задължения или пък да се засягат права, свободи или законни интереси на неопределен брой лица), нито индивидуален административен акт (не създава права или задължения и не засяга права, свободи или законни интереси на отделни граждани и организации, а има опосредено влияние върху тяхната правна сфера, чрез административните актове (общи или индивидуални), които са съобразени с него, от които произтичат конкретни задължения за конкретни субекти, от което пък следва, че правата и законните им интереси ще бъдат засегнати едва след евентуалното издаване на тези актове, в съответствие с указанията, дадени в ДНФ-то). То би могло единствено да бъде възприемано като вътрешнослужебен акт, със задължителен характер единствено за подчинени на издалия го орган лица. С оглед на изложеното, както и с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност,	счетоводните записи за всяка операция, която съхранява всички данни, необходими за изготвянето на заявленията за плащане и отчетите, включително записи на сумите, подлежащи на събиране, на събраните суми и на оттеглените суми в резултат на отмяната на целия или на част от приноса за дадена операция или оперативна програма; ✓ осигуряване — за целите на изготвянето и представянето на заявления за плащане — че е получил адекватна информация от управляващия орган относно процедурите и проверките, провеждани по отношение на разходите и др. Изпълнението на тези функции изисква всички управляващи органи да прилагат единни правила и процедури при усвояване на средствата. За постигане на това, сертифициращият орган издава указания, които са публикувани на Интернет страницата на Министерството на финансите и всеки настоящ или потенциален бенефициент може да се запознае с

			предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, в Договора следва да бъде посочен нормативноустановеният ред, по който следва да се извършва авансово плащане. Становище/предложение № 2: Какво е правното основание за препращане към ДНФ № 1/01.07.2014 г. и ДНФ № 2/01.07.2014 г. в чл. 4.3. от Договора във връзка с междинното плащане? Какво е правното основание за регламентиране в подобни документи (а не в нормативен акт) на условията за извършване на междинно плащане за финансовата рамка 2014-2020 г.? Допълнително, не е отменено ПМС 179/2010 г. за определяне на механизма за верифициране на разходите и изплащане на БФП по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, на което въпросните ДНФ-та противоречат (следва да се има предвид, че независимо че ПМС-то е прието в съответствие с чл. 58 от Регламент (ЕО) 1083/2006, който е отменен с Регламент (ЕС) 1303/2013, в чл. 153, параграф 2 от последния е записано, че „позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието, изложена в приложение XIV, където е записано, че чл. 58 от Регламент (ЕО) 1083/2006 съответства на чл. 73 от Регламент (ЕС) 1303/2013). Посочените ДНФ 1/01.07.2014 г. и ДНФ № 2/01.07.2014 г. не са нито нормативни актове (тъй като липсва законова делегация за издаването на такива подзаконови актове (арг. от чл. 3, ал. 2 от ЗНА) – посочените в самите ДНФ-та като основание за издаването им разпоредби не съдържат делегация за издаване на подзаконов нормативен акт, а също така ДНФ-та не са издадени на основание чл. 7а от ЗНА, нито отговарят като форма, структура и	тях. Необходимостта от единни правила за всички управляващи органи и бенефициенти произтича и от задълженията и отговорностите на държавите-членки, посочени в Регламент № 1303/2013 г. Всяка държава-членка на национално ниво преценява реда и начина, по които ще бъдат въведени единните правила, обезпечаващи адекватно изпълнение на функциите на всички органи и лица, включени в процесите по усвояване на средства от европейските фондове. Цитираните в договора указания са част от единните правила, които УО на ОПИК прилага, поради което и с цел максимална прозрачност, те са посочени в договора за безвъзмездна финансова помощ. Цитираните указания не са нормативен акт, но това не отменя тяхната обвързваща сила за субектите, които изпълняват функции или по силата на сключен ДБФП участват в усвояване на средства от фондовете на ЕС. Включването им в текста на ДБФП е в изпълнение на всички изброени в

			процедура по приемането им на конституционните и законовите изисквания - вкл. за обнародване на нормативните актове), нито общи административни актове (нямат еднократно правно действие, с което да се създават права или задължения или пък да се засягат права, свободи или законни интереси на неопределен брой лица), нито индивидуални административни актове (не създават права или задължения и не засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани и организации, а имат опосредено влияние върху тяхната правна сфера, чрез административните актове (общи или индивидуални), които са съобразени с тях, от които произтичат конкретни задължения за конкретни субекти, от което пък следва, че правата и законните им интереси ще бъдат засегнати едва след евентуалното издаване на тези актове, в съответствие с указанията, дадени в ДНФ-та). Те биха могли единствено да бъдат възприемани като вътрешнослужебни актове, със задължителен характер единствено за подчинени на издалия ги орган лица. С оглед на изложеното, както и с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, в Договора следва да бъде посочен нормативноустановеният ред, по който следва да се извършва междинно плащане. Становище/предложение № 3: Какво е правното основание за препращане към ДНФ № 1/01.07.2014 г. и ДНФ № 2/01.07.2014 г. в чл. 4.3. от Договора във връзка с	становището/предложението принципи: законност, откритост, достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност. В допълнение, при усвояването на средства от европейските фондове следва да бъдат съблюдавани и принципите, заложени в чл. 20 от Закона за публичните финанси, един от които съгласно т. 9 от посочената разпоредба е „законосъобразност-спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите", т.е. законодателството (приложимата нормативна база), е най-важният, но не единствен от елементите, обезпечаващи спазването на този принцип. Относно приложимостта на европейското и националното законодателство за съотвтетния програмен период, следва да се отбележи, че Регламент 1303/2013 г. съдържа много по-подробни и характеризиращи се със съществени различия правила за допустимост на разходите, правила за управленски верификации и правила за

			окончателното плащане? Какво е правното основание за регламентиране в подобни документи (а не в нормативен акт) на условията за извършване на окончателно плащане за финансовата рамка 2014-2020 г.? Допълнително, не е отменено ПМС 179/2010 г. за определяне на механизма за верифициране на разходите и изплащане на БФП по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, на което въпросните ДНФ-та противоречат (следва да се има предвид, че независимо че ПМС-то е прието в съответствие с чл. 58 от Регламент (ЕО) 1083/2006, който е отменен с Регламент (ЕС) 1303/2013, в чл. 153, параграф 2 от последния е записано, че „позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието, изложена в приложение XIV, където е записано, че чл. 58 от Регламент (ЕО) 1083/2006 съответства на чл. 73 от Регламент (ЕС) 1303/2013). Посочените ДНФ 1/01.07.2014 г. и ДНФ № 2/01.07.2014 г. не са нито нормативни актове (тъй като липсва законова делегация за издаването на такива подзаконови актове (арг. от чл. 3, ал. 2 от ЗНА) – посочените в самите ДНФ-та като основание за издаването им разпоредби не съдържат делегация за издаване на подзаконов нормативен акт, а също така ДНФ-та не са издадени на основание чл. 7а от ЗНА, нито отговарят като форма, структура и процедура по приемането им на конституционните и законовите изисквания - вкл. за обнародване на нормативните актове), нито общи административни актове (нямат еднократно правно действие, с което да се създават права или задължения или пък да се засягат права, свободи или законни интереси на неопределен брой лица), нито индивидуални административни актове (не създават права или задължения и не засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани и организации, а имат опосредено влияние върху тяхната правна сфера,	плащанията, които са от определящо значение за възстановяване на средствата от ЕК. В тази връзка е недопустимо прилагане на национално законодателство, приложимо към програмен период 2007-2013 г. Следва да се вземе предвид и че по отношение на сроковете и останалите задължения на управляващия орган по отношение на плащанията ДНФ № 1/01.07.2014 г. и ДНФ № 2/01.07.2014 г. са по-лагоприятни за бенефициентите от нормативната уредба, приложима за програмен период 2007-2013 г. 5. Чл. 16 от Общите условия към ДБФП урежда реда за възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, неправомерно получените и неправомерно усвоените средства, а не само случаите, в които се налагат финансови корекции. Уреденият в тази договорна разпоредба механизъм не надхвърля правата, които един кредитор по гражданско-правна сделка има по отношение на длъжника. Прихващането е уредено в чл. 103 от

			чрез административните актове (общи или индивидуални), които са съобразени с тях, от които произтичат конкретни задължения за конкретни субекти, от което пък следва, че правата и законните им интереси ще бъдат засегнати едва след евентуалното издаване на тези актове, в съответствие с указанията, дадени в ДНФ-та). Те биха могли единствено да бъдат възприемани като вътрешнослужебни актове, със задължителен характер единствено за подчинени на издалия ги орган лица. С оглед на изложеното, както и с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, в Договора следва да бъде посочен нормативноустановеният ред, по който следва да се извършва окончателно плащане. Становище/предложение № 4: Какво е правното основание за препращане към ДНФ № 2/01.07.2014 г. в чл. 4.3. от Договора във връзка с верифициране на разходите по проекта? Какво е правното основание за регламентиране в подобен документ (а не в нормативен акт) на изискванията за верифициране на разходите за финансовата рамка 2014-2020 г.? Как и откъде бенефициентът ще разбере/ще бъде уведомен за издаването на изменения в ДНФ-то? Посоченото ДНФ № 2/01.07.2014 г. не е нито нормативен акт (тъй като липсва законова делегация за издаването на такъв подзаконов акт (арг. от чл. 3, ал. 2 от ЗНА) – посочената в самото ДНФ като основание за издаването му разпоредба не съдържа	Закона за задълженията и договорите, съгласно който „когато две лица си дължат взаимно пари или еднородни и заместими вещи, всяко едно от тях, ако вземането му е изискуемо и ликвидно, може да го прихване срещу задължението си". Съгласно чл. 104 прихващането се извършва чрез изявление на едната страна, отправено до другата. В текста на чл. 16 е посочено в кои случаи управляващият орган ще уведоми НАП за предприемане на принудително изпълнение и изрично е указано, че е приложим редът, предвиден в българското законодателство. 6. В чл. 17.1. от Общите условия е посочено, че „по отношение на настоящия договор се прилага законодателството на Република България". 7. Договорът за безвъзмездна финансова помощ винаги е част от пакет документи по конкретна процедура (публикуват се en bloc, както в настоящия случай) и представлява приложение към Насоките за кандидатстване по нея. В този смисъл, няма необходимост от

			делегация за издаване на подзаконов нормативен акт, а също така ДНФ-то не е издадено на основание чл. 7а от ЗНА, нито отговаря като форма, структура и процедура по приемането му на конституционните и законовите изисквания - вкл. за обнародване на нормативните актове), нито общ административен акт (няма еднократно правно действие, с което да се създават права или задължения или пък да се засягат права, свободи или законни интереси на неопределен брой лица), нито индивидуален административен акт (не създава права или задължения и не засяга права, свободи или законни интереси на отделни граждани и организации, а има опосредено влияние върху тяхната правна сфера, чрез административните актове (общи или индивидуални), които са съобразени с него, от които произтичат конкретни задължения за конкретни субекти, от което пък следва, че правата и законните им интереси ще бъдат засегнати едва след евентуалното издаване на тези актове, в съответствие с указанията, дадени в ДНФ-то). То би могло единствено да бъде възприемано като вътрешнослужебен акт, със задължителен характер единствено за подчинени на издалия го орган лица. С оглед на изложеното, както и с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, в Договора следва да бъде посочен нормативноустановеният ред, по който следва да се извършва верифициране на разходите по проекта. Становище/предложение № 5:	изрично посочване кои Насоки за кандидатстване визира съответният договор, още повече, че в заглавната страница на ДБФП е посочен номерът и наименованието на процедурата. 8. Указанията, които управляващият орган дава на бенефициентите при изпълнение на ДБФП не са административни актове, а препоръки с цел успешно изпълнение на проектите. По отношение на съмнението, че са лишени от нормативно основание, следва да се има предвид чл. 20а от Закона за задълженията и договорите, съгласно който договорите имат сила на закон за тези, които са ги сключили. Предвид обстоятелството, че съгласно чл. 125 от Регламент № 1303/2013 г. управляващият орган носи отговорност за управлението на оперативната програма в съответствие с принципа на доброто финансово управление, а бенефициентът има задължения само във връзка с изпълнението на проекта, за който получава финансиране, то даването на

			Препращането в чл. 4.5. от Договора към чл. 16 от Приложение II (Общи условия към финансираните по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ) на Договора е незаконосъобразно, предвид обстоятелството, че записаното в този член е в пълно противоречие със законово установения ред в ДОПК и ЗНАП. Извършването на финансови корекции от УО, без да има акт за установяване по основание и размер на държавното вземане (независимо дали публично или частно) по реда на ДОПК или на ЗНАП е незаконосъобразно. Редът за принудително събиране на частните и публичните държавни вземания също е изрично предвиден в ГПК и ДОПК и това което е предвидено в чл. 16 от Общите условия и в ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (вкл. едностранно прихващане, упражняване на права по обезпечения) е незаконосъобразно. С оглед на изложеното, както и с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, текстовете на Договора, както и всички приложения към него (вкл. Общите условия) следва да се съобразят с действащото законодателство. Съгласно чл. 9 от ЗЗД „Страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона и на добрите нрави". Съгласно чл. 26, ал. 1 от ЗЗД „нищожни са договорите, които противоречат на закона или го заобикалят", а съгласно чл. 26, ал. 4 от ЗЗД „нищожността на отделни части не влече нищожност на договора, когато те са заместени по право от	указания е не само право, но и задължение на управляващия орган, с оглед изпълнение на функциите и отговорностите му. Доколкото УО е административен орган, той действа въз основа и в рамките на закона, т.е. неговата дейност по презумпция е законосъобразна. В случай, че законни права и интереси на лица бъдат засегнати от действие или бездействие на административния орган, за защитата им те могат да ползват процедурите на ГПК, АПК и останалата част от приложимото национално законодателство, в зависимост от конкретния случай. 9. За по-добро разбиране на цитирания текст от договора е необходимо запознаване с разпоредбите на Закона за обществените поръчки и Постановление № 118/20.05.2014 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския

			повелителни правила на закона или когато може да се предположи, че сделката би била сключена и без недействителните й части". Следва да се има предвид, че и приложимото право на ЕС изисква спазване на приложимото национално законодателство. Като общ принцип в чл. 6 на Регламент (ЕС) 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета е регламентирано, че „операциите получили подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове, съответстват на приложимото право на Съюза и националното право, свързано с прилагането му („приложимо право"). Допълнително в чл. 74, параграф 3 от Регламент (ЕС) 1303/2013 е вменено задължение на държавите-членки да гарантират, че „съществува ефективна уредба за разглеждане на жалби във връзка с европейските структурни и инвестиционни фондове", както и да отговарят „за обхвата, правилата и процедурите във връзка с тези разпоредби" съгласно своята „институционална и правна рамка". Становище/предложение № 6: В чл. 6.2. от Договора да се добави и текст (предвид множеството констатирани, както и други потенциални, противоречия и отклонения на договора спрямо действащата нормативна уредба), че в случай на противоречие между разпоредбите на Договора (вкл. на приложенията към него) и тези на действащото право на ЕС и на приложимото национално законодателство, с предимство се прилагат нормативните разпоредби. Становище/предложение № 7: В чл. 7.3., 7.5. и 7.6.3.2. от Договора е записано „Насоките за	фонд за морско дело и рибарство, Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм (обн. ДВ, бр. 44 2014 г., посл.изм. ДВ, бр. 101 от 2014 г.). В посочените нормативни актове ясно са регламентирани редът и условията за прекратяване на процедури, както и редът и условията за обжалване на решенията, действията и бездействията на възложителите. Детайлно описание на случаи и условия не може да бъде дадено, с оглед спецификата на всеки отделен проект и бенефициент. Случаите, в които усвояването на средствата е поставено под риск са уредени в чл. 22 и в чл. 136 от Регламент 1303/2013 г. Основанията и условията за прекратяване на договора са уредени в чл. 11 от Общите условия. 10 и 11. За по-добро разбиране на понятието „стопански обект" и производните му понятия, цитирани в становище № 11, е необходимо запознаване с текста на Регламент (ЕС) № 651/2014 на комисията от 17

			кандидатстване", без да е конкретизирано кои точно насоки за кандидатстване се имат предвид и без те да са част (приложение) от Договора. Становище/предложение № 8: В чл. 7.1.1. от Договора е записано: „Всички указания, давани от Управляващия орган във връзка с изпълнението на договорите за безвъзмездна финансова помощ са задължителни за бенефициентите" Какви са тези указания? Административни актове ли са и ако да, какви точно административни актове са по смисъла на АПК? Какво е нормативното основание за издаването им от Управляващия орган? Как въпросните „указания" ще са задължителни ако нямат нормативно основание или противоречат на нормативен акт? Това е абсурден и незаконосъобразен текст! Всички тези въпроси следва да бъдат еднозначно изяснени в Договора с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията. Становище/предложение № 9: В чл. 7.1.3. от Договора е записано: „Бенефициентът се задължава да сключи договорите с изпълнители в изпълнение на проекта до 12	юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора. Моля, запознайте се с отговора на аналогични въпроси, поставени от Ваша страна по текста на Насоките за кандидатстване. 12. Съгласно т. 7.2. „Индикатори за изпълнение на проектите" от Насоките за кандидатстване по процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП" в т. 8 от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да предоставят информация по посочените по-долу индикатори като имат предвид, че посочените от тях стойности ще бъдат оценявани по критериите съгласно раздел Раздел III „Ефект от изпълнението на проекта" от Приложение 3 „Критерии и методология за оценка": - Вътрешна норма на възвръщаемост; - Нарастване на производителността; - Изменение на средните генерирани приходи от износ

			месеца от датата на влизане в сила на договора за предоставяне на финансовата помощ. Срокът спира да тече в случаите на обжалване на процедурите за определяне на изпълнител или при прекратяване на обявените процедури. Неспазването на посочения срок може да доведе до прекратяване на договора за безвъзмездна помощ. Посоченият срок спира да при прекратяване на обявените процедури. При условие, че случаите на прекратяване на процедурите поставя под риск усвояването на средствата от оперативната програма, Управляващият орган може да прекрати едностранно договора за безвъзмездна помощ." Цитираната договорна разпоредба освен, че съдържа граматически грешки, недовършени словосъчетания (напр. „спира да при прекратяване на обявените процедури"?!) и смислови пропуски е изключително неконкретна, неясна и даваща широки възможности за произволно тълкуване и произволни действия от страна на Управляващия орган. Не е ясно от кой момент точно спира да тече срокът при обжалване на процедурите за определяне на изпълнител или при прекратяване на обявените процедури (и двете са твърде широки понятия с оглед на действащата нормативна уредба). Не е ясно също така как (по какви критерии) ще се преценява че случаите на прекратяване на процедурите поставят под риск усвояването на средствата, както и в кои точно случаи и при какви конкретни условия УО ще решава да прекрати договора за БФП („неспазването на посочения срок може да доведе до прекратяване на договора за безвъзмездна помощ"; „при условие, че случаите на прекратяване на процедурите поставя под риск усвояването на средствата от оперативната програма, Управляващият орган може да прекрати едностранно договора за безвъзмездна помощ").	вследствие на инвестицията по проекта; - Повишаване на ефективността на производствените разходи. Горепосочените индикатори са същите, посочени в чл. 7.6 от Договора за безвъзмездна финансова помощ. Въпросните индикатори за изпълнение са заложени с цел гарантиране на изпълнението на заложените в ОПИК резултати по процедурата. Разпоредбата на чл. 7.6 в договора за БФП е форма на гаранция за изпълнението му и е във връзка с осигуряване на съответствие с чл. 125, пар. 3, (а), (i) от Регламент 1303/2013, съгласно който процедурите и критериите за подбор следва да гарантират, че операциите допринасят за постигането на специфичните цели и резултати по съответните инвестиционни приоритети. В тази връзка позоваването на ПМС 134/2010 г. е ирелевантно, тъй като в случая не става въпрос за финансови корекции по смисъла и при условията на приетата с посоченото ПМС Методология за определяне на

			Всички тези въпроси следва да бъдат еднозначно изяснени в Договора с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията. Становище/предложение № 10: В чл. 7.1.3. от Договора следва да се пояснят понятията „стопанския обект", „да останат свързани с проекта", които са неясни, както и да се конкретизира от кой конкретен момент тече тригодишният срок. Всички тези въпроси следва да бъдат еднозначно изяснени в Договора с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията. Становище/предложение № 11: В чл. 7.4. от Договора следва да се пояснят понятията „създаването на нов стопански обект" и „разширяването на капацитета на съществуващ стопански обект", които са неясни. Тези понятия следва да бъдат еднозначно изяснени в Договора с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се	финансови корекции във връзка с нарушения, установени при възлагането и изпълнението на обществени поръчки и на договори по проекти, съфинансирани от Структурните фондове, Кохезионния фонд на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и фондовете от Общата програма "Солидарност и управление на миграционните потоци". Възстановяване на процент от реално платения размер от безвъзмездната финансова помощ по чл. 7.6 има договорен характер и не е свързано с извършването на нередности, за които се налагат финансови корекции по смисъла на чл. 143 от Регламент 1303/2013. В тази връзка, чл. 7.6 от договора за БФП не е в нарушение на чл. 143, § 2 от Регламент 1303/2013. На следващо място, разпоредбата на чл. 71, § 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. урежда възстановяването на приноса от европейските структурни и инвестиционни фондове при наличие

			ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията. Становище/предложение № 12: Какво е нормативното основание за включване в Договора на текстовете по чл. 7.6.? Подобни финансови корекции следва да бъдат предвидени в нормативен акт, подобно на останалите финансови корекции, предвидени в ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно в самата методология). Наред с това разпоредбите на чл. 7.6. от Договора не кореспондират с чл. 71, параграф 1 от Регламент (ЕС) 1303/2013, който изисква „неправомерно платените суми във връзка с операцията" да „се възстановяват от държавата-членка пропорционално спрямо периода, за който изискванията не са били изпълнени". Очевидно е, че заложеният механизъм няма да доведе до подобно възстановяване, тъй като могат да останат невъзстановени значителна (дори и преобладаващата) част от получените суми, макар усвояването им да не е довело до постигане на заложените първоначални цели (т.е. налице е значителна промяна, която води до подкопаване на първоначалните цели на операцията в срок от три години от окончателното плащане към бенефициента по смисъла на чл. 71, параграф 1, буква „в" от Регламент (ЕС) 1303/2013 – „значителна промяна, която засяга естеството, целите или условията за изпълнение и която би довела до подкопаване на нейните	на някоя от хипотезите, посочени в букви от „а" до „в" и доколкото чл. 7.6 от договора за БФП не попада в нито една от посочените хипотези, то чл. 71, § 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. е неотносим в случая. 13. Когато има издадено решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ, пряко приложими са чл. 108 и чл. 258 от Договора за функциониране на Европейския съюз, като на основание чл. 162, ал. 2, т. 6 от ДОПК се прилага редът за събиране на публични държавни вземания. Във всички останали случаи, на основание чл. 3, ал. 7, т. 6 от ЗНАП, се прилага редът за принудително събиране на частни държавни вземания. По отношение на частта от становище/предложение № 13, касаеща възстановяването на суми съгласно Методологията за налагане на финансови корекции, следва да се има предвид и бележката по становище/предложение № 5. По отношение на частта от становище/предложение № 13,

			първоначални цели"). Разпоредбите на чл. 7.6. от Договора са в нарушение и на изискването чл. 143, параграф 2 от Регламент (ЕС) 1303/2013 за пропорционалност на финансовите корекции („Държавите-членки вземат предвид характера и сериозността на нередностите и финансовата загуба за фондовете или за ЕФМДР и прилагат пропорционална корекция"). Становище/предложение № 13: Във връзка с разпоредбата на чл. 7.8. от Договора, моля да бъде подробно и нормативно обосновано аргументирано (съобразно понастоящем действащото законодателство) защо не се издава акт за установяване на публично вземане по реда на ДОПК във всички случаи на установени нередности, налагащи извършването на финансови корекции? Защо само във визирания в разпоредбата и в раздел V от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи случай вземанията за недължимо платените и надплатените суми, както и за неправомерно получените или неправомерно усвоени средства се приемат за публични държавни вземания (т.е. за такива, които възникват въз основа на административен акт – чл. 162, ал. 2, т. 8 от ДОПК) и за принудителното им събиране се прилага редът по ДОПК, а в останалите случаи (т.е. в общия случай) те се третират като частни държавни вземания (т.е. такива, които възникват въз основа на договор – чл. 3, ал. 7, т. 6 от Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП)) и за принудителното им събиране се прилага редът по ГПК? В случай, че не може да бъде дадена нормативно обоснована аргументация (съобразно понастоящем действащото законодателство) за посочения нееднакъв подход и нееднакво прилагане на цитираните	касаеща ДНФ № 2/1.07.2014 г., следва да се вземе предвид и бележката по становище/предложение № 1-№ 4. Всички разпоредби, касаещи възстановяването на недължимо платени, надплатени суми, неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, независимо дали се съдържат в Методологията, ДНФ или в ДБФП, са в изпълнение на чл. 62 от Закона за публичните финанси, съгласно който органите, отговорни за финансовото управление на средствата от Европейския съюз, са длъжни да предприемат необходимите действия за събирането на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоените средства по проекти, включително свързаното с тях национално съфинансиране, както и на глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз или в клаузите по други програми и договори.

			закони, следва (с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията) в Договора да бъде посочен еднакъв законов ред, който ще се прилага при възстановяването на неправомерно предоставена държавна помощ (недължимо платените и надплатените суми, както и неправомерно получените или неправомерно усвоените средства по финансираните проекти). Допълнително, следва да бъде подробно и нормативно обосновано аргументирано (съобразно понастоящем действащото законодателство) защо за вземания, възникващи въз основа на един и същи фактически състав – административен акт (Решение за предоставяне на БФП) и договор (Договор за БФП), се прилагат избирателно два различни законови текста (цитираните по-горе разпоредби от ДОПК и ЗНАП) и съответно различен ред за принудително изпълнение (по ДОПК и ГПК)? Докато няма изрична законова регламентация в специален закон, трябва да се приведат текстовете на ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно самата методология) в съответствие с нормативните актове от по-висок ранг и преди всичко ДОПК и ЗНАП. Извършването на финансовите корекции от УО, без да има акт за установяване по основание и размер на държавното вземане (независимо дали публично или частно) по реда на ДОПК или на ЗНАП е незаконосъобразно. Редът за принудително събиране на частните и публичните държавни вземания също е изрично предвиден в ГПК и	14. Налагането на финансови корекции се извършва при спазване на действащото българско законодателство и правото на ЕС, като в тази връзка в чл. 7.10 от договора за БФП изрично е посочено, че Управляващият орган може да наложи финансови корекции във връзка с индивидуални или системни нередности, както и в случаите, когато това е предвидено в националното законодателство и в съответните насоки на ЕК. 15. Общите условия и договора въвеждат основните задължения на страните следващи от европейското законодателство в областта на държавните помощи и структурните и инвестиционни фондове, а също и задълженията, следващи от законодателството и указанията, приети на национално ниво в изпълнение на приложимото европейско законодателство.

			ДОПК и това което е предвидено в Методологията (едностранно прихващане, упражняване на права по обезпечения) е незаконосъобразно. Посоченото в чл. 7.8. от Договора ДНФ 2/01.07.2014 г. не е нито нормативен акт (тъй като липсва законова делегация за издаването на такъв подзаконов акт (арг. от чл. 3, ал. 2 от ЗНА) – посочените в ДНФ-то като основания за издаването му разпоредби не съдържат делегация за издаване на подзаконов нормативен акт, а също така ДНФ-то не е издадено на основание чл. 7а от ЗНА, нито отговаря като форма, структура и процедура по приемането му на конституционните и законовите изисквания - вкл. за обнародване на нормативните актове), нито общ административен акт (няма еднократно правно действие, с което да се създават права или задължения или пък да се засягат права, свободи или законни интереси на неопределен брой лица), нито индивидуален административен акт (не създава права или задължения и не засяга права, свободи или законни интереси на отделни граждани и организации, а има опосредено влияние върху тяхната правна сфера, чрез административните актове (общи или индивидуални), които са съобразени с него, от които произтичат конкретни задължения за конкретни субекти, от което пък следва, че правата и законните им интереси ще бъдат засегнати едва след евентуалното издаване на тези актове, в съответствие с указанията, дадени в ДНФ-то). То би могло единствено да бъде възприемано като вътрешнослужебен акт, със задължителен характер за подчинени на издалия го орган лица. Във връзка с това и предвид, че частта относно реда за възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени и неправомерно усвоени средства (Раздел IX) от ДНФ 2/01.07.2014 г. съдържа указания в нарушение на законово установения ред в ДОПК и ЗНАП, а също така	

			и в отклонение и противоречие на ПМС 134/2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции (по-конкретно на самата методология), препращането към посочения в този документ ред е незаконосъобразно. С оглед на изложеното, както и с оглед спазване на основните законови принципи, от които следва да се ръководи администрацията (административният орган) в дейността си (в административното производство) - законност, откритост и достъпност, последователност, предвидимост, публичност и прозрачност - чл. 4, 12, 13 от АПК, чл. 2, ал. 1 от Закона за администрацията, в Договора следва да бъде посочен законоустановеният ред, по който следва да се извършва възстановяването на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства. Становище/предложение № 14: В чл. 7.10. от Договора следва изрично да се уточни, че налагането на финансови корекции може да се извършва единствено при спазване на действащото право на ЕС и приложимото българско законодателство. Становище/предложение № 15: Във връзка с гореизложеното следва да се коригират и приведат в съответствие с действащото законодателство и правото на ЕС и редица текстове от Приложение II към Договора - Общите условия към финансираните по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, които съдържат подобни на изрично	

			посочените във връзка с Договора неясноти, несъответствия и незаконосъобразни разпоредби. Допълнително Договора и Общите условия съдържат и други неясноти, несъответствия и незаконосъобразни разпоредби, поради което следва да бъдат цялостно анализирани и преработени в съответствие с действащото законодателство и правото на ЕС. Моля, горепосочените становища/предложения да бъдат взети под сериозно внимание, тъй като в преобладаващата си част касаят „системни нередности" по смисъла на член 2, параграф 38 от Регламент (ЕС) 1303/2013, които не бяха отстранени през целия предишен програмен период (2007-2013 г.) и които продължават да се възпроизвеждат очевидно и през новия програмен период в грубо нарушение действащото законодателство и правото на ЕС. Моля, горепосочените становища/предложения да бъдат публикувани (така както са изпратени) заедно с подробна информация за степента на отразяването им в съответствие с чл. 13, ал. 5 от ПМС 107/2014 г. С Уважение, Красимир Асенов	
133.	Драган Драганов d@deis.bg	20.04.2015	Уважаеми дами и Господа, Във връзка с обявената за обществено обсъждане първа процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по одобрената Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, си позволявам да направя следния коментар и предложения:	1. Разпределението на бюджета на процедурата по категории предприятия е определено на базата на анализ на аналогични процедури от предходния програмен период, както и на база значителния опит на

			1. Въпреки, че постоянно се говори за подкрепа на дребния бизнес, в предвидено разпределение на наличния общ бюджет в зависимост от категорията[1] на предприятието-кандидат, цифрите говорят друго.Например при Нискотехнологични и средно нискотехнологични общата сума за микро и малки предприятия е 27 млн. евро, а за средните 33 млн.Не знам какъв е техния относителен дял във брутния вътрешен продукт, но считам, че разпределението на бюджета трябва да е в обратна посока. 2. Критерии за оценка на проектните предложения и относителната им тежест: За „Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта"са отредени само 28 точки от общо 85, което съставлява под 1/3 относителен дял. За 5 броя показатели, това прави средно по 5,6 точки за показател. Тъй като това са най-обективните критерии, предлагам точките за тях да са поне двойно повече - 2/3 или ¾ от всички точки.Колкото повече точки получат тези критерии, толкова по-обективно ще бъде класирането и обратното – колкото по-малка бъде тяхната относителна тежест, толкова повече ще нараства апетита на т.н."консултански фирми" и по субективно класирането. За „Ефект от изпълнението на проекта" са предвидени, необяснимо за мен, също 28 точки. За 4 броя показатели, това прави средно по 7 точки за показател. Още по необяснимо за мен е факта че за „2. Производителност на кандидата (2012, 2013 и 2014 г.)" се дават 3 точки, а за „2. Нарастване на производителността (M, N, N+1, N+2, N+3)"се дават 7 точки. Крайно време е да оценяваме не какво се обещава, а какво реално е	УО от изпълнението на ОПРКБИ. Финансовите средства за отделните категории са съобразени и с нуждите на предприятията, както и с минималния и максималния размер на помощта за всяка от тях. 2. Критериите и методологията за оценка на проектните предложения са изготвени по начин, който да гарантира максимална обективност и балансираност между оценката на състоянието на предприятието към момента на кандидатстване (на база историческите данни на кандидата за предходните три години) и оценката на очаквания ефект от изпълнение на инвестицията. Моля, вижте становището на УО по т. 46.2.

			направено. Когато дойде време за представяне на образец М за банкова гаранция или заем, всяка уважаваща себе си банка ще гледа ОПР и Баланса, а не какво обещава кандидата. Предвижданите наказания за неизпълнени обещания също са дискусионни: - Ако кандидат „В" е бил щедър в обещанията и получи безвъзмездна финансова помощ вместо кандидат „А", който е имал по-добри финансови показатели за отчетния период (2011,2012,2013) – кандидат „А" явно ще бъде ощетен, независимо, че подкрепата за „В" ще бъде редуцирана. - Ако приемем, че класираният кандидат е направил реалистични към настоящия момент прогнози,но в предвид всичко ставащо в международен план около нас и продължаване на кризата (или недай боже нещо по-лошо),прогнозата не се сбъдне поради конюнктурата на пазара – кандидата ще бъде санкциониран за неправилна прогноза от една страна и отделно в трудни условия ще трябва да изплаща банков заем.В тази връзка предлагам да отпаднат критериите по т.III.и точките се прехвърлят към т.I. Още повече, повечето от покозателите по т.III ще се оценяват от банките при искане за заем. И накарая предлагам всеки класирал се, в определен срок (например 1 месец) след подписване на Договора да представи удостоверение от банката, че ще получи финансиране.Ако не представи –следващия в класирането. С уважение:Драган Драганов Управител	
134.	consult@qac-bg.com	20.04.2015	КОМЕНТАРИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ по документите, публикувани за обществено обсъждане на 02/04/2015 г. по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	1. Понятията „нов стопански обект" и „съществуващ стопански обект" са съгласно разпоредбите на Регламент

			„Подобряване на производствения капацитет в МСП (подготвени и предоставени от „Кю Ей Си" ООД) КОНСТАТАЦИЯ 1: В документа с определенията и дефинициите не е дадено определение за „стопански обект", респективно – „нов стопански обект". Какво се крие зад това определение: -Ново организационно звено (цех, участък, отдел) от кандидата, каквото не е съществувало до момента; -Нова производствена или друга площадка, която не е използвана до момента; -Нова локация на обект на фирмата (друго място – област, град, район). ПРЕДЛОЖЕНИЕ 1: Да се даде ясно определение за „стопански обект", респективно – „нов стопански обект". КОНСТАТАЦИЯ 2: В критериите за оценка – стойността на инвестициите на кандидата изключват инвестиции в транспортни средства. В редица случаи транспортните средства са определящи за една добра реализация на продуктите и също са инвестиции в ДМА. Такива инвестиции в ДМА също са и инвестициите в сгради, работни площадки, електро инсталации, които осигуряват работата на машините. Не е коректно тяхното изключване от оценката. ПРЕДЛОЖЕНИЕ 2: Да се включат и другите инвестиции в оценката на инвестиционния процес на кандидата – промяна в критериите на съответния код счетоводния отчет, предвиден за изчисляване.	(ЕС) № 651/2014 и УО не може да ги доразвива, тълкува и променя. След изпратено запитване (изх. № 04-19-204/15.05.2014) за значението на тези понятия във връзка със среща относно модернизиране на режима на държавни помощи между представители на Република България и Европейската комисия, е получен отговор, че Комисията може да извършва преценка само при наличие на конкретен случай/казус. 2. Моля, вижте становището на УО по т. 51. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 53.9. 4. Всички условия и изисквания включени в Насоките за кандидатстване по процедурата (вкл. критериите за оценка) се отнасят до предприятията-кандидати по процедурата. Участието на партньори по проекта е недопустимо. 5. Моля, вижте становището на УО по т. 34.4.

			КОНСТАТАЦИЯ 3: Определените на технологичните области и кодовете за икономическа дейност, които приоритетно добавят точки при оценката са дадени само 4 от 7-те технологии, определени в „Иновационната стратегия за интелигентна специализация". Не е ясно защо останалите 3 технологични области са изключени? Не е коректно резултатите и решенията от вече определената Стратегия да се пренебрегват. ПРЕДЛОЖЕНИЕ 3: Всички кодове на икономическа дейност определени в „Иновационната стратегия за интелигентна специализация" да се включат в обхвата на тази покана и в приоритетите. КОНСТАТАЦИЯ 4: В критериите за оценка е предвидено намаляване на оценката при участие с проект по ОПКБИ. Не е ясно определено какво става с партньорството в такива проекти. Партньорите играят спомагателна (подпомагаща изпълнението на проекта) роля и не получават облаги за собствената си дейност. С други думи – участието в проекти като партньори не би трябвало да се третира като участниците със собствен проект. ПРЕДЛОЖЕНИЕ 4: Критериите да се посочи ясно, че оценката не се отнася за Партньори по проекта. КОНСТАТАЦИЯ 5: В насоките и в Критериите за оценка е предвидено да се включват и подреждат до получилите 51 точки. В сравнение с предходни проекти 51 точки бяха определени на базата на 100 точки максимална оценка. С други думи – летвата е вдигната, защото пропорционалното ниво на 51 точки при максимална оценка 85 точки е равностойно на 60 точки	

			при максимална оценка от 100 точки. ПРЕДЛОЖЕНИЕ 5: Общият (максималният) брой точки да се определи на 100 с пропорционално разпределение по критериите спрямо използваните 85 точки. По този начин ще има сравнимост на резултатите с предходни покани.	
135.	Жана Величкова bsda@techno-link.com	20.04.2015	Уважаеми госпожи и господа, Приложено изпращам на Вашето внимание становището на АПБНБ в хода на публичното обсъждане на Публикуваните предварителни Насоки за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" от ОП „Иновации и конкурентноспособност 2014-2020". С уважение Жана Величкова Изп. Директор АПБНБ Уважаеми Госпожи и Господа, Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България приветства инициативата на УО на Оперативната програма и на ръководството на Министерството на икономиката за предоставяне на възможност на заинтересованите страни да се включат своевременно в процеса на обсъждания на предварителните Насоки за кандидатстване по процедура *„Подобряване на производствения капацитет в МСП".* Убедени в добронамерeността и ефективността при използването на този подход на комуникация, приложено представям на Вашето внимание становището и предложенията на Асоциацията, които обединяват както прегледа на проекта на Насоки, но също така и направените вече коментари и предложения по проекта на Насоки. Основните въпроси, които искаме да засегнем в тази връзка са	1. Моля, вижте становището на УО по т. 34.2. Допълнително, текстовете относно изискуемите документи са прецизирани. 2. Коментарът е взет предвид. При изчисляването на показателя във формулата ще бъде използван единствено ред „Левова равностойност на валутните приходи от износ" (код 15700) от Справка за приходите и разходите по видове и икономически дейности за 2012, 2013 и 2014 г. 3. Моля, вижте становището на УО по т. 7 и т. 36.

			следните: 1. По отношение на разпределението на тежестта на критериите за техническа и финансова оценка. Споделяме изразеното и от други организации мнение, че е необходимо преразглеждане, като по наше мнение тежестта на оценката за покриване на критерия „Внедрени стандарти за управление" следва да бъде намалена за сметка на повишаване на тази на критерия „Коефициент на задлъжнялост". Мотивите ни в тази връзка са пряко обвързани с общо известния факт, че посредством придобиване на дълготрайни материални (машини, съоръжения и оборудване) и нематериални активи се осигурява необходимата инфраструктура и организационна среда, позволяваща на компаниите да покрият изискванията на приложими за дейността им стандарти. Изхождайки от целта и предмета на мярката, фокусираща допустимите разходи в инвестиции за подобряване на производствения капацитет и с оглед създаването на възможност за малките и средни предприятия, да получат подкрепа за постигане на съответствие с високите изисквания на стандартите за управление, предлагаме намаляването на относителната тежест на критерия в общото оценяване. Увеличаването на тежестта на критерия „Коефициент на задлъжнялост" от своя страна ще даде възможност да бъдат насърчени изрядните и доказалите своята жизнеспособност компании. 2. По отношение на предложението за разширяване тълкуването на „експортната ориентация на дейността" посредством създаване на възможност за включването и на дейности, извършвани „на ишлеме". Принципно не сме съгласни с направеното предложение, тъй като споделяме визията, че ОПКИ трябва приоритетно да насърчава и развива конкурентния потенциал на собственото производство (на собствени марки продукти), а не да усъвършенства възможностите да генерираме продукция голямата част от добавената стойност на която	

			увеличава потенциала на други компании и косвено да ги облагодетелства. За нашия както и за други браншове налагането на собствена марка на трети пазари е изключително трудно, но с приравняването на експорта с дейността „на ишлеме " е не просто обезкуражаващо за усилията на компаниите успели да реализират и развиващи експортен потенциал, но ще бъде и логически неоправдано и несправедливо. 3. Във връзка със заложеното намаляване на максимално допустимия размер на помощта за проекти, осъществявани в Югозападния регион и при условие, че то не произтича от изрични процедурни правила или натрупване на мерки с интензитет, нарушаващ правната рамка, Асоциацията подкрепя направеното предложение за отпадане на заложеното намаляване на размера на помощта за Югозападния район. С уважение, Жана Величкова Изпълнителен директор	
136.	Соня Цветанова textile_construction@abv.bg	20.04.2015	Здравейте Приложено Ви изпращам Писмо-Възражение по Процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ "Подобряване на производственият капацитет в МСП" по Оперативна програма "Иновации и Конкурентноспособност" 2014-2020 (ОПИК) С Уважение Соня Цветанова – Управител Уважаеми г-н Министър, Обръщаме се към Вас във връзка с публикуваната за обществено обсъждане документация по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **„Подобряване на производствения капацитет в МСП"** по Оперативна програма	Моля, вижте становището на УО по т. 15.

			"Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 (ОПИК). Бихме искали да изразим нашето остро несъгласие с посочения критерий за допустимост на кандидатите,а именно- средните предприятия с персонал от 50 до 250 души да са реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) **повече от 6 000 000 лева.** Досега във всички тръжни процедури по оперативните програми се е изисквало оборот за последните три години не по-голям от 3 пъти прогнозната стойност на съответната поръчка. Ако приемем, че общият размер на разходите на един проект за средно предприятие трябва да бъде на обща стойност 1 650 000 лева, за да получи то максимална БФП от 1 млн.,то три пъти прогнозната стойност на тази сума възлиза на 4 950 000, което е с 1 050 000 лева по-малко от заложените 6 млн. лева. При малките предприятия при максимален размер на БФП от 750 000 лева се изисква реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) повече от 1 000 000 лева. В тази връзка се буди голямо недоумение защо при средните предприятия, където максималният размер на БФП е само с 250 000 лева повече, се изисква **6 пъти по-голям оборот.** Следователно, налице е различно третиране на средните спрямо малките предприятия. Не на последно място считаме, че този критерий от 6 млн. лева е много дискриминативен за определени отрасли от българската икономика, където не се продава готов продукт, а се осчетоводява (фактурира) само труд или така нареченото „ишлеме". На практика е невъзможно една фирма със служители от 50 до 100 човека да реализира 6 млн. оборот за 3 години само от ишлеме. Ето защо нашето мнение е, че този критерий поставя в неравноправно положение едни икономически отрасли за сметка на други и облагодетелства средните	

			фирми с повече на брой служители за сметка на други средни фирми с по-малък брой служители. С уважение, Соня Цветанова Управител	